

ശ്രീ നന്മരതാകരം.

വൈദ്യമനോരമ.

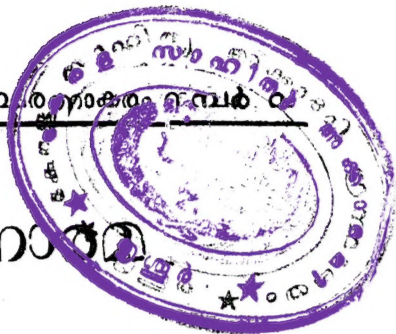

69/B

2335

ഗവ. രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉത്തരവ്

വൈദ്യമനോരമ

വാചസ്വതി ടി. സി. പരമേശ്വരൻമുസ്സത്
എഴുതിയ ഭാഷാപ്രാബ്ധാനത്തോടുകൂടിയത്.

തൃശ്ശിവപേരൂർ
ഭാരതവിലാസം അച്ചുകൂടത്തിൽ അച്ചടിച്ചത്.

മുദ്ര.

വില ഉറപ്പികൾ എ. അണ്ണാൾ.

പകർപ്പവകാശം ടി. അച്ചുകൂടത്തിലേക്കുള്ളതാകുന്നു.

52
22509
വൈ.സി.
മനോരമ

വിഷയാനുകൂലനിക.

പദം	വിഷയം	ഭാഗം
മ. ജപാരാധികാരം	... ..	7
ര. രക്തപിത്താസുരരോഷമിന്ദ്രാവസോമരോഗാധികാരം		
ന. കാസശ്വാസഹിഷാധികാരം	... ..	10
ര. അരോചകശുലക്ലിതാധികാരം	... ..	17
ക. അരോദാവത്താധികാരം	... ..	22
ന. അതിസാരഗ്രഹണീവിഷ്ഠചികാധികാരം	... ..	24
ച. മൂത്രകൃഷ്ണപ്രമോദ്യധികാരം	... ..	32
വ. വിദ്യവിദ്യലിഗ്നശുലാധികാരം	... ..	41
ന. മഹാദരപാഞ്ചരോഗാധികാരം	... ..	4
ഹ. കാമിലാധികാരം	... ..	5
മ. ശോഫവിസർപ്പമസൂരികാധികാരം	... ..	5
ഹ. കഷൗരപിത്രക്ലിമിരോഗാധികാരം	... ..	7
ഹ. വാതപ്ലാധിവാതശോണിതസ്തലകൃശാധികാരം		89
മ. ഗഭിണീചികിത്സാധികാരം	... ..	98
മ. ബാലചികിത്സാധികാരം	... ..	111
ഹ. ഭൂതഗ്രഹചികിത്സാധികാരം	... ..	122
മ. നേത്രരോഗാധികാരം	... ..	126
ഹ. കണ്ണനാസാമുഖശിരോരോഗവൃണഗ്രന്ഥിധികാരം		144
ഹ. അപചുർബ്ബാദാധികാരം	... ..	166
ഹ. ഗുഹ്യരോഗാധികാരം	... ..	171
ഹ. വിഷചികിത്സാധികാരം	... ..	177
ഹ. രസായനവാജീകരണാധികാരം	... ..	189

മുഖവുര

നമ്മുടെ ശാസ്ത്രീയഗ്രന്ഥങ്ങൾ പൂട്ടറയ്ക്കുജ്ജിൽ മുതുകുപെട്ടിയിലാക്കി സൂക്ഷിച്ചു ചിതലിന്റെ കഡുംബംപുലത്തിവരുന്ന പുണ്യപുരുഷന്മാരെ വഞ്ചിക്കുന്നതു വാസുവത്തിൽ മഹാപാപമായിരിക്കാം. എന്നാലും എന്നിങ്ങ പണ്ടേ അതിന്നു വളരെ മോഹമാണ്. മേൽപറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള ഒരാളുടെ പക്കൽ ഈ വൈദ്യമനോരമാഗ്രന്ഥം ഇരിപ്പുണ്ടെന്നറിഞ്ഞതുമുതൽ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേവയ്ക്കുകൂടി. ഒടുവിൽ എന്റെ തപശ്ശക്തികൊണ്ട് ആ പുണ്യപുരുഷൻ പ്രസാദിച്ചു വരും വരിക്കുവാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാനപേക്ഷിച്ചത് ഈ ഗ്രന്ഥം ഒന്നു പകർത്തട്ടെക്കുവാൻ സമ്മതിക്കണമെന്നായിരുന്നു. അദ്ദേഹം വിഷമിച്ചു. ഒടുവിൽ ഇത് അച്ചടിപ്പിക്കില്ലെന്നൊരപറഞ്ഞാൽ തരാമെന്നായി. ഞാൻ ഈ ശപഥത്തിന്നൊരക്കമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഗ്രന്ഥം തരാതിരുന്നാൽ എന്റെ വിധം പകരം. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനും ചില കുഴപ്പങ്ങൾ നേരിട്ടേക്കാൻമതി. ഇങ്ങിനെ മനല്ലാമനസ്സോടെ കൈവശം കിട്ടിയതാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം. ഇതിൽ പാപമോ ശാപമോ ഗുരുതപക്കേടോ ദൈവദോഷമോ ഉണ്ടെങ്കിൽ അതെല്ലാം ഇതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം നിമിത്തം ജനസമുദായത്തിന്നു സിദ്ധിക്കാവുന്ന ഗുണവും ഉപകാരവും കൂട്ടിത്തട്ടിക്കഴിച്ചു ബാക്കിയുള്ളതുമായും എന്റെ പേരേടിൽ ചിത്രഗുപ്തൻ കണക്കെഴുതിക്കൊള്ളട്ടെ. ഇനിയും തരം കിട്ടുമ്പോഴേല്ലാം ഈ വക ദൃഷ്ട്യും ചെയ്യാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമുള്ളതും ഇതിന്നുമുറവും ഇതിലും വലുതും ചെറുതുമായ പല കയ്യും ചെയ്യുകഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ഗുപ്തൻ എന്റെ പേരേട് ഒരിക്കലും നശിപ്പിച്ചുകുളകയില്ലെന്നെനിക്കു വിശ്വാസമുണ്ട്.

ഇങ്ങിനെ ഈ വൈദ്യമനോരമ എന്റെ കൈവശം കിട്ടിട്ടു കാലം കുറച്ചധികമായി. ഇതിന്നിടക്കാലത്താണ് തെ. നീലകണ്ഠശർമ്മ എന്നൊരു ചങ്ങാതി ഈ ഗ്രന്ഥം പകർത്തച്ചു ബോമ്പയിൽ മൂലമാത്രമായച്ചടിച്ച് പുറത്തു വന്നത്. പക്ഷേ എനി

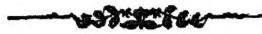
കു കിട്ടിയ ഗ്രന്ഥവും ഇതും തമ്മിൽ പലേ പാഠഭേദങ്ങളുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല, ഇതിലുള്ള സാരവത്തരങ്ങളായ പല യോഗങ്ങളും കുററമതന്നുകളും അതിൽ തീരെകാണാതിരിക്കുന്നതിന്റെ യഥാർത്ഥമായ സംഗതി മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. ഈ ഒരു ന്യൂനതനിമിത്തവും, ആ മുദ്രണം നാഗരാജ്ഞത്തിൽ മൂലമാത്രമായതുകൊണ്ടും എന്റെ ഉപക്രമം ഉപസംഹൃതപ്രായമായിട്ടില്ലെന്നു കണ്ടു ഞാൻ വീണ്ടും ഇതിനെ പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ തുടങ്ങിയതാകുന്നു. പഴയ നാട്ടുവൈദ്യന്മാർ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നതായ പലപല കുററമതന്നുകളും കൈകണ്ട യോഗങ്ങളും ഇതിലുള്ളതാണെന്നും, ഇതു മലയാളത്തിലെ പാരമ്പര്യവൈദ്യന്മാരുടെ ദിവ്യനിധിയാണെന്നും പലരും കേട്ടറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. കൂടാതെ ഇതിലെ സത്തായ പലതും ഞാൻ നേരിട്ടും ശീശ്വന്മാർ മുഖേനയും പ്രയോഗിച്ചു വളരെ ഫലം കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്നത് ഈ പുസ്തക പ്രകാരം ചികിത്സ നടത്തിനോക്കുവാനിടവരുന്ന നാട്ടുവൈദ്യന്മാർക്കു ധാരാളം ബോദ്ധ്യപ്പെടുവാനിടവരുന്നതാണ്.

ഇതിൽ പ്രധാനമായി ചികിത്സാഭാഗം മാത്രമാണ്. നിദാനം അതായതു രോഗലക്ഷണം ഇതിൽ അത്രമേൽ വിവരിച്ചിട്ടില്ല. ഈ ന്യൂനതയെ പരിഹരിപ്പാൻ വേണ്ടി ഇതിന്റെ ചുരുക്കമെന്നനിലയിൽ സാരവത്തരമായൊരു നിദാനഗ്രന്ഥം ഈ ഗ്രന്ഥരത്നാകരം വഴിയായിത്തന്നെ അടുത്തകാലത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഏല്പാടു ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സാക്ഷാൽ അഗ്നിവേശമഹഷിയാൽ പ്രണീതമായ നിദാനഗ്രന്ഥത്തെക്കുറിച്ചാണ് ഈ പറഞ്ഞത്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ദിവ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ കൈവശമുള്ള മാന്യന്മാർ ഒരു കടാക്ഷം ചെയ്യുന്നതായാൽ അത് ഈ ഗ്രന്ഥരത്നാകരമാസികയ്ക്കു ഭൂഷണമാക്കിത്തീർക്കുവാൻ പ്രയത്നിച്ചു് ഈ ലോകോപകാരമഹാപുണ്യത്തിൽ അവരെ ഭാഗഭാക്കുകളാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുമായിരുന്നു.

എന്ന് വാചസ്പതി ടി. സി. പരമേശ്വരൻമുസ്സത്.

ഗ്രന്ഥരത്നാകരം.

വൈദ്യമനോരമ.

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയേ നമഃ.

പ്രഥമഃ പാഠഃ.

൧. വന്ദേ മന്ദകപണ്ഠംഗവൃന്ദാനന്ദകരം മന്ദൈഃ ।

ഹന്താരമന്തരായാണാമിന്ദുശേഖരനന്ദനം.

വ്യാഖ്യാനം.—ശ്രീനീലകണ്ഠഗുരുപാദസരോജയുഗം മുർദ്ധ്വഃ
പ്രണമ്യ പരമേശ്വരഭൃഗുരായം । നിമ്മാതി ഭാഗ്യാവതീശ്വരഭാ
ഷിതേന വ്യാഖ്യാനമദ്യ വലു വൈദ്യമനോരമായാഃ ॥ വന്ദേ ഇതി—
തന്റെ കവിതകളിൽനിന്നൊലിക്കുന്ന മദജലത്തെ ഒരുഗ്ര
ഹിച്ച മന്ദമായി ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വണ്ടുകളെ സന്ദോ
ഷിപ്പിക്കുന്നവനും പരമേശ്വരപുത്രനുമായ വിഷ്ണുരാജനെ ഞാൻ
വന്ദിക്കുന്നു.

൨. ഇമാം മനോരമാം പാഞ്ചൈ ഗൃഹീതവാ രോഗപീഡി
താൻ । ചികിത്സയന്തോ ലോകേഷ്വിൻ കീർത്തിമന്തോ ഭവന്തി തേ.

ഏതൊരു വൈദ്യന്മാരാനോ ഈ മനോരമയെ കയ്യിലെടു
ത്തുകൊണ്ടു രോഗികളെ ചികിത്സിക്കുന്നത് അവർ ലോകത്തിൽ
കീർത്തിമാന്മാരായി ഭവിക്കും. അവർ ചെയ്യുന്ന ചികിത്സ ഒരിക്ക
ലും പഴുതെ പോകയില്ലെന്നു സാരം.

൩. സുലഭസുഗേഭേഷജാനി സിദ്ധാസ്ത്വമൃതസമാനഫലാ
നി യാനി യാനി । സകലഗദഹരാണി മാനവാനാമിഹ കഥി
താനി ഭവന്തി താനി താനി.

മനുഷ്യക്കുണ്ടാകുന്ന സകല രോഗങ്ങൾക്കും (അതായതരോഗ
ങ്ങൾക്കുതാതു മരന്ന്) പഠിയ്ക്കുകയും അമൃതതുല്യവും കൈകണ്ട
തും സുലഭമായി കിട്ടുന്നതും ക്രൂരവീര്യങ്ങളില്ലാത്തതുമായിട്ട് ഏ
തെല്ലാം മരുന്നുകളുണ്ടോ അതെല്ലാം ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടു
മുണ്ടു.

ജപരായികാരഃ.

ര. അത്യുഗ്രഗജഭാരാദ്ധ്വം സ്രീഭീക്രോധാദിജേ ജപരേ !
ലംഘനം ന ഹിതം തത്ര പയഃ പത്മ്യം യഥാമൃതം.

ജപരത്തിന്റെ പ്രധാനചികിത്സ ലംഘനംതന്നെയാണ്; എങ്കിലും തന്റെ ശക്തിക്കനുരൂപമല്ലാത്തവിധം കുതിര ആന ഇവയുടെ പുറത്തുകയറുക ചുമടെടുക്കുക വഴിനടക്കുക സ്രീസേവ ചെയ്യുക ഭയപ്പെടുക തുങ്ങിക്കടിക്കുക മുതലായതനിമിത്തമുണ്ടാകുന്ന ജപരത്തിൽ ലംഘനം ഹിതമല്ല. അവിടെ പാൽ പത്മ്യവും അമൃതതുല്യവുമാകുന്നു. പയഃ എന്നു മാത്രം പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു പതുവിൻപാൽ എന്നർത്ഥം ധരിക്കേണ്ടതാണ്. 'ക്ഷീരതക്രദധിമുത്രസപ്ലിഷാം നാമമാത്രകഥനേ ഗവാം മതം ! സർവ്വരോഗഹിതമുത്തമഞ്ച തൽ ഗവ്യമാവികമനുത്തമം മതം' എന്നു പ്രമാണമുണ്ട്.

ഉ. ദോഷജേഷു ബലം രക്ഷൻ ലംഘയേജ്ജന്തിഷു ക്രമാൽ !
പേയാകാഥരസാനാദ്യൈ പതൈമൃസ്സാഭ്യമുപകൃതേൽ.

ദോഷകോപംകൊണ്ടുണ്ടായ ജപരങ്ങളിൽ ശരീരബലത്തെ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു ലംഘനം ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. സാധ്യമായ എല്ലാ ജപരത്തേയും ജപരശ്ലങ്ങളായ ഔഷധങ്ങൾ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയതും പത്മ്യവുമായ കഞ്ഞി കഷായം മാംസരസം അന്നം മുതലായതുകൊണ്ടു ചികിത്സിച്ചുകൊള്ളണം.

ന. ശൃതശീതം ശൃതോഷ്ണം വാ ജലം ദോഷാദ്യപേക്ഷയാ
പേയം ഷഡംഗസിദ്ധം വാ തപ്തം വാ ഭഷ്ടലോയ്യുകൈഃ.

പനിയുള്ളവന്നു ദാഹമുണ്ടെങ്കിൽ അവിടെ ഏതു ദോഷമാണ് അധികം മുർച്ഛിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു സൂക്ഷിച്ചറിഞ്ഞ് തിളച്ചു ചൂടാറിയതോ ചൂടുള്ളതോ ആയ വെള്ളമേ കുടിപ്പാൻ കൊടുക്കാവൂ. പിത്താധികമാണെങ്കിൽ കാച്ചി തണിഞ്ഞതും വാതമോ കഫമോ അധികരിച്ചതായാൽ ശൃതോഷ്ണവുമായ വെള്ളമാണ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടതെന്നു വിവേകം. ഷഡംഗംകൊണ്ടു സിദ്ധമായ ജലവും ഹിതമാണ്. 'തുണ്ണീമലയജോശീരഘനപുഷ്ടവാരിഭിഃ | ഷഡംഗ ഇതി വിദ്യാതോ യോഗേയം സൂരിഭിഃ സൂതഃ' = ചുക്ക് ചന്ദനം രാമച്ചം മുത്തങ്ങ പപ്പടകം ഇരുവേലി

ഇവ ന്നും കൂടിയാൽ ഷഡംഗമെന്ന യോഗമായി എന്നിങ്ങിനെ വിഭാസാർ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ മരുന്നുകളെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കഷായമാണ് ഷഡംഗകഷായം. മാടോടോ പുറമെങ്ങോ വരത്തു വെള്ളം വീഴ്ത്തി ഉറ്ററിയെടുത്താൽ അതും ജപരത്തിൽ ഹിതമാണ്. എന്നാൽ ദോഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച ശൃതശീതം ശൃതോഷ്ണം എന്നുള്ള ദേഹത്തെ ഇവിടങ്ങളിലും കുണ്ടുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

ഒ. ദ്വിതയൈകാംശധാന്യോകനാഗരാട്ടാം ശൃതം ജലം | പേയം പ്രാഗപി സപ്താഹജപരിതസ്യാനിവൃദ്ധയേ.

‘സപ്താഹദ്രോഷധം കേചിദാഹരന്ത്രേ ദശാഹതഃ’ ഇത്യാദി പ്രമാണത്താൽ പനി തുടങ്ങി കരാഴ് കഴിയുന്നതിനു മുമ്പായി യാതൊരു മരുന്നും സേവിക്കരുത് എന്നാണ് വിധി. ഏകിലും കൊത്തമ്പാലരി രണ്ടുഭാഗം ചുക്ക് ഒരു ഭാഗം ഇങ്ങിനെ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ കഷായം ആദ്യമേ സേവിക്കുന്നതിന്നു വിരോധമില്ല. അത് അഗ്നിബലത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാകയാൽ പാചനമാകുന്നു.

വ്യ. കേവലേന മരിചേന സാധിതം കപാഢലേപതില ജാദികം ക്ഷണാൽ | നാശനേത്തു ജലദോഷസംഭവം ശ്വാസകാസസഹിതം ജപരാമയം.

കേവലം നല്ല മുളകുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കഷായം (മുളകുമാരം) നെറ്റിയിൽ പുറവള നിറകയിൽ കഴമ്പ് (മുളകുകഴമ്പ്) ഇവ നീർദോഷംനിമിത്തമുണ്ടാകുന്ന ഏകം ചുമ പനി ഇവയെ ക്ഷണത്തിൽ രമിപ്പിക്കും.

ന്. പാരോശീരജലൈസ്സീഭുഃ കപാമഃ സ്ത്യാൽ പാചനം ജപരേ | നാഗരാംബുയവാഐശ്വര്യ പുഢക സിഭുഃ സപ്തദൈഃ.

പാടക്കിഴങ്ങ് രാമച്ചം ഇരുവേലി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ജപരത്തിങ്കൽ പാചനമാകുന്നു. ചുക്ക് ഇരുവേലി കൊടുത്തുവേരും ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്നും പറ്റ്പടകവും കൂടിച്ചുള്ള കഷായവും പാചനംതന്നെ.

മം. അജമോജാ സിതാമിശ്രാ കഫക്ഷയകരീ ജപരേ | കിരാതതികതകപാമഃ സപ്തജപരവിനാശനഃ.

അയമോതകവും പഞ്ചസാരയും കൂട്ടിക്കലർന്നു ക്ഷീമിച്ചാൽ

പനിക്കാക്കു തൊണ്ടയിൽ കവംകെട്ടുന്നതു മാറും. കിരിയാത്തക്കുഷായം എല്ലാവിധം ജ്വരത്തേയും ശമിപ്പിക്കും.

൧൧. അമൃതാകണമൂലനാഗരാണാമമൃതാനാഗരദൃശ്വഗം ബുദ്ധനാം | അനിലജ്വരനാശനൗ കഷായൗ കഫിതാവാഗമകോവിദൈദിഷഗ്ഭീഃ.

ചിററമൃത് കാട്ടുതിപ്പലിവേര് ചുക്ക് ഇവകൊണ്ടും, ചിററമൃത് ചുക്ക് കൊടുത്തുവേര് മുത്തങ്ങ ഇവകൊണ്ടും, ഇങ്ങിനെ വാതജ്വരത്തിന്നു രണ്ടു കഷായങ്ങൾ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൧൨. ഗോപാംഗനാകമലചന്ദനസേപ്പുമുസാ * യഷ്ടിജലോൽപലമധുരശതാവരീഭീഃ | സിദ്ധം സുശീതമനമാക്ഷികൾക്കുരാധ്യം പിത്തജ്വരം ജയതി ദാഹതുഡാധ്യമംബു.

നന്നാറിക്കിഴങ്ങ് താമരവളയും ചന്ദനം രാമച്ചം മുത്തങ്ങ എന്നുമധുരം ഇരുവേലി ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങ് ഇരിപ്പക്കാരൽ ശതാവരിക്കിഴങ്ങ് ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ആറി തേനും പഞ്ചസാരയും മേപ്പടിച്ചുതു സേവിക്കുക. ചുട്ടുനീറൽ ദാഹം ഇവ അധികമുള്ളതായ പിത്തജ്വരത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൩. പക്ഷേപന ഡാഡിമഫലസ്വരസേന വാപിസകുതൻ പിഞ്ചേൽ പ്രബലചിത്തഭവേജ്വരാന്തഃ | തദ്ദാൽ ഷഡംഗശൃതമംബു പിഞ്ചേൽസിതാധ്യം തുൾദാഹജ്വത്തിശമനായ ച ദീപനായ.

ഉരമാമ്പഴം പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ മലർപൊടി ചേർത്തു ഭക്ഷിക്കുക. പിത്തജ്വരം ശമിക്കും. അതുപോലെതന്നെ ഷഡംഗകഷായത്തിൽ പഞ്ചസാര ചേർത്തു സേവിക്കുക. ചുട്ടുനീറലും ദാഹവുമുള്ള പനിയും ശമിക്കും. ദീപനവുമുണ്ടാകും.

൧൪. പത്മ്യാകർഫലനാഗരാഞ്ചവേചാഭീനിംബധാന്യദ്രുമൈർജ്ജീപപ്പടകാനപിന്തൈഃ ശൃതമിദം തോയം സുശീതം പുനഃ | മധപാധ്യം പരമാണുരാമായുതം ശ്ലേഷ്മജ്വരം നാശയേൽ കോഷാത്തിശ്വസനാഗ്നിസാദകസന്ദാജ്യാസ്യശോഷാനപിതം.

കടുക്ക കുമിഴിൻവേര് ചുക്ക് മുത്തങ്ങ വയമ്പ് കിരിയാത്ത കൊത്തമ്പാലരി തേവതാരം ചെറുതേക്കിൻവേര് പപ്പടകം ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ആറി തേനും കായം വരത്തുപൊടിച്ചതും

മേപ്പടിചേർത്തുസേവിക്കുക. വയറുകടി ഏക്കും അഗ്നിമാന്ദ്യം ചുമന്നുവെച്ചി വായവരൾച്ച ഇവയോടുകൂടിയ കഫജ്വരം ശമിക്കും.

൧൫. കൂട്ടാണുപുഷ്പസ്വരസേന നസ്യം സവിശ്വസാരേണ കൃതം ജ്വരം | വാതാത്മജ്വരം കൃതമേഷുധം തദ്രോമാനുജസ്വേദനയേൽ പ്രബോധം.

കമ്പളപ്പൂ പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ ചുക്കരച്ചുചേർത്ത നസ്യം ചെറുപ്പം സന്നിവിമിത്തം തന്റേടമിപ്പാതായിക്കിടക്കുന്നവനു ബോധമുണ്ടാകും. ഇതു ജ്വരംകൊണ്ടുമാണ്. ഇത് ഹൃദമാൻ കൊണ്ടുവന്ന കഷായം ലഘുണനെ ജീവിപ്പിച്ചതുപോലെ സന്നിഷാരനെ ജീവിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൧൬. പ്രലാപമൂർഛാഭ്രമദോഷയുക്തേ തൃഷ്ണാനപിതേ ദോഷസമൂഹജ്വരേ | പശ്യാംഗനാനാം പിഞ്ചതാം നരാനാം ദ്രാഗേവ ജ്വന്തിഃ പ്രശം പ്രയാതി.

പെരുപായുക തന്റേടമിപ്പായ് തലതിരിച്ചു ചുട്ടുനീറൽ ദോഷം ഇവയോടുകൂടിയ സന്നിപാതജ്വരമുള്ളവൻ മുലപ്പാൽ സേവിക്കുന്നതായാൽ അവയെല്ലാം (പനിയും) ക്ഷണം മാറും.

൧൭. സുന്ദ്രേന സേകം ശിരസഃ ശ്രാണാ സുന്ദ്രകൃതാ തഥാ | കൂട്ടാണുപുഷ്പസ്വരസയുക്തം സുന്ദ്രഞ്ച തൽഗുണം.

മുലപ്പാൽകൊണ്ടു തലയ്ക്കുധാര. മുലപ്പാൽകൊണ്ടുള്ള കഞ്ഞി. കമ്പളപ്പൂ പിഴിഞ്ഞ നീരും മുലപ്പാലും കൂട്ടി പലവട്ടമായി സേവിക്കുക. ഇവയ്ക്കും മേൽപറഞ്ഞ ഗുണം തന്നെ.

൧൮. സുനീഷണ്ണവേണപത്രശുണിമുസ്മാശ്രുതഃ കപാലഃ | ഹസ്താജ്വരമതിവേഗം ദോഷസമൂഹോത്ഭവം ത്രിദിനാൽ.

നീരാറൽ മുളംകൂമ്പ് ചുക്ക് മുത്തങ്ങ ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം മൂന്നുദിവസം സേവിച്ചാൽ സന്നിപാതജ്വരം ശമിക്കും.

൧൯. കല്ലിതാമാരനാളേന സ്വച്ഛന്ദം രജനീം പിഞ്ചൻ | നതു ദേശാന്തരഗതോ ബാധ്യതേ ശീതീകാദിഭിഃ.

വരട്ടമഞ്ഞൾ തനിച്ചു കോതമ്പുകാടിയിൽ അരച്ചുകലക്കി ത്തിളപ്പിച്ചു മുക്കുടിയാക്കി സേവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ വയനാട്ടുമു

തലായ ദിക്കിൽ പോകുമ്പോൾ പനി പിടിക്കുന്നതല്ല. 'ആരനാളം' ജന്തു ഗോധൂമൈരാമൈസ്യാനിസ്തൃഷ്ടീകൃതൈഃ | പക്ഷൈഃ പാസ പൂരാത്രസ്തൈസ്സോവീരസദൃശം ഗുണൈഃ' = പച്ച കോതമ്പരി എഴുദിവസം വെള്ളത്തിലിട്ടു സൂക്ഷിക്കുക, പിന്നെ പിഴിഞ്ഞരിച്ചാൽ ആ വെള്ളമാണ് ആരനാളം (കോതമ്പുകാടി) എന്നു പറയുന്നത്. കോതമ്പുവേച്ചിയിട്ടും ആരനാളമുണ്ടാക്കാറുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഗുണം സാക്ഷാൽ വെപ്പുകാടിക്കുള്ളതുതന്നെ.

൨൦. തുറന്നുവെച്ചു തരുന്നതിന്നു പലതിന്നു കിഞ്ചിച്ഛമാപനീയ ചതുരാണി ജലസ്യ കുംഭേ | പക്ഷാ ഗതേ തദഭകേ നിശിപീതമേകം സംസാധയേജപരമരീവ ചിരന്തനം ദ്രാക.

തെങ്ങിന്റെ നല്ല തുടമുള്ള നാല് ഇളമ്പിർ തെങ്ങിനുള്ളത്ത് ചുട്ടു ഇടങ്ങഴിവെള്ളത്തിൽ വേവിക്കുക. ആ വെള്ളം വറിയൽ ഒരു ഇളമ്പിർ രാത്രിസമയം. എന്നാൽ ജീർണ്ണജപം എത്രതന്നെ പഴക്കമുള്ളതായാലും വേഗം ശമിക്കും.

൨൧. പാശാശിഖാപയഃ പീതം പ്രാതരേവ ദിനൈശ്ശിഭിഃ ശീതികാം കംപബഹുളാം നാശയേല്യതുനാനിതം.

പാടക്കിഴങ്ങുകയായും വെള്ളത്തിലേക്കു മൂന്നു ദിവസം രാവിലെ വേവിക്കുക. വിറച്ചുപനി ശമിക്കും.

൨൨. വന്ദാകോ വിലപഭവസ്യത്രേണ ഘൃതേന വാ പ്രഗേ പീതഃ | വിഷമജപസ്യ വികൃതിം ജയേന്നിശ്ശ്ലേഷമശിവിഷമാം.

കൂവളത്തിന്മേലുണ്ടായ ഇത്തിക്കണ്ണി അരച്ചു മോരിലോ നെയ്യിലോ ചേർത്തു രാവിലെ വേവിക്കുക. വിഷമജപം എത്രതന്നെ കലശലായിരുന്നാലും മാറും.

൨൩. ജീവന്തീമൂലനിർമ്മാണസ്യഘൃതോ ദാഹജ്വരത്തിജിൽ | തദന്യഗ്രോധപാദസ്യ ബദരീപല്ലവസ്യ വാ.

അടപതിയൻകിഴങ്ങുകയായും നെയ്യുചേർത്തു വേവിക്കുക. നീരിപ്പനി ശമിക്കും. 'പേരാൽവേട്ടകൊണ്ടും ചന്തത്തളിക്കൊണ്ടും ഈവിധംതന്നെ കയ്യാമുണ്ടാക്കി വേവിക്കുന്നതും നല്ലതാണ്'.

൨൪. സഹദേവീശിഖാ ബദ്ധാ ശ്വേതസ്യത്രേണ കന്യാതം നിഹന്തി ദക്ഷിണേ പാഞ്ചൈ ജപരത്രഗ്രഹാദികാൻ.

പുഷ്പാംകുന്തലവേരീ കന്ത വെള്ളച്ചുരട്ടുകൊണ്ടു് കെട്ടി അതിനെ കന്യകയെക്കൊണ്ടു് തന്റെ വലത്തുകയ്യിന്മേൽ കെട്ടിക്കുക. ജപരം ഭൂതബാധ ഗ്രഹബാധ ഇവ ശമിക്കും.

൨൫. ചുണ്ണേന കുടരോഹിണ്യോഃ പത്രൈർവാ മരിന്നരോഹജ്ജേ | സ്വരസേ സഹദേവ്യാ വാ സിദ്ധം തൈലം ജപരം ജയേൽ.

കുടകരോഹണിപ്പൊടികൊണ്ടോ കൊടുത്തുവയുടെ ഇലകൊണ്ടോ പുഷ്പാംകുന്തലവനീരുകൊണ്ടോ കാച്ചിയുണ്ടാക്കിയ ചുണ്ണേന ജപരഹർമാകുന്നു.

൨൬. നിഗ്ദ്ദണ്ഡികാഭലരസം ചരണായുധാഞ്ചം സൂത്ര്യം സപുഷ്പണസുമസ്വരസം സതൈലം | തേജശ്ച ശാഭവമപേതസമസുഭോഷം ദിപ്യാംബുസിദ്ധമപിലജപരഹാരി തൈലം.

കന്തനെച്ചിയില പിഴിഞ്ഞ നീർ കോഴിമുട്ടവെള്ളം മുലപ്പാൽ കുമ്പളപ്പൂനീർ ചുണ്ണേന ഇവ സമം, മഴപെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമിയിൽ തട്ടാതെ എടുത്തുവെച്ചു വെള്ളത്തിൽ കാച്ചുക. കല്ലത്തിന്നു ശുദ്ധിചെയ്ത രസം ചേർക്കണം. ഈ തൈലം സകല ജപരത്തിന്നും കൊള്ളാം.

൨൭. ജപരേണ മുച്യമാനസ്യ ബ്രിയമാണസ്യ ചോഭയോഃ | ദൃശ്യന്തേ യാനി ലിംഗാനി താനി തുല്യാനി നിദ്രിശേൽ.

പനി മാറുമ്പോഴും പനിനിമിത്തം മരിക്കാൻ ഭാവികളുമ്പോഴും ഏതെല്ലാം ലക്ഷണങ്ങൾ കാണുമോ അതുകൾ തുല്യങ്ങളായിരിക്കുമെന്നും നിർദ്ദേശിക്കണം.

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

പ്രഥമഃ പടലഃ.

അഥ ദ്വിതീയഃ പടലഃ

രക്തപിത്താശ്വാശരാസ്ഥിസ്രാവസോമരോഗാധികാരഃ.

൧. മേഘനാമാഭയാപതകിഞ്ചല്ലൈഃ സാധിതം ജലം സ ക്ഷേപ്യം രക്തപിത്താശ്ലം ബീജം വാ വാസ്തുകോടുവം.

മുത്തങ്ങ കട്ടക്കു താമരയല്ലി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം രക്തപിത്തഹരമാകുന്നു. ചീരവിത്തുകൊണ്ടുള്ള കഷായവും—അല്ലെങ്കിൽ ചീരവിത്തു വേറെവിധത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചാലും ഇതുപ്രകാരം തന്നെ.

൨. ഇക്ഷുദ്വ്യാമുതാധാത്രിശ്വദംശ്ലാസപന്ധികോരളവേ । സ്വരസേനാളികേരാംബുപയോയുഷേ സുകുലീതൈഃ. (ന) ചാതുർജാത * പയോ വൃക്ഷമുക്താംബുപയോധരൈഃ ശാരിബോശീരയഷ്ട്വ്വാപസിഃതാപലഹിമാമയൈഃ. (ര) സിദ്ധം ഘൃതം നവം തുണ്ണം രക്തപിത്തഹരം പരം । അസ്ഥിസ്രാവഞ്ച നാശീണം. ത്രിദോഹൈ ച മഹാബലൗ (മ) ഉയോയനമപ്യാശുരക്തപിത്തം ഹിതാശിനാം പിത്താമയാനി ചാന്യോനി പാനനാവനലേപനൈഃ.

കരിമ്പ് കറകു ചിററമുത് നെല്പിക്കു നാജ്ജരണവേര് നീരാൽ ഇവ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു നീര് വരട്ടുനാളികേരവെള്ളം തേങ്ങാപ്പാൽ പുതിയ നെയ്യ്. കൽക്കത്തിന്ന്—ഏലത്തരി ഏലമങ്ങത്തൊലി പച്ചില നാഗപ്പുവ് നാല്ലാമരമൊട്ട് ഇരുവേലിമുത്തങ്ങ നന്നാറിക്കിഴങ്ങ് രാമച്ചം ഏരട്ടിമധുരം കല്ലണ്ടം ചന്ദനം കൊട്ടം. ഈ നെയ്യ് രക്തപിത്തത്തിന്നു വളരെ വിശേഷം. സ്രീകർക്കങ്ങളാകുന്ന അസ്ഥിസ്രാവം അതികലശലായ ദാഹം ചുട്ടുനീറ്റൽ ഉയോയനമായ രക്തപിത്തം മാറും പിത്തരോഗങ്ങൾ ഇവയെ പാനം നസ്യം ലേപനം ഇവകൊണ്ടു ശമിപ്പിക്കും.

ന. ബഹുപ്രകാരമൈരപസേവ്യമാനം ക്ഷൗദ്രാനപിതാ രക്തജനായ വാശാ । സത്യം സമത്വം ജഗതാം സവിശ്രീ യഥൈവ സംസാരജനായ ഗൌരീ.

അടുപ്പോടകം തനിച്ചുതന്നെ കഷായം നെയ്യുമുതലായി അനേകപ്രകാരത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചാൽ രക്തപിത്തത്തെ ശമിപ്പിക്കും. 'വൃദ്ധോസ്രാപിത്തേ' എന്നു വേറെയും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

* 'പ്രഗോലാപത്രകൈസ്തൃല്ലൈസ്രീസുഗന്ധിത്രിഷാതകം । നാഗകേശസംസായുക്തം ചാതുർജാതകമുച്ചതേ' എന്നു പ്രമാണം.

൭. തൽക്ഷണം ക്ഷുണ്ണചംക്രമാതം ശുഷ്കഗോമയമസ്യതി ।
നാസാസ്രതമസ്യകുസ്രാവം ചന്ദനശ്യാൽപലസ്യ വാ.

ഉണങ്ങിയ ചാണകം അപ്പപ്പോൾ പൊടിച്ചു മൂക്കിൽ വെക്കുക. രക്തപിത്തരോഗികളു മൂക്കിൽകൂടെ രക്തം വരുന്നതു നില്ക്കും. ചന്ദനവും ചെങ്ങഴിനീർകിഴങ്ങും ഇതേമാതിരിതന്നെ ഉപയോഗിക്കാം.

൮. ഡാഡിമകസ്യമസ്വരസഃ സുന്ദ്രം വാ ചൂതബീജസലിലം വാ । മൂർച്ഛാഭോ വാ നസ്യം നാസാരക്തസ്രവിം ജയതി.

ഉദാമ്പഴപ്പൂ പിഴിഞ്ഞ നീർ, മുലപ്പാൽ, മാങ്ങയണ്ടിനീർ, പെരുങ്കുരുമ്പനീർ ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നുകൊണ്ടു നസ്യം ചെയ്യാലും മൂക്കിൽനിന്നു രക്തം വരുന്നതു നില്ക്കും.

൯. ധാത്ര്യസ്ഥി തണ്ഡുലജ്വലൈഃ പീതം ഹസ്താദന്ത്യശരം । പീതാ ശീതാംബുനാ പിഷ്ടാ ധാത്രി വോദ്ദംബരാംബുനാ.

നെല്ലിക്കാക്കുരു അരിക്കാടിയിൽ അരച്ചുചേർത്തു സേവിച്ചാൽ അസ്യശരം ശമിക്കും. വരട്ടുമഞ്ഞൾ വെള്ളത്തിലോ, നെല്ലിക്കു അത്തിവെള്ളത്തിലോ ചേർത്തു സേവിച്ചാലും ഇതുതന്നെ ഫലം.

൧൦. ജിണ്ണചേലഭസീതം പിഞ്ചേഡ്യുഃ പുഷ്പജാതരുധിരേണ പീഡിതാ । തകുരൈലതരുണോഷ്ണവാരിഭിഃ പ്രാപ്തപുഷ്പസുഭോഗാ ഭവിഷ്യതി.

അസ്യശരം നന്നെ കലശലായി എങ്കിൽ പഴുത്തുണി ചുട്ട ഭസ്മം മോരിലോ എണ്ണയിലോ അല്പം ചൂട്ടുള്ള വെള്ളത്തിലോ ചേർത്തു സേവിക്കുക. രക്തദോഷം ശമിക്കും.

൧൧. ഉൽപലപത്രസ്വരസഃ കിഞ്ചിത്തൈലേന സഹ പീതഃ । അസ്ഥിസ്രാവം സ്രീണം നാശയതി നരസ്യ സോമരോഗഞ്ച.

ചെങ്ങഴിനീരില പിഴിഞ്ഞ നീർ എണ്ണയുചേർത്തു സേവിക്കുക. സ്രീകളുടെ അസ്ഥിസ്രാവവും പുരുഷന്മാരുടെ സോമരോഗവും ശമിക്കും.

൧൨. അനന്തരം സാക്ഷരതയാ കൃതാ തൈലേനശഷ്ടലിപിഃ |
അസ്ഥിസ്രാവഹരീ തദപൽ കാല്പാസാക്ഷരജാ ച സാ.

നന്നാറിക്കിഴങ്ങും അരിയുംകൂട്ടി അരച്ച് ഏണ്ണയിൽ മുക്കുണ്ടാക്കിത്തീന്നുക. അസ്ഥിസ്രാവം ശമിക്കും. പരുത്തിക്കുരുവും അരിയുംകൂട്ടി ഇങ്ങിനെതന്നെ പലഹാരമുണ്ടാക്കാം. തുല്യഫലമാണ്.

൧൩. ആലോഡ്യ മുണ്ണ് സലിലേ തദച്ഛം ജലം സ തൈലം പ്രപിഞ്ചൽ പ്രഭാതേ | ആരണ്യതൈലസപരസം സ തൈലം നിഹന്തി കാന്താസ്ഥിഹനിസ്രുതിം ദ്രാക്.

മുണ്ണാമ്പു വെള്ളത്തിൽ കലക്കി തെളിയിച്ചു തെളിയും എണ്ണയും അല്ലെങ്കിൽ പറമ്പെള്ളി പിഴിഞ്ഞ നീരും എണ്ണയും, ഈ രണ്ടു യോഗവും അസ്ഥിസ്രാവത്തിന്നു നന്ന്.

൧൪. പൂർവ്വേ തോയേ വാസരേ വാസിതാനാം ചിഞ്ചാ സ്ഥീനാം ദശകല്പീകൃതാനാം | പീതപാ സ്ത്യാതാം സുന്ദരീപൂര ഷൌ ദ്രാഗസ്ഥിസ്രാവാൽ സോമരോഗാച്ച മുക്കേത.

പുളിങ്കുരുപ്പരിപ്പ് രാലേന്നു വെള്ളത്തിലിട്ടുവെച്ചു പിറന്നെടുത്ത് പാലിൽ അരച്ചുചേർത്തു സേവിക്കുക. സ്ത്രീകളുടെ അസ്ഥിസ്രാവവും പുരുഷന്മാരുടെ സോമരോഗവും ശമിക്കും.

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

ദിതീയഃ പടലഃ.

തൃ തീ യഃ പ ട ലഃ .

കാസശ്വാസഹിഷ്ണാധികാരഃ.

൧. ഇന്ദ്രയവപല്ലവയുതം മരിചം ഖാദേദിനത്രിതയം |
കാസാൻ ജയതി സകുലാൻ നാകല്യാഃ പാവേല്ലമിവ.

* 'തിലജീരകസംയുക്തൈഃ പിഷ്ഠൈശ്ച തണ്ഡുലാദിഭിഃ | കൃതാ തു ഹസ്യയന്ത്രാശ്ച സദൃഷ്ഠാ ച തിലോരുവൈഃ | പാശമണ്ഡലസങ്കാരം ശരീരേ ഹി സം പ്രകീർത്തിതം'.

കടകപ്പാലയുടെ കൂമ്പും കുരുമുളകുംകൂടെ മൂന്നുദിവസം തിന്നുക. ചുമ നിശ്ശേഷം മാറും. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ടവേരിന്മേൽ തൊലിക്കും ഇതുതന്നെ ഗുണം.

൨. കേതകലഭസീതം വാ ഭസ്മീകൃതശലലികാശലാകാ വാ | മധുനാ ലീഡം സദ്യശ്മയതി കാസം ക്ഷയോന്മുഖമപി.

വൃക്കൈതയുടെ കാല ചുട്ടുകരിച്ച ഭസ്മമോ, അല്ലെങ്കിൽ എയ്യൻമുളകു കരിച്ച ഭസ്മമോ, തേനിൽ ചാലിച്ചു നക്കുക. ക്ഷയരോഗത്താലുണ്ടായ ചുമയായാലും ശമിക്കും.

൩. മയൂരപിഞ്ചരാനയനം പൂതാക്ഷം ഭസ്മസാൽകൃതം | സക്ഷൗദ്രഞ്ച സകർപ്പൂരം കാസസ്യ പരമൗഷധം.

മയിൽപീലിക്കണ്ണ നെയ്യുപുരട്ടി കുത്തിച്ച ഭസ്മമാക്കി ആ ഭസ്മവും പച്ചക്കർപ്പൂരവുംകൂടി തേനിൽ ചാലിച്ചു നക്കുക. എററവും കാസഹരമാകുന്നു.

൪. പിപ്പലീ പിപ്പലീമൂലം ചിത്രകോ ഹസ്തിപിപ്പലീ | സൈന്ധവം സയവക്ഷാരം ഹിംഗു സൈവേച്ഛലം തഥാ. (൫) മരിചം നാഗരഞ്ജൈവ പലാംശൈശ്വേപ്പിചാചയേൽ | ക്ഷീരേ ചതുർണേ പ്രസ്ഥം സപ്പിസ്തിലം പിഞ്ചേന്നരഃ. (൬) ശുലഗുരോദരാത്തിപ്ലം പൂദ്രോഗക്ഷയരോഗന്തൽ | ആനാഹപാണ്യുതാ പ്ലീഹകാസശ്വാസവികാരന്തൽ. (൭) പിപ്പല്യാഭൃമിദം സുഗ്ളി പിത്തഗുണഹരം പരം | നൈകഞ്ചികേ രസേ പീതം സൈന്ധവം ശുലശാന്തയേ.

തിപ്പലി കാട്ടുതിപ്പലിവേർ കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് അത്തിത്തിപ്പലി ഇന്തുപ്പ് ചവൽക്കാരം കായം തുവച്ചിലക്കാരം കുരുമുളക് ചുക്ക് ഇവ ഓരോപലം. നെയ്യ് ഇടങ്ങഴി ൧. പാൽ ഇടങ്ങഴി ൪. ഇങ്ങിനെ കാച്ചിയ പിപ്പല്യാദി എന്നു പേരായ ഈ നെയ്യ് ശുലം ഗുരുൻ വയറുവേദന ചുദ്രോഗം ക്ഷയം വയറുവീക്കുക പാണ്യുരോഗം പ്ലീഹരോഗം കാസം ശ്വാസം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. പിത്തഗുണന്നു വളരെ വിശേഷം. ഇങ്ങിയില പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ ഇന്തുപ്പുചേർത്തു സേവിക്കുക. ശുദ്ധശമനം.

൮. ത്രികടുകമജമോജം ചിത്രകോ ഹിംഗു ഭാങ്ഗീ വിളമവി

സഹചര്യം സൈന്യം യാവശ്യം । അമൃതമിതി ഭിഷഗ്വിദ്യ
പൂജിതശുണ്ണരാജാ കഥപവനനിഹന്താ ശുഭലോ ഭീഷണശ്വ.

മുഴു മുളകു തിപ്പലി അയമോദകം കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ്
കായം ചെറുതക്കിൻവേര് വിളയുപ്പ് കാട്ടുമുളകിൻവേര് ഇതു
പ്പ് ചവൽകാരം ഇവയെല്ലാം കൂട്ടിപ്പൊടിച്ചു ചൊടിക്ക് അമൃ
തമുണ്ണ് എന്നു പേരാകുന്നു. വാതകഫരോഗങ്ങൾ ശുഭവേദ
ന അഗ്നിമാന്ദ്യം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

ന. അമൃതാവിളംഗരാസ്താദാരുവരാഃവ്യാഷ്ടമുണ്ണസമുലി
തം । സഹസാ സച്ഛാൻ കാശാൻ സിതാരജാ പരിഹരേണസമധു.

ചിറാമൃതിൻ ഊറൽ വിഴാലരി അരത്ത ദേവതാരം ഗ്രിഹ
ല മുഴു മുളകു തിപ്പലി ഇവയെല്ലാം സമം കൂട്ടിപ്പൊടിച്ചു ചൊ
ടിയോളം തുക്കം പഞ്ചസാരയും ചേർത്തു തേനിൽ കഴിച്ചു സേവി
ക്കുക. എപ്പാത്തരം ചുമയും ശമിക്കും.

മറ. ബ്രഹ്മീവാശാദിസിംഹാളി കണ്ഡലീ മൂലകാ സ
ഹാ । അമൃതാളകേ സപ്പിഃ പിപ്ലച്ചാദ്യേന കാസജിതം.

ബ്രഹ്മി ആടലോടകം ചെറുവഴുതിന വെള്ളോടുവഴുതിന
കണ്ണുണ്ണി നാഷ്ടരണവേര് ചൊന്നാത്തകര ചിറാമൃത് കാട്ടുവെ
ള്ളരി ഇവയും പിപ്ലച്ചാദിയോഗത്തിൽ (പടലം ന. ശ്ലോ ൪.)
ഉള്ള മരുന്നുകളുംകൂടി നെയ്യുകാച്ചുക. കാസഹരമാണ്.

മമ. ഹിംഗുവചാഗ്നിമഹൈഷധദീപ്യകപത്യാകണാത്രി
വൃതാം । കൂമവുദ്ധ്വ ജനിതരജാ കാസം ശ്വാസം ജന്തൽ സ
ഹൃതം.

കായം മ_ഭാഗം, വയമ്പ് ൨_ഭാഗം, കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ്
ന_ഭാഗം, ചുക്ക് ൪_ഭാഗം, അയമോദകം ൩_ഭാഗം, കടുക്ക ന_
ഭാഗം, തിപ്പലി ൨_ഭാഗം, ത്രികോല്ലക്കൊന്ന പ_ഭാഗം. ഈ
ചൊടി നെയ്യിൽ കഴിച്ചു സേവിക്കുക. കാസശ്വാസങ്ങൾ ശമിക്കും.

മമ. വിദലീദളഹരിതാലവ്യാഷ്ടശിലാസ്പേകരാജരസവി
ഷ്ടാം । ഗുളികീകൃതാ നിഹന്തു കാസരജം ധൂമപാനേന.

ചമ്ലലന്തയില അരിതാരം മുഴു മുളകു തിപ്പലി മനോല
ഇവ സമം കണ്ണുണ്ണിനിറിലെച്ചു വില്ലയാക്കി പുകവലിക്കുക.
ചുമ ശമിക്കും.

൧൩. ഉത്തമപഞ്ചാംഗരജോവർത്തിർഘൃതസമാപ്തതാ |
കല്പതാം ധൃമപാനായ കാസശ്വാസനമയാവിഷി.

ഉമ്മത്തിന്റെ കായ വെച്ച് ഇല തോൽ വേർ ഇവ പൊടി
ച്ച ശീലയിൽ തിരിതെരച്ച നെയ്യിൽ നനച്ചു കത്തിച്ചു പുക വ
ലിക്കുക. കാസശ്വാസങ്ങൾ ശമിക്കും.

൧൪. നിശ്ശ്വസീ കണ്ഡലീ പത്യാമരിചൈസ്സമഭാഗി
കൈഃ | കപാമോ ലവണസമ്മിശ്രഃ കാസശ്വാസവികാരഹം.

കരുണാച്ചിവേർ ചിററമുത് കടുക്കു കുരുമുളക് ഇവ ക
ഷായം. ഇതുപ്പു മേപ്പടി. ഏക്കവും ചുമയും ശമിക്കും.

൧൫. ചിഞ്ചാതപഗന്യൗ ദിവിശാ ത്രിസഞ്ജൈകപുന
നവാ | താവജ്ജാതീദ്രോ വന്തിഃ കാസജിൽ ബാഹ്യധൃപിതം.

രണ്ടുഭാഗം വരട്ടുമഞ്ഞൾ മൂന്നുഭാഗം ചെഞ്ചിളി. ഒരു ഭാ
ഗം തമിഴാമ ഇതെല്ലാം കൂടിയേടത്തോളം ജാതിപത്രി. ഈ മരു
ന്നെല്ലാം കൂട്ടിപ്പൊടിച്ച് വില്ലയാക്കി ചുമയുള്ളവൻ കിടക്കുന്ന മു
റിയിൽ പുളിത്താലി കത്തിച്ചു കണലിലിട്ടു പുകയ്ക്കുക, ചുമ ശ
മിക്കും.

൧൬. ശിലാമൃഷ്ണേ സമേ സ്വാതാം തസ്യാലം വിശപഭേഷ
ജം | തസ്യാലം മരിചഞ്ചൈവ തസ്യാലന്തു ഹരീരകീ. (൧൭)
ഭംഗസാരേണ സംപേഷ്യ വന്തിം കുശ്യാൽ പടോദരേ | രതാ ധൃ
മം പിഞ്ചേദാന്തോ ഭക്തോ താംബൂലചർണ്ണം * (൧൮) കൃതപാ
ത്രിചാരം മതിമാൻ കാസശ്വാസനിവൃത്തയേ | അജാപയശ്ചാന
പിഷ്ഠാൽ പകപമുഗ്ദഗ്നേഭസി.

മനോല തിപ്പലി ഇവ രണ്ടും സമം. അതിൽ പകുതി ചു
ക്ക്. അതിൽ പകുതി കുരുമുളക്. അതിൽ പകുതി കടുക്ക. ഇ
വയെല്ലാം കൂട്ടി കഞ്ഞുണ്ണിനീരിലരിച്ചു ശീലയിൽ തിരിതെരയ്ക്കുക.
വൊറില മുരുകിയതിന്നശേഷം ഇതുകൊണ്ടു പുക വലിക്കണം.
ഇങ്ങിനെ മൂന്നുദിവസം ചെയ്താൽ കാസശ്വാസങ്ങൾ ശമിക്കും.

* ഇണിഗണ്ഡവിപണ്ഡനാഗലതിയാപർണ്ണം സപുഗീഫലാ സൌ
ധക്ഷാരപരാഗലേശശബ്ദം കല്പരപാളുൽബണം | യോഗോനം മദനപ്ര
ഭാവവിഭവസ്മാഞ്ജലനാമാ മുഖത്രികാന്തിപ്രഭവഃ സുസൌരണിയിഃ പീയൂ
ഷയുഷോൽഗമഃ, എന്നു കാഞ്ചുലവിധി.

ധൃമപാനം ചെയ്യാൽ പിന്നെ എട്ടിരട്ടി വെള്ളംചേർത്തു കുറക്കി പാലോളമാക്കിയ അട്ടിൻപാൽ ദീപനത്തിന്നു തക്കവണ്ണം സേവിക്കുകയും വേണം.

൧൯. തഥാ ക്ഷൌദ്രയുതം നൃത്തം നവനീതം സിതായുതം ।
ദ്രാക്ഷാമരിചവൈദേഹീഖണ്ഡം മധുവിമിശ്രിതം.

തേനം പുതിയ വെണ്ണയും പഞ്ചസാരയും കൂട്ടിക്കുഴച്ചു നക്കുക. മുന്തിരിങ്ങ കുരുമുളക് തിപ്പലി കൽക്കണ്ടം ഇവ തേനിൽ കുഴച്ചു നക്കുക. കാസശ്വാസങ്ങൾ ശമിക്കും.

൨൦. പലാശോദുംബരഫലം മരിചൈസ്സഹ ഭക്ഷിതം । കാ
സം ഹരേന്തിദിപ്പാരെരഃ കായക്ലേശകരം നിശി.

പ്ലാശിൻകായ അത്തിപ്പഴം കുരുമുളക് ഇവ ചേർത്ത ഭക്ഷിക്കുക. രാത്രിസമയത്തിൽ അധികമായി ക്ലേശിപ്പിക്കുന്നതായ കാസത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൨൧. ശ്വാസാന്താസചിനാശാത്മമാശയേൽ കദളീഫലം ।
ശൃതം മൂത്രേന്ദ്രമവാഭൃഷ്ടമവാംശാരപാചിതം.

ഗോമൂത്രത്തിൽ വേവിച്ചതോ വരത്തതോ കണലിൽ പാകം ചെയ്തതോ ആയ കദളിപ്പഴം ഭക്ഷിക്കുക. ഏകം നിമിത്തമുള്ള വിഷമം തീരും.

൨൨. കണ്ണോഷണനിശാപഗ്നാഗുഡഗോസുനജം രജഃ ।
ലീഡം തൈലേന കാസാനാം ശ്വാസാനാഞ്ച നിവൃത്തയേ.

തിപ്പലി കുരുമുളക് വരട്ടുമഞ്ഞൾ കട്ടക്ക ശക്കര മുന്തിരിങ്ങ ഇവ എണ്ണയിൽ പൊടിച്ചു ചേർത്ത ലേഹമാക്കി ഭക്ഷിക്കുക. കാസശ്വാസങ്ങൾ ശമിക്കും.

൨൩. നിഗ്ളിബീസപരസ ശൃതം തിലഭവം ഭംഗാരമുണ്ണാ
നപിതേ പാത്രേ നിഃസൃതമനപഹം ദിനമുഖേ തന്മാത്രയാ യഃ പി
ബേൽ । കാസശ്വാസമശേഷമഗ്നിതനന്താം ശീഘ്രം ജയേമാസ
തോ യഃശ്ചാണഞ്ച സമസുരോഗനിലയം രാമോ യഥാ രാവണം.

കരുനെച്ചിനീരും എണ്ണയും കൂട്ടിക്കുച്ചുക. അധിക്കുന്ന പാത്രത്തിൽ എലമങ്ങച്ചു പൊടിച്ചിടണം. ഈ തൈലം മാത്രയെ അനുസരിച്ചു രാവിലെ സേവിക്കുക. ഒരു മാസകാലംകൊണ്ട് കാ

സം ഏകം അഗ്നിമാന്ത്രം അനേകരോഗങ്ങളോടുകൂടിച്ചേർന്നിരിക്കുന്ന ക്ഷയരോഗം ഇവയെ എല്ലാം ശമിപ്പിക്കും.

൨൪. കണ്ഡപൃത്തമകന്യകാമധുകരവ്യാഘ്രിക്നിഗ്നലി കാ കാസപ്ലിപുഷകണ്ടകീഫലരസേ ക്ഷീരേ ക്രമാൽ ഭാവിതം | കൃഷ്ണാ ക്ഷൗരസമനപിതാ ദിനമുഖേ ലീഡാ ജന്മേദൃസ്മിതം കാസം ശ്വാസമരോചകം ക്ഷയമപി പ്രാജ്ഞോ യഥാ പാതകം.

ചിറമുത് പുഷ്കരന്തല കണ്ഠശ്ലി ചെരവഴുതിന എരിക്ക് കരനെച്ചി പൊന്നാത്തകര ആടലോടകം മാങ്ങനാറി ഇവ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരിലും പാലിലും ക്രമേണ വെച്ചേറെ ഭാവനം ചെയ്യണക്കിയ തിപ്പലി തേനിൽചേർത്ത രാവിലെ സേവിക്കുക. ചുമ ഏകം അരുചി ക്ഷയം ഇവ ശമിക്കും.

൨൫. പരിണതതരകൈഡ്യാഗ്ലകലീകൃത്യാജ്യകംഭുപുടദശാൽ | തൈലം നിസ്പൃതമസ്ത്രതി കാസം ശ്വാസം പ്രമേഹഞ്ച.

കമിഴിൻകാതൽ വെട്ടിനരക്കി നൈപുരട്ടിയ കുടത്തിലിട്ടു ശീലമണ്ണുചെയ്ത് തീക്കത്തിച്ചു തൈലമെടുക്കുക. ആ തൈലം കാസം ശ്വാസം പ്രമേഹം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

൨൬. പ്രേതോദംബരപല്ലവം ശകലിതം ദുശ്ശേ ഗവാം പാചിതം കിഞ്ചിദ്യോഗിതമാഗധം ദിനമുഖേ പീതപാ പയസ്യാദൃശം കാസശ്വാസമഃശഷമാത്ര ശമയേദ്രാഡപ്രസൂനാനപിതം ക്ഷീരം തദപദിദം ദപയഞ്ച ഭിഷജാം കീർത്തിപ്രദം കീർത്തിതം.

അത്തിയുടെ തളിർ നരക്കി പാലിലിട്ടു കുരക്കി ആ പാലിൽ കുറച്ചു തിപ്പലിപ്പൊടി ചേർത്തു സേവിക്കുക. മലങ്കാരപ്പുവുട്ടു പാൽ കുരക്കിയും ഈവിധംതന്നെ സേവിക്കാം. ഈ രണ്ടു യോഗവും കാസശ്വാസഹരവും വൈദ്യന്മാർക്കു യശസ്സുണ്ടാക്കുന്നതുമായെന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

൨൭. മധുരരസകംസേ മാണിമനമാഷ്ടവിലപം മരിചതി ലജന്തുണ്ണീസപ്പിഷാമഞ്ജലീ ദേവ | തുഭരദിനലഗ്നേ സാധു സംയോജ്യ പകം ശ്വാസനകസനശാഞ്ചേ ഭക്ഷയേൽ ഭോജനേന.

മിലർ 'കാകോദംബരപല്ലവം' എന്നു പറിക്കുന്നു. കാകോദംബരം കാട്ടു ത്തി.

നാലിടങ്ങഴി കഞ്ഞുണ്ണിനീരിൽ എടുപലം ഇതുപുകലക്കി അതിൽ കുരുമുളക് എണ്ണ ചുക്ക് നെയ്യ് ഇവ നന്നാലുപലവും ചേർത്ത സുമുഹൂർത്തത്തിൽ പാകംചെയ്യുക. ഇതു ചോററിൽകൂട്ടി ഉണ്ടാൽ കാസശ്വാസങ്ങൾ ശമിക്കും.

൨൮. സാദ്ധ്യേ ശ്വാസേ ദോഷകാലാഗ്നിസതപാൻ സമൃഗ്ധീകൃ പ്രാതരേവ പ്രചീതം । കൃഷ്ണാതുണ്ണീസൈന്ധവക്ഷൌര്യകൗരം രാഹുച്ഛിഷ്ടോൽഭൂതസാരം പ്രശസ്യം.

സാധ്യസാധ്യലക്ഷണങ്ങളെ ന്യൂവണ്ണം നോക്കി അറിഞ്ഞ് സാധ്യമായ ഏക്കത്തിൽ ദോഷകോപം കാലം അഗ്നിബലം ശരീരബലം ഇവയെ ആലോചിച്ച് തന്നേരൂപമായ വിധത്തിൽ തിപ്പലി ചുക്ക് ഇതുപ്തം തേൻ ഇവയോടുകൂടെ ഉള്ളിനീർ പുലച്ചെ സേവിക്കുന്നതു വളരെ വിശേഷമാകുന്നു.

൨൯. തുണ്ണീകണ്ണാസിതാധാത്രിരേണുഃ ക്ഷൌരേണ മിശ്രിതഃ । ഹിക്കാം ഹന്തി സമാലീഡഃ സക്ഷൌരം പിഞ്ചരേണു വാ.

ചുക്ക് തിപ്പലി പഞ്ചസാര നെല്ലിക്ക ഇവ ചൊടിച്ചു തേനിൽ കുഴച്ചു സേവിക്കുക. ഇക്കിട്ട് ശമിക്കും. മയിൽചിലി ചുട്ട ഭസ്മം തേനിൽ ചാലിച്ചു നക്കുന്നതും കൊള്ളാം.

൩൦. കപിത്ഥപത്രാണി വിചർദ്ദിതാനി ഹിക്കാസു ജിഹ്വേ ദഥവാക്തപ്തം । മുൽപിണ്ഡമന്യന്തസുശീതതോയൈസ്സിക്കം തുടിവാളകവാരിണാകതം.

വ്യാമരത്തിന്റെ ഇല തിരമ്മി നാറുക. ഇക്കിട ശമിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ വെയിലത്തു കിടന്നു ചുട്ടപഴുത്ത മൺകുട്ട വളരെ തണുത്ത വെള്ളത്തിൽ മുക്കുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന ഗന്ധത്തെ നാറുക. ഏലത്തരിയും ഇരുവേലിയും ഇട്ടു പെച്ചു വെള്ളത്തിലായാലും കൊള്ളാം. ഇതും ഹിജ്ജയെ ശമിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

൩൧. ഹിക്കായാമതിവുദ്ധായാം ഭൂവോർദ്ധ്യേ നിഷേചയേൽ । ശീതളേനാംബുനാ ശീത്രം ധൂമം വാ ഗുൽഗുലോഃ പിഞ്ചേൽ.

ഇക്കിട്ട് അധികമായി വലിച്ചാൽ പിരികക്കൊടിയുടെ മധ്യത്തിൽ തണുത്ത വെള്ളംകൊണ്ടു പെട്ടെന്നറിയുക. ഗുൽഗുലു കൊണ്ടുള്ള ധൂമപാനവും ഹിതമാകുന്നു.

൩൨. അവിചാരിതസന്ത്രാസോ വാചാബുദ്ധേച്ഛിമാലനം । ഹിഷ്ടയാമന്നജാതായാം സദ്യശ്ശമനകാരി തത്

തൃക്ഷതീർണ്ണാദികളായ അന്നപാനങ്ങൾ നിമിത്തം ഉണ്ടാകുന്ന ഹിഷ്ടയിൽ പെട്ടത് കാക്കാരിരിക്കുമ്പോൾ തെളിക്കുകയും ക്ഷാർക്കത്ത സംഗതി പറഞ്ഞു ബുദ്ധിയെ പരിശുദ്ധീകരിക്കും ചെയ്യുന്നതു സദ്യസ്സിചികരമാകുന്നു.

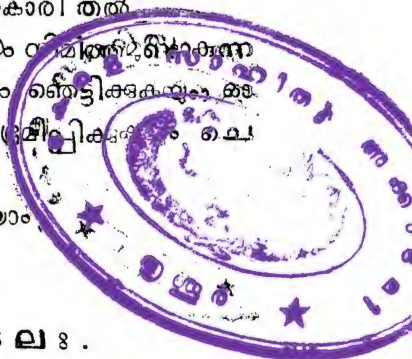
ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം.

തൃതീയഃ പടലഃ.

അഥ ചതുർത്ഥഃ പടലഃ .

അരോചകശുദ്ധച്ഛിത്രാധികാരഃ.

൧. ആജം മാംസരസക്ഷീരം ഗണ്ഡീരം ശോഷിണാം ഹിതം । ബലാശ്വഗന്ധാ ലാക്ഷാദ്യം തൈലമദ്യഞ്ജനേ ഹിതം.

ആട്ടിൻമാംസരസവും ആട്ടിൻചാലും മാങ്ങനാറിയും ശോഷികൾക്കു ഹിതമാകുന്നു. ബലാശ്വഗന്ധാദി തൈലവും ലാക്ഷാദി തൈലവും തേച്ചു കുളിക്കുന്നതും നന്ന്. ബലാശ്വഗന്ധാദി തൈലം—ബലാശ്വഗന്ധാലാക്ഷാണാം കപാഥേ പാദാംശശേഷിതേ । തൈലപ്രസ്ഥം പചേദ്ധീമാൻ ദധിമസ്തചതുർത്ഥം । രാസ്താപന്ദനമഞ്ജിഷ്ഠാദുർച്ചാമധുകചോരകൈഃ । ശാരിബോശീരജലദക്ഷാഗന്ധസുരദുമൈഃ । ഹരിദ്രാകുമുദാകൈരനീശരാഹപാപത്മകേസരൈഃ । കപാഥാനസംയുതൈരേഭിഃ കാഷികൈശ്ച സുപേഷിതൈഃ । ശന്നൈമുദ്വഗ്നിനാ പക്തവാ ഗാളയേച്ഛാജനേ ശുഭേ । പ്രശസ്തേ തിഥിനക്ഷത്രേ തതൈതലം ശീലയേന്നാരഃ । തേന സവ്ജപരോന്മാദക്ഷയകാസാലയോ ഗദാഃ । നശ്വന്തി വിവിധായൈവ വാതരോഗാ ന സംശയഃ । അശ്വിദ്വാരം വിഹിതം തൈലമേതൽ പുഷ്ടികരം പരം=കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ അമുക്കരംകൂടി പലം ൧൨. പന്ത്രണ്ടിടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ചു നാലൊന്നാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ച്, ൪ പലം കോലരക്കു നാലിടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ചു നാനാഴിയാക്കി ഊറിപ്പിടി എ

ണ്ണ നാഴി ര. തൈർവെള്ളം നാഴി ഹന്ദ. കൂട്ടി കൽക്കത്തിന്ന് —
അരത്ത ചന്ദനം മഞ്ഞട്ടി കറക എരട്ടിമധുരം കച്ചുരിക്കിഴഞ്ഞ്
നന്നാറി രാമച്ചം മുത്തങ്ങ കൊട്ടം അകിൽ ദേവതാരം വരട്ടുമ
ഞ്ഞൾ ആമ്പൽകിഴഞ്ഞ് അരേണകം ശതകുപ്പ താമരയല്ലി ഇവ
മുമ്മുനുകഴഞ്ഞ് അരച്ചുകലക്കി അരക്ക പാകത്തിൽ കാച്ചി അ
രിക്കുക. ജപരാദികൾ ശമിക്കും.

ലാക്ഷാദിതൈലം—ലാക്ഷാരസസമം തൈലം തൈലാഹ
സ്ത ചതുർഗുണം | അശ്വഗന്ധാണിശാദാരകൗന്തീകഘോഷ്ടചന്ദ
നൈഃ | സമുച്ചാരോഹിണീരാസ്താശതാഹപാമധുകൈസ്തമൈഃ |
സിദ്ധം ലാക്ഷാദികം നാമ തൈലമദ്വൈനാദിം | സർവ്വജപരക്ഷ
യോന്മാദശാസാചസ്താരപാപ്തജിൽ | യക്ഷരാക്ഷസഭ്രതേഘ്നം ഗഭി
ണീനാഞ്ച ശസ്ത്രതേ=കോലരക്ക കഷായവും എണ്ണയും സമം.
എണ്ണയിൽ നാലിരട്ടി തൈർവെള്ളം. അമുക്കരം വരട്ടുമഞ്ഞൾ
ദേവതാരം അരേണകം കൊട്ടം മുത്തങ്ങ ചന്ദനം പെരുകരുമ്പ
കട്ടകരോഹിണി അരത്ത ശതകുപ്പ എരട്ടിമധുരം ഇവ കല്ല്. സ
ർവ്വജപരാദികൾ ശമിക്കും. ഗഭിണികൾക്കു വിശേഷം.

൨. അശ്വഗന്ധാരജോ ലിഹ്യാൽ ഗുളേന ഹവിഷാഥ
വാ | പയസാ വാ പിഞ്ചൽ ശസ്ത്രക്ഷതക്ഷീണോ രസാശനഃ.

ആയുധം തട്ടി മുറിയേറാവനം എന്തെങ്കിലും സംഗതികൊ
ണ്ടു ക്ഷീണിച്ചവനും അമുക്കരംപൊടിച്ച പൊടി, ശക്കര നെയ്യ്
പാൽ ഇവയിലേതെങ്കിലും ഒന്നിൽ ചേർത്തു ഭക്ഷിക്കുക. മാംസര
സം അനുചാനമായിരിക്കണം.

൩. പക്തപാ സംസ്കാരസംഭ്രഷ്ടോ ബൃഹതീപകപസഞ്ച
യഃ | ഭല്ലി പ്രകപമിതേ പശ്വാൽ ക്ഷീപ്തഃ പത്വോ ഹൃരോചകേ.

പഴുത്ത വഴുതിനിങ്ങ വേവിച്ചു വരത്ത് പിന്നെ തിളച്ചു
തൈരിലിട്ടു കുറിക്കി ഉപയോഗിക്കുന്നത് അരോചകത്തിന്നു
ഹിതമാകുന്നു.

൪. പ്രസേകശമനീ പത്വോ ഭക്തസ്ത്യാപരി ചവിതാ |
പ്രാഗ്ഭക്തം നിബകസ്മം പടോലീ ഝരസീതമാ.

ഊൺകഴിഞ്ഞ ഉടനെ കടുക്കു വായിലിട്ടു കടിച്ചു ചവയ്ക്കുക. ഉണ്ണുന്നതിന്നുമുമ്പെ വേപ്പിൻപുഴു വായിലിട്ടു കടിച്ചു ചവയ്ക്കുക. കയ്യൻ പടോലമോ കിലുകിലുപ്പനോ മേൽപ്രകാരം കടിച്ചു ചവയ്ക്കുക. പ്രസേകം ശമിക്കും. പ്രസേകം=വായിൽ വെള്ളം പൊടിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുക.

മ. ദ്രോണാതപസ് നാഗകസ്യമഗ്നമഗ്നിം ക്രമാധികാം । പ്രസേകശുലക്രിമിമാനദ്യാന്തേഷാം നിവൃത്തയേ.

ശുവപ്പുഴു ഒരു ഭാഗം. ഏലമങ്ങത്തൊലി രണ്ടുഭാഗം. നാഗപ്പുഴു മൂന്നുഭാഗം. ശങ്കര നാലുഭാഗം. ചുക്ക് അഞ്ചുഭാഗം. ഇങ്ങിനെ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയതു പ്രസേകം ശുലം ക്രിമിരോഗം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

ന. പ്രസേകകാസാരചികണ്ഠാലുകഹാമദോഷശ്ചസനാഭിഭ്രതഃ । ലിഹ്യാൽ ഗുളാർദ്രം തിലമേകമേവ സനാഗരം നാഗരികോരസജ്ഞഃ.

എള്ളും ചുക്കുപൊടിയും കൂടി ശങ്കരയിൽ ചേർത്തു ഭക്ഷിച്ചാൽ പ്രസേകാദികൾ ശമിക്കും. 'ചുക്കിലിരട്ടി വരത്ത തിലം തട്ടിഗുണഞ്ചെ ഉറച്ചുഗുളം । കൂട്ടിയുരുട്ടീട്ടെടുപ്പിനം തികിലവൻ കരയാ ചുമയാ' എന്നു പ്രമാണാന്തരം. ചുക്ക് ഒരു ഭാഗം. എള്ളു വരത്തതു രണ്ടുഭാഗം. ശങ്കര നാലുഭാഗം ഇങ്ങിനെ ക്രമം ഇതിന്നു ഗുളമുണ്ണി എന്നാണ് പേർ.

ഒ. പ്രയാന്തി തൽ ഭക്ഷയതാം പ്രഭാതേ കഞ്ചേരനേത്രാപ്രവേം പ്രധാളം । റുണാം ശമം ഹർദ്ദിരചിപ്രസേകാസ്സസൈന്ധവം നാഗരരാമം വാ.

കഴിഞ്ചിത്തളിര് ഇതുപുഴുട്ടി രാവിലെ ഭക്ഷിക്കുക. ഇതുപു ചുക്കും കായവുപുട്ടി ഭക്ഷിക്കുക. ഹർദ്ദി അരോചകം പ്രസേകം ഇവ ശമിക്കും.

വ. കിഞ്ചിൽ ഭഷ്ടപാ മൃത്തികാംഗ്രീഷ്ണതപ്താം ശീതേ തോയേ മജ്ജയിതപാ പ്രസാദ്യ । ശീതേ ക്ഷൗരം തുല്യമാലോഡ്യ പീതപാ തുണ്ണാം ഹർദ്ദിഞ്ചാതു തന്ത്രികരോതി.

വെയിൽക്കൊണ്ടു ചുട്ടുകിടക്കുന്ന മൺകുട്ട വരത്തു തണുത്ത വെള്ളത്തിലിട്ടു തെളിഞ്ഞാൽ ആ വെള്ളം ഉററിയെടുത്ത് ആ റി സമം തേനും ചേർത്തു സേവിക്കുക. ദാഹവും ഛർദ്ദിയും മാറും. പുറമണ്ണുവരത്തു വെള്ളമൊഴിച്ചും ഈവിധം സേവിക്കാം.

നം. വിജയാ ഹവിഷം സുഭജ്ജിതാ സസിതാ മാക്ഷികയോ ഗപേഷിതാ | വമിശുലഗദാഭചിക്രിമിപ്രതിഹന്ത്രി പരമേഷ ധം ഹി സാ.

കഞ്ചാവു നെയ്യിൽവരത്തു പഞ്ചസാരയും ചേർത്തു തേനിൽ അരച്ചു ലേഹമാക്കി സേവിക്കുക. ഛർദ്ദി വയറിൽവേദന അ രോചകം കൃമിരോഗം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ഇതൊരു സിദ്ധൗ ഷധമാണ്.

ഘം. മുൽഗവിദളൈർവ്വപകൈഃ കേരീഷ്കീരേണ ഭക്ഷി തൈർബ്ബഹുശഃ | ഛർദ്ദിനശ്ശൃതി സഹസാ തന്യോസ്തല്യാംബു ഭിഃ പീയതഃ.

ചെറുപയറിൻപരിപ്പ് സമം തേങ്ങാപ്പാലും രണ്ടുകൂടിയെട ത്തോളംവെള്ളവും ചേർത്തു വേവിച്ചു ഭക്ഷിക്കുക. ഛർദ്ദി നശിക്കും.

ഘം. എലാലവംഗവല്ലഭതമാലഭ്യം രജോ മധുവീമി ശ്രം | ലീഡംവമിം നിഹന്യാഭിലവരാവ്യാഷമൂണ്ണം വാ.

എലത്തരി എലമങ്ങത്തൊലി പച്ചില ഇവ പൊടിച്ചു പൊടി തേനിൽ കുഴച്ചു നക്കുക. കൂവളത്തിന്റെ വേര് ത്രിഫല* ചുക്ക് മുളക് തിപ്പലി ഇവയുടെ പൊടി തേനിൽ ചാലിച്ചുമാം. ഛർദ്ദി ശമിക്കും.

ഘം. ദശലാ വരാടികാഗേഹമംഗാരാഭം തദഭസി | നി വാപിതം തതഃ പീതം തജ്ജലം നാശയേദമിം.

കവിടി തിയിലിട്ടു ചുട്ട് തീക്കനൽനിറമായാൽ എടുത്തു വെള്ളത്തിൽ മുക്കുക. ആ വെള്ളം കുടിച്ചാൽ ഛർദ്ദി നീല്ക്കും.

ഘം. അതീവ ഭൂഷം ലവണം തിലോത്ഥേ പ്രക്ഷിപ്യ തേ

* 'പത്മോവിഭീതയാത്രിണം ഫലൈഃ സ്യാത്ത്രിഫലാസമൈഃ ഫ ലത്രികഞ്ച ത്രിഫലാ സാ വരാ ച പ്രകീർത്തിതാ' എന്നു പ്രമാണം. കടുക്ക നെല്ലിനെ അന്നിനെ ഇവ സമം ചേർന്നാൽ ത്രിഫലയായി. അതുതന്നെ വരാം.

നോത്ഥിതമാത്ര തൈലം | ആദായ ലിപ്താ ഹൃദയേ തദൃദ്ധം ഇ
ഞ്ചാദളാഗ്നസ്ത ഘൽഗദാന്തഃ.

ഉപ്പു നല്ലവണ്ണം വരത്ത് എണ്ണയിൽ ചൊരിയുക. ആ എ
ണ്ണ മാറിൽ പുരട്ടി മീതെ കുന്നിയില പരിക്കുണം. ഐദ്യോഗം ശ
മിക്കും.

൧൪. അംസയോരപി മൂലേ തു രഗ്ഭവേദ്യദി വേഗിനീ |
നിശാശംബു കസംയുക്തം പ്രലേപാച്ഛ മയേദൃജം.

കക്ഷത്തിൽ കലശലായ വേദനയുണ്ടെങ്കിൽ മഞ്ഞളും ഞ
വഞ്ഞുംകൂടി അരച്ചു പുരടുക. വേഗം മാറും.

൧൫. നൃഗ്രോഽതുംഗോൽപലകന്ദമുൽഗമാഞ്ചൈഃ ശുതം
തോയമരീവ ശീതം | ക്ഷൗദ്രാഗ്നപിതം പീതമപാകരോതി തു
ഷ്ണാമപശ്ചാപ്തജലാഭിലാഷം.

പേരുംവേട് ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങ് ചെറുപയറ്റ് ഇവയിട്ടു
തിളപ്പിച്ചു ചൂടാറിയ വെള്ളത്തിൽ തേനും ചേർത്തു കുടിക്കുക. ഭാ
ഹം എത്ര കലശലായിരുന്നുവുമാറും.

൧൬. തുഷ്ണാരോഗോതിവുദ്ധോന്വൈരൗഷധൈശ്ചൈന ശാ
മൃതി | ആതുപ്ലേഷൈലപാനേന പ്രശാമൃതി ന സംശയഃ.

തുഷ്ണാരോഗം അതികലശലായി മാറ മരുന്നുകൊണ്ടെന്നും
ഭേദപ്പെടാതിരിക്കുന്നപക്ഷം തുപ്ലീവരുന്നതുവരെ നല്ലെണ്ണ കുടി
പ്പാൻ കൊടുക്കുക. ശമിക്കും നിശ്ചയം. ഇങ്ങിനെ കൊടുക്കുന്നത്
രോഗി അറിയാതെ വേണം. എണ്ണയാണെന്നു നടിക്കാതെ വെ
ള്ളമാണെന്നുള്ള നിലയിൽ കൊടുക്കുകയും 'എന്താണ് ഈ വെ
ള്ളത്തിന് ഒരു എണ്ണസ്വാദം' എന്നു ചോദിച്ചാൽ തൽക്ഷണം
കിണ്ടി കയ്യിൽനിന്നു വാങ്ങി മറച്ചുവെക്കണമെന്നും പറഞ്ഞുകേൾ
ക്കണം. അറിഞ്ഞാൽ അജീണ്ണരോഗമുണ്ടാകുമത്രെ.

൧൭. ആർദ്രപൃഗഫലചവ്ണാതരം സേവന വല്ലഭകലേ
ന ചവ്വേൽ | തഥദം ഹരതി തത്തഥാ കൃതം സ്വാഭിമാനമിവ
വേദവി..

ചെങ്ങയടയ്ക്കു തിന്നു ചൊരുകിയാൽ ആ അടയ്ക്കയുടെ തോ

ടു കിട്ടിച്ചു ചവയ്ക്കുക. എന്നാൽ ആ ചൊരക്കൽ മാറും. ഇതിൽ കടുവിലുത്തെ പദം 'വേദവിത്തമഃ' എന്നായിരിക്കണം.

ഘൃ. താംബൂലേ സതി ഭക്ഷിതേ ഭവതി ചേൽ കാസം നപിതം വിസ്വപരം നിഷ്ഠീവേന സഹൈവ തച്ഛിശിരമംബാശ്രായ ശീഘ്രം പിഞ്ചേൽ | ആഹോസപിദപിവൃതാസ്യവാൻ പവനമാശോപവോൽഗിരേന്നാസികാം തലോ പാശ്ചാതോ ജനഃ പരിമുജേൽ പാശ്ചാദേയം വാ സമം.

മുറക്കിയ ഉടനെ ചുമ വന്നു കുമ്പുക്കിട്ടു തട്ടി തുമ്പുകയൊ തുമ്പുകയൊ ചെയ്തു എങ്കിൽ വേഗം തണുത്ത വെള്ളംകൊണ്ടു കുലുക്കുഴിഞ്ഞ് തണുത്ത വെള്ളം കുടിക്കുക. അല്ലെങ്കിൽ മൂക്കുറണ്ടും അടച്ചുപിടിച്ച് വായ തുറന്ന് അതേമാറ്റത്തിൽകൂടെ ശ്വാസത്തെ വേഗം വേഗം വിടുക. അതല്ലെങ്കിൽ അടുത്തുള്ളവർ രണ്ടു വാരിഭാഗവും കപ്പം തലോടുക.

ഘൻ. പിത്തഘാതകമ്പതുൺമുഷാഭ്രമാദിൻ ഏന്തി ദാരുണാൻ | നാളികേരംബുനാ പീതാഃ സകുതവഃ സമശക്രാഃ.

ഇളനീർ വെള്ളത്തിൽ പഞ്ചസാരയും മലർപൊടിയും ചേർത്ത് കുഴിക്കുക. പിത്തരോഗം ഘാതകമ്പം ദാഹം മോഹാലസ്യം തലതിരിച്ചൽ ഇവ ശമിക്കും.

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

ചതുർത്ഥഃ പടലഃ

*****

അഥ പഞ്ചമഃ പടലഃ

അശോഭാവന്താധികാരഃ.

ഘ. സിതാസിതാവിശ്വവേഷാശ്ചുണ്ണാഃ പത്മപാദജസ്തമാഃ ഗുളപ്രലീഡാ ഗുദജാൻ ഏന്തി ശ്ലേഷ്മമന്തന്ദവാൻ.

കുവുണ്ണൊടി പഞ്ചസാര ചുക്കുപൊടി ഇവ മൂന്നും കൂടിയേടത്തോളം കടുക്കുണ്ണൊടി. ഇവതെല്ലാം കൂട്ടി ശക്തരയിൽചേർത്തു ലേഹമാക്കി ഭക്ഷിക്കുക. കഫവാതജമായ മൂലക്കുരു ശമിക്കും.

൨. മാസമേകമനന്നാശീ സൂരണം ഭക്ഷയേൽ സുഖം | ത
ക്രാന്തപാനമാശപരോ നിമ്നലോന്മുഖനോൽസുകു.

കരുമാസം മുഴുവൻ അന്നം ഭക്ഷിക്കാതെ മോര് അനപാന
മായിട്ടു ചേനതന്നെ ചെയ്യതിന്നുകഴിക്കണം. മൂലക്കുരു നിശ്ശേഷം
ശമിക്കും. 'വനസുരണകന്ദസ്തു വിശേഷാദംസാം ഹിതഃ' എ
ന്നു ഹൃദയപ്രിയത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് കാട്ടുചേനയാ
ണ് അധികം നല്ലതെന്നു സിദ്ധം. കാട്ടുചേന മൂന്നു പ്രാവശ്യം
വെച്ചുററുകയും പിന്നെ തൈരു ചേർക്കുകയും ചെയ്താൽ ചൊരി
യുന്നതല്ല.

൩. സ്വീനം നിഷ്ഠീഡിതം സ്തംഹ്യാഃ പത്രം പാഞ്ചെ നി
ധാപയേൽ | ദുർന്നാമക്രിമികണ്യുരിശോഫരക്ശാന്നിക്തൽ പരം.

കള്ളിയില വാട്ടി ചതച്ച് ഗുദത്തിൽ വെക്കുക. മൂലക്കുരു
ക്രിമിക്കടി നീര് വേദന ഇവയെല്ലാം മാറും.

൪. കിംതുകബീജപരാഗൈല്പ്തനപുനർപ്രേവാളസം
യുക്തൈഃ | പോട്ടുകസ്സിലജാഃ ഞഃ സ്വേദാദംസീ നാശയതി.

മരിക്കിൻകരു പൊടിച്ചു പൊടി വെള്ളമുള്ളി വെളുത്ത ത
മിഴാമയുടെ തളിര് ഇവ അരച്ച് എണ്ണചേർത്തു പൊട്ടീസ്സുവെ
ച്ചു കെട്ടുക. അർസ്സു മാറും.

൫. കാളശാകമരിചാമൂസൈന്ധവൈർദ്വേഷഷ്ഠികഹിതോ
ഷ്ണഭോജനഃ | തൈലയുക്തമരിശഃകൃമീൻ ജയേദ്യച്ഛമനിജന
നം സരഞ്ച തൽ.

നവരൊല്ലിന്റെ ൨ അരി വരത്തു ചോറണ്ടാക്കി ആ ചോ
ര് കരുവേപ്പില കുരുമുളക് വളിച്ചു മോര് ഇത്തുല്പ് ഇവ കൂട്ടി
സുഖോഷ്ണമായ പാകത്തിൽ ഭക്ഷിക്കുക. ഇതിൽ എണ്ണയും ചേ
ർക്കാം. മൂലക്കുരുവും കൃമിരോഗവും ശമിക്കും. ഈ പത്മഭക്ഷണം
രൂച്യവും അഗ്നിവലമുണ്ടാക്കുന്നതും മലശോധനയെ ചെയ്യുന്ന
തുകൊണ്ടുമാകുന്നു.

൬. ഹംസ്യ കൈഡയ്തുഭൂസ്യ ചാപി രജഃ സുസൃക്ഷം മ
ധുനാവലീഡം | ഗുദാങ്കരോന്മുഖവിനാശനായ പശ്ചാപ്ലമിത്യാഹ
ഭിഷഗ്വരിഷ്ടഃ.

കടച്ചുണ്ടിയും കരുവേപ്പിലയും അരച്ചുണക്കിപ്പൊടിച്ചു പൊടി തേനിൽ കുഴച്ചു സേവിക്കുക. മൂലക്കുരു ശമിക്കും.

ഒ. പത്മശാസ്താനയോർഭാഗോ ഭാഗൗ ദ്വൈത വജ്രവല്ലികാൽ | ഈർപ്പമുണ്ടാകാതെ ലാഭം മേതദർശംസി നാശയേൽ.

കടുക്ക വെള്ളപ്പിള്ളിയിൽ കുരുഭാഗം. ചങ്ങലമ്പരണ്ട രണ്ടു ഭാഗം. അപ്പം ഇന്ത്യപ്പം എണ്ണയും ചേർക്കുക. ഇത് അശോരോഗത്തെ നശിപ്പിക്കും.

വ. മയൂരവല്ലികിഞ്ചല്ലവരീവാശാശൃതം ജലം | രക്താശ്ശിരസാം പ്രമനം സ്ത്രീൽ പലാഞ്ചുരിവാശിതം.

വലിയ കടലാടിവേര് പാച്ചോറിത്തൊലി താമരയ്ക്കി ശതാവരി ആടലോടുകൂടി. ഇവ കഷായം. ഇതു രക്താശ്ശിരസുകളെ ശമിപ്പിക്കും. ചുക്കുന്ന ഉള്ളി തനിച്ചു തിന്നുന്നതും രക്താശ്ശിരസുവളരെ ഹിതമാകുന്നു.

അയോത്രിവൃൽകുലത്തെയും ശൃതമുദകം പിപ്പലീരജായുക്തം | ചിത്രാതൈലവിമിശ്രം പീതമുദാവത്ത്മസ്യതി ത്രിദിനാൽ.

കടുക്ക ത്രികോലക്കൊന്ന മുതിരപ്പരിപ്പ് ഇവ കഷായംവെച്ച് തിപ്പലിപ്പൊടിയും നാശാത്തിത്തൈലവും മേപ്പടി ചേർത്തു സേവിക്കുക. ഉദാർവത്ത് ശമിക്കും.

ഇതി വൈദ്യമനോരമാം.

പഞ്ചമഃ പടലഃ.

*****

അഥ ഷഷ്ഠഃ പടലഃ

അതിസാരഗ്രഹണീവിഷ്ണുചികായികാരം.

൧. പാറാനാഗരദൃഷ്ടഗവിലാഗ്നിവൃഷ്ടസംശൃതഃ കപാലം | ആമാതിസാരമസ്യേൽ സ്രാവം സകഫം സശുഖഞ്ച.

പാടക്കിഴങ്ങ് ചുക്ക് കൊടുത്തുവേര് കൂവളവേര് കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് ആടലോടുകൂടി മുത്തങ്ങ ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ആമാതിസാരം വേദനയോടുകൂടിയ കഫാതിസാരം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും.

൨. പല്ലവം ചവിക്കായായ ശ്വേതപൂലാസസംഭവം | പല്ലവം ക്ഷീരിവൃഷ്ണി ചിഷ്ടാ തൈലേന പായയേൽ. (ന)സ്പാതിസാരാൻ സഹസാ ജയേദന്വൈഃ കിമേഷയൈഃ തമാഹി ഫേനം ക്ഷൌദ്രേണ തുല്യകാരക്ലൃതപചം.

കാട്ടുമുളകിന്തളിർ ശ്വേതപൂലാസത്തിന്തളിർ (?) നാലാമരത്തിന് ഇവ എണ്ണയിൽ അരച്ചുസേവിക്കുക. സകലവിധ അതിസാരവും ശമിക്കും. അതുപോലെതന്നെ അവിൻ സമം കാഞ്ഞിരത്തൊലിയുടെ മൊരിയുമേൽത്തു തേനിലരച്ചു സേവിക്കുക. (മാത്ര വായുഗുളികാപ്രമാണം) ഈ ഗുളിക പ്രമേഹത്തിന്നു കൈകണ്ട മരുന്നാണ്.

൪. ഐരാവതൃമുപൂലാസധാരകീതപക്വശൃതം ജലം | സുശീതം ക്ഷൌദ്രസംയുക്തം സ്പാതിസാരനാശനം.

ആലിലക്കല്ലുവൃത്തി അല്ലുപൂലാസം (?) താതിരിപ്പൂവ് എലമങ്ങത്തൊലി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ആറി തേൻ മേപ്പടി ചേർത്തു സേവിക്കുക. എല്ലാവിധ അതിസാരവും ശമിക്കും.

൫. ഐരാവതീപത്രസുശാളകാനി ക്ഷുണ്ണാനി നിഷ്കീഡ്യ രസഃ പ്രപീതഃ | വലാസരക്തപ്രസവാതിസാരം വിനാശയേദിത്രിദീനാൽ പ്രയുക്തം.

ആലിലക്കല്ലുവൃത്തിയിലയും (കല്ലാലിൻ ഇലയും) താമരക്കിഴങ്ങുംകൂടെ ചതച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീർ സേവിക്കുക. കഫരക്താതിസാരം പ്രസവാതിസാരം ഇവ ശമിക്കും.

൬. ചിഞ്ചാബീജതപചം വിശ്വം സൈന്ധവം ദീപ്യകം തഥാ പിഞ്ചേദാമേന തക്ത്രേണ സോതിസാരം ജയേൽ ക്ഷണാൽപുളികരുത്തോട് ചുക്ക് ഇതുപ്പ് അയമോദകം ഇവ അരച്ച പച്ചമോരിൽ സേവിക്കുക. അതിസാരശമനം.

൭. യക്ഷലോചനമജ്ജാനം കാഞ്ചികേന പിഞ്ചേൽ പ്രഗേ | സ ശ്ലേഷ്മപിത്താതിസാരം കോഷ്ടശൂലം ജയേൽ ദ്രുതം.

കഴഞ്ചിക്കരുപ്പരിപ്പു കാടിയിൽ അരച്ചു പുലച്ചു സേവിക്കുക. കഫപിത്താതിസാരവും വയറുകടിയും ശമിക്കും.

വ്യ. രസോ നിഹന്ത്യതീസാരമാത്രപക്ഷപുടപാകജഃ | തൈ
ലേന യുക്തോ രക്താവൃതം സവലാസം സനിസ്രവം.

മാവിൻതൊലി (അമ്പഴത്തൊലി) മണ്ണിൽ പൊരിഞ്ഞു ചുട്ട് പിഴിഞ്ഞെടുത്ത നീര് എണ്ണയും ചേർത്തു സേവിക്കുക. രക്താതിസാരവും കഫാതിസാരവും രണ്ടും ചേർന്ന് അൾസസ് ശമിക്കും.

ന. ബദയ്യാഃ പല്ലവം തപഗ്വാ പിഞ്ചേദുക്താതിസാരമാൻ
തുണ്ണികദംബതപക്ഷപാഥം പിഞ്ചേദാത്രേ ദിനത്രയം.

ലന്തയുടെ തളിരോ റൊലിയോ അരച്ചു സേവിക്കുക. ചുക്കും കടമ്പിൻതൊലിയുംകൂടി കഷായംവെച്ചു മൂന്നുദിവസം സേവിക്കുക. രക്താതിസാരം ശമിക്കും.

ഘ. മുന്യോം സംക്ഷുദ്ര തുലാമഥ പയസി ദഡം മർദ്ദയി
തപ സുപുതാം പക്തപാ പാദാവശിഷ്ടാം മൃദുതരശിഖിനാ ശീത
ളീന്ദ്രതു പശ്ചാൽ | ലീഡപാ ക്ഷൗദ്രാമ്പിതാം താം ജയതി സക
ഫരക്താപിതാമാമശുലാം വിഷ്ണോഃ പൂജേവ സദ്യശ്ശമയതി ദ
രിതം പൂർവ്വജനാജ്ജിതം തു.

മുന്തങ്ങ മൊരികളുണ്ണു ചതച്ച് വെള്ളത്തിലിട്ട് മർദ്ദിച്ച് അരിച്ചുകരക്കി നാലൊന്നാക്കി ആറി തേൻ ചേർത്തു സേവിക്കുക. ആമദോഷവും വയറുകടിയുമുള്ളതായ കഫരക്താതിസാരം ശമിക്കും.

ഘ. ജംബൂക്ഷീരിദ്രമാത്രാർജ്ജകകേരഞ്ജാജിനാന്വേഷശശ്വ
കപാഥോ വിലാജമോജാഘനതരകണ്യതിക്രന്തുലയുക്തഃ | ശീതീ
തേഃ പ്രപീതോ മധുരമധുയുതോ നാശയത്യാതു ഞ്ഞാം രക്താ
തീസാരദുർന്നാമകരുജമഖിലാം തൽക്ഷണാദേവ നൂനം.

ഞ്ചാവരത്തൊലി നാല്പാമരത്തൊലി അമ്പഴത്തൊലി പയ്യാനിത്തൊലി നീർമരുതിൻതൊലി ഉങ്ങിൻതൊലി കൂവളവേര് അയമോദകം മുന്തങ്ങ കൊടുത്തുവേവേര് ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ആറി തേൻ മേപ്പടിചേർത്തു സേവിക്കുക. രക്താതിസാരവും മൂലക്കുരുവും ശമിക്കും.

ഘ. ലികചഫലസപരസപലം ഛാഗപയഃ പലമപി പ്ര
ഗേ പീതം | ജയതി സരക്തശ്ലേഷ്മം പ്രവാഹണം ഗുദേഷു ജാതഞ്ച.

പഴുത്ത അയനിച്ചുക്ക് പിഴിഞ്ഞ നീര് ഉഴുക്ക്. സമം ആ

തിൻപാലും ചേർത്തു രാവിലെ സേവിക്കുക. മുക്കലുള്ളതായ കഫ രക്താതിസാരം ശമിക്കും.

൧൩. വൃദ്ധേദ്യരാവീതസുരക്ഷിതം ജലം പ്രഭാതകാലേ പ്ര വിഞ്ചേൽ സതൈലം । ചിരന്തനം ദ്രാക്ഷ ശമയേൽ സുഷോരം പ്രവാഹണം രക്തകഫാനപിതഞ്ച.

തലേദിവസം കോരി സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു വെള്ളം പിറേന്നു രാവിലെ എടുത്ത് അല്പം എണ്ണചേർത്തു സേവിക്കുക. വളരെ പഴക്കംചെന്നതും ഭയങ്കരവും രക്തകഫാതിസാരസഹിതവുമായ പ്രവാഹണത്തെ (മുക്കലിനെ) ശമിപ്പിക്കും.

൧൪. ആജേ പയസി പാകാന്തേ പശ്ചാച്യുണ്ണം ക്ഷിപേൽ പുനഃ । ദധി ജാതം പിഞ്ചേൽ പ്രാതസ്മൽ പ്രവാഹണാപീഡിതഃ.

ആതിൻപാൽ കാച്ചി പാകമാകുമ്പോൾ അതിൽ കടുക്ക ഒപ്പാടിയിടുക. പിന്നെ അതു തൈരായാൽ ആ തൈര് കാലത്തു സേവിക്കണം. എന്നാൽ പ്രവാഹിക ശമിക്കും.

൧൫. തഥാ പകപാനബാഷ്പേണ സ്ഥിന്നാ തേനൈവ ഭക്ഷിതാ । സതൈലാ ബിംബിസിം ഹസ്ത്യാൽ സരക്താം ക്ഷുദ്രദൃശ്യികാ.

ചെറിയ കിണികിണിപ്പാല വെന്ത ചോറിന്നുമീതെ കാട്ടി വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞ നീര് എണ്ണയും ചേർത്തു ചോറിൽകൂട്ടി ഉണ്ണുക. രക്താതിസാരവും മുക്കലും ശമിക്കും.

൧൬. മാണിമന്ഥമരിചാഭയാജാടാ യക്ഷനേത്രസമഭാഗസമ്മിതാഃ । തക്രതൈലഘൃതമുത്രയാനപിതാ നാശയന്തി സഹസാ പ്രവാഹണം.

ഇതുപ് കരുമുളക് കടുക്ക കിഴാനെല്ലി ഇവയെല്ലാം കൂടി യേടത്തോളം കഴഞ്ചിക്കുരുപ്പരിപ്പ്. മോര് എണ്ണ നെയ്യ് ഇവയിൽ മാത്രയെ നോക്കിച്ചേർത്തു സേവിക്കുക. മുക്കൽ ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൧൭. കൃഷ്ണാതുണ്ണീശമീവീരതരുപത്രൈസ്ത കല്പിതൈഃ । വിലേപ്യപൃഷ്ടം കല്ലൈസ്തൈസ്സതൈലഃ ശോണിതം ജയേൽ.

തില്ലിലി ചുക്ക് വഞ്ചിയില നീർമരതില ഉവയെല്ലാമരച്ചു

കഞ്ഞിവെച്ചു കുടിക്കുക. അല്ലെങ്കിൽ ഇവകൊണ്ടുതന്നെ എണ്ണയിൽ അപ്പമുണ്ടാക്കിത്തീന്നുക. രക്താതിസാരം ശമിക്കും.

ഫു. കേദാരസീമോത്ഭവമൂഷികന്യ മാംസം ഗതാന്ത്രം പയസി പ്രചിഷ്ടം । തൈലം പചേത്തഭിയിനം പ്രലിമ്പേൽ പിഞ്ചേൽ ഗുദഭംശവിനാശനായ.

വംമ്പത്തുള്ള മൂഷികനെ പിടിച്ചു കുടലുനീക്കി മാംസമെടുത്തു ചെള്ളത്തിൽ അരച്ചുചേർത്തു വിധിപ്രകാരം എണ്ണ കാച്ചുക. ഈ എണ്ണ ഗുദത്തിൽ പുരട്ടുകയും സേവിക്കുകയും ചെയ്താൽ ഗുദഭംശം മാറും.

ഫൻ. ഗോകണ്ഠതപങ് മൂസ്സാനമസ്തരീയാതകീകടചസിദ്ധം ജപരാതിസാരമുഗ്രം ജലം ജന്തേൽ പഞ്ചഷെർദ്ദിവശൈഃ.

പെരുങ്കുരുവത്തൊലി മുത്തങ്ങ മുക്കുറി താതിരിപ്പൂവ് കുടകുപ്പാലുവേരിന്മേൽതൊലി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം അഞ്ചാറു ദിവസം സേവിച്ചാൽ ജപരാതിസാരം (പനിയുടെ മദ്ധ്യത്തിലുണ്ടാകുന്ന അതിസാരം) ശമിക്കും.

ഫറ. പയഃപ്രസ്ഥ സമുങ്നവമുദകമാസിച്യ ജലഭാൻ ശതഭാദാൻ ക്ഷണ്ണാനപി സപദി നിക്ഷിത്യ വിപചേൽ । പയശ്ശിഷ്ടേത്യക്താ ജലദശകലാനി പ്രതിപചേദദേധിത്തജ്ജാതം ദധിജരാരോഗാപനയേൽ.

കുരിടങ്ങഴി പാലിൽ നാലിരട്ടി ദിവ്യജലം ചേർത്ത് ൨൦൦ മുത്തങ്ങ മൊരികളുണ്ടു ചതച്ചിട്ടു കുറുക്കി പാലോളമുക്കി മുത്തങ്ങ കളഞ്ഞ് ഉറവീഴ്ന്നു തൈരാക്കുക. ആ തൈര് വയറിവുണ്ടാകുന്ന സകലരോഗങ്ങൾക്കും കൊള്ളാം.

ഫമ. തഥാമോസ്തിൻ ദൃശ്യക്ശുതമുദകമാസിച്യ ശനകൈ മ്മിതപാ തൽസ്തേഹം മമിതമപി പത്മേശ്വരയുതം । സദാ പാനേ ചാനേ കരചരണയോജ്ഞിതമിദം തപതീസാരം ഹസ്താൽ ബഹുവിധരജാകാരമചിരാൽ.

മുന്യോഗത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം തൈരുണ്ടാക്കി ആ തൈരിൽ കൊടുത്തുവേരുകഷായം ചേർത്തു കുടഞ്ഞു നെഞ്ചുടക്കുക. ആ നെയ്യും ആ മോരും മറ്റു വിധിക്കുപ്പെട്ട കൗഷധങ്ങളും

ചേർത്ത് തനിയെ സേവിക്കുകയും ചോറിൽ കൂട്ടി ഉണ്ണുകയും ചെയ്യാം. ആ നെയ്യ് കൈകാലുകളിൽ പുരട്ടുവാനും കൊള്ളാം. അതിസാരം ശമിക്കും.

൨൨. തളിശ്ശോണേ സതുകേര ലവണദശപലൈവിശ്വപത്യാസമാംശൈ ശ്യാപാരിംശൽപ്രകഞ്ചം ഘൃതമഥ തിലജഞ്ചാ ഷ്ടസംയോജ്യ പശ്യാൽ | പക്തവാ പാകേഷ്ടമുണ്ണ * ത്രിഫലമപി സമായോജ്യ ധാന്യേ സ്ഥിതന്തൽ ഹദേദഗ്നേഃ പ്രദീപ്തിം ജനന്തതി ജയതി പ്ലീഹഗുന്മാദോദരാദീൻ.

പാറിനാറിടങ്ങഴി മോരിൽ അത്ര കാടിയും ചേർത്ത് ഇതു പ്ലീ ചുക്കപൊടി കട്ടുക്കപ്പൊടി ഇവ മൂന്നും പത്തുപലം വീതം. നെയ്യ് പലം ൪൦. എണ്ണ പലം ൮. കൂട്ടിക്കാച്ചി അരിച്ച് മൂന്നു പലം അഷ്ടമുണ്ണം ചേർത്തു ധാന്യസ്തൂടം ചെയ്യുക. ഇത് അഗ്നി ദീപ്തികരവും പ്ലീഹഗുന്മാദോദരാദി രോഗങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കുന്നതുമാകുന്നു. കാച്ചി അരിക്കണ്ട എന്നും ഒരു പക്ഷമുണ്ടു്. കല്ലനും അരിൽ ചേർന്നുകിടക്കട്ടെ.

൨൩. പുരാണശാല്യഭാവേ തു ശാലീൻ സപ്താച്ചിഷാ സഹ പചേദോഷധിഭിച്ഛാസ്ത്രൈർല്ലഹിമാനം ഭജന്തി തേ.

പുന്നപ്പല ഉള്ളു. പഴനെല്ലില്ലാ എങ്കിൽ പുനെല്ലു കൊടുവേ ലിക്കിഴങ്ങോ അതുപോലെ ഭീപനകരങ്ങളായ മററ് എന്തെങ്കിലും കൗഷധങ്ങളോ കൂട്ടി പൂഴ്ത്തുക. എന്നാൽ അതു കുത്സിയുണ്ടാവുന്ന അരി ലഘുവായിരിക്കും.

൨൪. അവിതൃലോപദംശേന പക്വമന്നേന മാത്രയാ | ഭക്ഷിതം മരിചം പൂവം ഭൃഷ്ടം ദുഷ്ജരതാം ജന്തേ.

കുരുമുളകു വെള്ളു പിന്നെ വേവിച്ച് ചോറിൽകൂട്ടി ഉണ്ണുക. ഇവിടെ വിതൃലങ്ങളായ മറകു കറികൾ ഉണ്ടായിരിക്കിൽ. ഈവിധം ചെയ്യാൽ ദഹനക്ഷയം തീരും.

൨൫. കാളശാക വിജയാമഹൗഷധൈസ്സാധിതം രസയുഗാ ക്ഷിദാഗശഃ | വാരി വാരന്തതി ശുദ്ധതൃതീജപരാൻ പേശിനീമവി വിഷുചികാം ക്രമാൽ.

* 'ഉഷണത്രയസിന്ധുമൈസ്സംജമോജപിജീരകൈഃ | ഹിംഗുതു ലൈരേദിരാഹുരഷ്ടമുർണ്ണം മനീഷിണഃ' എന്നു് ഒരുതരം അഷ്ടമുർണ്ണവിധി.

കുറിവേപ്പില കഴഞ്ഞ് ന. കട്ടക്ക കഴഞ്ഞ് ര. ചുക്ക കഴഞ്ഞ്
 ൨. ഈ കഷായം ശുദ്ധവേദന ദാഹം പനി പേശിതീരോഗം വി
 ഷുചിക ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

൨൬. തന്ധുലോദകവിഷ്ടേന താലരൂലേന ലേപനം । നാ
 ഭൌ പ്രകുപ്തിതം സദ്യോ ജയത്രേവ വിഷുചികാം.

കരിമ്പനവേർ അരിക്കാടിയിലരച്ചു നാഭിപ്രദേശത്തു പുര
 ടിയാൽ വിഷുചിക ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൨൭. ആമേ വിദശേ വിഷുബ്ബേ വിഷുചാഞ്ച വമേൽ ഭു
 തം । അശക്തശ്വേൽ പിദബ്ബൽ കോണ്ണസലിലൈസ്സപ്പ്ഗന്ധികാം.

ആമദോഷം വിദശം വിഷുബ്ബം (ഇതു രണ്ടും അജീണ്ണരോ
 ഗഭേദങ്ങളാണ്) വിഷുചിക ഇവയിൽ വമനൗഷധങ്ങൾ സേ
 വിച്ചു ചർദ്ദിപ്പിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും. അതിന്നു കഴിവില്ലെ
 കിൽ ചിററത്ത അരച്ചു കാഞ്ഞ വെള്ളത്തിൽ കലക്കി സേവി
 ച്ചാലും മതി.

൨൮. മാണിമന്മജീരകാജമോജമാഗയഃ ഷഡൈവർദ്ധി
 തൈഃ ക്രമേണ തൈസ്സമം ഹരീതകീരജഃ । പാചനം വിരേചനം
 പ്രദീപനം പ്രശോചനം പായുകീലനാശനം ഹതാശനാഹതത്തു
 തൽ.

ഇതുല്പ കഴഞ്ഞ് ൧. ജീരകം കഴഞ്ഞ് ൨. അയമോദകം കഴ
 ണ്ട് ൩. തിപ്പലി കഴഞ്ഞ് ര. ചുക്ക കഴഞ്ഞ് ൩. കട്ടക്ക കഴഞ്ഞ്
 ൧൩. ഈ പൊടി പാചനവും വിരേചനവും ദീപനവും രുചിക
 രവും മൂലകുരുവിന്നു നല്ലതുമാകുന്നു. ഇതിന്നു ഹതാശനമുണ്ണ
 മെന്നാണ് പേർ.

൨൯. നിഷ്കം പൊനന്ധം പത്രം തന്ധ്യാന്തം ശതാഹ്വ
 യാ । സിന്ധുതമം രക്തലതൂനം ശുണ്ഠിം ഹരിതമഞ്ജരീം (൨൯) മ
 റിചാശ്വ പൃഥക് പാദാൻ ചുണ്ണമേരത്ത മന്ത്വനാ । പിഷ്ട്വാ പ്രാ
 ശക്തമസ്തീയാദിച്ഛൻ വഹേബലം മഥൽ.

തമിഴാമയില പലം ൧. ചെമ്മരത്തൊലി കഴഞ്ഞ് ന. ഇ
 തുല്പ് ചുക്കന ഉള്ളി ചുക്ക രാമത്തുളസിങ്കതിർ കുരുമുളക് ഇ
 വ മുക്കുന്നകഴഞ്ഞ്. ഇവ അരച്ചു ഉണ്ണുന്നതിന്നുമുമ്പെ തൈരുവെ
 ള്ളത്തിൽ സേവിക്കുക. അഗ്നിബലം വർദ്ധിക്കും.

൩൦. കാളശാകസഹായുണ്ണീ രസാംഭോദ്യക്ഷിഭാഗശഃ ।
 കപാമയിതാ തദ്യല്ലാപ്തം വിഷുചാം പായത്രേന്തുഷി.

വിഷുചികയുള്ളപ്പോൾ ദാഹം കലശലായി എങ്കിൽ കുറി വേപ്പില കഴഞ്ഞ്. കാരിലവേര് കഴഞ്ഞ് ൪. ചുക്ക കഴഞ്ഞ് ൨. ഈ കഷായം പലവട്ടമായി സേവിക്കുന്നതു നല്ലതാകുന്നു.

൩൧. ശ്വേതപണ്ണാസമൂലേന സവിശ്വേന ശൃതം ജലം | അജീണ്ണം ശമയേത്തുണ്ണം കണ്ഠഃ കാശ്ശ്മിവാത്മിനാം.

വെളുത്ത ചെറുതളസിവേരും ചുക്കുംകൂടെ കഷായംവെച്ചു സേവിക്കുക. അജീണ്ണം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൩൨. തക്ഷാക്ഷ്യാസ്കന്ധാഗ്രകാണ്ഡമന്ദരഃ ഛിതപാ ജലേ പാചയേത്താസാം തദ്വിഗുണേ തദംഭസി ഗതേ പ്രസ്ഥേന യുക്തം പടോഃ | ദശലപ്രസ്ഥമജസ്യ തേന വിപചേത്തസ്മിൻ രസോനോഷണം തൈലാജ്യഞ്ച പലഭയം പ്രതിവപേത്തദ്വിപനം സ്പാൽ പരം.

കഴഞ്ചിത്തുമ്പു പലം ൪. നാലിടങ്ങഴിവെള്ളത്തിൽ കഷായം വെച്ചു രണ്ടിടങ്ങഴിയാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ച് ഫണ പലം ഇത്തുല്യം അതിൽ കലക്കി ഒരിടങ്ങഴി ആട്ടിൻപാലും ചേർത്തു പിന്നെ ഈരണ്ടു പലം വെള്ളത്തിലും കുരുമുളകും അരച്ചുകലക്കി കുറുകി പാകമായാൽ എണ്ണയും നെയ്യും ഉരിവീതം അതിൽ പകുന്ന് ഇളക്കി ചേർത്തു സൂക്ഷിക്കുക. ഇത് അത്യന്തം അഗ്നിദീപതമാകുന്നു.

൩൩. അളക്കസുമാഞ്ജലിപ്ലുതനമാനികാ സൈന്ധവാൽ പലാഷ്ടകമുമാഷണാനലപുനൻവാനാം പലം | സനാഗരകഞ്ചേരദക് സുരഭീജിഹ്വികാനാം പിച്ഛ തിലോത്ഥംഘൃതഷർപലം പയസി പാചിതം മന്ദ്യാഹുൽ.

വെളുത്ത എരിക്കിന്റെ പുപ്പു പലം ൪. വെള്ളത്തിലും വ. ഇത്തുല്യം പലം വ. കുരുമുളക് കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് തമിഴാമവേര് ഇവ കാരേ പലം. ചുക്ക് കഴഞ്ചിക്കുരുപ്പരിപ്പ് കൊഴുപ്പു ഇവ ആറാറു കഴഞ്ഞ്. എണ്ണ നെയ്യ് ഇവ ആറാറു പലം. സമം പാലും ചേർത്തു കാച്ചുക. അഗ്നിമാന്ദ്യഹരം.

൩൪. പരമുരുപുഗതൈലപേഷിതൈഃ പൃഥഗാഖ്യൈരപി ചുണ്ണിതൈസ്സഹ | പരിലോഡ്യ പിഞ്ചേതു മാത്രയാ ദിവസാദൌ പ്രബലാഗ്നിമാൻ ഭവേൽ.

മുൻപറഞ്ഞ മരുന്നുകൾതന്നെ ആവണക്കെണ്ണയിൽ അരച്ചു കലക്കിച്ചേർത്തു മാത്രമെ അനുസരിച്ചു സേവിക്കുക. അഗ്നിബലം ധാരാളമുണ്ടാകും.

൩൫. കാളശാകവിജയാമഹേഷയെസ്സാധിതം ജലമജീണ്ണനാശനം | പുണ്യരീകനയനാംബ്രിപങ്കജക്ഷാളനോദകമീവാശ്രു കിൽബിഷം.

കരുവേപ്പില കടുകു ചുക്ക (൩-൦ ൪-൦ ൨-൦ കഴഞ്ച്) ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം അജീണ്ണരോഗത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൩൬. അദ്ധാവശിയും ജലമാധകാഭം മഹേഷധം കേവലമേവ പീതം | പ്രദീപയേജ്ജാരപാവകം ദ്രാക തദ്ദീപ്തികൃതിഃ കിമുതാഗ്രഭേഷജൈഃ.

ചുക്ക തനിച്ചു കഷായംവെച്ചു സേവിക്കുക.

൩൭. പശ്യന്തിതാനം ഭൂതപാ മാഹിഷാഭക്ലാത ശീതളാംബുപിഞ്ചൽ | അത്യഗ്നിം ജയതി നരോ ലക്ഷ്മീരസസിദ്ധമന്നഞ്ച.

വെള്ളച്ചോറ് ഏതമത്തെരകൂട്ടി ഉണ്ട് തണുത്തവെള്ളം അനുപാനം ചെയ്യുക. അത്യഗ്നി ശമിക്കും. രിജരാളിക്കഷാരത്തിൽവെച്ചു ചോറായാലും തരക്കടിച്ചു.

ഇതി വൈദ്യമനോരമാനാം

ഷഷ്ടഃ പടലഃ

അഥ സപ്തമഃ പടലഃ.

മൃത്രകൃഷ്ണപ്രമേഹസോമരോ നാധികാരഃ.

൧. ചിരജലധരഭാഷേയാൽഭൂതപങ്കം ശുദ്ധീതപാ ജരവൃഷണനാഭോ നിക്ഷിപേന്മൃത്രകൃഷ്ണീ | തപനകിരണതാപോൽഭൂതമൂത്രോഷ്ണവാതേപ്യരിഹിമസികതാനാം രാശിമത്ര പ്രദട്ടാൽ.

വളരെ ദിവസം വെള്ളം നിറച്ചുവെച്ച പാത്രത്തിന്റെ അടിയിൽ ഉറിച്ച ചളിയെടുത്തു വയററത്തും വൃഷണത്തിന്മേലും നാഭിയിലും ഇടുക. മൃത്രകൃഷ്ണം ശമിക്കും. വെയിൽ അധികം

കൊണ്ടുനിമിത്തമുണ്ടാകുന്ന മൂത്രകൃഷ്ണം ഉഷ്ണവാരം ഇവകളിൽ
തണുത്ത മണൽ കിഴികെട്ടി മേല്പറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങളിൽ വെക്കുക.

൨. യഷ്ടപ്രാഹെഹലോച്ഛാരുബിജേഷുകാണൈഃ ശീതകപാ
മോ നാളികേരാംബുജനാ | വൈത്തം കൃഷ്ണം ദാഹതൃണ്ണോഷ്ണ
വാരം രക്തസ്രാവം മൂത്രസാദം ഹിനസ്തി.

ഏരട്ടിമധുരം ഏലത്തരി വെള്ളരിക്കക്കുരു കരിമ്പ് ഇവ
ചതച്ച് ഇളനീർവെള്ളത്തിലിട്ടു ശീതകഷായമായി സവിഷ
ക. പിത്തജമായ മൂത്രകൃഷ്ണം ചുട്ടുനീർ ദാഹം ഉഷ്ണവാരം രക്ത
സ്രാവം മൂത്രസാദം ഇവ ശമിക്കും.

൩. സ്ഥലതുംഗാടഹലൈച്ഛാ കല്ലുട കേരീഹലാംബുനാ
പീതഃ | കൃഷ്ണം മൂത്രസ്യ ജന്തേൽ ക്ലേശമിവൈശോ നമസ്കാരഃ.

ചെറിയ നെരിഞ്ഞിൽ അരച്ചു നാളികേരവെള്ളത്തിൽ സേ
വിക്കുക. മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശമിക്കും.

൪. മൂത്രകൃഷ്ണം ജന്തേൽ പീതാ ക്ഷീരേണ ശിഖരീശിരഃ |
അജാക്ഷീരേണ സംപേഷ്യ പീതാ നീലജടാ തഥാ.

വലിയ കടലാടിവേർ പാലിലെച്ചു സേവിക്കുക. ഗന്ധാദരി
ക്കിഴങ്ങ് അട്ടിൻപാലിലെച്ചു സേവിക്കുക. മൂത്രകൃഷ്ണം ശമിക്കും.

൫. കേരകീഴപരസേ സിദ്ധം തൽപ്രരോഹാശ്രകുച്ഛിതം |
സപ്തിഃ പീതം ദിനസ്യാദൌ മൂത്രകൃച്ഛ്രം ജന്തേൽ ദൃഢം.

കൈതത്തല ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു വീരിൽ കൈരവേട്ട കല്ലുമാ
യി കാച്ചിയ നെയ്യ് രാവിലെ സേവിക്കുക. മൂത്രകൃഷ്ണം ശമനം.

൬ ജലേന നാളികേരസ്യ പിഞ്ചേൽ പ്രാതഃ പ്രസാരണീം |
മൂത്രകൃച്ഛ്രവിനാശായ ശർക്കരചരതനായ ച.

നാളികേരജലത്തിൽ പ്രസാരണി അരച്ചു രാവിലെ സേവി
ക്കുക. മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശമിക്കും. കല്ലടപ്പും മാറും.

൭. പ്രഭാതേ പയസാ പീതം ക്ഷുദ്രപുഷ്പണപല്ലവം | മൂത്ര
കൃച്ഛ്രം ജന്തേദ്യുദ്ധൽ പാപം ഭാരതകീർത്തനം.

പാചുട്ടത്തളിരച്ചു പാലിൽചേർത്തു രാവിലെ സേവിക്കുക.
മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശമിക്കും.

൮. പുഷ്പഭസ്മസ്യ സ്വരസഃ സശർക്കഃ പ്രാതരേവ പരിപീ
തഃ | കൃഷ്ണം മൂത്രസ്യ ജന്തേൽ സ്രാവമസഹ്യം ച സഹസൈവ.

കമ്പളത്തിനില പിഴിഞ്ഞ നീർ പഞ്ചസാരചേർത്ത കാലത്തുതന്നെ സേവിക്കുക. മൂത്രകൃച്ഛ്രം മൂത്രസ്രാവം ഇവ ശമിക്കും.

ന. ക്ഷുദ്രകരമദ്യം പയസാ പീതം പ്രഭാതകാലേഷു | നിരണഭി മൂത്രകൃച്ഛ്രം സന്തമസം ഭാനബിംബമിവ.

ചെറുകുമാരത്തിൻവേർ പാലിലരച്ചു സേവിക്കുക. മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശമിക്കും.

ഘ. ജപരേഷു മൂത്രകൃച്ഛ്രം ചേൽ കുമാരീസ്വരസം പിഞ്ചേൽ | കന്യായഃ പഞ്ചമൂലം വാ ഗുഹ്യമേതച്ചികിത്സിതം.

പനിയുടെ ഉപദ്രവരോഗമാവിട്ടു മൂത്രകൃച്ഛ്രമുണ്ടായിപ്പുകിൽ കുറവാഴ്ചനീർ സേവിച്ചാൽ മതി. ചെറുപഞ്ചമൂലക്കഷായവും കൊള്ളാം. ഇതു ഗുഹ്യമാകുന്നു. 'ശാലിപണ്ണീ പൃഷ്ണിപണ്ണീ ബൃഹതീ കണ്ടകാരികാ | ഗോക്ഷരഃ പഞ്ചഭിഞ്ചൈതൈഃ പഞ്ചമൂലമിദം ലഘു' എന്നിങ്ങിനെ ഗ്രന്ഥാന്തരത്തിൽ ചെറുപഞ്ചമൂലത്തെ കുറിച്ചു വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഘ. കപാമോ വരണമൂലസ്യ തൽകല്പേന സമനപിതഃ | പീതോ നിപാതയേത്സദുഃ ശക്തരാമശ്ശരീരമപി.

നീർമാതളവേർ കഷായം. അതുതന്നെ അരച്ചു മേപ്പടി. കല്ലടപ്പും അശുരിയും ശമിക്കും.

ഘ. യുഗ്മീമൂലകലത്മാദ്യാം ശതഃ കപാമോ ജയത്വലം ശക്തരാം മൂത്രകൃച്ഛ്രഞ്ച ഗുഹ്യമേതച്ചികിത്സിതം.

കുരുമുളിപ്പേരും മുതിരപ്പരിപ്പുംകൂടി വെച്ചു കഷായം കല്ലടപ്പിന്നും മൂത്രകൃച്ഛ്രത്തിന്നും വിശേഷം.

ഘ. നാഭേരധന്യാഭാഗ്യാഭ്യാസേകോ ജയതി നിശ്ചിതം | മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശരീരേഷു സേകന്യേനാംഗദാഹമാ.

നാഭിയുടെ താഴെ വെപ്പുകാടികൊണ്ടു ധാരയിടുക. മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശമിക്കും. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ മേലാസകലം ധാരചെയ്യാൽ ശരീരത്തിലുള്ള ചുട്ടുനീറൽ ശമിക്കും.

ഘ. ചമ്പകശിഫാകഷായഃ പീതോ നിരണഭി മൂത്രമവശഗതം | നീചതലപരിതമംഭയേതരജനോൽപാദിതോ യഥാസേതുഃ.

ചമ്പകമൊട്ടുകൊണ്ടുള്ള കഷായം അവശ്യപ്രവൃത്തമൂത്രത്തെ

ശമിപ്പിക്കും. മൂത്രം അറിയാതെ പോകുക. മൂത്രവേഗം വന്നാൽ കുടും നിത്തുവൻ ശക്തിയില്ലായ്മ ഇതുതന്നെ അവസരപ്രകാരമുതമെന്നു പറയുന്നതാണ്.

൧൫. നിത്യജീവിതമുൽഗാനം കഷായോ മൂത്രദോഷമാം । ഗജതാലശിഫാകാമസ്സർവ്വമൂത്രവികാരമാം.

ചെറുപയററിൻ പരിപ്പുകഷായവും ആയുസ്സുനവേരുകൊണ്ടുള്ള കഷായവും മൂത്രദോഷങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൬. ഉച്ഛാതകാരത്രം ശൈവാലമാഖ്യവിരുകുടാസ്ഥകം । കപ്യമുണ്ണന്തേ ലേപോയം മൂത്രകൃച്ഛ്രമപോഹതി.

വെള്ളരിക്കാക്കരട് കൊത്തുമുണ്ടി റ്റുലിക്കാഷം കോഴിമുട്ട കല്ലിപ്പൊടി ഇവ അരച്ചു നാഭിക്കു താഴെ പുരട്ടുക. മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശമിക്കും.

൧൭. കാപ്ലാസമുലനിഷ്കാമസ്സദ്യോ മൂത്രം പ്രവർത്തയേൽ । ശിലാജതുവിമിശ്രയേൽ ഭിഷഗ്ഭിഷ കിം പ്രയോജനം.

പരുത്തിവേർകഷായം. കന്മരം മേപ്പടി. മൂത്രത്തിന്റെ സകല തടസ്സങ്ങളും തീരും.

൧൮. മൂത്രകൃച്ഛ്രേഷു സർവ്വേഷു പൂജിതം സ്രാക്ഷിലാജതഃ (ഉത്തരാർദ്ധം കാഞ്ചാനിപ്പു).

മൂത്രകൃച്ഛ്രരോഗങ്ങളിൽ കന്മരം ബാലവിശേഷമാണ്.

൧൯. പ്രാതരേവ രജനീ സുക്ഷേപിതാ മേഹവിംശതിവിനാ ശിനീ ശൃംഗം । ആകലീമുകുളചാദസംയുതാ കിം പുനർധുമതീ സുമുണ്ണിതാ.

പതിവായി കാലത്ത് മഞ്ഞൾ സേവിച്ചാൽ അത് ഇരിപതുരും പ്രമോഹത്തേയും തീർച്ചയായും ശമിപ്പിക്കും. മഞ്ഞളിൽ നാലിലൊന്ന് ആവീരക്കുന്നും ചേർത്ത് ഉണക്കിപ്പൊടിച്ചു തേനിൽ കുഴച്ചു സേവിച്ചാൽ പിന്നെ പറയേണ്ടതുണ്ടോ.

൨൦. ധാത്രിരാത്രിരസം സാർദ്ധം മധുനാ യോ നിഷേവതേ । ജഹാതി മേഹിനം മേഹോ വിനീതമിവ ചാപഭേ.

പച്ചനെല്ലിക്കയും പച്ചമഞ്ഞളും ചതച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീര് സമം തേൻചേർത്തു സേവിച്ചാൽ വിനയമുള്ളവനെ ആപത്തുകളെന്നപോലെ പ്രമോഹം വിട്ടൊഴിയും.

൨൧. അശ്വതഥഞ്ചീജം ഹരിണസ്യ ശൃംഗം തക്രേണ പീ
തം മധുനാ സഹൈവ | പ്രമേഹരോഗം സകലം നിഹന്തി ഭോഗ
നനം ദാശരഥിജ്ഞൈവ.

അരയാലിൻവിത്തും കലകൊമ്പുംകൂടി തേനിലരച്ച മോ
രിൽ കലക്കി സേവിച്ചാൽ അതു ശ്രീരാമൻ ഭാവണനെ എന്ന
പേരെ പ്രമേഹരോഗത്തെ നിഷ്കേദം ഹനിക്കും.

൨൨. പുഷ്പഞ്ചോധിജലവൈരിശാകിനീ നഗ്നജിജ്ഞിതബീ
ജമംബുദം | ഭൂസരീസ്തപയുതം സുമുണ്ണിതം മേഹവിംശതിഹരം
ഹൃദയപിതാ.

എരിക്കിൻവേർ ഇരുവേലി ഏകനായകം ചെറുചീരവേർ
അരയാലിൻവിത്ത് മുത്തങ്ങ ഞാഞ്ഞൂറ് ഇവസമം പൊടിച്ചു
മോരിൽ കലക്കി സേവിക്കുക. ൨൦ രരം പ്രമേഹവും ശമിക്കും.
നഗ്നജിജ്ഞിതബീജം - നഗ്നജിത്ത് എന്ന പേരായി കോസല
രാജ്യത്തിൽ ഒരു രാജാവുണ്ടായതന്നു എന്നും അദ്ദേഹത്തിന്നു
സത്യാ എന്ന പേരായി ഒരു പുത്രിയുണ്ടായിരുന്നു എന്നും ഭാഗ
വതത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സത്യയുടെ പല്ലിംഗം സത്യം എന്നാ
ണ്. സത്യശബ്ദം അരയാലിന്റെ പശ്യയവുമാണ്. 'ചിപ്പലഃ
കേശവാവാസശ്ചലപത്രഃ പവിത്രകഃ | മംഗല്യഃ ശ്യാമജ്വലാശ്ച
തേനാ ബോധിവുക്ഷോ ഗജാശനഃ | ശ്രീമാൻ ക്ഷീരദ്രുമോ വിപ്രഃ
സുഭദ്രഃ ശ്യാമജ്വലഃ | ചിപ്പലോ ഗൃഹ്യപത്രസ്തു സേവ്യസ്സത്യഃ
ശുചിദ്രുമഃ' ചുന്ന് കാഷധിവിവണ്യ.

൨൩. കൃഷ്ണാരിമേദവുലാസജംബുദംബരകിന്തുകം | ധാത
കീലോരൂവിദലമേഘശൃംഗാസ്തികോരകഃ (൨൪) ആകല്യശാഠം
ശ്രീപാകംവി പാശാ രാത്രിശ്ച മുണ്ണിതം | മധുനാ മാത്രയാ ലീ
ലം പ്രമേഹാന്നാശനേൽ ഭൂതം.

കരിവേലം പഞ്ഞിക്കുരു ഞാവൽതൊലി അത്തിതൊലി ക
രിമുരുക്കിൻതൊലി താരിരിപ്പുറ്റ് പാച്ചോറിത്തൊലി ആററവ
ഞ്ഞിത്തൊലി ആട്ടുകൊട്ടപ്പാല കടന്നുവ ആവീരക്കുരു അമുക്കു
രം ചോനകപ്പുല്ല് പാടക്കിഴങ്ങ് വരട്ടുമഞ്ഞൻ ഇവസമം പൊടി
ച്ച തേനിൽ കഴിച്ചു സേവിക്കുക. പ്രമേഹം കുണത്തിൽ ശമിക്കും.

൨൪. ഗ്രാഹം ഗജേന്ദ്രോ വിഷ്ണോഃപ്രേച്ഛ പ്രസാദേന യഥാ
പുരാ | തദപ്തം ക്ഷൗദ്രാഗ്നിതാ ദാവീ പീതശ്ചാമലകീരസഃ.

മരമഞ്ഞത്തൊലി തേനിലരച്ചു സേവിക്കുക. പച്ചനെല്ലി
ക്കുറിർ തേനുംചേർത്തു കഴിക്കുക. പ്രമേഹം ശമിക്കും.

൨൬. സാഗരാങ്കോലപൂലാസവേണ പന്ത്രണ്ടുതംജലം | രാ
ത്രൗ വിഷബൽ പ്രമേഹാണാം പ്രണാശായ സമാക്ഷികം.

സമുദ്രപ്പച്ച അങ്കോലക്കുരു പഞ്ഞിക്കുരു മുളന്തുവ് ഇവ സ
മം കഷായംവെച്ച് ആറി തേൻ മേപ്പടിചേർത്തു രാത്രി സേവിക്കു
ക. പ്രമേഹം ശമിക്കും.

൨൭. ആകുലീനളദകികിണിഞ്ചീജോൽഭൂതമുണ്ണമഥ തക്രമ
ധൂത്രാം | പീതമാത്ര മധുമേഹനിഹന്തു കിം പുനഃ കഠസമുത്ഭവ
മേഹാൻ.

ആവീരക്കുരു രാമച്ചത്തിൻവേര് ആററഞ്ഞാവൾക്കുരു ഇവ
സമംപൊടിച്ചു മോരും തേനുംകൂട്ടി സേവിക്കുക. മധുമേഹം ശമി
ക്കും. പിന്നെ കഫപ്രമോഹത്തെക്കുറിച്ചു പറയേണ്ടതുണ്ടോ.

൨൮. നിശാഭയാരഗപധകിംതുക്കൈശ്വ കൈഡയ്തുജംബൂ
കതകാരിമേദൈഃ | വരാഞ്ജികോരൈഃ ശ്വാതമംബു ഗീരം ക്ഷൗ
ദ്രാനപിരം മേഹഗണം നിഹന്യാൽ.

വാട്ടുമഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞത്തൊലി കൊന്നവേരിന്മേൽത്തൊലി
കുരിമുക്കുടിൻതൊലി കുറിവേപ്പിൻതൊലി ഞാവൽത്തൊലി തേ
ററമ്പരൽ കുരിവേലം ത്രിഫല കുടൽനര ഇവ സമം കഷായം
വെച്ച് ആറി തേൻ മേപ്പടിചേർത്തു സേവിക്കുക. പ്രമേഹമെല്ലാം
ശമിക്കും.

൨൯. നന്ത്യാവർത്തദളൈഃ പിഞ്ചൈരീഷ്ണതണ്ഡുലസംയു
തൈഃ | തൈലേ വിപാചിതോപൂപോ മേഹവിംശതിനാശനഃ.

നന്ത്യാർവട്ടത്തിന്റെ ഇല കുറച്ചുണക്കല്ലരികൂട്ടി അരച്ച്
എണ്ണയിൽ പലഹാരമുണ്ടാക്കിത്തീന്നുക. ൨൦ തരം പ്രമേഹവും
നശിക്കും.

൩൦. ഉദ്ദംബരക്ഷീരസുവിഷ്ണുചിഞ്ചാ വിനിമ്മിതോ നിഷ്കുസ
മാനപിണ്ഡഃ | സത്രാക്ലുഗ്ദഞ്ജോ മധുതക്രൂപീതഃ പ്രമേഹമാതസ്സവി
നാശസിംഹഃ.

പുളിങ്കുരുപ്പരിപ്പ് അല്പം വെളുത്ത കുനിക്കുരുപ്പരിപ്പുംകൂട്ടി അ

ത്തിവെള്ളത്തിലർച്ച മൂന്നക്ഷഞ്ച് തേനും മോരംകൂട്ടി അതിൽ കലക്കി സേവിക്കുക. ഇതു പ്രമേഹമാകുന്ന ആനയെ കൊല്ലുന്ന സിംഹമാകുന്നു. നിഷ്കുശബ്ദത്തിന്നു കഷം (മുക്കുടഞ്ച്) എന്നുള്ള അർത്ഥം മേടിനിയിൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

നമ. . ആകുലബുദ്ധലത്രയദിരജനീജംബജ്ജനക്ഷീരിജ തപകപാറാകതകാഗ്നിമന്ഥപദിരാംബഘാസനേന്ദ്രമൈഃ | കപാ മോ വാരിധികോങ്കി. തുകസവൈരേഭിഃ കൃതശ്ലീതമുസ്സുക്ഷൗ ദ്രോദ്വിജതുമമുണ്ണസഹിതസ്സുച്ഛപ്രമേഹാപഹഃ.

ആവീരം മുത്തങ്ങ ത്രിഫലമഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾജാവൾത്തൊലി നീർമരുതിൻതൊലി നാലാമരത്തൊലി പാടക്കിഴഞ്ച് തേരറമ്പരൽ മുത്തവേർ കുറിങ്ങാലിക്കാരൽ വെളുത്ത അമ്പഴത്തിൻതൊലി വേങ്ങാക്കാരൽ ദേവതാരം കടൽനര കുരിമുരക്കിൻതൊലി ഇവ സമം കഷായംവെച്ച് ആറി ശേഷം കുമ്പദവും മേപ്പടിചേർത്തു സേവിക്കുക. സച്ചപ്രമേഹങ്ങളും ശമിക്കും.

നമ. കതകഖദിരധാത്രീവൈരിദാർപ്പീസമംഗാ വിദ്വലരജ നിപാറാചൂതബീജായോഃഘ്നഃ | പ്രസവരസസനാഥം തോയമേഭിഃ പ്രസിദ്ധം ഹരതി സകലമേഹാൻ സപ്തരാത്രപ്രയോഗാൽ.

തേരറമ്പരൽ കുറിങ്ങാലിക്കാരൽ നെല്ലിക്ക എകനായകം മരമഞ്ഞൽതൊലി പടർച്ചുണ്ടവേർ കാനാഞ്ചി വരട്ടുമഞ്ഞൾ പാടക്കിഴഞ്ച് മാങ്ങയണ്ടി കുട്ടക്ക മുത്തങ്ങ ഇവ കഷായം. തേൻ മേപ്പടി. എഴുദിവസം സേവിച്ചാൽ സകല മേഹവും ശമിക്കും.

നമ. ഔദ്യംബരാംലിശൃതമാത്ര നീരമാദായ ധാന്യേ നിഖനേന്ത്രിരാത്രം | തന്മാഷികാഡ്യം പ്രപിഞ്ചേൽ പ്രഭാതേ യദി പ്രമേഹാൽ പരിമോഹൂകാമഃ.

അത്തിവേർ മുറിച്ച് അതിന്റെ അഗ്രത്തിൽ ഒരു കുടം വെച്ച് അതിൽ വാണുകിട്ടുന്ന നീർ ഒരു പാത്രത്തിലാക്കി അടച്ച മൂന്നദിവസം ധാന്യസ്സുടം ചെയ്യതിന്റെശേഷം അതിൽനിന്നു കുറേക്കു എടുത്ത് തേനുംചേർത്തു രാവിലെ സേവിക്കുക. പ്രമേഹം ശമിക്കും.

നമ. നീരാരിവൈരികതകത്രിഫലാഫലാജ്ജബീജതപഹാ കുമാദകേസരകാന്തശീതൈഃ | രാത്രിദപയേന വിളസാരകഷായമു

ഭൂമി മൊട്ടുംബരാംഭസി സിരാസഹിതാ സുവിഷ്ണു (൩൫) ഏഷാ
തു സിദ്ധഗുളികാ പ്രമേഹകലനാശിനീ | യശസ്തരീ ച ഭിഷ്ണാം
സമുദ്രകൃതവികാരജിൻ.

നീരൂരിവേർ ഏകനായകവേർ തേറാമ്പരൻ ത്രിപല പൂ
ളികുരുത്താലി തുവലരി അയസ്താനം ചന്ദനം മഞ്ഞൾ മര
മഞ്ഞൾ വിളാമ്പര കാവിമണ്ണ് പഞ്ചസാര ഇവ നമം അത്തി
നീരിലരച്ചു ഗുളികയാക്കി സേവിക്കുക. പ്രമേഹം ശമിക്കും. ഇതി
ന്നു സിദ്ധഗുളികാ എന്നാണ് പേർ. ഇവടങ്ങുളിൽ നടപ്പുള്ള
നീരൂളും ഗുളികയും ഇതും കണതന്നെ.

൩൩. യസ്യ യസ്യ പ്രമേഹസ്യ ശമനം പ്രാശയേൽ ഭിഷ
ക് | യസ്യ യസ്യ ജലാൽ കല്ലുസ്യം തം മേഹം നിരസ്യതി.

പ്രമേഹത്തിന്നുള്ള മരുന്നുകൾ ഏതായാലും അവ അരച്ചു
സേവിക്കുന്നതാണ് അധികം നല്ലത്.

൩൪. കമലരജശ്ചിഞ്ചാഫലവല്ലഭേനംയുബോധിബീജാ
നാം | ദിഗ്ഗുണയഗോത്തരമാനം മുണ്ണ് മേഹാപഹം ശമയു.

താമരയല്ലി ഭാഗം ൧. പൂളികുരുത്താലി ഭാഗം ൨. ഏക
നായകം ഭാഗം ൪. കടൽനര ഭാഗം ൮. ഇവ പൊടിച്ചു തേ
നിൽ കുഴച്ചു മാത്രാനുസരണം സേവിക്കുക. പ്രമേഹശമനം.

൩൫. അഷ്ടാഭിപ്പാസരൈർപ്പാരികാസിതൈർബ്രീഹിഭിഃ കൃ
താൻ | പൃഥുകാൻ ഭക്ഷയേൽ സായം സദ്യോമേഹനിവൃത്തയേ.

ഏട്ടുദിവസം മുഴുവൻ വെള്ളത്തിൽ കെട്ടിത്താഴ്ത്തി നെല്ലു
കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ അവിൽ രാത്രി തിന്നുക. പ്രമേഹം കുണ
ത്തിൽ ശമിക്കും.

൩൬. അങ്കോലാലാശപകണ്ണാമലകമുനിതരക്ഷീരിവൃക്ഷപ്രി
യംഗുജംബുകാലാരിമേദതപചലുളിതജലേ സാധിതം തൈലമേ
തത് | തത് ഗുജോവിലപമുജോതകരജനിയുഗൈഃ കല്ലിതം മേഹ
ജാലം ഹന്ത്വാ ഗംഗാധരാംബ്രിസ്മരണമിവ മഹാപാതകം സദ്യ
ഏവ.

അങ്കോലത്തൊലി പൂളിഞ്ഞൊലി പെരുമരുതിൻതൊലി
പ്ലാശിൻതൊലി നാല്പാമരത്തൊലി ഞാഴൽതൊലി ഞാവൽതൊ

ലി കരിവേലപ്പട്ട ഇവ കഷായംവെച്ച് അതിൽ കുനിക്കുക കൂ
വളകുവേർ മുണ്ടുപുല്ല് മഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾ ഇവ കല്ലുമായി കാ
ച്ചിയ എണ്ണ ശീലിച്ചാൽ ശിവഭജനംകൊണ്ടു പാപമെന്നപോ
ലെ പ്രമേഹമാസകലം നശിക്കും.

രം. സുപകപട്ടാണുകദളീഫലം ഭക്ഷണത്താം നൂണാം | ന
ഭവേൽ സോമരോഗശ്ച മൃതകൃച്ഛ്രശ്ച ചിത്തജം.

മൂളുപഴുത്ത കാളിപ്പഴം പരിചായി ശീലിച്ചാൽ സോമ
രോഗവും പിത്തജമായ മൃതകൃച്ഛ്രശ്ചമുണ്ടാകയില്ല.

രഫ. കൂപാരാമപ്രപാവാചീനിർമാണം ദീനക്ഷേണം |
പേയോത്സവവിധാനഞ്ച മേഹാമയവിനാശനം.

കിന്നരം കുളവും കുഴിപ്പിക്കുക നടക്കാവുവെച്ചു പിടിപ്പി
ക്കുക തണ്ണീർപന്തൽ സ്ഥാപിക്കുക സാധുക്കളെ രക്ഷിക്കുക ക
ഞ്ഞി പകച്ച് ഇവയെല്ലാം ഉത്തമമായ മേഹചികിത്സയാകുന്നു.

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

സപ്തമഃ പടലഃ.

അഥാഷ്ടമഃ പടലഃ.

വിദ്യവിദ്യശി-ഗുരു-ശുഭാധികാരഃ.

൧. കരഞ്ജബീജവിശോധനഃ കരഞ്ജകാഥപേയിതാദി പീ
താഃ പ്രഭാതേ നിശ്ലേഷം ഏന്ത്യാഭ്യന്തരവിദ്യയിം.

ഉണിൻകുരു ചുക്ക് വയമ്പ് ഇവ സമം ഉണിൻതൊലി ക
ഷായത്തിലാച്ചു സേവിക്കുക. ആഭ്യന്തരവിദ്യയി ശമിക്കും.

൨. നീരജം ബഹുപല്ലകമേകം പ്രാതരേവ പരിമുച്ഛ്യ രസം
തം | യഃ പിബേത്സമധു വിദ്യയിരോഗീ സപ്തദിനേ ദിവസൈ
സ്സഖമീയാൽ.

പുനർമുരീങ്ങത്തളിരൊന്നുമാത്രം ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞുനീരെടു
ത്ത് ആ നീരും തേനുംകൂടെ രാവിലെ സേവിക്കുക. വിദ്യയി ശ
മിക്കും.

൩. കരഞ്ജാസ്ഥിനി സംചേഷ്ട വിരൂഷീകൃത്യ ചുണ്ണ
യേൽ | സ്നേഹദ്രവ്യസംസന്ധൈവ മുദിതപാ രവിസന്നിധൌ.(൪)
തൈലംഗുഹീതപാ തതൈലം ബാഹ്യാന്തരപയോജയേൽ |
അന്തർദ്വിധിമാശ്വപവ നാശയേൽ ബാഹ്യാജം തഥാ.

ഉഷ്ണിൻകരുഷ്ണിപ്പ് ഉദിരളഞ്ച് പൊടിച്ച് കള്ളിയില
ചിഴിഞ്ഞ നീരിൽ മദിച്ചു വെമ്പിലത്തുവെച്ചു വറ്റിച്ചു എണ്ണ എ
ടുക്കുക. ഈ തൈലം അകത്തും പുറത്തും പരിമാരുക. രണ്ടുതരം
വിദ്വധിയും ശമിക്കും.

൫. വരണാദിഗണാസൂത്ര പരിഷേക്കേവഗാഹനേ | പാനേ
ച തൈലപചനേ പ്രദേശേ ച പ്രശസ്തതേ.

വിദ്വധിയുള്ളപ്പോൾ ധാരാളം അവഗാഹത്തിന്നും സേവി
പ്പാനും എണ്ണ കാച്ചുവാനും അരച്ചു പുരട്ടുവാനും വരണാദിഗ
ണം വിശേഷമാകുന്നു. ഇനി ആ വരണാദിഗണത്തെ വിവരി
ക്കുന്നു:—‘വരണസൈന്ധവകൃഷ്ണശതാവർത്തംഹനമോരടവിലവി
ഷാണികാഃ | ദ്രിബ്ബഹരീദ്രികരഞ്ജയോദപയം ബാഹ്യപല്ലവ
ഭർത്തജാകരാഃ | വരണാദിഃ കഫം മേദോ മന്ദാഗ്നിതപം നിയച്ഛതി |
ആപ്യവാതം ശിരഃശൂലം ഗുന്മഞ്ചാസ്തവിദ്വധിം’=നീർമാതള
ത്തിൻവേർ കരികറഞ്ഞിവേർ വെങ്കറഞ്ഞിവേർ ശതാവരിക്കി
ഴുങ്ങ് കൊടുവേലിക്കിഴുങ്ങ് പെരുങ്കരുമ്പവേർ കൂവളവേർ ആടു
കൊട്ടപ്പാലവേർ ചെറുവഴുതിനവേർ വെള്ളോട്ടുവഴുതിനവേർ ഉ
ഷ്ണിൻതൊലി ആവൽതൊലി മുഞ്ഞവേർ കടുക്ക പുനർമുരിങ്ങ
ത്തളിർ ഭർവേർ ചേക്കുക. ഈ വരണാദിഗണം കഫം മേദസ്സ്
അഗ്നിമാന്ദ്യം ആപ്യവാതം തലവേദനേ ആന്തരമായ ഗുന്മൻ
വിദ്വധി ഇവയെ നശിപ്പിക്കും.

൬. നിംബതഗമുതാവിശ്വനിശാവാശാഫലത്രയൈഃ | വ്യാ
ഗ്രീപടോലസംയുക്തൈർനിഷ്കാമഃ പിടകാപഹഃ.

വേപ്പിൻതൊലി ചിറ്റമുത് ചുക്ക് വരട്ടുമഞ്ഞൾ ആടലോ
ടകവേർ ത്രിഫല ചെറുവഴുതിനവേർ പടോലവള്ളി. ഈ നിം
ബാദികഷായം സകലവിധ കുരുക്കൾക്കും കൊള്ളാം.

൭. അപകപം വിദ്വധിം ശോഫമിവോപക്രമയേൽ ഭിഷക് |
പകപന്തു പാടയേൽ ഭിന്നം വ്രണവത്സമുപാചരേൽ.

വിദ്യയിൽ പാകം വരുന്നതുവരെ നീരിനുള്ള ചികിത്സ ചെയ്യണം. അതു പഴുത്താൽ കീറാം. അങ്ങിനെ കീറിയതിന്നുശേഷം, അല്ലെങ്കിൽ താനെ പൊട്ടിയതിന്നുശേഷം വ്രണത്തിനുള്ള ചികിത്സയാണ് ചെയ്യേണ്ടത്.

വൃ. ആരയാ ശ്രവാസി രസ്യമാചരേന്ത്യപാർവവലോക്യ ബുദ്ധിമാൻ | ആരവുദ്ധിശമനായ കിംതു കതപക്ഷായമപി പരയതേ മൃതിം.

ഇനി വുദ്ധിചികിത്സയെ വിവരിക്കുന്നു:—ബുദ്ധിമാനായ വൈദ്യൻ ഏതുഭാഗത്താണ് ആരവുദ്ധി എന്നറിഞ്ഞ് അതിന്റെ മരപ്പുറത്തെ മേക്കാതു തുളയ്ക്കണം. കുട്ടികൾക്കു വുദ്ധിരോഗമുണ്ടായാൽ കുരിമുരുക്കിന്റെ തൊലി കൊണ്ടു പൂർണ്ണ കഷായം കൊടുക്കുക.

വൃ. ലതുന്നബലൂരശക്രിലാദരോഹപുഷ്പയക്ഷുദ്രി നികന്നേഴയയെ | സഹചനന്ദമോരശിഗ്രഭിഞ്ജതതി വൃദ്ധ്യഭരണി നൃതം ജലം.

വെള്ളമി ചെറുതേക്കിൻവേർ ഉഴിഞ്ഞ കടുക്ക അടയ്ക്കാമന്നിയൻവേർ കഴഞ്ചിക്കുപ്പരിപ്പ് പൊട്ടാമി ക്കിഴങ്ങ് തിപ്പിലി ചുക്ക് തമിഴാമരോർ പെരുങ്കുരുമ്പേർ മുരിങ്ങത്തൊലി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം വുദ്ധിഹരം.

പര. ആപേടവിശ്വലതൃണസഹസ്രാക്ഷലാരദയോഃ | സൈരണ്യമൂലചപുഷ്പാസ്സൈരണ്യസ്സഹസൈരണ്യവാഃ.....

വെട്ടുകിൻവേർ ചുക്ക് വെള്ളമുള്ളി ഉഴിഞ്ഞ കടുക്ക ആവണക്കിൻവേർ അടയ്ക്കാമന്നിയൻവേർ ഇവ കഷായം. ആവണക്കണ്ണയും ഇതുപുറം മേപ്പടി. വൃദ്ധശമനം.

പമ. സൈന്ധവേന്ദ്രലതാപത്രം യക്ഷുദഗ്ദ്ധീജപ്ലവനം | തക്രേണ പീതാ സഹസാ വുദ്ധിം ശുലബ്ധ നാശയേൽ.

ഇതുപ് ഉഴിഞ്ഞയില കഴഞ്ചിക്കുപ്പരിപ്പ് പാവുട്ടത്തളിര് ഇവ സമം അരച്ചു കാച്ചിയ മോരിൽ കലക്കി സേവിക്കുക. വുദ്ധിയും ശുലവേദനയും ശമിക്കും.

പഹ. ഉഷണേന്ദ്രലതാശുണ്ഠീരസോനൈരണ്യജം തഥാ | തുംഗതൈലവിലിപ്ലേന രവിപത്രേണ ബന്ധനം.

കുരുമുളക് ഉഴിഞ്ഞ ചുക്ക് വെള്ളത്തിൽ ആവണക്കെണ്ണ ഇവയും വൃദ്ധിഹരമാകുന്നു. വെളിച്ചെണ്ണ പുരട്ടിയ ഏരിക്കിലകൊണ്ടു വൃദ്ധി വെച്ചുകെട്ടുന്നതും നല്ലതാണ്.

൧൩. ആന്ത്രവൃദ്ധിജനിതം വിനാശയേച്ഛാലമിന്ദ്രവപത്രജോ രസഃ | തൈലചന്ദ്രസഹിതോ യഥാ തഥാ കാമമീശനയനാശ്ശുശ്കണിഃ.

കടകപ്പാലയുടെ ഇല പിഴിഞ്ഞ നീരും എണ്ണയും ചേർത്ത് അതിൽ ചുടൻകർപ്പൂരം ചൊടിച്ച് ഉരസിപ്പോട്ടു പുരട്ടിയാൽ വൃദ്ധിനിമിത്തമുള്ള വേദന ശമിക്കും.

൧൪. പീതബഞ്ചാനിച്ഛാസഃ പീതോ വൃദ്ധിം വിനാശയേൽ | വൃദ്ധിനം പീതദാന്തനാം കപ്ലം മുദ്രണ പായയേൽ.

മഞ്ഞക്കടവിലയും ചെറുതേക്കിലയും വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞ നീർ സേവിക്കുക. വൃദ്ധിഹരം. ദേവതാരം അരച്ചു ഗോമൂത്രത്തിൽ കലക്കി സേവിക്കുന്നതും നന്ന്.

൧൫. വൃഷാലിംഗിതലരതോ വഹ്നിസിന്നാംഗയാഥ സമുദിതയാ | ഉൽപാദിതോ രസോ യസ്സസൈസ വോ വൃദ്ധിശുലഹരണായ.

തടിയാൽ വെള്ളി വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ ഇത്തരം ചേർത്ത് സേവിക്കുക. വൃദ്ധിവേദന ശമിക്കും.

൧൬. ലതാനൈരണ്ഡയക്ഷാക്ഷീവഞ്ചാഭാപുഷ്പേഷ്വരൈഃ | കപഥിതം ഹിംഗുചട്ടുലിഗുന്ധനോഹോദരാപഹം.

വെള്ളത്തിൽ ആവണക്കിൻവേർ കഴഞ്ചിക്കുരുപ്പരിപ്പ് തമിഴാമവേർ അടയ്ക്കാമണിയൻവേർ ചുക്ക് ഇവ കഷായം കായം മേപ്പടി. വൃദ്ധി ഗുന്ധൻ മേഴ്വയറവീപ്പ് മഹോദരം ഇവ ശമിക്കും.

൧൭. ക്ഷുദ്രകരവന്ദവരണാനലസുവണ്ണം ഭൃശേഷിതം പിബതിയോ ജയതി ശുലം | ആന്ത്രജനിതം ലതാനന്ദഗരകഞ്ചേരാക്ഷീരൂലതികാശൃതജലഞ്ച നിശി പീതം.

ചെറുക്കാവ് നീർമാതളം കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് കൊന്നുവരിമ്പേൽ തൊലി ഇവ പാലിലരച്ചു സേവിക്കുക. ആന്ത്രശുലം ശമിക്കും. വെള്ളത്തിൽ ചുക്ക് കഴഞ്ചി വേർ ഉഴിഞ്ഞ ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം രാത്രി സേവിക്കുക. ശുലഹരം.

൧൮. വർഷംകേണമൂലചന്ദ്രിചവികാഘോഷോത്തമാനാം
രജഃ പ്രത്യേകം ക്ഷയം ഭവേദഥ പട്രോ സ്താൽ കണ്ഡലീപ
ല്ലവാൽ | പ്യാതഃ ശാഗജലാനപിതം ച സഹിതം ചക്ഷം പുന
സ്തൽ പന്തം കംസാഭ്രാം ച സമസ്തഗുണഹരണം സ്വാഭാജ്ഞിഹിം
ഗപനപിതം.

തമിഴാമവേർ കാട്ടുതിപ്പലിവേർ കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് കാട്ടു
മുളകിൻചാർ മുക്ക് മുളക് തിപ്പലി ത്രിഫല ഇവ പൊടിച്ചു
പൊടി താഴിവിതം. ഇതുപു കലക്കിയ വെള്ളം കൊന്നത്തളിർ
ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീർ ഇവ രണ്ടും നന്നാലിടങ്ങഴിവിതം. ആ
ട്ടിൻമൂത്രം ആട്ടിൻചാൽ ഇവയെപ്പൊക്കുട്ടി കുറക്കി ലേഹമാക്കി
ഉപയോഗിക്കുക. കടൽനരയും കായവൃക്ഷാദി ചേക്കണം. ഇതു
സകല പിറ്റാളന്മാരേയും ശമിപ്പിക്കും.

൧൯. സൈന്ധവമാലകരജോനവനീതഗുടി ജന്മേൽ | പി
ത്തഗുണവികാരാനാം ദോഷാനാം സംഹതിം ഭൂതം.

ഇതുപ് നെല്ലിക്കൊപ്പൊടി ഇവ സമം ചെണ്ണനെയിൻചേ
ർത്തു സേവിക്കുക. പിത്തഗുണൻ ശമിക്കും.

൨൦. പിഷ്ടാകസൈന്ധവപുനൻ ചമുണ്ണഭാസപത്യാരാജ
മൂത്രപയസാം സമഭാഗഭാജാം | ഹിംഗുഷണാജസഹിതാ ഗുടി
കാശിതപ്താ ഗുണോദരാഗ്നിസദനാഭചിരൂലഹന്തീ.

പിണ്ണാക്ക് ഇതുപ് തമിഴാമവേർ അരച്ചുണക്കി പൊടി
ച്ചുത് ഏരിക്കിൻവേർ ഉണക്കിപ്പൊടിച്ചുത് ആട്ടിൻമൂത്രം ആ
ട്ടിൻചാൽ കായം മുളക് നെയ്യ് ഇവ സമം കുറക്കി ഗുളികയാ
ക്കി സേവിക്കുക. ഗുണൻ മഹോദരം അഗ്നിമന്ദ്രം അരോചകം
ശുലഭവേദന ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

൨൧. അഭകഗന്ധകതുതൈസ്സൃഷ്ടിണകാന്തയുതൈഃ കൃ
തചുണ്ണം | പാചനദീപനരോചനമേതൽ ഗുണവികാരമപോ
ഹതി സദ്യഃ.

അഭം ഗന്ധകം തുത്ത് ചുക്കുമുളകുതിപ്പലി അയസ്സാന്തം
ഇവ പൊടിച്ചു പൊടി പാചനവും ദീപനവും രചിക്കുകയും ഗു
ണഹരവുമാകുന്നു.

൨൨. ഷഷ്ടികം ഛാഗമുത്രേണ ദിഗ്ഗണേന പചേത്തതഃ
ഗൃഹീതാൻ തണ്ഡുലാൻ ജശ്യാഗാ ഗൃഹീക്ഷാഗവതഃ പിബേൽ.

നവരനെപ്പ് ഇരട്ടി ആട്ടിൻമുത്രത്തിൽ വേവിച്ച് ഉണക്കിക്കുത്തിയ അരി ആട്ടിൽപാൽ അനുപാനമായി ഭക്ഷിക്കുക. ഗുരുഹരം. ഈ അരിവെച്ചു ചോറാണെന്നും പക്ഷമുണ്ട്.

൨൩. വൈശാന്നരം തിലജഗോഘൃതദൃശ്യഭക്തപ്രേസ്തിൻ പചേന്ദുഗദ്യം കരളാളിതാംഗം । തദ്ദേശസംഭവമത്പച നീലധൂപം ഗോസപ്തിഷാ സഹ പിബേൽ കഹവാതഗൃഹീ.

ഏകജണ്ണ പതുവിൻനായ് പതുവിൻപാൽ അരി ഇവ യെല്ലാംകൂടി അടുപ്പത്തുവെച്ച് സുന്ദരിയായ സ്ത്രീ തീക്കുത്തിക്കുന്ന സമയം അതിലുനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന പുക വലിക്കുക. പിന്നാലെ പതുവിൻനെ സേവിക്കുകയും വേണം. കവ വര ജമയേ ഗുരുൻ ശരിക്കും.

൨൪. ചക്ഷുഃഗിശപലതൃക്കൈര്യേദേഗ്ഗുരുഭോഗിക്കൈഃ ! കപാമോ ഗുരോദരാനാഹതശ്ലോഭാവത്സുഭിഹാ.

കഴുത്തിരുരുപ്പരിപ്പു കഴഞ്ഞ് ൪. ചുക്ക് കഴഞ്ഞ് ൨. മെളുളളി കഴഞ്ഞ് ൩. ഈ കഷായം ഗുരുൻ മഹോദരം ഭ്രൂണാഹം ശുലം ഉദാവതം വൃദ്ധി ഇവയെ നശിപ്പിക്കും.

൨൫. ചൈകണ്ഠപത്രസപരസാദൃതേ ഗുരുഹരം നഹി । വൃഷാപത്രസപരസസ്യമൈവ തു ഫലപ്രദഃ.

തുമ്പയില ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞ നീരും പുളിയിലുനീരും ഗുരുഹരമാകുന്നു.

൨൬. ചൈന്ദ്രസവപാദനേ യുതം നാഗരമുണ്ണം സഹൈദനം ഘൃതഞ്ചാപി । ഭൂഷാണഃ പഞ്ചഭിനം പ്രഹരീ ഗുരും ക്ഷണൈവ.

ചുക്കുപാടി നാലിലാണ് ഇതുപും ചേർത്ത് ചോറിൽ കൂടി നെയ്താടുകൂടെ കഴിച്ചുണ്ണുക. അഞ്ചുഭിനസംകൊണ്ടു ഗുരുൻ ക്ഷണത്തിൽ ശരിക്കും.

൨൭. കാളശാകലവണ്ണേഷധാനപിതം നകുഭക്തമഥ സപ്തിഷാനപിതം । മൂലമന്യുരി പുനൻചോരഭവം ഗുരുതോദമഹരേണ നിശിതം.

രാത്രി ഉണ്ണുമ്പോൾ കറിവേപ്പിലയും ഉപ്പും ചുക്കും അരച്ചു കൂട്ടി ഉണ്ണുക. നെയ്യും ചേർക്കണം. ഇതിൽ കറിവേപ്പിലയുടെ സ്ഥാനത്തു തമിഴാമവേരായാലും തരക്കേടില്ല. ഗുണനീമിത്തമുള്ള കുത്തിനോവു ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൨൮. അർക്കപത്രം സലവണമന്തർയ്വം വിപാചിതം । ഭസ്മസംജായതേ തത്തു ഗുണശുദ്ധഹരം പരം.

ഏരിക്കില ഇന്തുപ്പുംകൂട്ടി കുത്തിലിട്ടു ശീലമണ്ണുചെയ്തു തീക്കത്തിച്ചു ഭസ്മമാക്കുക. ഈ ഭസ്മം ഗുണശുദ്ധഹരമാണ്.

൨൯. തിന്ത്രിണീവല്ലഭം ദശാം പുടപാകേന കേവലം । തൽഭസ്മ തക്രേണ പിഞ്ചേൽ ഗുണശുദ്ധനീവൃത്തയേ.

പുളിമരത്തൊലി മേൽപ്രകാരം ഭസ്മമാക്കി മോരിൽ കലക്കി സേവിക്കുക. ഗുണവേദന ശമിക്കും.

൩൦. ആരണ്യതുളസീപത്രം കുട്ടനീകുട്ടിതം ഭിഷക് । പായയേൽ ഗുണിനം സദ്യസ്തന്മാനമധിഗച്ഛതി.

കാട്ടുതുളസിയില പിഴിഞ്ഞ നീർ ഗുണരോഗിക്കു കൊടുക്കുക. വൈദ്യനു സമ്മാനം കിട്ടും.

൩൧. കിട്ടം ഗോമൂത്രസംശുദ്ധം മുണ്ണിതം ഗുളസംയുതം । ഘൃതേന ലേഘൃതാം പ്രാപ്തം സദ്യോ ഗുണമപോഹതി.

പുറാണകിട്ടം വളരെ പ്രാവശ്യം ഗോമൂത്രത്തിൽ കാച്ചി മൂക്കി ശുദ്ധിവരുത്തിപ്പൊടിച്ച് പൊടിയും ശക്കരയും നെയ്യുംകൂടി ലേഹമാക്കി ഭക്ഷിക്കുക. ഗുണഹരം.

൩൨. സൈന്ധവേന സമായുക്തം ഹിംഗു ഭംഗ്രാ സഭഞ്ജിതം । ഹരീതകീരജോയുക്തം യുക്തം ശുദ്ധഭിഷഗ്ജിതം.

ഇന്തുപ്പും കായചുംകൂടി വരത്തു പൊടിച്ച് കുടക്കുപ്പൊടിയും ചേർത്തു സേവിക്കുക. ശുദ്ധഹരം.

൩൩. അയസ്താന്തമയശൃണ്മയോമലരജാംസി ച । ഭല്ലാതകരജോയുക്തം ഗുണമദ്ധ്യവിധം ജയേൽ.

അയസ്താന്തം ഇരിമ്പുപൊടി പുറാണകിട്ടുപൊടി ചേർക്കു പൊടിച്ചത് ഇവയെപ്പും കൂട്ടിച്ചേർത്തു സേവിക്കുക. ഏടുവിധം ഗുണനം ശമിക്കും.

നൗ. സൈന്ധവം സ്നഹിമദ്യസ്ഥം ദ്രോമംഗാരവന്തി
നാ । സലിലേന കവോഷ്ണേന പിബേച്ഛൂലനിപീഡിതഃ.

കള്ളിത്തല തുരന്ന് അതിൽ ഇതുപ്പുനിറച്ചു കണലിൽ ചുട്ടു ന്യേമാക്കുക. ഈ ന്യേം കാഞ്ഞവെള്ളത്തിൽ കലക്കി ശുദ്ധ വേദനക്കാരൻ സേവിക്കട്ടെ.

നമി. നാഗരശോഭാഞ്ജനയോഃ കപാലം ശുദ്ധം വിനശയേ
ശ്ലിഭിനാൽ । മുനിതരുവല്ലകപാമസുദൽബഹുരാമപ്രതീ
വാപഃ.

ചുക്കും മുരിങ്ങത്തൊലിയും കൂടിയ കഷായം മൂന്നദിവസം കൊണ്ടു ശുദ്ധവേദനയെ ശമിപ്പിക്കും. പ്ലാശിൻതൊലിക്കഷായം ഇതുച്ചു മേപ്പടിയായി സേവിക്കുന്നതും കൊള്ളാം.

നന്യ. കേവലവാതസമുന്മേ ശുദ്ധേ മഹതി പ്രലേപയേ
ന്മതിമാൻ । തംഗദ്രുതരുണജലേ രസോനകല്ലം വയോ ബലം
വീക്ഷ്യ.

കേവലവാതജമാണ് ശുദ്ധമെങ്കിൽ ഇളനീർവെള്ളത്തിൽ വെള്ളള്ളി അരച്ചു വച്ചാറത്തു പുരട്ടുക. ഇതു പ്രായവും ശരീര ബലവും നോക്കിയേ ചെയ്യാവൂ.

നമ. ശുദ്ധം തദാശു ശമയേദിണ്യുത്രേ ച്യാവനേനിയ
തഃ । സൂത്ര്യനിഘൃഷ്ടം മരിമം നസിനിഹിതം നാശയേച്ഛൂലം.

മുൻപാഞ്ഞ പ്രലേപം വസ്ത്രപ്രദേശത്താണെങ്കിൽ ശുദ്ധ വേദന ശമിക്കുന്നതിന്നു പുറമെ മലമൂത്രങ്ങൾ കഴിഞ്ഞുപോകുകയെ ചെയ്യും. കുരുമുളക് മലപ്പാലിലരച്ചു നസ്യംചെയ്തേ ശുദ്ധ വേദന ശമിക്കും.

നവ്യ. ഗുളമരിചവിഹിതകല്ലഃ ഛാഗജലൈഃ പീത ആ
ശ്വനാശയതി । ശുദ്ധം ബഹുവിധരൂപം ദേവീ മായാവിനം യഥാ
സ്യംഭം.

ശക്കരയും കുരുമുളകുംകൂടെ അരച്ച് ആട്ടിൻമൂത്രത്തിൽ കലക്കി സേവിക്കുക. അനേകവിധ ശുദ്ധവേദന ശമിക്കും.

നന്. കൃത്യഃ കംബളത്രവാഃ ശുദ്ധം പ്രാവർത്തയേയുരതിമാ
ത്രം । ശുദ്ധചികിത്സാ തസ്തിൻ നിഷ്പലതാം യാതി കാഭിഷക്
പ്രോക്താ.(൪൦)പലമാത്രമസ്യ തത്ര ജീവിതോ വൃഷഭസ്യ യൽ ।
ഭിഷക്തമഃ സുഗുപ്തതു പായയേദാതുരം കൃതീ. (൪൧) മത്താസു

ദാനീം കൃത്യം പ്രയാന്തി ബഹിരാതുരാം ശുഭഞ്ച ശമനം ഖാതി
ചിത്രം വൈദ്യകലാ ഭൂവി.

ചിലേടത്തു ശുഭവേദന യാതൊരു ചികിത്സകൊണ്ടും സു
ഖപ്പെടാതിരിക്കും. കരിമ്പടപ്പൂവിന്റെ ആകൃതിയിൽ ചില
കൃമികൾ വയറിൽ കിടന്നു വേദനയുണ്ടാക്കുമാറുണ്ട്. അവിടെ
മാത്രം ചികിത്സകളൊന്നും ഫലിക്കില്ല. ഒരു കാലയെ കൊല്ലാതെ
അതിന്റെ ഉഴക്കം ചോരയെടുത്ത് അതും അറിയാതെ മിടുക്ക
നായ വൈദ്യൻ ശുഭരോഗിയെ സേവിപ്പിക്കുക. കൃമികൾ രക്ത
സമ്പർക്കം നിമിത്തം മദിച്ചു വിചാശപ്പെട്ടു പുറത്തു ചാടും. അ
പ്പോൾ വേദനയും ശമിക്കും. ഇതു സിദ്ധോപദേശമാണ്.

ഇതി വൈദ്യമനോരമാ യം

അഷ്ടമഃ പടലഃ.

അഥ നവമഃ പടലഃ.

മഹോദരപാണ്ഡുരോഗാധികാരഃ.

൧. ദൃശ്യേ സ്തംഭിതരൂപകേ ദധി ജനിതമഹാരോഗേത
സുന്ദരമിതാ സാരം ഹൃതപാ പിഞ്ചേത്ത മഥിതമുദരരോഗീ വി
രേകായ മന്ത്രിഃ | തത്സപ്തീർദ്ദൃശ്യമൂത്രച്ഛഗണരസദധിസ-
ണ്ണദൃശ്യശയ്യയുക്തം പക്തപാ പാകേ സുജാതേ ഗളിതമുദരശാന്തേ
പിഞ്ചേദ്യമല്ലം.

പത്രവിൻപാലും കള്ളിപ്പാലും കൂട്ടിക്കാച്ചി ഉറവീഴ്ന്നി ഒരു
രാപ്പകൽ ഇരുന്നതിന്റെ ശേഷം അതു കടഞ്ഞു വെണ്ണ നീക്കി
ആ മോര് സേവിച്ചു വയറിലുക്കുക. പാൽ ഗോമൂത്രം ആട്ടിൻ
മൂത്രം തൈർ കള്ളിപ്പാൽ ഇവയോടു ചേര്ത്ത് ആ നൈതന്നെ
പാകത്തിലരിച്ച് അത് അല്പാല്പം സേവിക്കുക. മഹോദരം ശ
മിക്കും.

൨. പീതപാ ധാരോഷ്ണം പ്രാതരവോഗിമദ്ധ്യേ ക്ഷീരം തോ
യാഹ്യം സാധു പക്തപാ സുഖോഷ്ണം | സായം പശ്ചാത്താഃ കപഥ
പഃ പക്ഷമിതം കൃതപാ രിക്തശ്ചോദരീ സ്വാച്ഛതായുഃ.

രാവിലെ കറന്ന ചൂടോടെ പാലിൽ വെള്ളമൊഴിച്ചു കാച്ചി സുപോഷ്ണപാകത്തിൽ സേവിക്കുക. രാത്രി കട്ടക്കക്കഷായവും സേവിക്കണം. ഇങ്ങിനെ ഒരുപക്ഷം കഴിഞ്ഞാൽ മഹോദരീക്ക വിരേകംവന്നു വയറൊട്ടി സുഖപ്പെടുകയും അവൻ നൂറുകൊല്ലം ജീവിക്കുകയും ചെയ്യും.

൩. മജ്ജിതപാ സ്പഷ്ടീകീരേ പിപ്പലീനാം സഹസ്രകം | സംശോഷ്യവം സപ്തവാദമേകൈകാം ക്രമവർഗ്ഗിതാം | പക്ഷി സംപ്രാപരിമിതാം ക്രമസ്തനാം ക്രമോത്തരാം (൪) ഏവം സഹസ്രേ സമ്പൂണ്ണേ നിത്വം ക്ഷീരാനഭക്ഷണഃ | രിക്തോദരഃ സുന്ദരാം ഗോ ജായതേ നാത്ര സംശയഃ.

കരായിരം തിപ്പലി ഏണ്ണിയെടുത്ത് അതു മങ്ങത്തക്കവിധം കള്ളിപ്പാൽ ഒരു പാത്രത്തിലൊഴിച്ചു തിപ്പലി അതിലിട്ടു വെയിലത്തുവെച്ച് ഉണക്കുക. ഇങ്ങിനെ ഏഴുപ്രാവശ്യം ചെയ്യണം. പിന്നെ അതിൽനിന്ന് ഇന്ന് ഒരു തിപ്പലി നാളെ രണ്ടു തിപ്പലി ഇങ്ങിനെ പത്തുവരെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു കാഞ്ഞവെള്ളത്തിലൊക്കുകലക്കി സേവിക്കുക. പത്തു തികഞ്ഞാൽ പിന്നെ കാരോന്നായി കുറച്ച് ഒന്നിലെത്തിക്കുക. വീണ്ടും ക്രമത്തിൽ വർദ്ധിപ്പിക്കുക, ക്രമത്തിൽ താഴ്ന്നു. ഇതു സേവിക്കുന്നകാലത്തു പാലും അരിയും കൂട്ടി വേവിച്ചുണ്ടാക്കിയ പായസമേ ഭക്ഷിക്കാവു. തിപ്പലി അവ സാനിപ്പോഷ്ണ മഹോദരവും ശമിക്കും.

൪. ദശമൂലപഞ്ചകോലത്രിഫലാദന്തീത്രിവുരസിദ്ധം | തോരമശേഷം ക്ഷപയേജ്ജരാണുപി ജാതപാഥാംസി.

ദശമൂലം പഞ്ചകോലം ത്രിഫല നാഗദന്തിവേർ ത്രികോപ്പുക്കൊന്ന ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം വെള്ളംനിറഞ്ഞ മഹോദരത്തെക്കൂടെ ശമിപ്പിക്കും.

൫. പിപ്പലീ നാഗരം ദന്തീ ഭാഗാർദ്ധം വിളം സൂതം | സർവ്വഭാഗദിഗ്നിനികാ പത്വ്യാ ചൈതൽസ്യചൂണ്ണിതം. (൫) പ്രഗേ പ്രഗേ കോഷ്ഠജലേന പീതം വിരേചനം മാസമപാസിതം സൽ | സർവോദരാനാഹകമുഷ്ണവൃദ്ധിശോഷാദികം മൂലത ഉച്ഛിനത്തി.

തിപ്പലി ചുക്ക് നാഗാന്തിവേർ ഇവ കാരേ ഭാഗം. വിളയുപ്പ്

അര ഭാഗം. എല്ലാം കൂടിയതിലിരട്ടി കടക്ക. കൈ കൂട്ടി പൊടി ചൂ പൊടി കാഞ്ഞവെള്ളത്തിൽ കലക്കി രാവിലെ സേവിക്കുക. കരു മാസകാലംകൊണ്ടു സകലവിധമഹോദരം മേൽവയറവീർക്ക വൃദ്ധിരോഗം ശോഫം ഇവ നിശ്ശേഷം ശമിക്കും.

വ. സപ്തകൃതഃ സ്തം മീക്ഷീരേ ഭാവിതം പിപ്ലവീരജഃ | ഗോമൂത്രേ കോഷ്ഠതോയേ വാ ചീതം ജാരനാശനം.

തിപ്പലി പൊടിച്ചുപൊടി എഴുപ്രാവശ്യം കള്ളിപ്പാലിലിട്ടു വെച്ചുണക്കുക. ഇതു ഗോമൂത്രത്തിലോ കാഞ്ഞവെള്ളത്തിലോ സേവിക്കുക. ഉദരഹരം.

ന. സിന്ധുതഥഃ ജീരകം ദീപ്യം പിപ്ലവീമരിചൈഷധം | പത്മശ്ച ചൈതൽ ക്രമാഭ്യധം ചുണ്ണമുഷ്ണോദകപ്ലവതം. (൧൦) ത ക്രേണാജ്യേത വാ സേവ്യമുദരോണം പ്രശാന്തയേ കേരകീലഭേ സ്താപി സഗുളം മരിചം തഥാ.

ഇതുപ്പ് ജീരകം അയമോദകം തിപ്പലി കുരുമുളക് ചുക്ക് കടക്ക ഇവ എഴും ക്രമവൃദ്ധമായെടുക്കുക, ഇതുപ്പ് ഒരുഭാഗം ജീരകം രണ്ടുഭാഗം ഇത്യാദി. എല്ലാം കൂട്ടിപ്പൊടിച്ചു പൊടി കാഞ്ഞവെള്ളത്തിലോ മോരിലോ നെയ്യിൽകഴച്ചോ സേവിക്കുക. മഹോദരം ശമിക്കും. കൈതയോല ചുട്ട ഭസ്മം കുരുമുളക് ശർക്കര ഇവയും നന്ന്.

൧൧. തേകരാജരസൈഃ സുഭാവിതലോഹയുക്തവരാരജസ്സു ലുഭോഗവടച്ഛഭോഭൂവഭസ്മ ചാപ്യഭയാരജഃ | ഷർപദോത്ഥരസേ നപേഷിതമക്ഷമാത്രവിനിമിതം പിണ്ഡമന്യതി പാണ്ഡുരോഗമുദരപിതാ സഹ സേവിതം.

ത്രിഫലപ്പെടി കഞ്ഞുണ്ണിനീരചേത്ത് ഇരിമ്പുപാത്രത്തിലിടുവെക്കുക. അത്രതന്നെ പേരാൽതൊലി ചുട്ടഭസ്മവും കടക്ക പ്പൊടിയുംകൂടി കഞ്ഞുണ്ണിനീരിലരച്ചു താനിക്കാപ്രമാണം ഗുളികയുണ്ടു കാരേ ഗുളിക മോരിൽകലക്കി സേവിക്കുക. പാണ്ഡുരോഗം ശമിക്കും.

൧൨ നവായസപ്രതീവാചം ലിഹന്യൂത്രശൃതം ഗുളം | പാണ്ഡുരാഗാതുരോ മന്ത്രിഃ സുഖീ സ്യാന്മധുമിശ്രിതം.

ഗോമൂത്രത്തിൽ ശർക്കരകലക്കി നവായസവും ചേർത്തു കുറക്കി

ലേഹമാക്കി ആറി തേൻചേർത്തുവെക്കുക. ഈ ലേഹം സേവിച്ചാൽ പാണുരോഗി സുഖപ്പെടും.

൧൩. അത്യാമലരജഃപത്ത്വ ഗൃഷ്ണിമൂത്രേണ പേഷിതേ | തൈലയുക്തേ പിഞ്ചൽ പ്രാതഃ പാണുരോഗാചരന്തതേ.

പുരാണകിട്ടം തുലിചെയ്യ പൊടിച്ച് സമം കട്ടക്കയംചേർത്ത് കടിഞ്ഞൽപൊറ പതുവിന്റെ മൂത്രത്തിലരച്ച് ഏണ്ണചേർത്ത് രാവിലെ സേവിക്കുക. പാണുരോഗം ശമിക്കും.

൧൪. വ്യോഷാഗ്നിവേല്ലത്രിഫലാമുസൈന്ദൃലയതോരജഃ | ചുണ്ണിതം തക്രമദ്ധപാജ്യകോണ്ണാംഭോഭിഃ പ്രയോജിതം. (൧൫) കാമിലാപാണു ഹൃദ്രോഗക്ഷാശോമേഹനാശനം | നവായസമിദം നാളം പിത്തവ്യാധിനിബന്ധനം.

ചുക്ക് മുളക് തിപ്പലികൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് വിഴാലരിത്രിഫല മുത്തങ്ങ ഇവ എല്ലാം കൂടിയെടുത്തോളം ഉരുക്കുപൊടിച്ചു പൊടി തുലിചെയ്ത് ചെറുനാരങ്ങനീരിലും ഞാറത്താലിക്കഷായത്തിലും അരച്ചുണക്കി പൊടിച്ച്, കാച്ചിയ മോര് തേൻ നെയ്യ് കൂടെവെള്ളം ഇവയിലൊന്നിൽ സേവിക്കുക. കാമില പാണുരോഗം ഹൃദ്രോഗം കുഷ്ഠം അർസ്സ് പ്രമേഹം ഇവ ശമിക്കും. നവായസമെന്ന പേരായ ഈ പൊടി സകലവിധപിത്തരോഗങ്ങൾക്കും കൊള്ളാം.

൧൫. ജംബീരസപരസേ പിഷ്ടപാ കുജംബുമൂലരസുപചം | അന്ധപാത്രേ സമാലിമ്പേട്ടാവൽ കൃഷ്ണതപാമ്രജേൽ (൧൭) തച്ചുണ്ണം തക്രജംബീരസപരസാഭ്യം ഗുളേന വാ | പീതപാ മാസം പാണുരോഗീ നീരോഗീ സ്വാദസംശയം.

ഞാറവേരിങ്ങൽതൊലി ചെറുനാരങ്ങനീരിലരച്ച് ഇരിമ്പിന്മേൽ തേച്ചുണക്കുക. പിന്നെയും മേൽപ്രകാരം അരച്ചുണക്കുക. കറുത്തനിറമായിത്തീരും. ഇതു പൊടിച്ച് മോരും ചെറുനാരങ്ങനീരും കൂട്ടിയതിലൊ ശർക്കര ചേർത്താ സേവിക്കുക. ഒരു മാസംകൊണ്ടു പാണുരോഗം ശമിക്കും നിശ്ചയം.

൧൬. വാശാഗുളചീത്രിഫലാകടീഭൂനിംബനിംബജഃ | കപാലഃ ക്ഷൗരയുതോ ഹന്തി പാണുപിത്താസ്രകാമിലാഃ.

ആടലോടകവേർ ചിററമുത്ത് ത്രിഫല ഏലത്തരി കിരിയാ
ത്ത വേപ്പിൻതൊലി ഇവ സമം കഷായം പാണ്ഡുരോഗം രക്ത
പിത്തം കാമില ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൯. പുനർവാനിംബപടോലതുണ്ണിതീക്ഷ്ണാമൃതാഭാവ്യഭ
യാകഷായഃ | സവാംഗശോഫജപരകാസശുദ്ധശപാസാനപിതം
പാണ്ഡുഗദം നിഹന്തി.

തവിഴാമവേർ വേപ്പിൻതൊലി പടോലവള്ളി ചുക്ക് കിരി
യാത്ത ചിററമുത്ത് മരമഞ്ഞത്തൊലി കടുക്ക ഇവകൊണ്ടുള്ള ക
ഷായം ശോഫാദിയുക്തമായ പാണ്ഡുരോഗത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൨൦. ഈശപരപ്രതിമാശേഷം ചന്ദനം സസിതം പ്രദോ
നവനീതയുതം ലിഹ്യാൽ പാണ്ഡുരോഗാപനത്തയേ.

ദേവന്ന ചാത്തിയ ചന്ദനപ്രസാദം വെണ്ണ നെയ്യും പഞ്ച
സാരയുചേർത്ത രാവിലെ സേവിക്കുക. പാണ്ഡുരോഗം ശമിക്കും.

ഇ തി വൈദ്യ മനോരമ യാ
നവമഃ പടലഃ.

അഥ ദശമഃ പടലഃ .

കാമിലാധികാരഃ.

൧. ശംഖം വിഘൃഷ്ട സഹസ്ര പ്രാതഃ പീതഞ്ച സപ്താ
ഹാൽ | അപഹരതി കാമിലാന്തിം ബാണോ രാമസ്യ താടകാം
യദപൽ.

ശംഖ് അരമുത്ത് ഏഴുദിവസം മുട്ടാതെ രാവിലെ സേവിക്കു
ക. രാമബാലം താടകയെ എന്നപോലെ കാമിലാരോഗത്തെ ക്ഷ
ണത്തിൽ ശമിപ്പിക്കും.

൨. നിംബപ്രസൂനം കൃമിജിൻ പാശാ മുച്ഛാക്ഷടാ തഥാ
ഏകൈകമഥവാ സവം പഞ്ചാക്ഷരമിദം വാതമം.

വേപ്പിൻപുഴു വിഴാലരി പാടക്കിഴങ്ങ് പെരുങ്കുരുമ്പവേർ
കിഴാണെല്ലി ഇവ കാരോന്നായിട്ടാ എല്ലാംകൂടിയോ ഉപയോഗി
ക്കുക. കാമിലജ്വര വിശേഷം.

ന. പിഷ്ടാ മൃതാകരം സമൃങ്നാളികേരജലേ പിഞ്ചേൽ ।
 ത്രിവൃച്ഛം ത്രൈഫലേന കഷായേണ പിഞ്ചേച്ച വാ.

മാവിൻതളിരരച്ച് ഇളനീർവെള്ളത്തിൽ സേവിക്കുക. ത്രി-
 ഫലകഷായത്തിൽ ത്രികോല്പക്കൊന്നപ്പൊടി ചേർത്തു സേവിക്കു-
 നതും നന്ന്.

ര. പുനർവാമലകല്പം പിഞ്ചേൽ കേരജലേമവാ । ഭാ-
 ക്ഷാമൃതേഷു കാഞ്ചാനാം കപാമശ്വ പരമോ ഹിതഃ.

തമിഴാമവേരരച്ച് ഇളനീർവെള്ളത്തിൽ സേവിക്കുക. മു-
 ന്തിരിങ്ങ ചിററമുത് കശിമ്പ് ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായവും കാമില-
 ജ്ജ വിശേഷം.

ഉ. ഇക്ഷുകാഞ്ചരസക്ഷൗദ്രശർക്കരസഹിതം രജഃ । കൃഷ്ണ-
 ലോമോദ്ഭവം ലിഹ്വാൽ കാമിലാരോഗശാന്തയേ.

ഇരിമ്പുപൊടി തുലിചെയ്ത് കരിമ്പിൻവീർ തേൻ പഞ്ച-
 സാര ഇവ ചേർത്തു സേവിക്കുക. കാമിലജ്ജ വളരെ നന്ന്.

സ്ത. ഗായത്രിമധുകദ്രാക്ഷാതോയനിംബാടത്രാഷകൈഃ । ക-
 ണാമൃതശ്വതഃ കപാമോ ഗായത്രിവ പരം ഹിതഃ.

കരിങ്ങാലിക്കാതൽ ഏരട്ടിമധുരം മുന്തിരിങ്ങ ഇരുവേലി-
 വേപ്പിൻതൊലി ആടലോടകവേർ തിപ്പലി ചിററമുത് ഇവകൊ-
 ണ്ടുള്ള കഷായം ഗായത്രിജപംപോലെ നല്ലതാകുന്നു.

ഓ. മധുനാ നിശന്താ ധാത്ര്യാ ക്ഷീരേണ വിമിശ്രിതഃ പ്രഗേ-
 പീതഃ । സ്ത്വാമണ്യുകീസപരസഃകാമിലിനാം ഹിതകരോ നൃണാം.

ബ്രഹ്മി ചതച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീര്, തേനിലോ പച്ചമഞ്ഞൾ
 നീരിലോ പച്ചനെല്ലിക്കനീരിലോ പാലിലോ ചേർത്തു സേവിക്കു-
 ക. കാമിലജ്ജ വളരെ നന്ന്.

വൃ. വ്യോഷം ധാത്രിം രജനീം ലോഹഞ്ച സിതാജ്യമധുസ-
 മേതാനി । ഉപയുജ്യ കാമിലാന്തഃ സുഖീ ഭവേദാസരാരംഭേ.

ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി നെല്ലിക്ക മഞ്ഞൾ ഉരുക്കുപൊടി ഇവ
 കൂട്ടിപ്പൊടിച്ചു ചൊടി പഞ്ചസാര നെയ്യ് തേൻ ഇവ ചേർത്തു
 രാവിലെ സേവിക്കുക. കാമില ശമിക്കും.

ൻ. അർദ്ധാക്ഷരസഹിതസ്യക്രോ ജയതി കാമിലാം । രസോ
വാ ഭംഗരാജസ്യ നിഷിക്ഷോ ഭൂരി മൂലനി.

കിഴാണെല്ലി അരച്ചു മോരിൽ സേവിക്കുക. കഞ്ഞുണ്ണിനിരു
കൊണ്ടു തലയിൽ ധാരയിടുക. കാമില ശമിക്കും.

൧൦. കാമിലാന്തസ്തു തരൂന്നീം ഭുഞ്ജിത ത്രിദിനം പ്രഗേ । കാ
മിലായാഃ പ്രശാന്ത്യന്തം വൈകുണ്ഠം വാ സമാശ്രയേൽ.

കറവഴുനീർ രാവിലെ സേവിക്കുക. തുളസിനീർ സേവി
ക്കുന്നതും നന്നു്. 'വൈകുണ്ഠം വാ സമാശ്രയേൽ'=വിഷ്ണുഭഗവാ
നെ സേവിക്കുന്നതു കാമിലാരോഗശമനത്തിന്നു വിശേഷമാണെ
ന്നുകൂടെ അർത്ഥമുണ്ട്.

൧൧. കിമൊഷധഗണൈഃ കൃതൈസ്സകലമന്ത്രവാദൈശ്ച കിം
ചിദേതേ വേദ ജീവിതം യദി മഹാഭിലാഷോഽസ്മി വഃ । സുവണ്ണ
വലയേന വാ രജതകേന താമ്രേണ വാ ഭംഗേന മണിബന്ധ
നേ സ്വപദി കാമിലാരോഗിണഃ.

ഒരുന്നും മന്ത്രവാദവും ഒന്നും വേണ്ട. വീങ്ങുക ജീവിച്ചി
രിക്കേണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ കാമിലാരോഗിയുടെ
കൈപ്പടത്തിന്റെ മേലെ സ്വണ്ണം വെള്ളി ചെമ്പ് ഇവയിലൊ
ന്നുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കമ്പി പഴുപ്പിച്ചു പൊളിക്കുക. 'ഔഷധൈ
ന ച ശാന്തിശ്ചേൽ കാമിലാന്തസ്യ രോഗിണഃ । മണിബന്ധ
സ്യ പരിതോ ഭംഗേച്ഛേഹശലാകയാ' എന്നു വേറേയും പ്രമാണ
മുണ്ട്.

൧൨. സുവഹാപത്രസ്വരസഃ കിഞ്ചിത്തൈരേവേന സഹ
പീതഃ । കാമിലമാതു നിഹന്ത്യാഭാവണമിവ പുണ്ഡരീകാക്ഷഃ.

തുമ്പടയില പിഴിഞ്ഞനീർ കുറച്ചു നല്ലെണ്ണയും ചേർത്തു സേ
വിച്ചാൽ അതു ശ്രീരാമൻ രാവണനെ എന്നപോലെ കാമില
യെ ക്ഷണത്തിൽ നശിപ്പിക്കും.

൧൩. ശ്രോഷാഗുളുചിപിപുനദോവീതഗന്ധസാഭിവിധിനാ
ശൃതം യൽ । പത്മപാകഷായേ ഘൃതമാതു ഹന്ത്യാത്തൽ കാമിലാം
കാളനിശാസമാനാം.

തൃഹല ചിററമുത് വേപ്പിൻതൊലി മരമഞ്ഞത്തൊലി കി
ഴാണെല്ലി ഇവ കല്ലുചായി കടുക്കുക്കുഷായത്തിൽ കാച്ചിയ നെയ്യ്
അതിഭയങ്കരമായ കാമിലയെ നശിപ്പിക്കും.

൧൨. ഭ്രോണഞ്ച തിന്ത്രിനീപത്രമയസശ്ച തുഷോദകം ।
അഷ്ടഭാഗാവശിഷ്ടേ തു കഷായന്തൽ പശ്യതം. (൧൫) ഇളസ്യ
ഭാദശപലം പുനരത്ര നിധാപയേൽ । ത്രികടു ത്രിഫലാ ചൈ
വ ജീരകഭവമേവ ച. (൧൬) സാജമോജവിളംഗാനി സൈന്ധ
വം ചിത്രകം തഥാ । മണ്ഡൂരലോഹകഡുബം മധുതൈലസമായു
തം. (൧൭) ലേഘം പാണിതലം പ്രാതഃ കാമിലാപാസ്യനാശ
നം । ലേഘ്യയിത്യാദികോ നാമ രഹസ്യം ഭീഷ്ജം പരം.

ഈ ചിത്യാദിലേഹയോഗം മൂലത്തിൽ അളവുതൂക്കങ്ങൾ
മുഴുവനും കൃത്യമായി പറഞ്ഞിട്ടില്ലായ്കയാൽ വൃദ്ധവൈദ്യമതാനു
സാരേണ അവയെ തിട്ടപ്പെടുത്തി വ്യാഖ്യാനിക്കാം.—പുളിയില
ഇടിച്ച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീർ ഇടങ്ങഴി ൧൬. ഇരിമ്പുപൊടി പലം വ.
കാടിവെള്ളം ഇടങ്ങഴി ൨൪. കുറക്കി മൂന്നിങ്ങഴിയാക്കി ൧൨ പ
ലം ശർക്കര അതിൽ കലക്കി, ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി ത്രിഫല ജീ
രകം കുരിഞ്ചീരകം അയ്യമോദകം വിഴാലരി ഉത്തുപ്പ് കൊടുവേ
ലിക്കിഴങ്ങ് ഇവ നന്നാലുകഴഞ്ഞ്. പുറാണകിട്ടം ത്രുലിചെയ്യ
പൊടിച്ചു നാഴി ൧. എല്ലാംകൂടി വിധിപ്രകാരം ലേഹമാക്കി ആ
റി നാഴിവീതം എണ്ണയും തേനും ചേർത്ത് അതിൽനിന്നു മൂന്നുക
ഴഞ്ചുവീതം രാവിലെ സേവിക്കുക. കാമില മതലായവ നശിക്കും.

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

ദശമഃ പടലഃ.

*****

അഥൈകാദശഃ പടലഃ

ശോഫവിസപ്പമസൂരികാധികാരഃ.

൧. പത്ത്യാപുനന് ചനിശാകണമൂലവഹ്നിവിശപാംബു (ചി
ത്രാംബു) ജീരകസുരഭ്യമാഗധീനാം । കപാഥം പിബേച്ഛേതഥുദ
സ്വധരാത്തജീവോപ്യന്തിഷ്ഠതേ ശിവസമാശ്രിതബാലതുല്യഃ.

കടക്ക തമിഴാമവേർ മഞ്ഞൾ കുടുതിപ്പലിവേർ കൊടുവേ
ലിക്കിഴങ്ങ് ചുക്ക് ഇരുവേലി ജീരകം തേവതാരം തിപ്പലി ഇവ
കൊണ്ടുള്ള കഷായം സേവിച്ചാൽ തൃപ്രങ്ങാട്ടപ്പനെ ആശ്രയി

ചുളഞ്ഞിയെപ്പാലെ ശോഫമാകുന്ന അന്തകനിൽനിന്നു മുക്തനായിത്തീരേ നിയതം.

൨. ഗോമൂത്രസിദ്ധം പത്മം യാ തത്ത്വീലം വാ ഫലത്രയം | സപ്തക്ഷിരീത്രിവൃക്ഷപ്രാമാദദോഷമഹേഷധം. (൩) ഗോമൂത്രാഞ്ജലിനാ പിഷ്ടം ശൃതം രേന്ദൈവ വാ പിഞ്ചേൽ | വിരക്തഃ ശ്വേതമോർമുക്തഃ സുഖീ ഭവതി മാനവഃ

കടുഷയോ ത്രിഫലയോ ഗോമൂത്രത്തിൽ പുഴുങ്ങി വറിച്ചു കുരുക്കുഞ്ഞു കാഞ്ഞവെള്ളത്തിൽ അരച്ചുകലക്കി സേവിക്കുക. മല എന്ത (പൊന്നങ്ങാണി) ത്രികോലക്കൊന്ന നാലോലക്കൊന്ന ദേവതാരം ചുക്ക് ഇവ ഗോമൂത്രത്തിലരച്ചോ ഗോമൂത്രത്തിൽ കഷായം വെച്ചോ സേവിക്കുക. വിരേകംവന്ന ശോഫംമാറി സുഖപ്പെടും.

൪. സൂലതൂലം സംതുഷ്ഠം കാപ്പാസം ബ്രൂസാൽകൃതം | തദ്യസ്മദപിഗുണം ശാലിതണ്ഡുലം പയസോദനം. (൫) ഛത്രേന സ ഫലഭജിത സർവ്വശ്വേതമുനാശനം | ബ്രൂശ്രാണേതി വിപ്രാതം പണ്ഡുരോഗനിബാഹണം.

പന്തളവരുമുതൽ പഞ്ഞിവരെ സർപ്പംഗം ചുട്ടു ബ്രൂമാക്കി ആ ബ്രൂവും അരിയും സമമായെടുത്തു പാൽകഞ്ഞിയുണ്ടാക്കി നെയ്യുംചേർത്തു സേവിക്കുക. ഈ ബ്രൂക്കുഞ്ഞി ശോഫത്തേയും പാണ്ഡുരോഗത്തേയും ശമിപ്പിക്കും.

൬. പരിണതതുംബീലതയാ വിഹിതേ കപാമേ ശൃതാ വിലേപീ യാ | രാത്രൌ തയാ ച സിദ്ധഃ കപാമശ്വ ശ്വേതമുശരൂഘ്ലൌ.

മുത്തപഴുത്ത ചുരവള്ളികൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കഷായത്തിൽ കഞ്ഞിവെച്ചു രാവിലെയും ഈ കഷായം വൈകുന്നേരവും സേവിക്കുക. ശോഫം ശമിക്കും.

൭. ആദ്രകേഷുരദൃസ്യാപത്മപാദോരപനന്ദവൈ | സവിശ്വവിശ്വലൈപന്നിഷ്ഠപാമസ്സർവ്വശ്വേതമുനാശനം.

ഇഞ്ചി തൈരിത്തിൽ കൊടിത്തുവുവേർ കട്ടക്കു ദോതാരം തമിഴാമുവർ ചുക്ക് കൂവളത്തിൻവേർ ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം സകലവിധ ശോഫത്തിന്നും നന്ന്.

വൃ. പുനർവാദോത്തുണ്ണികാളശാക്കൈഃ സമൈഃ ശൃതഃ ।
കപാലഃ സായം പ്രഭാതേ ച പീതഃ ശോഫമപോഹതി.

തമിഴാമവേർ കടക്ക ചുക്ക് കിരിവേപ്പില ഇവ സമം കഷായം വെച്ചു കാലത്തും വൈകുന്നേരവും സേവിക്കുക. ശോഫം ശമിക്കും.

൯. പുനർവാതിംബപടോലത്തുണ്ണി തിക്ഷാമൂതാദാദ്യഭയാകഷായാഃ സർവാംഗശോഫജ്വരകാസശുദ്ധശ്വാസാനിതം പാണ്യഗദം നിഹന്തി.

തമിഴാമവേർ വേപ്പിൻതൊലി പടോലവള്ളി ചുക്ക് കിരിയാത്ത ചിറാമൂത് മരമഞ്ഞത്തൊലി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം സേവിച്ചാൽ സർവാംഗം നീരെടുത്തുമുട്ടി പഠിയും ചുമയും വേദനയും എക്കവും കൂടിയുള്ള പാണ്യരോഗംപോലും ശമിക്കും.

൧൦. കൃഷ്ണാഗ്നിവിലപലനജ്വരകദേവലാരപത്ത്യാപുനർവജ്ജാമഗധാഷ്ടാദാനാം । മുണ്ണ് കടവാഷ്ണസലിലൈരവലോഡ്യപീതം നാതഃ പരം ശ്വേതമുരോഗഹരം നരാണാം.

തിപ്പലി കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് കൂവളത്തിൻവേർ മുത്തങ്ങ ജ്വരകം ദേവതാരം കടക്കതമിഴാമവേർ മാഞ്ചികാട്ടുതിപ്പലിവേർ കിഴം നെല്ലിവേർ ഇവ പൊടിച്ചു പൊടി കാഞ്ഞവെള്ളത്തിൽ കലക്കി സേവിക്കുക. ശോഫത്തിന് ഇതിൽപരമായിട്ടൊരു മരുന്നില്ല.

൧൧. ആദ്രകസ്വരസപ്രസ്ഥം തദർദ്ധഞ്ച ഗുളം സ്മൃതം । തദർദ്ധം ബീജപൂരാമുസ്വരസം ഗാളയേൽ പുനഃ (൧൨) മന്ദാഗ്നിനാ തദപിപചേദുവീലേപോ യഥാ ഭവേൽ । ത്രിജാതകം ത്രികടുകം ത്രിഫലായസമേവ ച. (൧൩) വിളംഗം ചിത്രകം ചവ്യം കാളികാജീരകാണി ച । എതേയം കാഷികാൻ ഭാഗാൻ മുണ്ണീകൃതപാ വിനിക്കിപേൽ. (൧൪) അഗ്നിദീപ്ലികരഞ്ചൈതദരോചകഹരം പരം । ശോഫാജ്വാനോദരാദാനാഹശ്വാസകാസാർസാംഹിതം.

ഇഞ്ചിനീരിടങ്ങഴി ൧. ശർക്കരപലം വൃ. ചെറുനാരങ്ങനീർ നാഴി ൧. മാതളനാരങ്ങനീർ നാഴി ൧. ഈവക നീരിൽ ശർക്കരകലക്കി അരിച്ചുകറക്കി പാകമാകുമ്പോൾ അതിലിട്ടുവാൻ പൊടിക്കു് ഏലത്തരി ഏലമങ്ങത്തൊലി പച്ചില ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി ത്രിഫല ഉരക്കുപൊടി വിഴാലരി കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് കാ

ട്ടുമുളകിൻവേർ ജീരകം കരിഞ്ചീരകം പെരഞ്ചീരകം ഇവ മമ്മു
ന്നക്ഷഞ്ച് ഉണക്കിപ്പൊടിച്ച് ശീലപ്പൊടിയിട്ട് ഈ പൊടി അ
തിലിട്ടിളക്കി വാങ്ങി സൂക്ഷിക്കുക. ഇതാണ് ഇഞ്ചിലേഹമെന്നു
പറയപ്പെടുന്നത്. ഇതു ദീപനവും രുച്യവുമാണ്. ശോഫം ആ
ജ്ഞാനം മഹോദരം ആനാഹം ശ്വാസം കാസം അശ്വസ്സുതലാ
യ പലതിന്നും നന്ന്.

മക. ദശാംഗ്രീകൂശ്മാസ്തലതാദ്രികാണാം രസം മധുര ശോ
ഫജയായ ലിഹ്യാത് | ജപേച്ച പഞ്ചാക്ഷരമക്ഷരാണാം ലക്ഷം ദ്രവ
യം ന സ്പലതി കപചിച്ചു.

ശ്വാവരി കമ്പളവള്ളി ഇഞ്ചി ഇവ ചതച്ചുപിഴിഞ്ഞനിർ
സാരം വേർപെട്ടു സേവിക്കുക. പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രം അക്ഷരലക്ഷം
ജപിച്ച്. ശോഫഹരം. ഇതു രണ്ടുകൂടി ചെയ്യാൽ ഭരിക്കലും
പിടിക്കുവാനിടയുണ്ട്.

പന. ആദിത്യദിവസമിതി സമാനഭാഗം ചൂണ്ണാൽ പ
ലാഹരജഃസാ ഗൃഹധൂമരത്വം | ദശസ്യ ശംഭരജനത്വം വിമി
ശ്ചൈവ ചൂണ്ണം ക്ഷീരേണ ശോഫശമനയേ പിബേദന്ത്രഃ.

പ്രാശിക്കതൊലി ചുട്ട ഭസ്മം കഴഞ്ച് പ. അടക്കരി കഴ
ഞ്ച് പ. ശംഖുചുട്ട ഭസ്മം കഴഞ്ച് വ. ക്ലൃപ്തം കൂട്ടിച്ചേർത്തു ഈ
പൊടി മാത്രയെ അനുസരിച്ചു പാലിൽ സേവിക്കുക. ശോഫം
ഹരിക്കും.

പ. ദീപഞ്ചമുലാർദ്രകചവ്യദാരുവസ്തവഗ്രന്ഥികൃശാ
നസിഭേ | കഷായകംസേ വിപചേത പത്ത്യാശതം സമേതം തു
ലയാ ഗുളിച്ചാഃ (പവ) ചതുഷ്പലം തത്ര കടുതികസ്യ ത്രിജാതക
സ്യ ത്രിപലഞ്ച കഷം | ക്ഷാരസ്യ ചൂണ്ണം പ്രതിവാപ്യ ശീതേ മധു
പ്രദദ്യാൽ കഡബദയഞ്ച. (പൻ) ഏകായോ ഹന്തി നിഷേവ്യ
മാണാ ദ്രവം ത്രയം വാ വിധിവദീചാച് | വയോബലാദീൻ
ജയതി പ്രവൃദ്ധം ശോഫം തഥാ പാണ്ഡുമഹോദരാദീൻ.

മഹാപഞ്ചമുലം ലഘുപഞ്ചമുലം (ദശമൂലമെന്നത്) ഇ
ഞ്ചി കാട്ടുമുളകിൻവേർ ദേവതാരം തമിഴാമവേർ കാട്ടുതിപ്പലി
വേർ കൊടുവേലിക്കിഴഞ്ച് ഇവ കാരേപലം. പന ഇടങ്ങഴിവെ
ള്ളത്തിൽ കാഷായംവെച്ചു നാലൊന്നാക്കി പിഴിഞ്ഞ് അതിൽ
കരുതലാംചിറച്ചത് ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞരിച്ച് ൧൦൦ കടുക്കയുമിട്ടു ചു

കു മുളക് തിപ്പലിക്ടി പലം ൪. ഏലത്തരി ഏലമണ്ണത്താ
ലി പച്ചില ഇവ സമം ൩. തുവച്ചിലക്കാരം കഴഞ്ഞ് ൩. ഇവ
യെല്ലാം പൊടിച്ചു അരിലിട്ടു കുറക്കി വറിച്ചു വാങ്ങി സൂക്ഷി
ക്കുക. വയോബലാദികളെ നോക്കി അതിൽനിന്നു കന്നോ ര
ണ്ടോ മൂന്നോ കട്ടക്കുവീതം പ്രതിദിനം സേവിക്കുക. ശോഫം പാ
ണ്ഡരോഗം മഹോദരം മുതലായ പല രോഗങ്ങൾക്കും വളരെ
വിചാര്യമാണ്. ഇതാണ് ദശമൂലഹരീതകി.

൨൦. വ്യാഷ്ഠദേവദ്രവിജയാവൃശ്ചീവൈശ്വ ഖളോ ഹിതഃ സു
രദ്രകല്ലേന ഖള സൂത്രേ ശോഫഹരഃ പരം.

മുക് മുളക് തിപ്പലി ദേവതാരം കട്ടക്കു തമിഴാമവേർ. ഇ
വകൊണ്ടു മുക്കടി. ദേവതാരം അരച്ചു മോരുംചേർത്ത് മുക്കടി. ഇവ
രണ്ടും ശോഫഹരമാകുന്നു.

൨൧. തിന്ത്രിണിപത്രസപരസേ വഷാഭുജലകം സമാപോ
ത്ത്വ | അഭയാകല്പം തൈലം തത്രയുതം ശോഫഹരരി വിപചേത.
പുളിയില ഇടിച്ച് പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ തമിഴാമ സമുലം ഇടി
ച്ചു പിഴിഞ്ഞരിച്ചു കട്ടക്കു കല്ലുമായി എണ്ണയും മോരും സമാചേ
ർത്തു കാച്ചി തേക്കുക. ശോഫഹരം.

൨൨. ഹരീതകീത്രിപുരുളകുലതൈഃ സാധു സംധിതഃ |
കപാമസ്യുരഞ്ജതൈലാവ്യുഃ ശോഫാ പാണ്ഡരോഹഹരഃ.

കട്ടക്കു ത്രികോലക്കൊന്ന മുതിര ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായ
ത്തിൽ ആവണക്കെണ്ണ മേപ്പടിചേർത്തു സേവിക്കുക. ശോഫം പാ
ണ്ഡരോഗം മഹോദരം ഇവ ശമിക്കും.

൨൩. അളക്കേക്കുരകാല്പാസരരവുഖഗ്രതം ജലം | ആ
പാദമസ്യകപ്രാപ്തമപ്യാതു ശ്വയഥും ജന്തേൽ.

ഏരുക്കിൻവേർ വയൽ ചുള്ളി പരുത്തിസമുലം കൊഴിഞ്ഞിൽ
ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം. നീരുള്ളേടത്തു ധാരചെയ്യുക. ശോഫം
ശമിക്കും.

൨൪. ഇക്ഷരക്ഷാരസലിലേ പക്ഷപം ഭക്തം വിനാശയേൽ
ശോഫം സർവാംഗസംഭ്രതം ഗോമൂത്രേണ ഘൃതാനധിതം.

വയൽ ചുണ്ണി ചട്ട ഭസ്മം കലക്കി അതിൽ ഗോമൂത്രവും
ചേർത്ത് അരിവെച്ചു നെയ്യുകട്ടി ഉണക്ക. ശോഫം ശമിക്കും.

൨൪. ഹരിതകീനാഗരരാത്രിസിദ്ധം ജലം ജപരോത്ഥശ്ച യഥം നിഹന്ത്വാൽ | പിതം പ്രഭതേ ഗുളഗോക്ഷുരാംഗ്രിപ്യാഭ്രീ ബലാവിശ്വതം പയശ്ച.

കുട്ടക്ക ചുക്ക് വരട്ടുമഞ്ഞൾ ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം പനി നിമിത്തമുണ്ടാകുന്ന ശോമത്തിന്നധികം നന്നു്. ഞെരിഞ്ഞിൽ വേർ ചെറുവഴുതിയവേർ കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ ചുക്ക് ഇവയിട്ടു കുറക്കിയ പാൽ ശക്കം ചേർത്തു രാവിലെ സേവിക്കുന്നതും നല്ലതാകുന്നു.

൨൫. നീലിദ്വ്യാവായസീകാകമാചീനിഷ്ഠാവാദ്യോസ്ഥസ്തി കാന്തം രസേഷു | ദ്വ്യാസപ്തിഷ്ഠേന കല്ലേന തേന സിദ്ധം തൈലം സപ്തവീസപ്തജിത് സ്യാൽ.

അമരിയില കറക കാക്കത്തൊണ്ടിയില മണത്തക്കാളി അമരയില നിരാൽ ഇവ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരിൽ എണ്ണ കുറച്ചു ക. എതിന്നു കൽക്കം ദ്വ്യാസപ്തിസ്തിന്ന പാഞ്ഞ കല്ലൻതന്നെ. (ന. പാ. ഗ്ലോകം നോക്കുക) ഈ തൈലം സകലവിധ വിസപ്പ്തേനയും നശിപ്പിക്കും.

൨൬. പ്രാതഃ പയസാ പീതാ ലിപ്താ ച വിസപ്തം ജന്തേ നീലീ | തസിദ്ധം വാ ക്ഷീരം സുഭിന്നിസുഭയേ യഥാ ദുഗ്ദ്ധം.

അമരിനീരും പാലുംകൂട്ടി രാവിലെ സേവിക്കുക. അമരി നിർത്തന്നെ മേൽ പുരട്ടുക. അമരിവേരിട്ട പാൽകുറക്കി സേവിക്കുക. ദുഗ്ദ്ധഭഗവതി സുഭിന്നിസുഭയോരെ എന്നപോലെ ഈ നീലീപ്രയോഗം വിസപ്തത്തെ നശിപ്പിക്കും.

൨൭. കർപ്പൂരവല്ലീസ്ഥരസേ വാശാചിഞ്ചാഭവേപി ച | അശഗന്ധാ സുഗന്ധാഹ്ലാ വായസീ സപ്തഗന്ധികാ (൨൯)നീ ലീഭൂമികദംബാനാം മൂലേ സിദ്ധം തിലോല്ലവം | കക്ഷാവിദ്രധി വീസപ്തഹരം സ്യാല്ലേപനേന തത്.

കർപ്പൂരത്തുളസിനീരിലൊ, ആടലോടകത്തിലയും പുളിയിലയും ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരിലൊ അമുക്കരം അരത്ത കാക്കത്തൊണ്ടിക്കു ചിററത്ത അമരിവേർ നീലക്കടമ്പിൻവേർ ഇവ ക

ജീമായി എണ്ണകാച്ചി ശീലിക്കുക. ഈ എണ്ണ പുരട്ടിയാൽ വിസപ്പമെന്നു മാത്രമല്ല കഷാവിദ്രവി (ഏകദേശം പ്ലേഗ്)തന്നെയും ശമിക്കും.

൩൦. ശതയൗതംപുതം ലവേൽ ക്ഷീരീവൃക്ഷതപഗംബുനാ | വിസപ്പകവിനാശായ ദാഹതൃഭുജനായ ച.

നാല്പാമരക്കഷായത്തിൽ നൂറു വത്തിച്ച കാച്ചിയ നെയ്യു മേൽതേച്ചാൽ വിസപ്പവും ചുട്ടനീറലു തണ്ണീർദാഹവും ശമിക്കും.

൩൧. തൽക്ഷണചതിതൈഃ കരകൈഃ സിക്ഷാ സംരക്ഷിതാ മൂർച്ഛാ | ധാന്യാഭുജന വിലിപ്താ നാശയതി വിസപ്പകാൻ കൃഷ്ണാൻ.

പുതുമഴസമയത്ത് ആലിപ്പഴം വീണ ഉടനെ ചുട്ടുത്ത് അതു കുറെ മണ്ണ് ഒരു പാത്രത്തിലാക്കി അതിലിട്ടു സൂക്ഷിച്ചു വെക്കുക. ആലിപ്പഴം അലിഞ്ഞുചേർന്ന ആ മണ്ണുട്ടത്ത് വെപ്പുകാടിയിൽ കലക്കി മേൽ തേക്കുക. വിസപ്പം ശമിക്കും.

൩൨. പടാലദാർപ്പീപിച്ചമന്ദതിക്ഷാത്രായനികായഷ്ടിവൃഷാ ഭയോത്ഥം | ജലം വിസപ്പം വിവിഹന്തി ധാത്രിപടോലമുസൈശ്വ ശൃതാംബു തദപൽ.

പടാലവള്ളി മരമുണ്ടെത്തൊലി വേപ്പിൻതൊലി കിരിയാത്ത ബ്രഹ്മി എരട്ടിമധുരം ആടലോടകവേർ കടുക്ക ഇവകൊണ്ടും, നെല്പിക്ക് പടാലവള്ളി മുത്തങ്ങ ഇവകൊണ്ടുമുള്ള കഷായം വിസപ്പത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൩൩. മുസ്തൂരിഷ്ടപടോലദാരുജനീദാക്ഷാബലാനാഗരെ സ്രായന്ത്യൻപലധന പായധനികാഭൂനിംബസേച്ഛാംബുഭിഃ | ശ്രേഷ്ഠാനിംബകുലകൈശ്വ സപ്തൈസ്സിദ്ധാഃ കഷായാ മരുത്പിത്താശ്ച മൂർച്ഛവിസപ്പദുഷ്ടമനാഃ പ്രോക്താസ്രുതസ്മേ ക്രമാൽ.

മുത്തങ്ങ വേപ്പിൻതൊലി പടാലവള്ളി ദേവതാരം വരട്ടമുണ്ടൻ മുതിരിങ്ങ കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ ചുക്ക് ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം വാതവിസപ്പത്തിന്നും, ബ്രഹ്മി ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങ് കൊടി ഇളച്ചവേർ കൊത്തമ്പാലരി കിരിയാത്ത രാമച്ചം ഇരുവേലി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം പിത്തവിസപ്പത്തിന്നും, ത്രിഫല വേപ്പിൻതൊലി പടാലവള്ളി തിപ്പലി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം കഫവിസപ്പത്തിന്നും നന്ന്.

൩൪. ഗോപാംഗനാംവാ യഷ്ട്യാഹപം ശീതേന പയസാ
പിഞ്ചൽ | നവനീതം സിതായുക്തം ലിഹ്യാമൈവമാമൃതാരജഃ.

നരനീണ്ടിയൊ എരട്ടിമധുരമൊ ആറിയ പാലിലരച്ച സേ
വിടുക. വെണ്ണനെയും പഞ്ചസാരയുംകൂട്ടി നക്കുക. ചിററളുതിൻ
ന്റ പഞ്ചസാരകൂട്ടിപ്പേടുക. എല്ലാ വിസപ്പത്തിന്നും നന്ന്.

൩൫. ഗോപാംഗനാകമലചന്ദനസേവ്യകഷം ക്ഷീരിദ്രമാ
കുരവിസോൽപലകന്ദമിത്രം | ദ്രവ്യാരസേ ജയതി സാധിതമാജ്യ
മാശുക്ഷീരേണ സാർവ്വമിഹ സർവ്വിസപ്പപീഡാം.

നന്നാരിക്കിഴങ്ങ് താമരക്കിഴങ്ങ് ചന്ദനം രാമച്ചം കൊട്ടം
നാപ്പാമരമൊട്ട് താമരവളയം ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങ് ഇവ കല്ലുമാ
യി കരുക ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരിൽ നെയ്യും സമം പാലുംകൂട്ടിക്ക
ച്ചുക. ഈ നെയ്യു സേവിക്കുകയും മേൽ ധാരതിടുകയും ചെയ്താൽ
സകലവധവീസപ്പവും ശമിക്കും. ഇതാണ് ദ്രവ്യാസപ്പിസ്സ്.

൩൬. ത്രിഫലാചന്ദനോശീരകഷാചോരാഗരദ്രുമൈഃ | ക
ല്ലിതൈഃ ക്ഷീരിവൃക്ഷതപഃഷായേ രിലജം പചേൽ. (൩൭) ക്ഷ
ണദാപപ്പടിദ്രവ്യാസപരസേന സമനപിതേ | കണ്യുവിസപ്പകഷാ
ഘ്നം തൈലമേതന്ന സംശയഃ.

നാപ്പാമരത്തൊലികഷായത്തിൽ പച്ചമഞ്ഞളും പപ്പടകപ്പ
ലും കരുകയും ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞരിച്ച് ത്രിഫല ചന്ദനം രാമച്ചം
കൊട്ടം കച്ചരിക്കിഴങ്ങ് അകിൽ ഇവ കല്ലുമായി കാച്ചിയ എ
ണ്ണ പൊരി വിസപ്പം കഷം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും.

൩൮. സഷ്പം നിംബപത്രഞ്ച തിലാ രാജദ്രവല്ലവം | സ
നീരം തകുചിഷ്ണാനി വിസപ്പേലേപനം ഹിതം.

കടുകു വേപ്പില എള്ളു കൊന്നത്തുവ് പച്ചമഞ്ഞൾ ഇവ
മോരിലരച്ചു തേക്കുക. സകല വിസപ്പവും ശമിക്കും.

൩൯. വിസപ്പകഗ്രഹിവിപാദികാദീൻ ലേപാദിനാ തൈ
ലഃപൃതപ്രയോഗാൽ | വിനാശയേദൃശയുതാശു ശുഭ്രാ ദ്രവ്യാ മന്യ
രാനപി പിത്തജാതാൻ.

വിസപ്പം ഗ്രന്ഥിരോഗം കാൽവിള്ളൽ മുതലായവയിൽ
യോഗ്യകാരം സിദ്ധമായ എണ്ണ നെയ്യു മുതലായതു പുരട്ടുകയും

സേവിഷകളും ചെയ്യാൽ അവ ശമിക്കും. വെളുത്ത കറകു പാലി ലഘുതേച്ചാൽ പിത്താധികമായ വസൂരികൂടെ മാറും. പിന്നെ വിസപ്പത്തിന്റെ കായ്ക്കും പറയേണമൊ എന്നു താല്പര്യം.

൪൦. ക്ഷീരിദ്രമാങ്കരഹിതോൽപലസേവ്യകൃഷ്ണഗോപാംഗനാ മധുകനാരിപയസ്സുസിദ്ധം । യദായസീസപരസകല്ലിതഭൂവ്യാ ചതൈലാശ്വയോയുക്തമാത്ര വിസപ്പകുണ്ഡം.

നാല്പാമരമൊട്ട് ചന്ദനം ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങ് രാമച്ചം കൊട്ടം നന്നാരിക്കിഴങ്ങ് എരട്ടിമധുരം കറകു ഇവ കല്ലുമായി മണത്തക്കുള്ളി ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരിൽ സമം തേങ്ങാപ്പാലം ചേർത്ത് എണ്ണയും നെയ്യുംകൂടെ കാച്ചിതേക്കുക. വിസപ്പം ശമിക്കും.

൪൧. മന്യരാകൃതിസംസ്ഥാനാസ്സുവ്യാത്രസമുദ്ഭവാഃ | മന്യൂരികേതി വിജ്ഞേയഃ പിടകാ ജപരസംയുതഃ.

പയററിൻമണിയുടെ ആകൃതിയിൽ മേലാസകലം പനിയോടുകൂടെ പിടകകൾ പുറപ്പെട്ടു കണ്ടാൽ അതു വസൂരിയാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താം.

൪൨. ദോഷൈഃ പൃഥഗ്വൈസ്സൈവ്വരസ്യജാ ചാഷ്ടയാ സ്മൃതാ । ഏകാ വിഷഗ്വപുഷ്പാണാം ഗന്ധൈരാഗന്തുരീരിതാ.

വാതജം പിത്തജം കഫജം വാതപിത്തജം വാതകഫജം കഫപിത്തജം സന്നിവാതജം രക്തജം ഇങ്ങിനെ വസൂരി എട്ടു പ്രകാരമാണ്. വിഷവൃക്ഷപുഷ്പങ്ങളെ ഫ്രാണിച്ചിട്ട് കമ്പതാമരയിൽ ഒരുരാരം വസൂരിയുണ്ടു്.

൪൩. ശീഘ്രമേഷാ പ്രഭാവേന സംക്രാമതി നരാനനരം । യൈവഭസ്യശോകാദ്യാസ്സക്രമേ ഹേതവഃ സ്മൃതഃ.

ഈ വസൂരിരോഗം ക്ഷണത്തിൽ ഒരുവനിൽനിന്നു മറെറാരുവനിൽ പകരും. ഭയം അറപ്പ് ശോകം മുതലായതു പകരുവാനുള്ള കാരണമാകുന്നു.

൪൪. ആതുരാംഗസമുൽഭൂതം വിഷബീജം മരുതപത്രാ । വ്യാപാരിതം തത്സഹസാ വ്യാപ്തോതി ജഗതീതലേ.

രോഗിയുടെ ശരീരത്തിൽനിന്നു വിഷബീജം കാരവഴിയായി നാടാസകലം പരക്കുന്നു.

൪൫. വജ്രയേദ്രോഹസാന്നിദ്ധ്യം സമ്പക്ം പരിചാരകൈഃ ।
തദ്ദൃഷ്ട്വാശനം യത്താത്തൽകഥാസ്മരണം തഥാ.

രോഗിയുടെ അടുത്തുചെല്ലുക, രോഗിയെ അടുത്തുപരിചരിക്കുന്നവരുമായി സമ്പക്ംചെയ്യുക, രോഗി ഭക്ഷിച്ചതിന്റെ ബാക്കി ഭക്ഷിക്കുക, വസൂരിയുടെ വർത്തമാനങ്ങൾ അറിയുകയും അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഇവയെല്ലാം കഴിയുന്നതും കൂടാതെ കഴിക്കണം.

൪൬. ജപരാസ്യശേഷാംഗവിമുക്തസന്ധിവിശ്ലേഷണരോചകരോമഹഷാഃ । ശിരോത്തിന്ദ്രോമേപ്തസാശ്വ മസൂരികാണാം പ്രവേന്തി ചാഗ്രേ.

പനി വായവറുചു ശരീരത്തിൽ മർദ്ദിക്കുമ്പോലെയുള്ള വേദന സന്ധികളിൽ മുറിഞ്ഞുപോയ രാമിഷയം രോമാഞ്ചം തലവേദന കണ്ണിൽദീനം ചീനസം മുതലായവയാണ് വസൂരിയുടെ വ്യക്തരൂപങ്ങൾ.

൪൭. വിദാഹകമ്പാതിരജാതിസാരൈസ്തൃഷ്ണാതിഹിക്കരൂചികാസമോമൈഃ । യുക്താ നിഹന്ത്യാതു മസൂരികാന്തമുഖാച ബാഹ്യാ കിണസന്നിഭാസ്യൻ.

ഉൾവഴക്കം വിറയൽ കലാലായ വേദന അരിസാരം ദാഹം ഇക്കിട്ട് രുചിക്കുയം കുര മോഹാലസ്യം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടാൽ ആ വസൂരി അസാധ്യമാണെന്നു നിയയിക്കണം. അന്തർമുഖ എന്നും ബാഹ്യമെന്നും വസൂരി രണ്ടുപ്രകാരത്തിലുണ്ട്. അതിൽ അന്തർമുഖ എന്നതു മസൂരാകൃതി സംസ്ഥാനമായിട്ടു പുറത്തേക്കു പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുക. ചില തിണപ്പും തടിപ്പും മാത്രം കാണാം. അത് അസാധ്യംതന്നെ. ബാഹ്യ എന്നതു ശരിയായി പുറപ്പെട്ടു വീർവെച്ചിറങ്ങുന്നതാകുന്നു. അതു സാധ്യവുമാണ്. ചൂന്നാൽ ബാഹ്യയിൽനിന്നു ചിലതു പുറപ്പെട്ടതിന്റെ ശേഷം വളരതെ അതേ നിലയിൽ നിന്നു ക്രമേണ പരന്ന് (കിണസന്നിഭം) ഒരു രശ്മ്യപോലെ കാണപ്പെടുന്നു. നല്ലവണ്ണം പുറപ്പെട്ടതിന്റെ ശേഷം അകത്തേക്കു വലിച്ചു എന്നുപറയുന്നത് ഇതിനെക്കുറിച്ചാണ്. ഈ ബാഹ്യ

യും അസാദ്ധ്യംതന്നെ. 'തൈലലിപ്തമിവ യന്ത്ര ശരീരം നിശ്ശ്വാതേ വദനം ശ്വേതമുതേ | നാസികായുതിരന്തരേപീഡാ വ
ഘ്നരഞ്ച വചനം മരണായ' = മേലാസകലം (വിശേഷിച്ചും മുഖ
ത്ത്) മെഴുക്കുമായ മുഖത്തിന്നു ശോഭയില്ലായ്മ രോഹം മൂക്കിൽ
നിന്നു നീരൊലിക്കുക മമ്ങ്കോഭം കമ്യയ്ക്കു പരപരസ്ത്വം ഇവ ക
ണ്ടാൽ ആ വസ്തുരി അസാദ്ധ്യമെന്നു നിശ്ചയിക്കണം എന്നു
പ്രമാണാന്തരം.

൪൮. മസ്തൂരികാഗ്രത്രപേഷു ലംഘനം വമനം തതഃ | യ
ഷ്ടീമധുകനിബന്ധഗംബുഭിസ്സിതയാന ച (൪൯) വിരേചനം
ത്രിവൃച്ഛ്വണ്യുക്തയാ വാവിപത്തിനാ | വജ്ജയേദേജ്ജനീയാനി
ജപാദാർദ്ദ്ര യത്തതഃ.

വസ്തുരിയുടെ പൂർവ്വരൂപം കണ്ടാൽ ആദ്യമെ ലംഘനംചെയ്
യ്ത് പിന്നെ എരട്ടിമധുരവും വേപ്പിൻതൊലിയുംകൂടെ കഷായം
വെച്ചു അതുകൊണ്ടു ഛർദ്ദിപ്പിക്കണം. അതിന്നുശേഷം ത്രികോ
ലപ്തകൊന്നപ്പൊടി പഞ്ചസാരകേന്ദ്രം സേവിച്ചു വയറിളക്കുക. ഇ
തിന്നു അവിപത്തിപൊടിയാലും തരക്കേടില്ല. 'ഭൃഗുഷ്വത്രിജാ
തകാംഭോദക്രിമിക്ലാമലകൈസ്തവ്യം | സപൈസ്സമാ സമസിതാ
ക്ഷൗഭ്രേണ ഗുളികീകൃതാ | അവിപത്തിരതം യോഗഃ പ്രശസ്തഃ
പിത്തരോഗിണാം' = ചുക്ക് മുളക് തിപ്പലി ഏലത്തരി ഏലമങ്ങ
ത്തൊലി പച്ചില മുത്തങ്ങ വിഴാലരി നെല്ലിക്ക ഇവ യല്ലാം കൂ
ടിയേടത്തോളം ത്രികോലപ്തകൊന്ന. ഇവയെല്ലാം കൂട്ടിപ്പൊടിച്ചു
അത്രയും പഞ്ചസാരയും ചേർത്തു തേറ്റിൽ കുഴിച്ചു സേവിക്കുക.
ഇതാണ് അവിപത്തിയോഗം. വസ്തുരിക്കു പറ്റി തുടങ്ങിയാൽ
ദീനമാറി കളിച്ചു സുഖപ്പെടുന്നതുവരെ സ്രീസംസ്കൃതം രശ്മി ഉ
റക്കം കഴിക്കുക പകലുറങ്ങുക വേഗങ്ങളെ തടയുക ശരീരംകൊ
ണ്ടുലയാനിക്കുക ക്രോധം ദുഃഖം മഞ്ഞു വെയിൽ കൊടുങ്കാറ്റ്
വാഹനാരോഹണം വഴിനടക്കുക ഉറക്കെ സംസാരിക്കുക പച്ച
വെള്ളം പരുമാരക മുതലായഅപത്യങ്ങളെരീരെവജ്ജിക്കണം.

൫൦. ജംബീരനീരപരിചിതഗുളം നരാണാമാരംഭോലസമ
യേഷു മസ്തൂരികാന്തിം | സദ്യശ്ശമം നയതി ഗോപയസാ പ്രഭാ
തേ തദ്ദാക്ഷമപ്തലമതീവ രഹസ്യമേതൽ.

ചെറുനാരങ്ങനീരിൽ ശർക്കരിട്ടുസൂക്ഷിക്കുക. വസൂരിയുടെ ആരംഭത്തിൽ ഇതു സേവിച്ചാൽ അതിന്റെ സങ്കലവിധവധ വയും ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും. അദ്ദാക്ഷം പാലിലെച്ച രാവിലെ സേവിക്കുന്നതും വളരെ നല്ലതാണ്. ഇതു അത്യന്തം രഹസ്യം.

൫൧. ശാരിബാമധുകോശീരയാഷചന്ദനപല്പ്തൈഃ | മസൂരികാപഹഃ ക്വാഥഃ കദളീകന്ദജസുഗന്ധം.

നന്നാരിക്കിഴങ്ങ് ഏരട്ടിമധുരം രാമച്ചം കൊടിത്തുവുവേർ ചന്ദനം പല്പ്തം ഇവകൊണ്ടുള്ളകഷായം മസൂരിഹരമാകുന്നു. കദളി വാഴക്കിഴങ്ങ് തന്നിച്ചു കഷായംവെച്ചു സേവിക്കുന്നതും കൊള്ളാം.

൫൨. തുണ്ണീബലാനിംബപടോലകഷൈസ്സുധാന്യകൈസ്സാ മലകൈസ്സമുക്കൈഃ | ശൃതഃ കഷായോ വിവിഹന്തി പാനാമസൂരികാമഷ്ടവിധാം മധുഡഃ.

ചുക്ക് കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ വേപ്പിൻതൊലി പടോലവള്ളി കൊട്ടം കൊത്തമ്പാലരി നെല്ലിക്ക മുത്തങ്ങ ഇവ കഷായം ആറി തേൻ മേപ്പടി. എടുവിധം വസൂരിയും ശമിക്കും.

൫൩. ശിശുപത്രരസേ സജ്ജരസം പിഷ്ട്വാ മസൂരികാം | ഉൽപന്നമാത്രാമാലിന്യേൽ സാ രദൈവ വിനശ്യതി.

ചെഞ്ചുലും പൊടിച്ചു മുരിങ്ങയിലനീരിൽ വെതുമ്പി വസൂരി പൊട്ടെടുക്കുണ്ട ഉടനെ മേൽപുരട്ടുക. അതു മാഞ്ഞുപോകും.

൫൪. അശ്വഗന്ധാസാരസഃ സ്വപ്ലവാരദനേ വിമിശ്രിതഃ | ലിപ്തോ മസൂരികാന്താനാം ഭവേദ്രക്ഷാകരോ നൃണാം.

അമുഷരം കഷായംവെച്ചു കുറക്കി ലേഹപാകമാക്കി അതിൽ സ്വപ്ലം രസംചേർത്തു വെതുമ്പി മേൽതേക്കുക. വസൂരിക്കാർന്ന ഇതു വലിയ രക്ഷാകരമാണ്.

൫൫. ഉദുംബരഫലം യഷ്ടീം പിഷ്ട്വാ ച പയഷോ പിഞ്ചേൽ | ബ്രഹ്മീരസം സിതായുക്തം വിനശ്യേച്ച മസൂരികാം.

അത്തിപ്പഴവും ഏരട്ടിമധുരവുംകൂടെ പാലിലെച്ചു സേവിക്കുക. ബ്രഹ്മീനീരിൽ പഞ്ചസാരചേർത്തു സേവിക്കുന്നതും വസൂരിക്കു നല്ലതാണ്.

൫൬. ധാത്രിചന്ദനമുച്ചാരുബീജം ഗുജാഫലം പിഞ്ചേൽ | തന്ധ്യലോദകസംയുക്തം നോഭൂവന്തി മസൂരികാഃ.

നെല്ലിങ്കു ചന്ദനം വെള്ളരിക്കാക്കുരു കുന്നിക്കുരുപ്പരിപ്പ്
ഇവ അരിക്കാടിയിലൊച്ച സേവിക്കുക. വസ്ത്രം മാഞ്ഞുപോകും.

൫൭. ചന്ദനേന വിപകുഞ്ചു ക്ഷീരം ദാഹഹരം പരം ।
സുശീതലേപസേകാദ്രാ ഹിതാഃ പിത്തനിബന്ധനാഃ. (൫൮)
രോചനം ഹിമതോരേന ലിപ്തം ദാഹനജാപഹം । ഉൽപന്നം
സു വിസർപ്പോക്തം ദ്രുവാസർപ്പിഃ പ്രസേചയേൽ.

ചന്ദനമിടുകാച്ചിയ പാൽ സേവിച്ചാൽ ചുട്ടുനീറൽ ശമിക്കും.
പിത്തത്തിന്നു നല്ലതും ശീതളങ്ങളുമായ ലേപനങ്ങൾ ധാര മുത
ലായതും ഹിതമാണ്. ഗോരോചനം പനീരിലൊച്ച മേലാസക
ലം പുരട്ടിയാൽ ചുട്ടുനീറലും വേദനയും ശമിക്കും. വസ്ത്രമുടേ
പുറപ്പാടു നിലച്ചാൽ വിസർപ്പത്തിന്നുപറഞ്ഞ ദ്രുവാസർപ്പിസ്സുകൊ
ണ്ടു ധാരയിടണം. ഈ പടലത്തിലെ നൂറുപാത്രങ്ങൾ നോക്കുക.

൫൯. കാരസ്തരശിരസ്സംസ്ഥമാർദ്രം വൃക്ഷാദനം ശുഭം । സ
രോചനം ഹിമജലേ ഗുളികാതിവ്രശസ്വതേ.

കാഞ്ഞിരത്തിന്മേലുണ്ടായ പച്ച ഇത്തിക്കണ്ണിയും ഗോരോ
ചനവുംകൂടെ പനീരിലൊച്ച ഗുളികയാക്കി സേവിക്കുന്നതു വള
രെ നല്ലതാണ്.

൬൦. ജാഗ്രയുന്മേത്രരക്ഷായാം സർവ്വം പരിചാരകാഃ ।
അത്ര പർയ്യക്ഷിതം ധാന്യസലിലം സേചനേ ഹിതം. (൬൧)
പീതരോഹിണികായുഷം പ്രാതസ്സായഞ്ചു നിത്യശഃ । പലാഞ്ച
കന്ദസപരസം ബിന്ദുശഃ സേചയേൽ സുധീഃ.

വസ്ത്രമിനോക്കുന്നവർ രോഗിയുടെ കണ്ണിനെക്കുറിച്ച് വള
രെ മനസ്സിരുത്തണം. കൊത്തമ്പാല ചാതച്ചിട്ടു വെച്ചു വെള്ളം
കൊണ്ടു രണ്ടുനേരവും കണ്ണിൽ ധാരയിടണം. അതിൽ പീതരോ
ഹിണി അച്ചുചേർക്കുന്നതു നല്ലതാണ്. ചുക്കന ഉള്ളിയുടെ നീർ
തുള്ളിതുള്ളിയാക്കി കണ്ണിൽ ഓറിക്കുന്നതും നന്ന്.

൬൨. വീജയേന്നിംബപത്രേണ മക്ഷികാഭിനിവൃത്തയേ ।
വികിരേന്തദൃഷ്ടേ സുക്ഷ്മം വ്രണേഷു ശ്രീമിവാദനം.

ഈച്ച മുതലായതു വരാതിരിപ്പാൻ വേപ്പിലകൊണ്ടു വീശ

ണം. വേപ്പില ചൊടിച്ചു ചൊടി പ്രണങ്ങളിൽ വിതറണം. എ
ന്നാൽ ക്രിമിയുണ്ടാകയില്ല.

നന്മ. ക്ഷീരിതപക്ഷിലേ തൈലം സിദ്ധം സപാകരകല്ല
വൽ | ഘൃതം വാദ്യജ്ഞ ച സ്തായാദിംശഃതർദ്ദിവസാൽ പരം.

നാല്പാമരത്തൊലി കഷായത്തിൽ അവയുടെ തുമ്പുതന്നെ
കല്ലനായി എണ്ണയൊ നെയ്യൊ കാച്ചിത്തേച്ച് ഇരിപതുദിവസ
ത്തിന്നു ശേഷം കുളിക്കുക. പുച്ചാങ്കരന്തലനീരും വെളിച്ചെണ്ണ
യുംകൂടി കാച്ചിത്തേച്ചു കുളിക്കുന്ന പതിവും കാണാനുണ്ട്.

നൗ. പ്രാതഃ സ്നാനദിനഗാരാന്യഞ്ചയുർഗൃഹവാസിനഃ |
അഭിഷിച്ഛാഞ്ചദിഃ ശീതൈരനലിപ്ത ഹിമേന ച.

കുളിക്കുന്ന ദിവസം പുലർച്ചെ ഒരു ഗൃഹത്തിലുള്ളവരെല്ലാം
അവിടെനിന്നു വാങ്ങിപ്പാകണം. അവർത്തണത്തവെള്ളത്തിൽ
കുളിക്കുകയും മേലാസകലം ചന്ദനം മുതലായ ശീതദ്രവ്യങ്ങൾ
അരച്ചുതേക്കുകയും വേണം.

നവ. പ്രണമ്യ രക്ഷ രക്ഷേതി പ്രാത്ഥനീയോ മഹേശ്വരഃ |
'ഘണ്ടാകണ്ഠ വിരൂപാക്ഷ സർവ്വാധിനിവർഹണ. (നന്മ)
സ്തോടകാനാം രക്ഷം പ്രാശ്വ രക്ഷ രക്ഷ മഹാബല' | ഇമം മന്ത്രം
ജപനന്ത്യഃ സ്തോടേഭ്യഃ പരിമുച്യതേ.

മഹേശ്വരനെ നമസ്കരിച്ചു രക്ഷിക്കണേ എന്നു വീണ്ടും വീ
ണ്ടും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ഘണ്ടാകണ്ഠത്യാദിമന്ത്രം ഉരുക്കഴിക്കുകയും
വേണം. ഈ മന്ത്രജപംകൊണ്ടു വസുരിദീനത്തിന്നു നിവൃത്തി
കിട്ടും. ഘണ്ടാകണ്ഠബലി ഘണ്ടാകണ്ഠമന്ത്രം മുതലായവയെ മാ
ത്രീകഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

നവ. വിശ്വനാഥധൃതപുണ്യസ്മേനാഗാത്രമാതു പരിപാല
യേന്മുദഃ | ശീതപിത്തശമനായ ചന്ദനം ഹിന്നരോഹരസചേ
ഷിതം തഥാ.

ദേവങ്കൽ ചാത്തിയ സ്മോകൊണ്ടു കൂടക്കൂടെ ശരീരരക്ഷ
ചെയ്തും പ്രസാദചന്ദനം ചിററുമത് ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരിൽ
ചാലിച്ചു മേൽതേക്കുകയും ചെയ്തു.

നവ. തൈലം ദാരുതജാസഞ്ജയഷ്ടീപാഠാവമുണ്ണിതം |
ശീതപിത്തേമൃതാരാജീകല്പം ചാദ്യംഗലേഖനം.

ദേവതാരം കൊട്ടം ചെഞ്ചലും ഏരട്ടിധൂരം പാടക്കീഴങ്ങു
ഇവ എണ്ണയിൽ പൊടിച്ചിട്ട് മേൽതേക്കുന്നതു നല്ലതാണ്. ചി
ററമുതും യോമരായവും അരച്ചു മേൽതേക്കുകയോ ഇവരണ്ടും അര
ച്ചുകലക്കി എണ്ണകാച്ചിതേക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതും നല്ലതാകുന്നു.

നന്ദൻ. ഉൾരും ബഹുശോ ലിമ്പേനശ്വേൽ സേപദമസൂരി
കാ | ചന്ദനം ച രാമാ ദാഹം ശമയേന്ദനമാരുതം.

വിയപ്പും ചുട്ടനീറവും അധികമുണ്ടെങ്കിൽ രാമച്ചമോ ചന്ദ
നമോ അരച്ചു മേൽതേക്കുകയും തുലായയു ഏല്ക്കുകയും ചെ
യ്യാൽ ആ വക ഉപദ്രവം ശമിക്കും. സപ്പുരോഗചികിത്സാരത്ന
ത്തിൽ വസുരിയെക്കുറിച്ചുഴതിയതു മിക്കതും ഈ വൈദ്യമനോ
രമയിലെ ശ്ലോകങ്ങൾ തന്നെയാണ്. അതിന്നുപുറമെ അതിൽ
ചില ഭാഷാവിഭാഗങ്ങളും ചികിത്സകളും ഏഴുതിക്കണമെന്നുണ്ട്.
അവയെക്കൂടെ താഴെ വിവരിക്കുന്നതു പ്രകൃതാനുബന്ധമെന്നു കരു
തുന്ന വിചാരിക്കുന്നു:—

“ത്രിദോഷയോഗഭേദങ്ങൾ രക്തവും വിഷമെന്നിവ മുക്കു
ന്നായിട്ടു വന്നിടും പലതായി മസൂരികാ. (൧) അരിന്നുചമ്പിച്ചു
ണ്ടാകും പനിയും വാവറുചുറ്റും | മേൽനോവും കഴലും സസ്യ
തളരും തലനോകയും. (൨) കോർമയിർക്കൊർകയരുചി കൂടെ
വാലുകയും ചുമ | കണ്ണിനും ദണ്ഡുമാം പിന്നെ മെല്ലെ മെല്ലെപ്പുറ
പ്പെട്ടും. (൩) ഉഷ്ണം വിായലും നോവു മതിസാരഞ്ച ദാഹവും |
ഏക്കിളും കാസമരുചി മോഹവും കൂടിയുള്ളത്. (൪) പുറത്തുകാ
ണാൻ കായു മകത്തോടു മുഖങ്ങളാം | അങ്ങിനെയുള്ളതൊട്ടേറെ
ക്കാലം ചെല്ലുന്നതായ്തരം (൫) ഉടനെതന്നെയും പിന്നെക്കാലം
ചെന്നിട്ടുമിങ്ങിനെ | ഉണ്ടാം രണ്ടുപ്രകാരത്തിൽ പ്പഴുപ്പിടുകലൻ
തിൽ. (൬) നോവുണ്ടാം കരിവാളിക്കുമേറാം വാതത്തിലേതി
ന് | ഉഷ്ണമേറീട്ടു ചെറുതായ് കടുകിൻ മണിപോലെയും. (൭) ഉ
ണ്ടായാലുടനെ തന്നെ പഴുക്കുന്നതു പിത്തജം | കറത്തു മഞ്ഞളി
ച്ചിട്ട് കാലം ചെന്നു പഴുപ്പത്. (൮) കഫംകൊണ്ടു ഭവിക്കുന്ന
മസൂരിക്കുള്ള ലക്ഷണം | ദോഷങ്ങൾ രണ്ടും കൂട്ടുമ്പോൾ രണ്ടി
ന്റെ ലക്ഷണങ്ങളും. (൯) മൂന്നും കൂടി വരുമ്പോൾ മൂന്നിന്റെ
ലക്ഷണങ്ങളും | സൂക്ഷിക്കുമ്പോൾ ധരിച്ചിടാം ജാതിഭേദങ്ങളൊ

ക്കെയും. (൧൦) മൂന്നു കൂടീട്ടുണ്ടാകിൽ സാധ്യമല്ലാതെയും വരും. | നന്നായ് ചൂപന്ന മുടോടുംകൂടെ വർദ്ധിച്ചിരിക്കിലോ. (൧൧) അതു രക്തജനമെന്നുള്ളതറിവാൻള്ള ലക്ഷണം. | മസൂരിയുള്ളതൊക്കെയിക്കുറിച്ചു നടക്കിലും. (൧൨) അക്കാലത്തു നടക്കും താൻ ഭരം താൻ സംഭവിക്കിലും. | ഉണ്ടാമാഗത്തുകയാവിതരിന്റെ വാവികുലം. (൧൩) ലക്ഷണം കണ്ടറിഞ്ഞിട്ടു ചികിത്സി ക്കേണമിക്കിനെ. | അഥ ചികിത്സാ—ഉപവാസാപിഷ്ടം പിന്നെ വമനഞ്ച വിരോചനം. (൧൪) ഉണ്ണും വർദ്ധിച്ചു വരികിൽ ചോര നീക്കേണമെന്നു. | ഇരട്ടിമധുരം ചേപ്പിൻതോലും കൂട്ടിക്കുടങ്ങിയ മായ്. (൧൫) ചവിച്ചു സിതയും ചേത്തുകാടുകേണം ചൊരപ്പെറ്റും. | തന്മൂലം പരഞ്ചാവിപത്തും വിരോചിപ്പിച്ചതുതരം. (൧൬) ഗജാസ്ഥിഗൊരിമനിശാമുണ്ണം മാക്കുകസംയുതം. | പ്രഭേച തോടുകിനം ഹസ്താൽചേവലം തൽ ഗജാസ്ഥിവരംതന്നെയുടെ ഏറ്റു കാവിമണ്ണു മഞ്ഞൾ ഇവ ചൊടിച്ചു തേനിൽ ചാലിച്ചു മേൽ പുരട്ടുക. വസൂരിയുടെ പട്ടു മാറും. അനയെല്ലു തറിച്ചായാലും മാറി ഇനി ഗ്രന്ഥാത്തരങ്ങളിൽ ഇതിനെക്കുറിച്ചു കണ്ടുന്ന മാർ ചില ശ്ലോകനുള്ളതിൽ താഴെ കാണിക്കാം.

‘ആടിപ്പുകഴ്ത്തുപ്രവാണം വാസരോഷ വിശേഷം. | ഉപാരം ഭംഗം നാലും കപിപ്പുരപ്പനുള്ളതും (൧) കൊടികളെ പ്രശ്നിച്ചു വരുവാനുള്ള ചോരണം. | ചാളിതൻകിഴുതാനും പ്രമാണപ്പെട്ടതായ്ക്കാരം (൨) അതുതൊണ്ടു വിശേഷിച്ചും ഭഗവത്തുവചെയ്യണം. | മഹാമരോദേവിഗണെക്കുടിവെച്ചുഭരിക്കായും (൩) ദേവീപ്രസാദമുണ്ടാകിൽ മുത്തും മുളകുതന്നെ. | വെളുത്ത കക്കഴിയനും വെളുത്ത മണലും (൪) മസൂരമുൾഗാമുരിയുംകുലുവുമസട്ടുശങ്ങളും. | നല്ലമുത്തു ലഭിച്ചിട്ടും മേലിലും നാരുവന്നിടും (൫) ഭേകരങ്ങളായുണ്ടു ചില ജാതിമസൂരിക. | കറുത്ത കക്കഴിയനും കറുത്ത സികതാഭനും (൬) രക്തജാതികളായുണ്ടു ചിലവരത്തുതകപ്പുമേ. | രക്തം മമുട്ടിക്കുളപ്പോക്കും രക്തസ്രാവവുമെന്നിവ (൭) രോമകൂപങ്ങളിൽകൂടെ ചോരത്തുള്ളി പുറപ്പെട്ടും. | രണ്ടോ നാലോ ദിനംകൊണ്ടു കണ്ടെത്തുംയമരാജനെ (൮) അതികച്ചുണ്ടളാം മറും പല ജാതികളുണ്ടവ. | കണ്ടറിഞ്ഞു പ്രവർത്തിക്കു വേണ്ടതെല്ലാം ഭിഷകർക്കു (൯) വേപ്പിൻതോൽ

മഞ്ഞൾ പാറാ ജലദമകുതീൻ പാല പാനീയയുഗം നെല്ലിതാ
 നീ കടക്ക പടവലമമൃതാ ശാരിഞ്ചയപ്പി പീതം । ഏട്ടെന്താ
 ഷ്വെന്തതോയം കപമിതമിതമിതം ശക്കരാമാക്ഷികാഡ്യം മുച്ചർ
 വാതാസ്രപിത്തജ്വരമരണമസ്യ ക പിത്തവാതാസ്രഹാര! (൧൦)
 മുച്ചർ=വസൂരി. പാവുട്ടവേരച്ചിട്ട മാതംഗപദനീരമായി । പൂ
 ജിൽപോം പനി മുച്ചരും പൂച പൂച പൂച്ചെട്ടം (൧൧) ആന
 ചുവടു പൈമഞ്ഞൾ മരച്ചുര മേന്നിവ । കേരിപ്പാലിൽ കുറക്കി
 ടു പൂചിൽ മുച്ചർ കുരിഞ്ഞുപോം (൧൨) കള്ളിപ്പാലേരിയേ കുടി
 ക പയസം ബ്രഹ്മീരസം വാഗ്വായ വേമ്പാടിട്ട ചമിട്ടു നായ
 മമവാ കുരം കുരുണം ചൊടി (൧൩) കാടും വാരിത തുറന്നുണ്ടു
 മവരം പേടിച്ച ഭേദാത്തരം മുച്ചർ മൂലമലയങ്ങളേരിതരോം മു
 ചുക്ക മുച്ചരിയം (൧൪) ചിശിശി നീക്കെ നീതം ചീഞ്ഞുഴം ശി
 വനാമവം ; മൂത മേരിയ കുടിപ്പാക്കതൊന്നുമില്ല മസൂരികാ
 (൧൫) ചുരത്തു പുഷ്പസ്യ രസേവ്യ കല്ലെരേലാടിക്കെട്ടെന്ത
 തിലോല്ലവേന । കരുത്ത മുച്ചർ കുരിയം കുരുത്താൽ കടുത്ത വി
 ത്തുഷാരവാരിണേവ (൧൬) ശുദ്ധവടി പാലിലച്ച സേവിക്കേ
 യും നാദംഗം തേക്കയും വലത്തെ കാരിയ കെട്ടുകയും ഇത്രാടി
 ചെന്താൻ മസൂരിക ശമിക്കും. വാർപടപല്ലനമല്ലലയാളം താമ
 രവേല കഴികാർ മധുക്കത്ത । ദർശിപ്പാപരിപകപക്ഷായം തേൻ
 സിതയം തൃഷാതു നിഹന്തി (൧൭) ഉണ്ടാം എന്നു തോന്ന
 ന്നോൾ അവിപത്തി സേവിച്ച വിരേചിപ്പിക്കുക. വിപ്പിസമെ
 ല്ലാം പുറപ്പെട്ടതിന്നുശേഷം വസൂരിയിൽ വയറിളക്കുന്നതോ
 താനേ ഇളക്കുന്നതോ നന്നല്ല തലയിട്ട പിരട്ടീടും തണ്ണീർ
 ഭാഹം പൊങ്ങുതിട്ടം । പൂമേനി കരുവാളിക്കും മർദ്ദിതീസാരവും
 വരും (൧൮) മൂക്കൊലിക്കും നവലോരേ നിണതുളളി പുറപ്പെട്ടും
 ഇവകണ്ടാൽ കണ്ണനംകൊണ്ടു മരണം നിശ്ചയിക്കണം (൧൯) പ
 നപോലെ വിണ്ടലരം പയവരിയൻ. ചേരവന്ന നാരം ചേര
 വളയൻ പതിമുതിരയ്ക്കു പതിമുന്നേ മൂപ്പ്. മലമുത്രങ്ങളിൽ ദ
 ഗ്ഗന്ധം കന്നിനം നന്നല്ല. ഇങ്ങിനെ ഭാഷാശ്ലോകമായും ഭാഷയാ
 യും പൂർവ്വാർ ഏഴുതിവെ ചിരിക്കുന്നു. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ അപൂ
 ണ്ണങ്ങളും വൃത്തഭൂഷങ്ങളും അർത്ഥം തിരിച്ചറിവാൻ കഴിയാത്തവ
 യുമാണ്. അതൊന്നും ഇവിടെ എടുത്തഴുതുനില്ല. ഇവിടങ്ങ

ളിൽ വസൂരിമാല എന്നൊരു ദേവിയെക്കുറിച്ച് പറയുന്നതാണ്. എന്നാൽ കാത്തരാഹന്മാർ ശീതളാദേവി എന്നാണ് പേർ പറഞ്ഞുവരുന്നത്. ശീതളാദേജി പം മസൂരികാനിവൃത്തിക്കു സിദ്ധമായിട്ടുള്ളതാണ്. അതിനാൽ അതിനെക്കുറിച്ച് അല്പം ചിലതു കൂടെ താഴെ വിവരിക്കാം:—

അഥ ശീതളാഷ്ടകം—അസ്യ ശ്രീശീതളാസ്തോത്രസ്യ മഹാദേവഃ പ്രഥിഃ | അനുഷ്ടുപ് ചന്ദഃ | ശീതളാ ദേവതാ ലക്ഷ്മീഞ്ച | വോഹി ഗർഭിഃ | സർവ്വിസ്തോടകനിവൃത്തയേ ജപേ വിവിതോഗഃ | ഈശ്വരഃ ഉവാച—വന്ദേഹം ശീതളാദേവീം രാസഭസ്മാദിഗംബരാം | മാജ്ജനീകലശോപേതാം ശുദ്ധാലംകൃതമന്യുതാം (പ) വന്ദേഹം ശീതളാദേവീം സർവ്വഭോഗയാപഹാം | യാമാസാദ്യ നിവന്തേത വിസ്തോടകഭയം മഹൽ (൨) ശീതളേ ശീതളേ ചേതി യോ ബ്രഹ്മദാഹപീഡിതഃ | വിസ്തോടകഭയം ഘോരം ക്ഷിപും തസ്യ പ്രണശൃതി (൩) യസ്യപാദദകമജ്യയു യുതപാ പുജയതേ നരഃ | വിസ്തോടകഭയം ഘോരം ഗൃഹേ തസ്യ ന ജായതേ (൪) ശീതളേ ജപദശസ്യ പുതിഗന്ധയുതസ്യ ച | പ്രണയ്ചകുഷ്ഠഃ പുസസ്തപാമാജ്ജീവനൈഷധം (൫) ശീതളേ തനജാൻ രോഗാൻ ഞ്ഞാം ഹരസി ദസ്യ ജാൻ | വിസ്തോടകവിദ്വീണാനാം തപമേകാമൃതവഷിണീ (൬) ഗളഗന്ധഗ്രഹാ രോഗായേ ചാന്യേ ദാരുണാ ഞ്ഞാം | തപദനഭ്യോനമാത്രേണ ശീതളേ യാതി സംക്ഷയം (൭) ന മന്ത്രോ നൈഷധം തസ്യ പാപരോഗസ്യ വിദ്വതേ | തപാമേകാം ശീതളേ ധാത്രിം നാന്യാം പശ്യാമി ദേവതാം (൮) മൂണാളതന്തുസദശീം നാഭീഹൃന്മദ്ധ്യസംസ്ഥിതാം | യസ്യപാം സഞ്ചിന്തയേദ്ദേവിതസ്യ മൃത്യുൻ ജായതേ (൯) അഷ്ടകം ശീതളാദേവ്യായോ നരഃ പ്രപരേന്ദോ | വിസ്തോടകഭയം ഘോരം ഗൃഹേ തസ്യ ന ജായതേ (൧൦) ശ്രോതവ്യം പഠിതവ്യഞ്ച ശ്രദ്ധാഭക്തിസമനപിതൈഃ | ഉപസർഗ്ഗവിനാശായ പരം സ്വസ്തുവനം മഹൽ (൧൧) ശീതളേ തപം ജഗന്മാതാ ശീതളേതപം ജഗൽപിതാ | ശീതളേ തപം ജഗദ്ധാത്രി ശീതളായൈ നമോനമഃ (൧൨) രാസഭോ ഗർഭഭയൈവ ഖരോ വൈശാഖനന്ദനഃ | ശീതളാവാഹനയൈവ ദൃഢാകന്ദ

നിത്യന്തഃ (൧൩) എതാനി പരനാമാനി ശീതളാഗ്രേ തു യഃ പരേൻ തസ്യ ഗേഹേ ശിശുനാഞ്ച ശീതളാഭങ്ഗ ജായതേ (൧൪) ശീതളാഷ്ടകമേവേദം ന ഭേദം യസ്യകസ്യചിത് | ഭാരവ്യഞ്ച സദാ തസ്മൈ ശ്രദ്ധാഭക്തിയുതായ വൈ (൧൫) ഇതി ശ്രീസ്തോത്രേ പൂരാണേ ശീതളാഷ്ടകസ്തോത്രം സംപൂർണ്ണം.

ഇങ്ങിനെ ഈശ്വരവിഷ്ണുമായി പലതും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. അതിലൊന്നും ശ്രദ്ധയും ഭക്തിയുമില്ലാതായിത്തീർന്നു. പണ്ടുകാലങ്ങളിൽ രോഗത്തെക്കുറിച്ച് വളരെ ഭയവും അകൽച്ചയുമുണ്ടായിരുന്നു. അതുനിമിത്തം ജനങ്ങൾ രോഗിയെ ദൂരപ്പെടുത്തുവാൻ ചവരുന്നതിനാൽ വിഷബീജം സംക്രമിക്കുന്നതിന്നു വളരെ എളുപ്പമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ഇക്കാലത്തു ജനങ്ങൾക്ക് ഒന്നിനേയും ഭയമില്ല, വജ്ജ്യവുമില്ല. അതുനിമിത്തം യാതൊരു വ്യവസ്ഥയുമില്ലാതെ നേരവും നിലയും നോക്കാതെ രോഗിയുടെ അടുത്ത സ്ഥലങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചു വരികയും അടുത്തു പെരുമാറുകയും ചെയ്യുന്നതു നിമിത്തം വസൂരി പകരുവാൻ അധികം എളുപ്പമുണ്ടായിത്തീർന്നു. ഈ രോഗത്തിൽ ചികിത്സിയേ ഇല്ലെന്നാണ് അന്ധവിശ്വാസം. അതിനാൽ അറിവുള്ള വൈദ്യൻ പറഞ്ഞാലും വിശ്വസിക്കുകയോ ചികിത്സിക്കുകയോ ചെയ്യില്ല. പകച്ചുവ്യാധികൾക്കെല്ലാം ശുചീകരണം അത്യാവേക്കിതമാണെന്നു സർവ്വസമ്മതമാണ്. ഏകിലും വസൂരിയെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അതു വളരെ മോശമായിട്ടാണ് കാണപ്പെടുന്നത്. വിരിച്ച ശീലകളും മറ്റും തിരുമ്പി ഉണക്കുകയോ അലക്കുകയോ പാടില്ലത്രേ. അകങ്ങളും മറ്റും അടിച്ചു വാരിത്തളിപ്പും പാടില്ല. എല്ലാംകൂടി രണ്ടുനാലു ദിവസം കഴിയുമ്പോഴാണ് ആസകലം ദുഗ്ഗന്ധമയമായിത്തീരുന്നത്. സ്വതേതന്നെ രോഗം അതിവിശ്രമായിട്ടുള്ളതാണ്. അതോടുകൂടെ ഈ വക മാലിന്യവും ചേർന്നു ആസകലം പരക്കുന്നതിൽ എന്താണ് അത്ഭുതപ്പെടുവാനുള്ളത്. വസൂരി കീറിവെക്കുന്നതു വളരെ നല്ലതാണെന്നുപാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാർ തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും അതോടുകൂടെ പരിശുദ്ധരാജ്യഭരണമുള്ള നാടുകളിലെല്ലാം ഗോവസൂരിപ്രയോഗം നി

ബുദ്ധമാക്കുകയും ചെയ്തതുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്റെ അനുഭവത്തിൽ ഇതു വളരെ സാരമായൊരു തത്വം രണ്ടെയാണെന്നു കുന്നു. ഇയിടയിൽ എന്റെ വസതിക്കടുത്തു വളരെ ഗൃഹങ്ങളിൽ ഈ രോഗം വന്നുബാധിച്ച് അനവധിപ്പേരെ കഷ്ടപ്പെടുത്തുകയും സംഖ്യാതീതമായ ജനം ഒരു കൊല്ലത്തിനിടയിൽ കാലഗതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇരിൽ വസുരി കീറിവെച്ചിട്ടുള്ള ചിലർ പനിച്ചു പുറപ്പെട്ടു എങ്കിലും അതു മിക്കതും പൊട്ടിച്ചുപോകയാണുണ്ടായത്. ദുർല്ലഭം ചിലർക്കു പത്തു പത്രങ്ങളു ദിവസം മൂപ്പുചെന്നു കുളിപ്പാനിടവന്നിട്ടും ഉണ്ട് ഈ വകക്കാരിൽ ആരും മരിച്ചതായി ഹൃദയം കിട്ടിയിട്ടില്ല. ഈ തത്വം മനസ്സിലാക്കി നാട്ടുകാരെ ഭയങ്കരരോഗത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കേണ്ടതിന്നു ശ്രമിച്ചുനോക്കി എങ്കിലും ഈ രാജ്യത്തെ വാക്സിനേട്ടർമാരെ നോക്കിക്കാണാൻ മഷികിട്ടത്തേതുകൊണ്ടും ജനങ്ങൾക്ക് ഇക്കാഴ്ചത്തിൽ ശ്രദ്ധയും വിശ്വാസവും തീരെ ഇല്ലായ്കയാലും ആ പ്രയത്നം നിഷ്പലമായിത്തന്നെ കലാശിച്ചു. ഇനിയും ഞാനുപദേശിക്കുന്നത്, ഇപ്പോൾവിശ്വമായ ഭജനസേവാദികളും ആർച്ചവൈദ്യകുറുപ്പുള്ള ചികിത്സകളും ഗോമുക്തിപ്രയോഗം തുചികാരണം മുതലായ മുൻകാലകുറുപ്പും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നാൽ നോം ഇത്രയും വലിയൊരിവറിം സിദ്ധിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ഈ വ്യാഖ്യാനമെഴുതുന്നതു വസുരിയുടെ ആശ്രമണം അധികമുള്ള കാലത്തായതുകൊണ്ടു കഴിയുന്നതും ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ചും മനസ്സിൽക്കൂടി ഏഴുതിയ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ വിസ്മയത്തെ ക്ഷമിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഓ മസൂരികാഗ്രത്രപാസുഃ ക്ഷുദ്രാഃ കാശിനസൂരികാഃ ।
 സികരാഭാ മസൂരാഭാ ബഹുരൂപാ ഭവന്തി താഃ. (ഐ) ആരും
 ഏവ ജലപൂണ്ണതയാ ഭവന്തി താശ്ച ത്രികണ്ഠ പരിരൂഃ പ്രഥമം
 തതശ്ച । സാംഗഗാത്രിദിനമേവപരന്തപൂഷാം സംരഭവാസ
 രമതഃ പ്രശമം പ്രജന്തി. (ഐ) മിത്യാഹാരവിഹാരൈസ്താ ജന
 യന്തി ഭൂശോൽബണാൻ । പൃതരക്താതിസാരാഭിംസുതഃ കശി
 ദിമച്ഛതേ (ഐ) ഉപാചരേത്തതസ്മാസു പൂവോകൈവിധി
 ഭിഭിഷകി യത്രണാം മാസപത്നം വിദധീത യഥാവിധി.

ക്ഷുദ്രമസൂരികൾ എന്നൊരുതരം രോഗങ്ങളുണ്ട്. മണലി, ചപ്പട, രാമക്കുൻ, നീർപൊളകൻ മുതലായവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെട്ടതാകുന്നു. ഇവയ്ക്കു വസൂരിപ്പടപറഞ്ഞു പൂർവ്വരൂപങ്ങൾതന്നെ മിക്കതും കാണാം. അധരിൽ ചിതതു മണൽപോലെ രരിതരിയായിപ്പൊട്ടും. മറു ചിലതു വസൂരിമണികളെപ്പോലെരന്നെ ഇരിക്കും. ഇങ്ങിനെ ക്ഷുദ്രമസൂരിക പലതരത്തിലുമുണ്ട്. എന്നാൽ വസൂരി മണിപോലെ പൊത്തുന്നത് ആദ്യം രണ്ടല്ലുന്ന ടത്ത പ്രദേശങ്ങളിലാണാരംഭിക്കുക. ആരംഭത്തിൽതന്നെ വെള്ളം നിറഞ്ഞുകാണാം. ഇതാണ് വസൂരിയയും നീർപൊളകനേയും തിരിച്ചറിവാനുള്ള പ്രാവർത്തികലക്ഷണം. പിന്നെ മേലാസകലം പ്രാപിക്കുമെങ്കിലും ഇതിന്റെ കയറാം പ്രായേണ മൂന്നടിവശത്തേക്കു ഏറ്റുമായിരിക്കും. പിന്നെ ക്രമത്തിൽ അതു ശരിയ്ക്കുതട്ടും. ക്ഷുദ്രമസൂരികൾ നിസ്സാരങ്ങളാണെന്നൊരു അതൃപ്ത സമയത്ത് തോന്നിയമാതിരി ആഹാരവിഹാരാദികൾ ചെയ്തു എന്നവരികിൽ പിന്നീട് അത് അത്യന്തകഷ്ടമായ അർസ്സു മുതലായ രോഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കും. അങ്ങിനെ വന്ന സംഭവിച്ചാൽ അതിൽ നിന്നു ദുർല്ലഭം ചിലതൊക്കുമേ വിമുക്തപ്പെടുകയുള്ളൂ. അതുചെയ്തവായിട്ടു ക്ഷുദ്രമസൂരികയെ വസൂരിപ്പട പറഞ്ഞവിധികളെക്കൊണ്ടുതന്നെ വേണ്ടധിയം ഉപചരിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു. ദീനം മാറിയാലും ഒരുമാസകാലം പട്ടുത്തിൽതന്നെ ഇരുന്നുകൊൾകയും വേണം.

൭൪. അമൃതാരജനീനിംബയാഷ്ടമാഗ്നസ്തോയങ്ങളെ പത്യാധാത്രിവൃക്കൈഃ കപാമശ്ശീതപിത്തനിബർഹണഃ.

ചിററമുത് വരട്ടമഞ്ഞൾവേപ്പിൻതൊലി കൊടുത്തുവേർ കൊന്നതൊലി മുത്തങ്ങ കട്ടക്ക നെല്ലിക്ക് ആടവോടകവേർ ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ശീതപിത്തത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൭൫. ക്ഷീറിദ്രമാങ്കരോശീരഗുളുചീനഷ്ടിചന്ദനൈഃ | ഗോപീ നിരാലന്ദൈർപ്പേപം ക്ഷീരപിങ്ക്ളു പ്രകുപ്ലയേൽ.

നാപ്പാമരമൊട്ട് രാമച്ചം ചിററമുത് ഏരുട്ടിയുരം ചന്ദനം നന്നാരിക്കിഴങ്ങ് മഞ്ഞൾ മുത്തങ്ങ ഇവ പാലിലൊച്ചു മേൽതേക്കുക. ശീതപിത്തോപദ്രവം ശമിക്കും.

ഐ. വിഷ്ണോടം നാമ സർവ്വംഗേ ജായന്തേ പിത്തകോപ
തഃ । പ്രണീദവാതി തേ പത്മാഭൂഷാദാഹജപരാന്ധിതാഃ ।

പിത്തകോപനിമിത്തം ശരീരമാസകലം പൊളകുന്നുണ്ടാ
തി പിന്നീട് അപ പൊട്ടി വട്ടപ്പുണ്ണുകളായിത്തീരുന്നു. ചുട്ടുനീറിൽ
പനി മുതലായ ഉപദ്രവങ്ങളും കാണാം.

ഐ. നിഃബാമുതാബ്ധധാന്യാകയാഷ്ട്രനിഃ ബപപ്തഃ । വാ
ശാവരാപടാലൈശ്ച കപാഥഃ സ്തോടമപോഹതി.

വേപ്പിൻതൊലി ചിററുമുതൽ മുത്തങ്ങ കൊത്തമ്പാലരി
കൊട്ടുതുച്ചുവർ കിവിയാത്ത പപ്പകം ആടലോടകപ്പേർ ത്രിഫ
ല പടോപ പള്ളി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം വിഷ്ണോടത്തെ ശമി
പ്പിക്കും. വിസപ്പത്തിനും വന്നരിയും പറഞ്ഞ ചികിത്സകളെല്ലാം
ഇതിനും കൊള്ളാം. തിത്തകം നെയ്യു സേവിക്കുന്നതു വിശേഷം.

ഐ. ശാരിവാ ചന്ദനം ലോബ്രമുശീരം പത്മകേശരം । മ
ധുകം ക്ഷീരിതംഗഞ്ച കന്ദാന്യൈരകജാനി ച (ഐ) ക്ഷീരേണ
പിഷ്ട്വാ സംഘൃതം പ്രദി മ്യാൽ സ്തോടശാന്തയേ । തേവരഞ്ചേ പ
ചേതൈലമേദീർല്ലേപായ ഭേഷ്ഠൈഃ.

നന്നാരിക്കിഴങ്ങ് ചന്ദനം പാച്ചോറിത്തൊലി രാമച്ചം
താമരയപ്പി ഏരട്ടിമധുരം താലാമരമൊട്ട് ആമ്പൽക്കിഴങ്ങ് നൈ
തൽക്കിഴങ്ങ് ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങ് താമരക്കിഴങ്ങ് ഇവ പാലില
രച്ചു മേൽതേക്കുക. ഈവക മരുന്നുകളെക്കൊണ്ടുതന്നെ മരവട്ടി
യെണ്ണ കാച്ചി മേൽതേക്കുക. വിഷ്ണോടം ശമിക്കും.

വൃ. പരിപകം വിഭിതപാ തു ഭൂമുനാ പരിചുണ്യന്തേ ।
ശയ്യായാഞ്ചൈവ വികിരേദൃശ്വപാ ചാരണ്യഗോമയം.

പൊളകൻ പാകംവന്നാൽ അതു പൊട്ടിച്ചിട്ട് അതിൽ ഭൂമു
പുരട്ടുക. കാട്ടുപൈക്കളുടെ ചാണകം ചുട്ട ഭൂമു കിടക്കുന്ന കിട
പ്പത്തിൽ വിതരുന്നതും നന്ന്.

വൃ. അരജ്ജരപ്രതേയസ്സന്തുനന്താ വിഷ്ഠമാഃ । തേഷാഃ
സമ്പക്തോ ദാഹകണ്യശോഹജപരാദയഃ (വൃ) ഭവന്തി തേഷു
തു ഹിതം വിഷ്ണുസംഘൃതം । വിശേഷതോരജ്ജരജേ വ്
ഭീതദല ഭൂമുനാ (വൃ) ലേപസ്യ തപമാ തത്രവിഷ്ടയാ വ

ഹിതം പരം നമോസ്തു തേ ഭൂതനാഥവിഭിതകസമാശ്രയ (വൃ൪)
 നാസ്തി തപഭയം പശ്യേ രക്ഷ മാം ശരണാഗതം । ഇതി മന്ത്രം ജ
 പൻനിത്യം ഗന്ധപുഷ്പാക്ഷതാദിഭിഃ (വൃ൫) കലിദ്രം പൂജയിതവാ
 ബാഹുമാലിംഗ്യചോരസാ । മൂഢന്തേരജ്ജരമഹീതഹജാൽ സങ്ക
 ടാനരഃ.

ചേർമരം മുതലായി അനേകം വിഷവൃക്ഷങ്ങളുണ്ട്. അവ
 യുടെ സമ്പർക്കംനിമിത്തം ചുട്ടുനീറൽ ചൊരി ശോഖം പനി മുത
 ലായ അനേകം ഉപദ്രവങ്ങളുണ്ടായിത്തീരുന്നു. ഇവിടെ വിഷ
 ത്തിന്നുള്ള ചികിത്സയാണ് ചെയ്യേണ്ടത്. വിശേഷിച്ചും ചേരിൻ
 പകുത്ത് താന്നിയുടെ ഇല ചുട്ട ഭസ്മം മേൽ പൂശുകയും താന്നി
 ത്തൊലി ചേരിൽ അരച്ചു തേക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു നല്ലതാണ്.
 താന്നിക്കു ഭൂതാവാസം എന്നൊരു പേരുണ്ട്. അരിന്മേൽ അധി
 വസിക്കുന്ന ഭൂതം ചേരിൻപകു മറ്റൊരാൾ പ്രത്യേകശക്തിയുള്ള
 താണ്. അതിനാൽ ഈ ഉപദ്രവമുള്ളവൻ കാലത്തേഴുന്നീറ്റു ശു
 ഭിവിവർത്തി നിത്യകർമ്മാനുഷ്ഠാനംചെയ്തു താന്നിമരത്തിന്റെ കട
 ങ്കൽചെന്ന് —‘നമോസ്തുതേ.....’ഇത്യാദിയായമന്ത്രം ചൊല്ലി
 ജപഗന്ധ പുഷ്പാക്ഷതാദികളെക്കൊണ്ട് ആ ഭൂതത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചതാ
 നിമത്തേപ്പൂജിച്ചുനമസ്കരിച്ച് മരത്തെ ആലിംഗനംചെയ്തപോ
 റിക. എന്നാൽ അപ്പദിവസംകൊണ്ടു ചേരിൻപകു മാറി സുഖ
 പ്പെടും. ഇവിടെ കളി കേവലം വജ്ജമാണ്. മെഴുക്കു രട്ടുന്നതും
 ഗുണമല്ല. ഈ രോഗത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ കണ്ടാൽ വസ്തുരി
 യാണെന്നു തോന്നിപ്പോകും. ഉപദ്രവങ്ങൾക്കും അന്യോന്യസാദൃ
 ശ്യമുണ്ട്. അതാണ് ചേരിൻപകയെ ഈ പടലത്തിൽ ചേർത്തത്.
 ‘ഏകാ വിഷദ്രുപുഷ്പാണാം ഗന്ധൈരാഗന്തുരീരിതാ’ എന്നു പറ
 ണ്ണതും ഈ പക രോഗങ്ങളെക്കുറിച്ചുതന്നെ ആയിരിക്കണം.

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

ഏകാദശഃ പടലഃ.

അഥ ദ്വാദശഃ പടലഃ.

കുഷ്ഠശിരശ്ചിമിരോഗാധികാരഃ.

൧. പ്രഥമം കൃതസംതുലോമ്നകരക്കന്യ കുഷ്ഠിനഃ | അ
ന്തഞ്ചഹിസ്തംപ്രയുക്തം ഭൈഷജ്യം സഫലം ഭവേൽ.

കുഷ്ഠരോഗമുള്ളവൻ ഒന്നാമതായി വമനവിരോധനാദിക
ഉള്ളൊണ്ടു തുലിചരത്തുകയും പിന്നീടു രക്തമോക്ഷണംചെയ്ത
യും വേണം. ഇതു രണ്ടും യഥാവിധി ചെയ്യുതിന്റെ ശേഷം അ
കത്തും പുത്തും (പാനലേപനാദിരൂപമായി) പ്രയോഗിക്കപ്പെടു
ന്ന കാഷയം മാത്രമേ സഫലമായി വരികയുള്ളൂ.

൨. ഗുഡേന രാജദ്രുമശോധിതേന ലിഹൻ സുസുക്ഷ്മാണി
രജാംസി കൃഷീ | രാജദ്രുമതപങ് മുസലീന്ദലേഖാപത്യാനിശാനാ
മപരേന്ദുലഭ്യഃ.

കുഷ്ഠരോഗനിമിത്തം കൃഷ്ണപക്ഷചന്ദ്രനെപ്പോലെ നിത്യം
നിത്യം ക്ഷയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ കൊന്നവേരിന്മേൽതൊലി
കഷായത്തിൽ ശർക്കര കലക്കി കുറക്കി ലേഹപാകാകമ്പോൾ,
കൊന്നവേരിന്മേൽതൊലി നിലപ്പനക്കീഴ്ത്ത് ഇവ രണ്ടും അരച്ചു
ണക്കിയത് കാർപോകിലരി കട്ടക്കു ഇവ പൊടിച്ചു പൊടിയി
ട്ടിളക്കി വാങ്ങി സൂക്ഷിക്കുക. ഈ ലേഹം ശീലിച്ചുകൊണ്ടാൽ വേ
ളുത്തപക്ഷത്തിലെ ചന്ദ്രനെപ്പോലെ പുഷ്ടിവെച്ചു സുഭാരതരീര
നായിത്തീരും.

൩. നീലീമരീച്ഛാഃ സ്വരസന്ധ്യ കംസേ പലാഷ്ട്വല്ലോത
കകല്ലസിദ്ധം | പ്രസം ജന്മേന്തൈവമുദ്രഗുക്ഷ്ഠം വിചാദികാ
മപ്രതിഃതാദഭോദം.

അമരിയില കരുമുള്ളകല ഇവ ഇടിച്ചുപിടിഞ്ഞരിച്ചു നീരി
ടങ്ങഴി അതിൽ ഘൃതപലം ചേർക്കുക കല്ലുമായി കരിടങ്ങഴി എ
ണ്ണ കാച്ചിസേവിക്കുകയും മേൽതേക്കുകയും ചെയ്തു. ഏതരം കു
ഷ്ഠവും; കുത്തുനാവും ചിളന്നുനാവുമുള്ള കാൽവിളുപംശമിക്കും.

൪. നീലീമൂലതഗ സിതസുമനോത്സപ്പിണീമൂലമല്ലം ഭാന
ക്ഷീരോഷ നലതുനനിശാസിന്ധുദാച്ചീവ്വിമുഷ്ണപ | ഏതൈസ്സ

മെച്ചർദ്ദിഗുണിതതിലൈഃ ക്ഷിപ്രമാർദ്ദപ്രയോഗം ലേപാൽ കഷ്ടം പ്രബലമപി വാ സപ്തരാത്രൈർന്നിഹന്യാൽ.

അമരിവേരിന്മേൽതൊലി കറുത്തവുവുള്ള ഉന്മത്ത് നാഗ താളിവേരിന്മേൽ തൊലി ഏരുക്കിൻപാൽ കുരുമുളക് വെള്ള ജ്വരി മഞ്ഞൾ ഇന്തുപ്പ് മരമഞ്ഞത്തൊലി ഇവ എല്ലാംകൂടിയതിലിരട്ടി എള്ള്. എല്ലാംകൂടി അരച്ചു മേൽതേച്ചു തലോടുക. എഴു ദിവസംകൊണ്ടു കഷ്ടം ശമിക്കും.

൫. തിലപ്ലോതകവലപത്ത്യാമുണ്ണുഗുളമിശ്രിതം ജയേൽ കഷ്ടം മുണ്ണു ശശിലേഖായാഃ സകൃഷ്ണതിലാബ്ധമുപയുക്തം.

എള്ള് ചേർക്കുക കടക്കപ്പൊടി ശർക്കര കാർപാകിലരിപ്പൊടി കാരെള്ള് ഇതെല്ലാംകൂടി ലേപമാക്കി ഉപയോഗിക്കുക. കഷ്ടം ശമിക്കും.

൬. സ്തംഹിജാതിപുതിച്ചകെട്ടു ശമ്രാകദിനേശപല്ലവൈജ്ഞിതീ | ഉദാത്തനമഷ്ടാദശ കഷ്ടാൻ ഗോമൂത്രസമ്പിഷ്ടേഷു.

കള്ളിയില പിചുകത്തില ആവിമരത്തൊലികൊന്നുള്ളമ്പ് എരിക്കിൻതുമ്പ് ഇവ ഗോമൂത്രത്തിലരച്ചു മേൽതേച്ചു തിരുമുക. പതിനെട്ടുവിധം കഷ്ടവും ശമിക്കും.

൭. ജലശൈവാലമാദായ കണ്യുക്തോനപിതേ തന്നോ | പരിപേഷ്യ ജലം സിഞ്ചേത്തത്തസ്യ പരമൌഷധം.

കഷ്ടാനിമിത്തം മേൽ ചൊറിയും ചീച്ചുലുമണ്ടകിൽ കൊത്തുമുണ്ടി ഇടിച്ചുപിഴഞ്ഞ നീർകൊണ്ടു മേൽ ധാരയിടുക. ഇതു പരമൌഷധമാണ്.

൮. നീലീമൂലതപക്തിലകമരിചൈന്ദ്രിദ്രേകാഗിരകൈലേപഃ | ഗോമൂത്രേണ സുപിഷ്ടേഷു കണ്യുയുക്തം ജയേൽകഷ്ടം.

അമരിവേരിന്മേൽതൊലി മൂന്നുഭാഗം. മയിലെള്ള് രണ്ടുഭാഗം. കുരുമുളക് ഒരുഭാഗം. ഇവ എല്ലാംകൂടി ഗോമൂത്രത്തിലരച്ചു മേൽ തേക്കുക. ചൊരിച്ചിലുള്ള കഷ്ടം മാറും.

൯. സപ്തതപചാം സമരിചാം തിലതൈലഭൃഷ്ടാം യോ ലേപയേന്മുനിദിനം ജലമസ്പശൻ സഃ | കണ്യുതികഷ്ടകിടീഭാൻചിരരൂപമുലാൻ ജിതവാ സുഖീ ഭവതി കാമസമാനകാന്തിഃ.

പാമ്പഴിച്ചു വളയും കുരുമുളകുംകൂടെ എള്ളെണ്ണയിൽ വരത്തു

വരകുഴമ്പാക്കി ഏഴുദിവസം മേൽതേക്കുക. അന്നു വെള്ളം തൊട്ടുപോകരുത്. വളരെക്കാലമായാരുംഭിച്ചു മുരട്ടിച്ചതും ചൊരിച്ചതായ ഉപദ്രവങ്ങളോടുകൂടിയതുമായ കുഷ്ഠം ശമിക്കും.

൧൦. കൃഷ്ണാരിമേദപൂലാസപഞ്ചാഗൃഹപഥമേഹാ ഐശ്വര്യവതവരോവ്യാഘ്രൈസ്സിലം കുഷ്ഠഹരീ വസാ.

പീനാരി പൂലാസം കടുകു കൊന്നുവരിന്മേൽതൊലി മഞ്ഞൾ ചെറുനാരങ്ങൻ ത്രിഫല ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി ഇവകൊണ്ടു കാച്ചിയ വസ കുഷ്ഠഹരമാകുന്നു.

൧൧. വാതസ്യ മുലീസപരസേ വിപകം ധൂമാലകമ്പിപ്ലവജാനിശാഭിഃ | സുഗന്ധകാശപല്ലശിലാകരഃ ഞെമ്യുകതൈലം വിനിഹന്തി കുഷ്ഠം.

വാതകൊല്ലിയില ഇടിച്ചുപഴിഞ്ഞ വീരിൽ നാനുകപ്പല്ല് അരിതാലം കമ്പിപ്പാലുവരിന്മേൽതൊലി ചേർക്കുക മഞ്ഞൾ നെല്ലിക്കാഗന്ധകം കണവീരം കന്മതം ഉണിർത്താലി ഇവ കല്ലുമായി ഇരിപ്പെണ്ണ കാച്ചി ശീലിച്ചാൽ കുഷ്ഠം ശമിക്കും.

൧൨. ദിനേശവല്ലീരജനീദിസാസ്യോഘാതകക്ഷീരമഹീരഹാണാം | കപാലന കല്ലേന പചേത തൈലം തപശോഷശാ ത്വൈ വരവണ്ണകാരി.

വേമ്പാടത്തൊലി വരട്ടുമഞ്ഞൾ ഏതക്കിൻമേൽ കൊന്ന തൊലി നാലാമരത്തൊലി ഇവ കഷായവും ഇവ തന്നെ കല്ലുമായി കാച്ചിയ എണ്ണ തപശോഷത്തെ ശമിപ്പിക്കുകയും ശരീരത്തിന്നു നല്ല നിറമുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും.

൧൩. പഞ്ചവല്ലനീശാഗോപീകഷായേ തി. ജം പചേൽ | രംഭോദകന്മധുകതപകസേവ്യാമയചന്ദനൈഃ (൧൪) രക്തവിത്തോത്തരേ കുഷ്ഠേ വിസപ്പേ ക്ലേദവത്രിപി | പഞ്ചവല്ലാദികം തൈലമേതൽ സിലികരം ഘൃണം.

നാലാമരത്തൊലി കല്ലാലിൻതൊലി വരട്ടുമഞ്ഞൾ നന്നാരി കിഴങ്ങ് ഇവ കഷായത്തിൽ കദളിവാഴക്കിഴങ്ങ് എരട്ടിമധുരം എല പങ്ങത്തൊലി രാമച്ചം ചന്ദനം ഇവ കല്ലുമായി കാച്ചിയ എണ്ണ രക്തവും പിത്തവും അധികമായ കുഷ്ഠത്തിന്നും ചീഞ്ഞൊലിക്കുന്ന വിസപ്പത്തിന്നും നന്നു്. ഇതാണ് പഞ്ചവല്ലാദിതൈലം.

൧൫. ഗൃഹധൂമവരാദാവ്വിവാകചീതിലതോയ്ക്കൈഃ | പ്രവൃ
ന്നാടാക്ഷദൃശ്യാഗ്നിദന്തീജന്തുഘ്ലസൈന്ധവൈഃ (൧൩) കുഷ്ഠശ
മ്യാകസിദ്ധാത്മനിശാസുരസപല്ലവൈഃ | ഗോമൂത്രപിഷ്ടൈർല്ലേ
പോയം സുപ്തികണ്യുതിനാശനഃ.

അട്ടക്കുരി ത്രിഫല മരമഞ്ഞത്തൊലി കാർപോകിലരി എ
ള്ളു മുത്തങ്ങ തകരക്കുരു എരിക്കിൻപാൽ കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ്
നാഗാന്തിവേർ വിഴാലരി ഇത്തപ്പു കൊട്ടം കൊന്നവേരിന്മേൽ
തൊലി കടക് മഞ്ഞൾ തുളസിത്തൂമ്പ് ഇവ ഗോമൂത്രത്തിലൊഴു
തേച്ചാൽ കുഷ്ഠരോഗിയുടെ തരിപ്പും ചൊരിച്ചലും ശമിക്കും.

൧൭. ജംബീരനീരനിക്കിപ്പും തീക്ഷ്ണാന്തുകിരണദുതം | വ
രാടകം പ്രഭിഹ്യാദൃസ്യസ്യ സിദ്ധ്യാദയഃ കരുഃ.

കവിടി ചെറുനാരങ്ങനീരിലിട്ടു വെയിലത്തുവെക്കുക. അ
തു നൂറായി അലിഞ്ഞുചേരും. അതെടുത്തു പുരട്ടിയാൽ മുണക്കു
കുഷ്ഠം മുതലായതു ശമിക്കും.

൧൮. ധൂർവ്വരപത്രനിർമ്മാസേ നവനീതം സഗന്ധകം | മദ്
യിതപാ പ്രഭിഹ്യാദൃസ്യസ്യ കണ്യുവ്വിനശ്യാതി.

ഉന്മത്തില പിഴിഞ്ഞനീരിൽ വെണ്ണനെയും ഗന്ധകപ്പൊ
ടിയുംകൂടെ ഇട്ട് ഉരസി നീർവാറിച്ച് മേൽതേക്കുക. ചൊരിമാറും.

൧൯. ശംഖാഖ്യാ സ്തൂടികക്ഷാരഃ കേരതൈലേ സുജ്ജ്വലിതഃ
ലേപാദ് വ്രണഹരസ്തദപൽ തൈലം ഗുൽഗുലുപൂർവ്വകം.

ശംഖപടിക്കാരും പൊടിച്ചു വെളിച്ചെണ്ണയിലിട്ടു നല്ലവ
ണ്ണം മൂപ്പിച്ചു പുരട്ടുക. എല്ലാത്തരം വ്രണവും ശമിക്കും. ഗുൽഗു
ലപാദിതൈലവും വളരെ നല്ലതാകുന്നു. അതു മൂലത്തിൽ കാണാ
ത്തതുകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥാന്തരത്തിൽനിന്നെടുത്തതാഴെവിവരിക്കുന്നു.

“ഗുൽഗുലുമരിചവിളംഗൈസ്സയ്പകാസീസസജ്ജരസമു
സൈഃ | ശ്രീവേഷ്ടതാലഗന്ധൈർമന്ദശ്ശിലാകുഷ്ഠകമ്പിശ്ലൈഃ | ഉ
ദയേഹരിദ്രാസഹിതൈശ്ചാക്രികതൈലേന മിശ്രിതൈരേഭിഃ | ദി
നകരകരാഭിതപൈർപൂർവ്വേഷ്ഠം കുഷ്ഠഞ്ച നഷ്ടഞ്ച”=ഗുൽഗുലു കരു
മുള്ളക് വിഴാലരി കടക് കാരിയും ചെഞ്ചല്യം മുത്തങ്ങ രിരുവട്ടപ്പ
ശ അരിതാരം ഗന്ധകം മനോല കൊട്ടം കമ്പിപ്പാലവേരിന്മേൽ

ങ്ങൾ കൊഴിഞ്ഞുവീണ മാംസം ചീഞ്ഞുതിന്നു കഷ്ടമായാലും അതു ശമിച്ച് വീണ്ടും ഇവൻ യുവാവായിത്തീരും.

൨൩. ബാണഭലസ്ത്ര സ്വരസം ലികചസ്വരസഞ്ച തൈലഞ്ച | സമിശ്രിതം പ്രലേപയേദ്ധന്യാൽ കഷ്ടാനി ദൃഷ്ടാനി.

കൊഴിഞ്ഞിലിന്റെ ഇല ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞനീർ, അമ്പനിച്ചുക്കപ്പഴം (അല്ലെങ്കിൽ പച്ചിയഞ്ചീര) പിഴിഞ്ഞനീർ എന്നു ഇവ കൂട്ടിച്ചേർത്തു പുരട്ടുക. ദുഷിച്ച കഷ്ടം ശമിക്കും.

൨൪. ദശനഫലമവന്തിസോമകേ കിഞ്ചിദുൽകപഥിതശോധിതേ ശൃതം | രീക്ഷകല്ലസഹിതം വിനാശയേന്തൈലമർക്കകപാലജാൻ ഗദാൻ.

വെപ്പുകാടി തിളപ്പിച്ചരിച്ച് അതിൽ ചെറുനാരങ്ങനീരും ചേർത്ത തുമ്പുണലരി കല്ലുമായി കാച്ചിയ എന്നു കുട്ടികളുടെ തലയോട്ടിലുണ്ടാകുന്ന ചെലന്നി ചൊരി ചിരങ്ങ് മുതലായവയെ ശമിപ്പിക്കും.

൨൫. ഭാസ്കരകാഞ്ചക്ഷരം സ്വരസേനേക്ഷപാകജേന സംലിപ്തം | ഹന്ത്യാൽ കപാലകഷ്ടം ക്രൗഞ്ചാദിം താരകാരിരിവ.

ഏരിക്കിൻതണ്ടുചുട്ട ഭസ്മം ചേർച്ചരനീരിൽ ചാലിച്ചു പുരട്ടിയാൽ കപാലകഷ്ടം ശമിക്കും.

൨൬. മൂലതപക്വത്രപുഷ്പാണാം കാപ്പാസസ്യ രസേ ശൃതം | തൈലം കപാലജാൻ കഷ്ടാൻ ജയന്തക്രാമ്ലസാധിതം.

പന്തളയുടെ വേർ തൊലി ഇല പച്ച ഇലകൾക്കുള്ള കഷായത്തിൽ മോരും വെപ്പുകാടിയും ചേർത്തു കാച്ചിയ എന്നു കപാലകഷ്ടഹരമാകുന്നു.

൨൭. അക്വചത്രരസഗാഡമിശ്രിതാനാളികേരവയസോക്സുതപ്താൽ | തൈലമുത്ഥിതമപോഹരി കഷ്ടം രക്ഷസന്ദിവ മുരാരിമാഗ്ദുണ്ട.

എരുക്കില പിഴിഞ്ഞനീരും തേങ്ങാപ്പാലും കൂടി വെളമ്പി വെയിലത്തുവെച്ചു നീർവാറിചെയ്തത വെളിച്ചെണ്ണപുരട്ടിയാൽ കഷ്ടവ്രണം ശമിക്കും.

൨൮. വായസജംബാമൂലം വാകചിനാ നഗ്നജിദിലം നക്തം

ധാന്യാഭേദന സുചിഷ്ടം ത്രിദിനാദുദാത്തനേന കുഷ്ഠം.

കാക്കത്തൊണ്ടിവേർ കാർപോകിലരി പൊന്നാനകരത്തളി
ർ പച്ചമഞ്ഞൻ ഇവ സമം പുളിച്ചു വെപ്പുകാടിയിലരച്ചു പുര
ട്ടിയാൽ മൂന്നദിവസംകൊണ്ടു കുഷ്ഠം ശമിക്കും.

൨൯. ഗൌഡീമേരണ്ഡപത്രസ്ഥം ധാന്യസപിന്നം പ്രപീ
ഡയേൽ | തദ്രസസ്യേലസംയുക്തോ ലേപാൽ കപാലകുഷ്ഠഹാ.

ഗൌഡമദ്യത്തിന്റെ ഉറൽ ആവണക്കിലയിൽ പൊതി
ഞ്ഞു നെല്ലുവെക്കുന്നതിൽ പൂത്തി വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞ വീരും എണ്ണ
യും കൂട്ടി ഉരസി പുരട്ടുക. കപാലകുഷ്ഠം ശമിക്കും.

൩൦. രക്തകരവീരമുകുളാത്യാദായ ശതം ശതേന മരിചേ
ന | പിഷ്ടപാ ശൃതം തിലോതനം കുഡുബം പാമാം ജയേല്ലേപാൽ.

ചുവന്ന അലരിയുടെ മൊട്ട് ൧൦൦. കുരുമുളക് എണ്ണം ൧൦൦.
രണ്ടുംകൂട്ടി അരച്ചു കല്ലുമായി നാഴി എള്ളെണ്ണ കാച്ചിത്തേക്കുക.
ചിരങ്ങുമാരം.

൩൧. ബഹുശോക്തശ്ചഭാവിതഗോജിഹ്വാമൂലകല്ലിതം
തൈലം | ഭാസ്കരതപ്തം ഹസ്താൽ പാമാഹപാം പാപസംഭൃതാം.

കൊഴുപ്പുവേർ എരക്കിൻപാലിൽ പലപ്രാവശ്യം ഭാവനം
ചെയ്ത് ആ വേർ എണ്ണയിൽ അരച്ചുകലക്കി വെയിലത്തുവെച്ചു
പാകം വരുത്തി ആ എണ്ണ തേക്കുക. പാപംകൊണ്ടുണ്ടായ ചി
രങ്ങുകൂടെ ശമിക്കും.

൩൨. നിംബച്ഛദസപരസസാധിതമക്തശ്ചരക്താശ്ചപമാര
മുകുളോഷണകല്ലസിദ്ധം | തൈലം നിഹന്തി സഹസൈവ സ
മസൃപാമാം ഹാഗപ്രിയസപരസസാധിതമേവമേവ.

വേപ്പിൻതൊലികുഷായത്തിൽ എരിക്കിൻപാൽ ചേർത്ത്
ചുവന്ന അലരിയുടെ മൊട്ടും കുരുമുളകും കല്ലുമായി കാച്ചിയ
എണ്ണ തേച്ചാൽ സകലവിധചിരങ്ങും മാറും. ഇവിടെ വേപ്പിൻ
തൊലികുഷായത്തിന്റെ സ്ഥാനത്ത് കുളിയില വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞ
നീരായാലും ഫലഭേദമില്ല.

൩൩. ഭഗവൻ ഭാസ്കരജീര പാമാഹമഭിവാദയേ | യത്ര ദേ
ശേ വോൻ പ്രാപ്തസം ദേശം ന വ്രജാമൃഹം (൩൪) ഇതിമന്ത്രം

പന്നക്ക്കീരം സംഗൃഹ്യ യത്നതഃ | യോജയേദ്യോഗവിദ്യോഗേ
സിദ്ധി.സുഭാശവത്തിന്ദി.

മേൽ എഴുതിയ മന്ത്രം ജപിച്ചുകൊണ്ടു എരുക്കിൻപാലെടുത്ത യോഗങ്ങളിൽ ചേർക്കുക. ഇതു കൈകണ്ടു വിദ്യയാണ്.

൩൫. അഭിനവഗോഷ്ഠതേന മരിചന്ദ്യ രജഃ പിബതാം ഹൃതവഹദേശകാലബലദോഷസാന്ത്വ്യമവതാം | ജഘനകരാംഗുളിവിവരക്ലുപ്തജാനഭവാഃ കരതഫബാസ്വവാഃ സപദി യാന്തി രജഃ ശമനം.

അഗ്നിവലം ദേശം കാലം ശരീരബലം ദോഷകോപം സാന്ത്വ്യം ഇവയെ നല്ലവണ്ണം ആലോചിച്ചറിഞ്ഞ് അവയെക്കൊന്നും വിരോധംകൂടാത്തവിധത്തിൽ അന്നന്നു പത്രവിൻപെണ്ണ ഉരുകി ആ നെയ്യിൽ കുരുമുളകുപൊടി ചേർത്തു സേവിക്കുക. ജഘനപ്രദേശം (കുക്കുചിരങ്ങ്) കൈവിരൽമദ്ധ്യം കൈമുട്ട് കാലിന്റെ മുട്ടു മുതലായ സന്ധികളെ ആശ്രയിച്ചുണ്ടാകുന്ന ചൊരിയും ചിരങ്ങും ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൩൬. തുംഗദ്രുമന്ദ്യ പരിപക്വഫലം വിതോയം കൃതപാന ലാക്പയസോർദ്ദിപിചും വിധായ ¹ ശിക്രേധിചുല്ലി നിഹിതം തത ഉത്ഥിതം യത്തൈലം തദഭൂതഫലം തപയി സാദ്ധുപി പാമേ.

വരട്ടനാളികേരം തുരന്നു ചെള്ളം കളഞ്ഞ് അതിൽ ചേരിൻകറയും എരുക്കിൻപാലുംകൂടി മുക്കുഴച്ചു നിറച്ചുടച്ചു പുകയ്ക്കുന്ന കെട്ടിത്തൂക്കുക. കുറച്ചുകാലം ചെന്നാൽ അതിൽ തൈലമുണ്ടാകും. ആ തൈലം പുരട്ടിയാൽ സകലവിധ ചൊരിചിരങ്ങുകളും ശമിക്കും.

൩൭. മഹിഷവിഷാണമഷീ സഹതീക്ണ്ണ കിടിഭമപോഹ തി തൈലസുപിച്ചാ | കരജസമുത്ഥമഷീ ച തഥാ സ്യാനഹി ഷ്മഹാസുരമാശിവാ ദുഗ്ദ്ധം.

പോത്തിൻകൊമ്പു ചുട്ടുകരിച്ചു കരിയും കുരുമുളകുപൊടിയുംകൂടി എണ്ണയിൽ ചാലിച്ചു പുരട്ടുക. നഖം ചുട്ടു കരിയും കൊള്ളാം. കിടിഭമെന്ന കുഴുത്തിന്നു സിദ്ധൌഷധം.

൩൮. ക്ഷാരോ മാറാവുക്ഷജ ആതു ഹന്ത്യാദേരണ്ഡതൈലേ

ന സഹാനുഭൂതികൾ ! കണ്യതിമന്തം കിടീഭം പുരാണം സർവ്വം ക
രോരം ഗതസ്യാ യഥൈവ.

ചതുരക്കുളി ചുട്ട ഭൂതം ആവണക്കണ്ണയിൽ ചാലിച്ചു പ
രട്ടുക. പഴക്കംചെന്നതും കലശലായി ചൊരിയുന്നതുമായ കിടീ
ഭക്ഷണംപോലും ശമിക്കും.

൩൯. നിശാമരിചസിന്ധുതൈരഃ സാഭം റുജലപേഷി
താ ! ലേപാൽ കിടീഭസംഹന്തീ കലതമശരപുംവികാ.

മുതിര കൊഴിഞ്ഞിലിൻകുരു വരട്ടുമഞ്ഞൾ കുരുമുളക് ഇ
ത്തുല്പ് ഇവ സമം നരമുത്രത്തിലറച്ചു തേക്കുക. കിടീഭം ശമിക്കും.

൪൦. ജംബീരസ്വരസാൽപിഷ്ടകാസമദംബ്രിലേപനം !
വിചച്ചികാനാം സർവ്വേഷാം പരമൌഷധമുച്യതേ.

ചൊന്നാത്തകരവേർ ചെറുനാരങ്ങനീരിലറച്ചു മേൽതേക്കുക.
ഇതു വിചച്ചിക എന്ന കുഷ്ഠരോഗത്തിന്നു സിദ്ധൌഷധമാകുന്നു.

൪൧. ത്രിഫലാം കിഞ്ചിൽ ഭൂഷ്ടാ തൈലേനാലേപയേൽ
ബഹുശഃ ! പാദേ വിചാദികാന്തഃ പാദം പത്മോപമം കുരുതേ.

“ഹരീതക്യാസ്രയോ ഭാഗഃ ശിവ ദ്വാദശഭാഗികാ ! ഷർ
ഭാഗഃ സ്യുച്ഛീഭീതക്യാസ്രീഫലേയം പ്രകീർത്തിതാ” = കടുക്കു മൂന്നു
ഭാഗം. നെല്ലിക്ക പത്രങ്ങളുഭാഗം. താന്നിക്ക ആറുഭാഗം. ഇതാ
ണ് ത്രിഫലയുടെ കൂട്ടുനിയമം. ത്രിഫല കുറഞ്ഞൊന്നു വരത്തു
പൊടിച്ചു പൊടി എണ്ണയിൽ ചാലിച്ചു കൂടക്കൂടെ പുരട്ടുക.
കാൽവിള്ളൽ ശമിക്കും.

൪൨. കാരസ്തരാസ്ഥിനിയുഷേ തൽകല്ലേന ഹവിഃ ശൃതം !
ഗവ്യം വാ മാഹിഷം പ്രാതം ലിപ്തം ഹന്തി വിചാദികാം.

കാഞ്ഞിരക്കുരു കഷായംവെച്ച് അതിൽ കാഞ്ഞിരക്കുരുത
ന്നെ കല്ലുമായി പഴയ പതുവിൻനെയ്യോ പഴയ എരുമനെയ്യോ
കാച്ചി പുരട്ടുക. കാൽവിള്ളൽ ശമിക്കും.

൪൩. സ്തംഭക്ഷീരപലസംസിദ്ധതൈലസൈന്ധവലേപ
നാൽ ! രോഹേൽ സഹസ്രധാ ഭിന്നമപി പാദതലം ക്ഷണാൽ.

കുളിപ്പാലം എണ്ണയും സമം ചേർത്ത് ഇത്തുല്പ കല്ലുമായി
കാച്ചി പുരട്ടുക. കാൽവിള്ളൽ ശമിക്കും.

൪൪. സിദ്ധാ ശാമുതി സഹസാ ചുണ്ണാലതിശാപ്രലേപേ
ന | ഗോമൂത്രസംയുതേന ദ്രിശിദിനൈർമർദ്ദനാനിരതം.

മഞ്ഞപ്പൊടി ഗോമൂത്രത്തിൽ ചേർത്തു പുരട്ടി തിരുമുക. ചു
ണങ്ങു മാറും.

൪൫. നിഷിഞ്ചേത്സാവധാനഃ സൻ മൂത്രസ്യാദ്യന്തയോഃ
സ്രവേ | തസ്യ സിദ്ധാ പ്രയാത്രം വിചിത്രമിദമൗഷധം.

മൂത്രം വീഴ്ന്നസമയം ആദ്യവസാനങ്ങളിലെ ധാര സാവ
ധാനത്തിൽ ചുണങ്ങേണ്ടതു വീഴ്ന്നു. ഇതു കൈകളെ പ്രയോ
ഗമാണ്.

൪൬. പ്രലേപാൽ സിദ്ധാ യാത്രസ്തഥാമാർദ്ദസ്യ ഭൂതനാ |
കേവലേന യഥാ പാപം ചന്ദ്രരേഖരഭൂതനാ.

വലിയ കടലാടി ചുട്ട ഭൂതം തേച്ചു തിരുമ്മിയാൽ ചുണങ്ങ
മാറും.

൪൭. സിദ്ധാ ശീഘ്രം നാശമായാതി തോയേ ലിപ്തേ സ്താ
നം യത്ര കുച്ഛന്തി കാകാഃ | ശസ്ത്രം ഹന്യേ ഗൃഹീതം യേ ചരന്തി
സ്പഷ്ടസ്പഷ്ടാം പാണിനാ സോപി സിദ്ധാ.

അതും നല്ലവണ്ണം സ്പഷ്ടമായിട്ടില്ല.

൪൮. ദ്രോൺ ഗുഡം പ്രലിംബത്തൽസ്ഥാഃ കൃമയോ വിന
ശൃന്തി | ചിഞ്ചാപത്രരസം വാ കണ്യുതിവിനശമനചിച്ഛൻ.

ദ്രോണഗുളങ്ങളെത്തു ശർക്കര പുരട്ടുക. കൃമികളെല്ലാം നശി
ക്കും. ചൊരിമാറവാൻ പുളിയിലു ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീർ തേ
ച്ചാൽ മതി.

൪൯. കലിതപക്സാധിതേ തോയേ വാസിരാ നിശി വാക
ചീ | പിഷ്ടാ തൈലേന പീതാ ച ശ്ചിത്രശത്രുവിനാശിനീ.

കാർപോകിലരി രാത്രിമുഴുവൻ താനിത്തൊലിക്കഷായത്തി
ലിട്ടുവെച്ചു പിററന്ന് എടുത്തരച്ച് എണ്ണയിൽ കുഴച്ചു സേവി
ക്കുക. ശ്ചിത്രം ശമിക്കും.

൫൦. ഗന്ധകഗൃഹധുമനിശാവൽഗുജകോശാതകീഞ്ചിജാൽ |
ചുണ്ണം നവനീതസമം പ്രലേപയേന്മർദ്ദിതം ശ്ചിത്രേ.

ഗന്ധകം അട്ടക്കരി വരട്ടുമഞ്ഞൾ കാർപോകിലരി ചുട്ടൽ

പിരയ്ക്കാക്കളെ ഇവ സമംപൊടിച്ചു വെണ്ണനെയുകൂട്ടി ഉരസി തേച്ചാൽ ശ്വപിത്രം ശമിക്കും.

൫൨. ശത്രുക്കാക്കു സ്തംഹിപ്പുതിപല്ലവൈയു പ്രലേപനം । ഗോമൂത്രകല്പിതൈഃ ശ്വപിത്രേ സിദ്ധമേതന്ന സംശയഃ

കൊന്ന ഏരിക്ക് കള്ളി ആവൽ ഇവയുടെ തളിർ ഗോമൂത്രത്തിലരച്ചു ശ്വപിത്രമുള്ളതതു പുരട്ടുക. ഈ യോഗം സിദ്ധമാകുന്നു.

൫൩. മാതംഗചർമ്മഭസ്മിതം തൈലാലിപ്തഞ്ച പൂജിതം । ഉന്മത്തവത്രസ്വപരസേ പാരദഞ്ച സുപേഷിതം.

ആനത്തോൽ ചുട്ട ഭസ്മം എണ്ണയിൽ ചാലിച്ചു പുരട്ടുക. ഉന്മത്തില പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ രസം അരച്ചു ചേർത്തു പുരട്ടുന്നതും നന്ന്.

൫൪. കാകോദംബരികാകഷ്ടസോമരാജ്യപ്ലലാഗ്നിഭിഃ । സസൈന്ധവൈർമൂത്രപിഷ്ഠൈഃ പ്രലേപഃ ശ്വപിത്രനാശനഃ.

കാട്ടത്തിത്തൊലി കൊട്ടം കാർപോകിലരി ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങ് കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങ് ഇതുപ്പ് ഇവ സമം ഗോമൂത്രത്തിലരച്ചു പുരട്ടുക. ശ്വപിത്രഹരം.

൫൫. ഉഗ്രഗന്ധാം പിഞ്ചേന്മൂത്രപിഷ്ഠാം കൃമിഹരാം നരഃ । കുനിശാകൃമിജിദപന്യസൂരണൈയു ഖജോ ഹിതഃ.

വയമ്പു ഗോമൂത്രത്തിലരച്ചു സേവിക്കുക. കുപ്പമഞ്ഞൾ വിഴാലരി കാട്ടുചേന ഇവകൊണ്ടു മുക്കടി കൃമിഹരമാകുന്നു.

൫൬. തുഷാംഭസോ താലശിഫം സതുണ്ണീം നാഭേ കവോണ്ണാം പ്രദിഹേൽ കൃമിഹ്നാം । പ്രാതഃ പിഞ്ചേദോ സൂരസന്ധ്യ മൂലം സനാഗരം കോണ്ണജലേന വാപി.

കരിമ്പനവാഴക്കായം ചുക്കുംകൂടി അരിക്കാടിയിലരച്ചു തിളപ്പിച്ചു ചെറുവൊക്കുപാകത്തിൽ നാഭിയിൽ പുരട്ടുക. കൃമി നശിക്കും. തുളസിവേരും ചുക്കുംകൂടി കാഞ്ഞവെള്ളത്തിലരച്ചു സേവിക്കുന്നതും നന്ന്.

൫൭. ജാരോപരി പരിലിപ്തം ശരപുംഖം പാതയേഷി കൃമീൻ । ശകലിതകലത്ഥയുക്തം ഗോമൂത്രസുപേഷിതം ക്ഷണേനൈവ.

കൊഴിഞ്ഞിലിൻവേരും മുതിരയുഷ്ടി ഗോമൂത്രത്തിലരച്ചു വയറത്തു പുരട്ടുക. കൃമി താറെ പുറത്തേക്കു വരും.

൫൭. നാളികേരസ്യ നിത്യം കൃമിഹാ സ്രാൽ സരാമാഃ ।
ഗുളേന ഗുളികീകൃത്യ സ്വയംഗുഹാരജഃ പിബേൽ.

തേങ്ങാപ്പാലിൽ കായംചേർത്തു സേവിച്ചാൽ കൃമി ശമിക്കും. നാഷ്ണോരണക്കായുടെ പുറത്തുള്ള ഉമർ ശക്തരയിൽ പൊതിഞ്ഞു സേവിക്കുന്നതും നന്നു.

൫൮. രോമശാനാം ഭൂശം ദേഹേ ക്ഷുരകർമ്മന കുച്ഛതാം ।
അനപത്ത്സ്യചക്ഷഃ സൂക്ഷ്മാ ജായന്തേഷ്ടപദാ നൃണാം (൫൯) ചി
ത്രാപത്രരസൈർവാ രസൈർവാ ലികചപത്രസംഭരൈഃ । ഉദപത്തി
തേ ശരീരേ നാഷ്ടപദാഃ സംഭവന്തി പാപിഷ്ഠാഃ.

ശരീരത്തിന്മേൽ സാധാരണയിലധികം രോമമുണ്ടായിരിക്കുകയും അവ വടിച്ചുകളയാതെ വളർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരുടെ ശരീരത്തിൽ അഷ്ടപദങ്ങൾ എന്നു പേരായി പേനിന്റെ വകഭേദമായി ഒരുതരം കൃമികളുണ്ടായിത്തീരുന്നു. കൊടുവേലിയിലയോ അയറിയിലയോ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീർ തേച്ചാൽ അഷ്ടപദങ്ങൾ നശിക്കും. പിന്നെ രണ്ടാമതുണ്ടാകരുമില്ല.

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

ദാദശഃ പടലഃ.

*****

അഥ ത്രയോദശഃ പടലഃ

വാതവ്യാധിവാതശോണിതസ്തൂലകൃശാധികാരഃ.

൧. ചന്ദ്രരസസമ്മിതാനാം സൈന്ധവപിണ്ണാകതൈലാ
നാം । അദ്ധാരനാളകുഡുമ്പേ പകാനാം ലേപനാജയേദാരതം.

ചിററമുത്ത് ഇടിച്ചു പിഴിഞ്ഞ നീർ ഒരു ഭാഗം. ഇന്ത്യപ്പി
ണ്ണാക്ക് എണ്ണകൂടി ഒരു ഭാഗം. പുളിച്ച വെപ്പുകാടയിൽ ചേർത്തു
തിളപ്പിച്ചു പുരട്ടുക. വാതം ശമിക്കും. ഇവിടെ ചന്ദ്ര-രസശബ്ദ
ങ്ങൾ സംഖ്യാവാചകങ്ങളാണെന്നും ചിലർക്കിപ്രായമുണ്ട്. സൈ
ന്ധവ-പിണ്ണാക-തൈലങ്ങൾ മൂന്നിന്നും ക്രമത്തിൽ മൂന്നു

സംഖ്യ വിധിച്ചു കാണാത്തതിനാൽ ഈ അഭിപ്രായം സംശയാ-
കുലമാകുന്നു.

൨. തൈലം ലിപ്തം വാതരോഗോപശാന്തൈശ്ച യാമാദൃ-
ഘംശർപ്പരീസൃക്ഷ്മ്യുണ്ണം | ലിപ്തോപേന്ത്യോദന്ത്യ തൈലം ഹ-
രേൽ ദ്രാഗ്യാമാദൃഘം തൽ പുനർഹന്തി വാതം.

വാതരോഗി ഒരു യാമകാലം എണ്ണ തേച്ചിരുന്നതിന്റെ
ശേഷം ഒരു യാമകാലം മഞ്ഞപ്പെടിമേൽ വിതറി തിരുമ്മിത്തി-
രുമ്മി മിഴിക്കുക ഉതകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ചെയ്താൽ വാതരോഗം ശ-
മിക്കും.

൩. വാതസ്തപ്താംഗസംഭൂതസൈലാഭ്യർക്കസ്യ ദേഹിനഃ |
സേദനേ ശമയാതി ദഹനോ വാരിഭിച്ഛമാ.

സ്തപ്താംഗവാതത്തിങ്കൽ എണ്ണ മേലാസകലം കുളക്കനെ
തേച്ചു വിയപ്പിക്കുന്നതു വളരെ നല്ലതാകുന്നു.

൪. കാരപ്രോതാരജ്ജഭിച്ഛാ തു ഖടാ തസ്മാമേനം ശായ-
യീത പ്രഭാതേ | വാതപ്ലാഗ്നതോയാഭിവൃണ്ണാൻ കുഭംശോധ-
സ്യാന്നിക്ഷിപേൽ സേദനായ (൫) അനുബ്ധിഃ സ്തിശ്ശശരീര-
മേനം വാതപ്ലതൈലാക്തമവേക്ഷമാണഃ | ഉത്ഥാപയേൽ സപി-
ന്നമഗ്നംബുഭിസൈസ്യം സ്താപയേദാതുരമാതു വൈദ്യഃ.

മൂടിക്കയർകൊണ്ട് ഊട്ടും പാവുമായ് വരിഞ്ഞുണ്ടാക്കിയ
കട്ടിളിന്മേൽ, ആദ്യമേ സ്നേഹപാനാദികൊണ്ട് അനുസ്തിശ്ശത
വരത്തിയ രോഗിയെ രാവിലെ വാതപ്ലങ്ങളായ യോഗങ്ങളെ
ക്കൊണ്ടു കാച്ചിയ തൈലം തേച്ചു പുറത്തും സ്തിശ്ശത വരത്തി-
ക്കിടത്തുകയും ആ കട്ടിളിന്റെ താഴെ വാതപ്ലങ്ങളായ മരുന്നുക-
ളിട്ടു തിളപ്പിച്ചു വെള്ളം നിറച്ച കുടങ്ങൾ നിരത്തിവെക്കുകയും
വേണം. പിന്നെ വേണ്ടവിധം വിയർത്തു എന്നു കണ്ട ഉടനെ
രോഗിയെ എഴുന്നേല്പിച്ച് കുറഞ്ഞൊന്നു വിശ്രമിപ്പിച്ച് ആ കാ-
ഞ്ഞവെള്ളം കൊണ്ടുതന്നെ കുളിപ്പിക്കുകയും വേണം. ഇതാണ്
വാതരോഗിക്കു വിയർപ്പിക്കുവാനുള്ള ഒരുതരം വിധി.

൫. ധന്തുരസപരസേ ശൃതം തിലവേം ദിപ്രസ്ഥമാത്മാം-
ശ്രീണാ കംസേ നിഷ്പചതുഷ്ടയദിഗുണിതേനാക്ഷക്ഷപാദ്രാമ-
പി | അഭ്യംഗാദനിലാമയാനപഹരത്രേരണ്ഡാതുണ്ണീബലാ കോ-
രണ്ഡൈശൃതമംബു രാക്ഷസഗണാൻ രാമോ യഥാ സാനജഃ.

നാലിടങ്ങഴി ഉന്മത്തിൻനീരിൽ ഉന്മത്തിൻവേർ താനിക്കു വരട്ടുമഞ്ഞൾ ഇവ മൂന്നുംകൂടി ൨൪ കഴഞ്ഞ് അരച്ചുകലക്കി രണ്ടിടങ്ങഴി എണ്ണ കാച്ചുക. ഈ എണ്ണ വാതഹരമാകുന്നു. ആവണക്കില മുക്കി കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ കരിക്കുറഞ്ഞിവേർ ഇവയിട്ടു തിളപ്പിച്ചു വെള്ളവും വാതഹരമാണ്.

൭. സ്നഹീസ്വരസന്ദിഭന തൈലേനാപ്തവിതം തതഃ ഛാഗമാംസേന കോഷ്ണേന മദ്യേദാതരോഗിണം.

കള്ളിയില പിഴിഞ്ഞ നീരും എണ്ണയും സമംകൂട്ടി കാച്ചി അതു മേൽ കുളിക്കനെ തേച്ച് ആട്ടിൻമാംസം കിഴിക്കെട്ടി മുട്ടു പിടിപ്പിച്ചു ഉഴിയുക. വാതം ശമിക്കും.

൮. പ്രഞ്ചനാന്തിശമനോ മാതൃളംഗഹലതപചാം | ലേപഃ കോഷ്ണജല പിച്ഛാ സ്വാപ്തവംഗതപചാ തഥാ.

ഉരമാമ്പഴത്തോടൊ ഇലമങ്ങഞ്ഞാലിയോ കാഞ്ഞവെള്ളത്തിലരച്ച കൂടക്കൂടെ പുരട്ടുക. വാതം നിമിത്തമുള്ള വേദന ശമിക്കും.

൯. ക്വാഥേന കല്ല്വേന ഭൂനാഗയുക്തം കോരണ്ഡമൂലസ്യ തൈലം വിചക്ഷം | ദുശ്ശേന ചാശീതിവാതാമയഹ്ലം പാനാം ഗലേചാദിഭിഃ ശീഘ്രമേതൽ.

കരിക്കുറഞ്ഞിവേർ കഷായവും കല്ലുമായി ഞാഞ്ഞൂൾ അരച്ചുചേർത്ത കാച്ചിയ എണ്ണ സേവിക്കുകയും മേൽതേക്കുകയും ചെയ്യാൽ വാതരോഗം ശമിക്കും.

൧൦. ഏരണ്ഡതൈലം നിശ്ശുണ്ഡീസ്വരസഞ്ച പൃഥക്സമം പീതചാ കടീപ്രദേശസ്ഥം വാതം ജിതച സുഖീ ഭവേൽ.

കരുണാച്ചിയില പിഴിഞ്ഞനീരും അവണക്കെണ്ണയും സമംചേർത്ത സേവിക്കുക. അരക്കെട്ടിലുണ്ടാകുന്ന വാതരോഗം ക്ഷണത്തിൽ സുഖപ്പെടും.

൧൧. ലവണാരനാളമിത്രൈശ്ചൈശ്വർദ്വന്ധവസ്രഭണ്ഡപുഞ്ചലൈഃ | തണ്ഡുലശകലൈഃ സേപദോ വാതാന്തേന നാശയേത്സഹസാ.

അരി വെള്ളംചൊരിച്ചു കിഴിക്കെട്ടി ഇതുപ്പുകലക്കിയ കാടിയി

ലിട്ടു മുടുവിടിപ്പിച്ചുഴിയുക. വാതം നിമിത്തമുള്ള വേദന ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൧൨. സുപകപ്രീഹിബാഷ്പാണാം കടേനാനരിതാത്മനാം । ഉപരിഷ്ഠാത്ത ശയനം പുഷ്ടവാതാന്തിനൽ പരം.

നെല്ലു വെച്ചു പരത്തി അരിന്നുമീതെ പായവിരിച്ച് അതിൽ കിടക്കുക. തണ്ടേല്പിൽ (പുറത്തു) ഉള്ളവാരം ശമിക്കും.

൧൩. ക്രോഷ്ടുകശീഷ്ണ ശൂനാംഗസ്മാഡയേൽ കോഷ്ടുകശീഷ്കം । തോനൈവ ശാന്തിമായാതി ദൃഷ്ടുഃ ക്രോഷ്ടുകശീഷ്കുഃ.

കുറുക്കന്റെ തലയ്ക്കുടിക്കുക. ക്രോഷ്ടുകശീഷ്ണമെന്ന വാതവ്യാധി ശമിക്കും.

൧൪. ധത്തുരപത്രസപരസേ സുരീഷ്ണം പരിഃലാഡിതം । ഭാനതപ്തം മുഹൂർല്ലിവേജേതം ക്രോഷ്ടുകശീഷ്കം.

ഉമ്മത്തില പിഴിഞ്ഞനീരിൽ കുരുമുളകുചൊടിച്ച് വെയിലത്തുവെച്ച് ഇളക്കികുറുക്കി പുരട്ടുക. ക്രോഷ്ടുകശീഷ്ണം ശമിക്കും.

൧൫. സനാളാസ്തപുഗന്ധ്ര പത്രാഞ്ചത്യാസ്തവന്ധനം കൃതപാ ഹിതപാ ദ്രിധാ താദ്യം സ്വേദനൈസേലേന വാതഹരം.

അവന്നക്കില തണ്ടോടുകൂടെ കൊണ്ടുവന്നു കൂട്ടിക്കെട്ടി ആകെട്ടു നടുവെ മുറിച്ചു രണ്ടുകിഴിയാക്കി കെട്ടി എണ്ണയിൽ മുടുവിടിപ്പിച്ചുഴിയുക. വാതഹരമാണ്.

൧൬. കാപ്താസഖീജാക്ഷതമാഷസിന്ധു കലത്മകോരണ്ഡ നിശാക്ക്കുമ്പൈഃ । ധാന്യാജപിഷ്ഠൈരസകൃൽ പ്രലിമ്പേന്നാത്യുഷ്ണ ശീതൈരപഞ്ചാഹുകേഷു.

പരത്തിക്കുരു കുത്തൻ കുത്താത്ത ഉഴുന്ന് ഇന്റപ്പ് മുതിര കരികുറഞ്ഞിവേർ മഞ്ഞൾ എരുക്കിൻവേർ ഇവ കാടിയിലറച്ചു പുരട്ടുക. അപഞ്ചാഹുകമെന്ന വാതവ്യാധി ശമിക്കും.

൧൭. പരിണതകേരീക്ഷീരേ ജംബീരഫലോദകേന സമള ലിതേന । ക്ഷണദാസ്യരധുപയുതംതൈലം ഹൃപഞ്ചാഹുകംജയതി.

വരട്ടുനാളികേരപ്പാലും ചെറുനാരങ്ങനീരും സമം ചേർത്ത് അതിൽ വരട്ടുമഞ്ഞൾ കല്ലവും ചെഞ്ചലും പാത്രപാകവുമായി എണ്ണകാച്ചി പുരട്ടുക. അപഞ്ചാഹുകം ശമിക്കും.

൧൮. ലിംഗചരസസ്തകക്ഷീരേ ക്ഷീരേ തൈലം സമേതഭു
നാഗം | സിദ്ധം ഹിനസ്തി ലേപാദ്രസ്യരൂപബാഹുകം ക്ഷണതഃ.

അയനിച്ചക്ക പിഴിഞ്ഞനീർ കള്ളിപ്പാൽ പശുവിൻപാൽ
ഇവയോടുകൂടി ഞാഞ്ഞൂർ കല്ലുമായി കാച്ചിയ എണ്ണതേച്ചാൽ
എത്ര കലശലായ അപബാഹുകവും സുഖപ്പെടും.

൧൯. സീമന്തിനീനാം പയസാ പ്രലിംബച്ഛിണ്യം ശതാ
ഹപാം ലിംഗചോദകേന | തേ ജാനവാഹപ്രഭവാനിലക്ലേ സ്യാ
താം ക്രമവൃൽക്രമയാജിതേ വാ.

ചുക്ക മുലപ്പാലിലെറച്ചു പുരട്ടുക. ശതകുപ്പ അയനിച്ചക്കനീ
രിലെറച്ചു പുരട്ടുക. അല്ലെങ്കിൽ ചുക്ക് അയനിച്ചക്കനീരിലോ ര
തകുപ്പ മുലപ്പാലിലോ അരച്ചു പുരട്ടുക. മുട്ടിവേലുള്ള വാതവും
അപബാഹുകവും ശമിക്കും.

൨൦. സൂചിഭവതി ചേദംശ്ശ്രൗ പുംസാമാസനസേവയാ |
തദന്യപാശ്ചകണ്ണസ്യ മദ്ദൈനതപശാമൃതി.

കരേടത്തുതന്നെ അധികനേരം ഇരിക്കുകനിമിത്തം കാൽ
തരിച്ചുപോയി എങ്കിൽ ഏതുകാലാണോ തരിച്ചത് അതിന്റെ
മറുപറഞ്ഞ ചെവിയിൽ വിരലിട്ടു കശക്കുക. രണ്ടുകാലും തരി
ച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ രണ്ടുചെവിയിലും കശക്കേണമെന്ന് അർത്ഥസി
ദ്ധം. തരിച്ചു മാറും നിശ്ചയം.

൨൧. ദീപ്തമാഗ്ഗ്ഗമനേന പാദയോന്യോദമസ്തി യദി തൈ
ലമർദ്ദനം | കോഷ്ഠതോയപരിസേചനം നിശി പ്രേണതാംശ്രി
ശയനഞ്ച ശസ്ത്രതേ.

അധികമായി വഴിനടക്കുകനിമിത്തം കാലിന്നു വേദന സം
ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു എങ്കിൽ കാലിന്മേൽ എണ്ണപുരട്ടുകയും രാത്രി കാ
ഞ്ഞവെള്ളമൊഴിക്കുകയും കാൽത്തലയെണ്ണവെച്ചോ മറ്റോ കാലു
യത്തിവെച്ചു കിടന്നുറങ്ങുകയും ചെയ്തു. വേദന ശമിക്കും.

൨൨. ആത്മക്ഷവമൌ സഹസാ പ്രണവം സങ്കീർത്തയേൽ
ബഹുശഃ | ക്ഷവഥാവായുഷ്ഠാൻ ഭവ ജിഹ്വായാം സ്തോടയേത്തഥാം
ഗുഹ്യേ.

തനിക്കു തുമ്പലുണ്ടാകുമ്പോൾ ധാരാളം പ്രണവം ജപിക്കു

ക. അന്യനാണ് തുമ്പുന്നതെങ്കിൽ അവനെ നോക്കി 'ആയുഷ്ഠാൻ വേ' എന്നു പലപ്രാവശ്യം പറയുക. കോട്ടുവായിടുന്നേരത്തു രണ്ടു വിരൽ ചൊട്ടിക്കുക.

൨൩. കേദാരസീമി സംഭൂതം ഗോമയന്തു പ്രലേപയേൽ സശബ്ദയാനഃ പാദോ തു നിശ്ശബ്ദോ ഭവതഃ ക്ഷണാൽ.

കൃഷിസ്ഥലങ്ങളിൽ വീണുകിടക്കുന്ന ചാണകമെടുത്തു കാലി നേൽ പുരട്ടുക. നടക്കുന്നസമയം കാൽ ചടചടപൊടുന്ന ശബ്ദം മാറും.

൨൪. സുബ്ബ നാത്രമനിലാമഹാബലാൽ ഭുഷ്ടയാന്ത്രിലവാ തഹാസ്ഥിഭിഃ | ലിപ്തമാതു വശമാനയേച്ഛനൈന്ദ്രിന്ദ്രീതഗ നലേന താചിതൈഃ.

വാരം കലശലായി കോപിച്ച ശരീരം ചേഷ്ടയില്ലാതെപ്പും ഭിച്ചുപായി എങ്കിൽ എള്ളു മുതിര മുതലായ ധാന്യങ്ങൾ കിഴി കെട്ടിയതൊ, അല്ലെങ്കിൽ വാരമരമായ വല്ല അസ്ഥിയൊ പുളിചിറകുകുത്തിച്ച തിയിൽ ചൂടുപിടിപ്പിച്ച് അതുകൊണ്ടുഴിഞ്ഞു പതുക്കെപ്പതുക്കെ അമ്പുവരുത്തണം.

൨൫. ലത്തുനബബ്ദരഗുൽഗുലുനാഗരൈർവിബുധഭാരേണ തൈഃ ശൃതമംബുയൽ | ജപയതി ജപലനം കഫപീഡിതം പവ നമാതു ജയന്തുതിഗച്ഛിതം.

വെള്ളത്തിൽ ചെറുതക്കിൻവേർ ഗുൽഗുലു ചുക്ക് ദേവതാ രം ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം അനിമാന്ദ്യത്തേയും വാതരോഗത്തേയും ശമിപ്പിക്കും.

൨൬. ക്ഷണ്ണേ പ്രസാരണീപത്രേ നിശ്ശബ്ദോ സിക്തഃ | ഭുഷ്ടാ നിധായ ബദ്ധോ ച സ്വേദനാദനിലാൻ ജയേൽ.

കുക്കൊച്ചിയിലും പ്രസാരണിയിലും ചതുച്ചപരത്തി അതിൽ മണൽവരത്തിട്ടുവെച്ചുകെട്ടി വിയപ്പിക്കുക. വാരശമിക്കും.

൨൭. ജാനപ്രദേശജനിതാനിലനാശനായ തൈലംവിരാ മിസിസുരദ്രുമദേവധൂപൈഃ | സിദ്ധം ജലേ ലിപ്തചഞ്ചനീ ശസ്ത്ര മേതേഷ്ഠോമോഗ്രതോദസഹിതേ അധിരയ്യതൈ ച.

അയനിച്ചുക്കു പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ വരട്ടുമഞ്ഞൾ ശതകുപ്പ ദേ

വതാരം ഇവ കല്ലനും ചെഞ്ചലും പാത്രമാകുമായി കാച്ചിത എണ്ണതേച്ചാൽ നീര കുത്തിനോവ് രക്തം ക്ലിഷ്ടം മുതലായ ഉപദ്രവങ്ങളോടുകൂടി മുട്ടിന്മേലുണ്ടാകുന്ന വരും ശമിക്കും.

൨൮. ജാനശോഥാനിലാത്തിപ്പും ധതുരോദരമപിതം ।
പുനഃപ്രാപ്തസന്ധിയും ലവണം ചർച്ചിതം മുക്തം ।

ഉന്മത്തിൻകായ തുരന്ന് അതിൽ ഇരുപ്പു പുകയ്ക്കുകയും ചെയ്ത ശ്വേദത്തു കാടിയിൽ അരച്ചു പുരട്ടുക. മുട്ടിന്മേലുണ്ടാകുന്ന നാരും വാതരോഗവും ശമിക്കും.

൨൯. കാരസ്തരസ്യാംശ്രിചതുഷ്പേന ക്ഷീരാഡകേ കല്ലിത ലോഡിതേന । പ്രസ്ഥം പചേന്തൈലമപാകരോതി തദാതര ക്തം ന തു തുല്യമസ്യ.

നാലിടങ്ങഴിപാലിൽ നാച്ചുപലം കാഞ്ഞിരവേരരച്ചുകലക്കി നാനാഴി എണ്ണയും ചേർത്തു കാച്ചി അരിക്കുക. രക്തവാതത്തിന് ഇത്രയും നന്നായിട്ടു കൈറൊന്നില്ല.

൩൦. ധാന്യാജ്ജിത്രം ചിഞ്ചാജ്ജം പടപതൈലമിദം ശൃതം ।
ലിമ്പേദാതാസ്രനാശായ മൃഗനാഭിമമാപി വാ.

ചെപ്പുകാടിയിൽ പുളിയില ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞരിച്ച് ഇരുപ്പു കല്ലമായി എണ്ണകാച്ചിത്തേക്കുക. രക്തവാതം ശമിക്കും. മെരുവിൻചട്ട തേക്കുന്നതും നല്ലതാണ്.

൩൧. കരഞ്ജവന്ദാകകളീരമന്ദിരൈഃ പ്രശസ്യമുല്ലേലനമജ കാഞ്ചിക്കൈഃ । കടുണ്ണമാശോപ വിനാശയേൽ ശ്ലവം പ്രഞ്ജനാസ്രം പവനോ യഥാംബുദം.

ഉങ്ങിന്മേലെ ഇത്തിക്കണ്ണിയും ഞണ്ടിന്റെ കാടുംകൂടെ കാടിയിലരച്ചു തിളപ്പിച്ച് അല്പം ചൂടോടെ തേച്ചു തലോടുക. രക്തവാതം ശമിക്കും.

൩൨ അതിസ്ഥൂലശരീരോ യന്മൂലതൈലം പ്രഗേ പിഞ്ചേൽ । പിഞ്ചേദസനസാരസ്യ കപാഥം വാ മധുസംയുതം.

അധികമായി ശരീരം തടിച്ചവൻ രാവിലെ നല്ലെണ്ണ സേവിക്കുന്നതു നല്ലതാണ്. വേങ്ങാക്കാതൽ കഷായംവെച്ചു തേൻ മേപ്പടിചേർത്തു സേവിക്കുന്നതും നല്ലതാണ്.

൩൩. മാസഭയം പ്രചല്യേദ്രശമരിചോപേതമേകതാംബു
ലം | സ്തോതം സുശീതമംഭേ പിഞ്ചേൽ കൃശഃ സ്യാദതിസ്തൃലഃ.

മെലിഞ്ഞവന്നു തടിക്കേണമെന്നിച്ഛയുണ്ടെങ്കിൽ രണ്ടുമാസം
മുട്ടാതെ ഒരു വെറിലയിൽ പത്തുമണി കുരുമുളക് കൂട്ടിക്കുടിച്ചു
ചവച്ചു പിന്നീട് കുളികഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം തണുത്തവെള്ളം
കുടിക്കുക. തടിക്കും.

൩൪. ഭൂകൃതം തദാർദ്ദ്രേണ കരേണ ദേഹം പരാമുശൻ പ
ഞ്ചദിനൈഃ കൃശോപി | പുഷ്ടിം ലഭേൽ സ്ത്രീജനമോഹനാംഗഃ
സിദ്ധുഞ്ച ഗാന്ധിതമാനു ഹന്തി.

ഉറൺകഴിഞ്ഞു കൈകഴുകി തോളു് നന്നതിന്നുമുമ്പായി ആ
നനക്കെക്കൊണ്ടു ശരീരത്തിന്മേൽ തപ്പോടുക. ഇങ്ങിനെ അഞ്ചു
ദിവസംചെയ്യാൽ മെലിഞ്ഞവർ തടിക്കും. ശരീരത്തിന്മേൽ ചു
ണങ്ങുണ്ടെങ്കിൽ അതും മാറും. സ്ത്രീജനങ്ങൾ കണ്ടാൽ മോഹിക്കു
ത്തക്ക ശരീരകാന്തിയുണ്ടാകും.

ഗ്രന്ഥാന്തരത്തിലെ അധികപാഠങ്ങൾ.

൩൫. ധാന്യാജം വാതരോഗേഷു പ്രശസ്തമിതി കത്വതേ |
വിധിജ്ഞസ്തദ്യദാ ഗേഹേ തൽ സംസ്ഥാപ്യാനപാലായേൽ.

സകലവിധവാതരോഗങ്ങൾക്കും വെല്ലുകാടി ഒരുപ്രധാനൈ
ഷധമാണെന്നു പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ വിധിജ്ഞാ
യ ചൈത്ര്യൻ എപ്പോഴും സ്വഗൃഹത്തിൽ കാടിവെച്ചു സൂക്ഷിക്കേ
ണ്ടതാകുന്നു. പ്രസംഗവശാൽ കാടിവെക്കുവാനുള്ള ക്രമത്തെക്കുട
ഇവിടെ എടുത്തെഴുതുന്നത് ഉപകാരമാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.
അതിനാൽ അതു സപ്രമാണം താഴെ വിവരിക്കുന്നു:—

ധാന്യാജനിവേശനം.

“അശീതിവാതരോഗേഷു ധാന്യാജം വിനിവേശയേൽ | തു
ഭേമുഹൃത്തേ നക്ഷത്രോസ്വഗൃഹേ കലശം നൃസേൽ | തസ്തിന്നേതാം
ശ്ച സംഭാരാൻ നിക്ഷിപേന്മതിമാൻ ഭിഷക് | തണ്ഡുലസ്യ ദശപ
സ്ഥാൻ പുഷ്പകസ്യ തഥൈവ ച | കലത്ഥസ്യ തഥാ ലംജാച്ച
തപാരിംശദിതീരിതം ആഡകം കംഗുബീജാനാം കോദ്രവസ്യ ച

തന്മൂലം | ചതുഷ്പദം ക്ഷിപേൽ പശ്ചാദിപ്രസം നാഗര
സ്ത്ര | കംസം ഭന്തശാന്നാതു ഭീഷ്മകാൽ കശ്യപാഷ്ടകം ഉഷ്ണോ
ദകം സ്യ ഭിശതപ്രസം ക്ഷിപ്തം തിരസ്ക്രിയാം | തന്ത്ര ഭരതഭ
നംബദ്ധം പരിതോഗിം പ്രവർത്തനേൽ | ആ സപ്തദിവസാഭേവ
മഷ്ടമേ ദിവസേ പുനഃ | ധാന്യാജമസ്മാദാകൃഷ്ട്വ പുനഃസ്നോദകം
ക്ഷിപേൽ | ആതരം സ്തിശ്ചസപ്താംഗം തദാ തത്രാവഗാമന്യേൽ |
മാത്രാണാം ഷഡ്സഹസ്രാണി പരമഃ കാല ഉച്യതേ | ലോകോ
പകാരനാപിച്ഛൻ രക്ഷേഭക്ത്യാ തു കംഭികാം | പൂജയേദിധിവ
ഭിപ്രൈരയം വിധിരനന്തമഃ”.

എൺപതുതരം വാതവ്യാധികൾക്കും സിദ്ധൗഷധമായ
കാടിവെക്കേണ്ടും ക്രമത്തെ വിവരിക്കാം. നക്ഷത്രാഭിഗുണയുക്ത
മായ സൂര്യഹൃത്തന്തികൽ വൈദ്യൻ സ്വഗൃഹത്തിൽ തുചിയാ
യിരിപ്പോരുസ്ഥലത്ത് ഒരു പാത്രംവെച്ച് അതിൽ താഴേപറയു
ന്ന മരുന്നുകളെ നിക്ഷേപിക്കണം. നവരയരി ഇടങ്ങഴി ൧൦. ന
വരനെല്ലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ അവിൽ ഇടങ്ങഴി ൧൦. മുതിര ഇട
ങ്ങഴി ൧൦. നവരവിത്തു വരത്തുണ്ടാക്കിയ മലരിടങ്ങഴി ൪൦. തി
നയരി ഇടങ്ങഴി ൪. വരകിന്റെ അരി ഇടങ്ങഴി ൪. ചുക്ക് ഇട
ങ്ങഴി ൨. ചെറുനാരങ്ങ നാലാക്കി കീറിയത് ഇടങ്ങഴി ൪. അ
യമോദകം ഇടങ്ങഴി ൨. ഇ ചയെല്ലാം വെച്ചേറെ കിഴികെട്ടി മുൻ
പറഞ്ഞ പാത്രത്തിൽ ഇരുന്ററടങ്ങഴി തിളപ്പിച്ചവെള്ളം പകർന്ന്
അതിൽ ഈ കിഴികളെല്ലാം ക്രമത്താലെ ഇട്ട് പാത്രം അടപ്പു
പാത്രംകൊണ്ടുടച്ച് ശീലകൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞു ശീലമൺചെയ്തു
ചുറ്റം തിളിട്ടു കത്തിക്കുക. ഏഴുദിവസം കഴിഞ്ഞാൽ അതിൽ
നിന്ന് ആവശ്യമുള്ള കാടി എടുത്തുകൊള്ളാം. എത്രകണ്ടെടുക്ക
ണവോ അത്രയും കാഞ്ഞവെള്ളം അതിൽ പകർന്ന ഭദ്രമായി അ
ടച്ചുസൂക്ഷിക്കണം. നിത്യവും രണ്ടു സന്ധ്യക്കും വിളക്കു കാണി
ക്കുകയും മാസത്തിൽ ഒരിക്കൽകിലും ബ്രാഹ്മണരെക്കൊണ്ടു പൂ
ജിപ്പിക്കുകയും വേണം. യാതൊരുവിധ അതുഭൂിയും ബാധിച്ച
പോകാതെ സൂക്ഷിച്ചുരക്ഷിക്കണം. ഇതിന്റെ ഉപയോഗം വൈ
ദ്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ അവിടവിടെ പറഞ്ഞുകാണാവുന്നതായാൽ
ഇവിടെ വിസ്മിരിക്കുന്നില്ല. “പയഃ പയോധേയദിതസ്സ ദേവോഃ

ധനപന്തരിച്ചിടുകലാവതീണ്ണം! ദിനേദിനേന്ദിനമദിവ്യഭാഷാ
ഭയാനിധിസ്സന്നിധിമാതാതോതു" എന്ന മന്ത്രംചൊല്ലി നിത്യവും
ഈ കൗഷധകംഭത്തെ വന്ദിക്കുമാറു പതിവ്. ഭാവനാനുഗുണമാ
ണല്ലൊ ദൈവായിനം * * * * *

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

ത്രയോദശഃ പടലഃ.

അഥ ചതുർത്ഥഃ പടലഃ.

ഗർഭിണീചികിത്സാധികാരഃ.

൧. ദശമൂലാനി ച നളിനം കഷ്ടമൂശീരം നതസ്തൃക്കേ |
ഏറ്റുണ്ഡശിരഃ ച പിഞ്ചൽ ഗർഭാശയശോധനായോഗോപ
യസാ.

ദശമൂലം താമരയല്ലി കൊട്ടം രാമച്ചം തകരം ചോനകപ്പ
ല്ല് ആവണക്കിൻവേര് ഇവ സമം പതുവിൻ ചാലിൽ അര
ച്ച സേവിച്ചാൽ ഗർഭാശത്തിന്നു തുളിവരും.

൨. കുടുകാലാബുസംസിദ്ധം തൈലമദ്യജനാത്ഭവേൽ |
യോനിദോഷഹരം നാര്യാ ഗർഭമുൽപാദയേദപി.

കുപ്പൻ ചുവള്ളി ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരിൽ അതുതന്നെ ക
ല്ലനായി കാച്ചിയ എണ്ണതേച്ചാൽ യോനിദോഷം തീരുകയും ഉ
ടനെ ഗർഭമുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും.

൩. പുത്രാർത്ഥം ദമ്പതീ രാത്രൌ ശയീതാതാം മുദാപിതൌ
പുഷ്പചന്ദനതാംബൂലയൌവനൈഃ സമലംകൃതൌ (൪) ഇച്ഛേ
താം യാദൃശം പുത്രം തദ്ദേവചരിതാംശ്ച തൌ | ചിന്തയേതാം ജ
നപദാം സ്കദാചാരചരിച്ഛന്തൌ. 'ബ്രഹ്മാ ബ്രഹ്മസ്സതിവിഷ്ണുഃ സോ
മഃസൂര്യസ്സമാശപിതൌ | ഭഗോഥ മിത്രാവരണൌ വീരം ദദേ
മേ സുതം' (൫) ഏതം മന്ത്രം ജപന്തൌ തൌസംവിശേതാം യഥാ
വിധി | പ്രാർത്ഥനാബലത്തോ ദേവാഃ പ്രയച്ഛന്തി സുതം പ്രിയം |

പുത്രനുണ്ടാകേണമെന്ന ആഗ്രഹിക്കുന്ന ദംപതിമാർ രാത്രി
കാലത്തിൽ അന്യോന്യാനുരാഗത്തോടുകൂടിയവരും സുഗന്ധപുഷ്പ
ങ്ങളെ മുടിയവരും ചന്ദനക്കുറിയിട്ടവരും വെററില മുറക്കിയവ

അമായിട്ട് ശരീരത്തിന്നു മറ്റു യാതൊരുസുഖക്കേടുമില്ലെങ്കിൽ സഹനം ചെയ്യണം. ആ സമയം എങ്ങിനെയുള്ള പുത്രൻ തങ്ങൾക്കുണ്ടാകേണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നുവോ അങ്ങിനെയുള്ളവരുടെ വേഷപാശാദികളെ സ്വീകരിക്കുകയും അങ്ങിനെയുള്ളവരെ മനസ്സുകൊണ്ടു പ്രതികരിക്കുകയും അവരുടെ ആചാരപരിഷ്കാരങ്ങളെ ധരിക്കുകയും 'ഭഗോഥ' എന്നു മുതലായ മന്ത്രം രണ്ടാളും ജപിക്കുകയും ചെയ്യുകൊണ്ടു വിധിപ്രകാരം ശരിക്കുണം. ആ പ്രാർത്ഥനാശക്തിനിമിത്തം ദേവന്മാർ അവർക്കു നല്ല സന്തതിയെ കൊടുക്കുകയും ചെയ്യും.

ന. ബ്രാഹ്മീവാശാമൃതാനിബശാർണ്ണേഷ്വാര്യോദളജം രസം । പ്രാതർന്നിപീയ തൈലേന വസ്ത്യാപി ലഭേതേ സുതം.

ബ്രഹ്മി ആടലോടകത്തില ചിററുതീർ വേപ്പില വലിയ ഉണിന്നില ഇവസരം ഇടിച്ചു പിഴിഞ്ഞു നീരുസരം ഏണ്ണ ചേർത്തു പുലച്ചെടുത്താൽ മച്ചിക്കു കൂടെ ചുറ്റുന്നുണ്ടാകും.

ഒ. ബലവതിതാ സാതിവിഷാമൃതം വസ്ത്ര തുംഗം ഗജകേശരത്നം ! ഏതനധുക്ഷീരപ്ലവതൈന്നാപിത വസ്ത്യാ സുപുത്രം നിയന്തം വ്യസൃതേ.

കരണം വിഷം അതിവിടയം ഇരട്ടിക്കാരൻ പോരാൽ മൊട്ടു കക്കരിക്കു ഇവ സരം അരച്ചു കഞ്ചാക്കുപോലുള്ള തേനും പാലും നെയ്യുംകൂട്ടി സേവിച്ചാൽ വസ്ത്രകൂടെ വൃന്തവിടും.

പു. അശ്വമേധാകഷായേണ സിദ്ധം ദൃഢം ഘൃതാനപിതം । ജഗുസ്താതാം നാമ പ്രാതഃ പീതവാ ഗർഭം ധത്തേ മ.

അമൃതകഷായത്തിൽ പാൽ വീർത്തിക്കുറക്കി വെയ്ക്കുമ്പോൾ ജഗുസ്താതായവർ രാവിലെ സേവിച്ചാൽ രീട്ടായയും ഗർഭമുണ്ടാകും.

ന. പുഷ്പാലയതം ലക്ഷ്മണായാ മൃതം ദൃശ്യേ കവ്യകാപിഷ്ടം പീതവാ ജഗുസ്താതാ ഗർഭം ധത്തേ ന സംശയഃ

ജഗുസ്താനം കഴിഞ്ഞ കന്യക പുയ്യത്തന്നാൾ രിന്ദതാളിവേര വിധിപ്രകാരം പഠിച്ചെടുത്തരച്ച പാൽക്കു കലർന്നു സേവിച്ചാൽ ഉടനെ ഗർഭമുണ്ടാകും.

ഘ. ബീജാനി ബീജപുരസ്ത്ര ക്ഷീരപക്ഷാവി വാ പിഞ്ചൽ നാരീക്ഷീരേണ സഹസാ ക്ഷീരഭൃഗ്വർദ്ധവേൽ.

ചെറുനാരങ്ങയുടെ വിത്തു പാലിൽ പൂഴ്ത്തി വറുരിച്ചുരച്ചു പാലിൽ കലക്കി സേവിച്ചാൽ ഉടനെ ഗർഭമുണ്ടാകും. ഇവിടെ 'മാ തുളുഗന്ധ്യ' എന്നും പാഠം കാണുന്നു. ആ പാഠത്തിൽ മാതളനാരങ്ങവിത്തെന്നും ഗ്രഹിക്കണം.

൧൧. അഥവാശ്വത്ഥവന്ദാകം ഗർഭം ക്ഷീരപാചിതം । ഗൃഹീതമശ്വഗന്ധായാ മൂലം പുഷ്പേ പിഞ്ചേദന്തഃ(൧൨) ക്ഷീരേണ ക്ഷീരഭൂതീത്രോ പുത്രസംപദി മജ്ജതി । ശൈവേന തപസാ സിന്ധൗ ബ്രഹ്മരൂപേ യഥാ തഥാ.

വേദാൽമാട്ടു പാലിൽ പൂഴ്ത്തി അരച്ചു പാലിൽ കലക്കി സേവിക്കുന്നതും ഗർഭമുണ്ടാകുവാൻ നല്ലതാകുന്നു. പൂയത്തുന്നാൾ അമൃതാവേദ പരിച്ചെടുത്തു അരച്ചു പാലിൽ കലക്കി ഇതുകാലം കഴിയുന്നതിന്റെ മുമ്പെ സേവിച്ചാൽ അവൾക്കു ധാരാളം സന്താനമുണ്ടാകും.

൧൨. കാപ്താസശലാട്ടനാം കല്ല് ക്ഷീരേ പിഞ്ചേതു സ പ്ലാഹം! വന്ധ്യാ പുത്രോൽപത്തിം വാഞ്ചരന്തീ പുഷ്പദിവസേഷു.

പരുത്തിയുടെ ഇളയ കാമ്പു അരച്ചു പാലിൽ കലക്കി പൂയത്തുന്നാൾ സേവിക്കുക. ഇങ്ങിനെ എഴുപതുതന്നാൾ മുടങ്ങാതെ സേവിച്ചാൽ മച്ചികളുടെ പ്രസവിക്കും.

൧൩. വജ്രവല്ലീരസേ തുല്യം തൈലം തൽകല്പചിത്രീതം । ധ്വജാഭാരാഹണകല്യാണദിവസേ പാപ്തരീപരോഃ(൧൪) ജതുസ്താ താ വധൂഃ പിണ്ഡം ഭക്ഷേതേൽ പുത്രകാംക്ഷിണീ । സുപുത്രസ്മേന സഞ്ചാതോ മോദയേദഭയം കലം.

ചങ്ങലംപറണ്ട ചിഴിഞ്ഞ നീരിൽ അത്ര എണ്ണയും ചീക്കി ചങ്ങലംപറണ്ട അരച്ചു കലക്കി അതിന്റെ ഊറൽ ഉരുട്ടിയെടുത്തു തുളിനത്തിൽ ജതുസ്താതയായവൾ സേവിച്ചാൽ അതിനോ ഗുണമുണ്ടാകും.

൧൪. വന്ദാകമൊടുംബരമാദരേണ വന്ധ്യാംഗനാ പുഷ്പവിശുദ്ധിവാദേ । പൂവ് വിരികതാ ലഭതേ കമാരം ഛാഗന്ധ്യ ദൃശോ ന സഹ പ്രപിതം.

ജതുസ്താനംചെയ്തു ദിവസം ഇത്തിമൊട്ട് അരച്ചു കുറിയും.

ദിൻപാലിൽ കലക്കി സേവിച്ചാൽ വന്ധ്യക്കുട്ടടെ പുത്രനുണ്ടാകും. ഇതു സേവിപ്പുന്നതിനുമുമ്പെ വയറിളക്കുകയും വേണം.

൧൭. കാഷമാചീശിഹാം പുഷ്പേ കഥം നിഷ്പിഡ്യ കന്യയാരസം സ്നാതാ പിഞ്ചെന്നാരി ലഭേൽ ഗർഭമനുത്തമം.

ജഗുസ്സാരയായ സ്ത്രീ മാനത്തക്കാളിയുടെ കഷണം കുറവാഴ്ചപ്പട്ടയംകൂടെ തിരിമിപ്പിഴിഞ്ഞ നീർ പൂയത്തുന്നാൾ ധാരാളമായി കഴിച്ചാൽ ഉടനെ ഗർഭധരിക്കും.

൧൮. സ്നാതാ ചതുർത്ഥിവസേ സ്വഭന്തുസംപക്വാപ്യ നിശി വന്തപ്രതംലഭേത സുഭഗംവാമേതരപാശംസംയുക്താ.

ജഗുവാസതിന്റെ നാലാംദിവസം ജഗുസ്സാറുംചെയ്യ രാത്രിയിൽ തന്റെ ഭന്താപോട്ടകൂടെ മൈഥുനധർമ്മത്തെ ചെയ്യതിന്ന ശേഷം വലത്തുപാശം ചെരിഞ്ഞുകിടന്നാൽ ഗർഭം അലസിപ്പോകാതെ നിലനില്ക്കുമെന്നുമാത്രമല്ല ആ പുത്രൻ സുഭഗനായിത്തീരുകയുംചെയ്യും.

൧൯. ബീജപൂരസ്യ ബീജാനി മൂലം വാ ഗർഭസംഭവേ । പിഞ്ചോജ്ഞേന മൂലം വാ ലക്ഷണാഹയഗന്ധരോഃ

ചെറുനാരങ്ങവിത്തോ ചെറുനാരകവേരോ തിരുതാളിവേരോ അമുക്കരമോ അറച്ച നെയ്യിൽ ചാലിച്ച സേവിച്ചാൽ ഗർഭം അലസാതെ നിലനില്ക്കും.

൨൦. ഗിരികണ്ഠാശ്ശിഹാ ശേപതാ കുമാരായഃ കടീതഭേ । ധാർമ്മാണാ സ്ത്രിയാ ഗർഭസ്ഥാപനായ ഭവേൽ പ്രഭുഃ.

വെൺകൊടിത്തൂവവേരോ ചെറുകുമിഴിന്റെ മൊരികളഞ്ഞ വേരോ അരയിൽ ധരിച്ചാൽ ഗർഭം അലസുകയില്ല.

൨൧. ഉദംബരശിഹാകാമേ ക്ഷീരം സമധുശ്കരം । ശാലിം പിഷ്ടവാ പിഞ്ചേൽ ഗർഭവിനിപാതനിവർത്തകം (൨൨) തരുണൈന്നാളികേരസ്യ പുഷ്പൈരൗദംബരൈഃ ഫലൈഃ । അഞ്ചൈശ്വര്യ കല്പിതഃ കാമോ ഗർഭസ്രാവം നിവർത്തയേൽ.

അത്തിവേരുകൊണ്ടു വെച്ചു കഷായത്തിൽ സമം പാലുംവീഴ്ത്തി ആറിയാൽ തേനും പഞ്ചസാരയുംകൂട്ടി അരി അറച്ചുകലക്കി സേവിച്ചാൽ ഗർഭപാതംശമിക്കും. ഇളയ തെങ്ങിൻപൂക്കലേയരി

അന്തരികായ മുത്തങ്ങ ഇവ സമം കഷായം വെച്ചു സേവിച്ചാലും ഗർഭപാതം വരാതെ ഗർഭം നിലയ്ക്കുന്നില്ല.

൨൩. ലഘുവായശ്വീകൃതം ക്ഷൗരോദാഹരം സശക്തം ലീലം । പീതാ മോദോദാഹരം മൃദുലീകാ ഗർഭമുദാഹരം.

കോലർക്കും ഇരട്ടിമധുരവുമുള്ള പൊടിച്ചു തേനിൽ കഴിച്ചു പഞ്ചസാരയുമിട്ടി ലേഹമാക്കി സേവിക്കുകയോ മുന്തിരിങ്ങ തേനിലാർച്ച സേവിക്കുകയോ ചെയ്താൽ ഗർഭം നിലത്തുണ്ടായ ശുലഭവേദന ശമിക്കും.

൨൪. പാരാവതശക്തകല്ലോ നിപീതസ്സുലാംബുനാ । ഗർഭിണീനാമസ്യ ക്ഷത്യാം നിരണലി സവേദനം.

ഗർഭിണിക്കു കഠിനവേദനയോടുകൂടെ ക്ഷത്യാവമുണ്ടായാൽ മാടപ്രാവിൻ കഷായമാർച്ച അരിക്കാടിയിട്ട് കലക്കി സേവിക്കണം.

൨൫. മാക്വസപരസം ഗവ്യം ക്ഷീരഞ്ച സദശം പിഞ്ചേൽ । അന്തർവ്യാ ഭവേത്തസ്യ നൈവ ഗർഭവരിച്ഛതി (൨൮) സമം ഗാധാതകീപുഷ്പജ്വലോദ്രോമഹോൽപന്നൈഃ ന ഗർഭോ നിപതേൽ പീതൈന്നാതിമാത്രജലസ്ഥിതൈഃ.

കഞ്ഞിനീരിൽ സമം പശുവിൻപാലും ചേർത്തു സേവിച്ചാൽ ഗർഭം അലസിപ്പോകയില്ല. ചറച്ചുണ്ടവേര് താതിരിപ്പൂവ് വെളുത്ത പാച്ചോറിഞ്ഞാലി താമരക്കിഴങ്ങ് ഇവ സമം പച്ചവെള്ളത്തിൽ അരച്ചു സാഗ്രപാകമാക്കി സേവിച്ചാലും ഹലം മുൻപറഞ്ഞതുതന്നെ.

൨൬. ക്ഷീരേണ പീതാ സക്ഷൗദ്രാ കലാലകരമർദ്ദമൽ । സഹസാ പ്രതിബദ്ധീയാൽ ഗർഭപാതം ന സംശയഃ.

കുശവൻ മനഞ്ഞമണ്ണ് പാലിൽകലക്കി തേനും ചേർത്തു സേവിച്ചാൽ ഗർഭം സ്രവിച്ചുപോകുവാനാരംഭിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ആ ഉപദ്രവം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൨൭. തുണപഞ്ചകമൂലാനാം കല്ലേന വിപചേൽ പയഃ । തൽപയോ ഗുട്ടിണീ പീതാ മൂത്രസംഗാദിമുച്യതേ.

ഗർഭിണിക്കു മൂത്രം വേണ്ടതുപോലെ പോകുന്നില്ലെങ്കിൽ ദേവേര്യം ആററുദേവേര്യം അഥവേര്യം കുശവേര്യം വരിനെല്ലിൻവേര്യം ഇവ

സമം അരച്ചുകലക്കി കുറക്കിയ പാൽ സേവിച്ചാൽ ആ ഉപദ്രവം ശമിക്കും.

൨൯. കർക്കശമൂലസംസിദ്ധം ക്ഷീരം ശുദ്ധഹരം പരം । ഗഭിണീ തു ബലാകാമസിദ്ധം സായം പ്രദോഷം വാ (൩൦) കശകാശോരപൂർവ്വം മുഖൈശ്ശോക്ഷരകന്യ ച ശൃതം ദൃഢം സിതായുക്തം ഗഭിണിയാഃ ശുദ്ധനൽ പരം.

വെള്ളരിവരിട്ടു കുറക്കിയ പാലോ, കുറഞ്ഞോട്ടിക്കുറയ്ക്കായം കൂട്ടിക്കുറക്കിയ പാലോ രാവിലെയോ രാത്രിയോ സേവിക്കുന്നതു ഗഭിണിയിന്നു ശുദ്ധവേദന ശമിക്കുവാൻ നല്ലതാകുന്നു. കശവേർ ആറാർപ്പവർ ആവണക്കിൻവേർ തരിഞ്ഞില' ഇവ സമം ചതച്ചു കിഴിക്കെട്ടിയിട്ടു കുറക്കിയ പാൽ ശീലിക്കുന്നതും ഗഭിണിയുടെ ശുദ്ധവേദന ശമിക്കുവാൻ വിശേഷമാകുന്നു.

൩൧. ക്ഷീരപിഷ്ടമഞ്ചലാക്ഷകം പിഞ്ചേദ്രേവദാളികസുമോന്ദവം രജഃ ശീഘ്രമേവ സുഖസ്മൃതിമാവഹേന്നാസ്തുരഃ പരതരം തദ്രേഷധം.

താനിക്കു അരച്ചതോ ദേവതാളിപ്പൂച്ചിന്റെ രജസ്സോ പാലിൽ കലക്കി സേവിച്ചാൽ ക്ഷണത്തിൽ പ്രസവിക്കും. സുഖപ്രസവത്തിന്നു ഇതു വളരെ വിശേഷമാകുന്നു.

൩൨. ഗഭിണിയാസ്സുഖസ്മൃത്യം കിമന്യൈർമന്ത്രേഷ്ഛൈജഃ । സഹസ്രപ്രസ്ഥമംബാന്തു മേയം പുത്രസ്യ മാതൃലൈഃ.

ഗഭിണിക്കു സുഖപ്രസവം സിദ്ധിക്കണമെന്നുവെച്ച മന്ത്രവാദം ചെയ്തിച്ചിട്ടും മരണം സേവിപ്പിച്ചിട്ടും ഉണ്ടാകുന്ന ഫലം ഈ പറയുന്നതിനോടു തുല്യമായിവരികയില്ല. ആ വിദ്യയെന്തെന്നാൽ, ആ പ്രസവിക്കുന്ന ശിശുവിന്റെ അമ്മാമന്മാർ ആയിരം ഇടങ്ങി വെള്ളം കഴിയുന്നവേഗത്തിൽ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും അളക്കട്ടെ. എന്നാൽ ആ ഗഭിണി ക്ഷണത്തിൽ പ്രസവിക്കുകയും ചെയ്യും.

൩൩. കാശാസ്തരാസ്ഥി സലിലേന വിഘൃഷ്ട ലിംപേനാഘ്രേ സുഖപ്രസവകാംക്ഷിതസുന്ദരീണാം । തദ്ദേഹിഷം ച കരപാദതലേഷു ബാലേ ജാതേ തമാത്ര സലിലൈഃ പരിശോധയേച്ഛ.

കാഞ്ഞിരക്കുരു പച്ചവെള്ളത്തിലരച്ചു നാഭിയിൽ പുരട്ടിയാൽ കുറിനവേദന അനുഭവിക്കാതെ ക്ഷണത്തിൽ പ്രസവിക്കും. വത്സനാഭി അരച്ചു കയ്യിന്റെയും കാലിന്റെയും ഉള്ളനടികളിൽ പുരട്ടിയാലും ക്ഷണത്തിൽ പ്രസവിക്കും. പക്ഷെ പ്രസവിച്ച ഉടൻ തന്നെ അതുനല്ലവണ്ണം വെള്ളംകൊണ്ടു കഴുകികളയുകയുംവേണം.

൩൪. വാരിഘ്രഷ്ടം വിശാലായാ മൂലമാജ്ഞേന സംയുതം അധോമുഖമധോ നാഭൗ ലിംപേൽ സദ്യഃ പ്രസൂരികൃൽ.

കാട്ടുവെള്ളരിവേർ പച്ചവെള്ളത്തിലരച്ചു നെയ്യിൽ ചാലിച്ചു നാഭിയിൽ കീഴോട്ടു പുരട്ടിയാൽ ക്ഷണത്തിൽ പ്രസവിക്കും.

൩൫. വാശാപത്രഘ്രഹലിനീകാകമാചീശിരഃഃ പൃഥക് | വിഷ്ണു നാഭേരധോ ലിപ്താ ഗർഭിണീ ശ്രാമണപ്രദഃ.

ആടലോടകവേർ ചിറ്റിത്തലിൻവേർ ഞാഴൽവേർ മണത്തക്കാളിവേർ ഇതുകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു മരുന്ന് അരച്ചു നാഭിയിൽ കീഴോട്ടു പുരട്ടിയാൽ ഗർഭം ക്ഷണത്തിൽ പുറത്തുവരും.

൩൬. പകപംതിലോത്ഭവം നായ്ക്കും വിശല്യാസ്വരസേന തുഹന്തി ഗർഭാപരാസംഗം ഗുഹ്യനാഭികരാംഗ്രിഗം.

മേത്തോന്നി ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരു ചേർത്തു കാച്ചിയ എണ്ണ ഗുഹ്യപ്രദേശത്തും നാഭിയിലും കയ്യിന്മേലും കാലിന്മേലും പുരട്ടിയാൽ ഗർഭത്തിന്നും മരപിള്ളയ്ക്കുമുള്ള തടവുതീർന്നു ക്ഷണത്തിൽ പ്രസവിക്കും.

൩൭. പ്രപുന്നാശിരീഥാ ഗാഡം ക്ഷുണ്ണ യോനൌ ധൃതാ ഭവേൽ | ക്ഷുണ്ണ സതൈലാ വഷാഭീരീഥാ ച സുഖസൃതിദാ.

കോൽതകരവേർ നല്ലവണ്ണം ചതച്ച യോനിയിൽ വെള്ളകയോ, തമിഴാമവേർ കുത്തിച്ചതച്ച് എണ്ണയും ചേർത്ത യോനിയിൽ വെള്ളകയോ ചെയ്താൽ ഉടനെ പ്രസവിക്കും.

൩൮. തദന്യൂർദ്ധനി വിന്ദുസ്താ ദപിത്രഃ സ്തക്ക്ഷീരഖിന്ദവഃ | ഗർഭാപരാപരാസംഗേ ഹൃപദിഷ്ടം ഭിഷഗ്വരൈഃ.

അതേവിധം കള്ളിപ്പാലും എണ്ണയുംകൂടി യോജിപ്പിച്ച് അതിൽനിന്ന് രണ്ടോ മൂന്നോ തുള്ളി തലയിൽ ഉററിച്ചാൽ തടഞ്ഞു നില്ക്കുന്ന ഗർഭവും മരപിള്ളയും ക്ഷണത്തിൽ പുറത്തുവരും.

നന്. വചാഗ്രാതിവിഷാസപ്തനിമോകൈര്യപനം ഭ
ഗേ | കരഞ്ജതൈലസംയുക്തൈശ്ശർമാശേപവ പാതയേൽ.

വയമ്പ് വെറുവയമ്പ് (ചെടയൻ കഞ്ചാവ് എന്നു പ
ക്ഷാന്തരം) അരിവിടയം പാമ്പിൻവള ഇവ സമം ഉണ്ടെന്നു
യിൽ കഴിച്ചു കുനലിലിട്ടു പുകച്ചു പുക യോനിയിൽ തട്ടിച്ചാൽ
വേഗത്തിൽ പ്രസവിക്കും.

൪൦. സ്വരസനേഷുപുഷ്പായാഃ കൃതാനുകരന്ത്യ വാ | ന
സ്യാന്ന സ്യാത് യേം സ്ത്രീണാം മൂഡഗർഭസമുത്ഭവം.

കൊഴിഞ്ഞിലിന്നിലയോ കഞ്ഞപ്പിയോ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ
നീരുകാണ്ടു ധന്യം ശീലിച്ചാൽ നാലാഴ്ച മൂഡഗർഭം നിമിത്ത
മുള്ള യേമുണ്ടാവുകയില്ല.

൪൧. പുട്രശാഹിനിമോകമഷീ ക്ഷൗരേണ ചാക്രതുക
സ്ഥസൈവ വിശല്യാ സ്യാന്മാംഗാഹി ഗഭിണീ.

പാമ്പിൻവള പുടപാകസമ്പ്രദായത്തിൽ പുടംവെച്ചു കുരി
ച്ചെടുത്ത മഷി തേനിൽ ചാലിച്ചു കണ്ണിലെഴുതിയാൽ ഗർഭസം
ഗം തീർന്നു ക്ഷണത്തിൽ പ്രസവിക്കും.

൪൨. സിദ്ധാത്മാജ്ഞാപുഷ്പഗുഗുലു വചലോക്ഷാമയുര
ഹരൈഃ കേശോശീരഭജംഗശുക്തിസഹിരൈര്യുഷോ ഗൃഹേനി
മ്ബിതഃ | സ്ത്രീണാം സമ്പ്രതി മൂഡഗർഭജനിതാം ബാധാമഹിം
വൃശ്ചികാനാഖുൻ ഭൂതഗണാൻ പിശാചനികരാൻ ഗേഹാന്നിര
സ്യത്രലം.

കടുകു നമ്മുരുതിൻപൂവ് ഗുഗുലു വയമ്പ് അരക്ക് മ
യിൽപീലി തലനാര് രാമച്ചം പാമ്പിൻവള ഇവയെല്ലാം കൂ
ടെ ഇട്ടു പുകപ്പിച്ചു പുകയേറാൻ ക്ഷണത്തിൽ ഗർഭസംഗം നിമി
ത്തമുള്ള പീഡ ശമിക്കും. ഈ യോഗത്തിൽ പറഞ്ഞ മരുന്നുകളെ
ല്ലാംകൂടെ ഇട്ടു പുകച്ചാൽ ആ തറവാട്ടിൽ പാമ്പ് തേളു് എലി
ഇതുകൾ കടന്നുകൂടുകയില്ല. തേബാധ പിശാചുബാധ ഇതുക
ളും ശമിക്കും.

൪൩. പീതം പുഷ്പലതാപത്രം പിഷ്ടം തണ്ഡുലവാരിണാ |
അപരാം പാതയേച്ഛാഖീമൂലം മൂത്രേണ ചാഥവാ.

വേലിപ്പരുത്തിയില (ഉഴിഞ്ഞയെന്നു പക്ഷാന്തരം) അരച്ചു്

അരിക്കാടിയിൽ കലക്കി സേവിച്ചാൽ മരവിള്ള വേഗത്തിൽ പുറത്തുവരും. വരിനെല്ലിൻവേരരച്ച ഗോമൂത്രത്തിൽ കലക്കി സേവിക്കുന്നതും നല്ലതാണ്.

൪൩. ചർമ്മ വൃതികൾ ക്ഷുധ വായസോദംഖരസ്യ വാഃ |
പിഷ്ടം തുഷാംബുനാ പീതമപരാം പാരയേൽ ക്ഷണാൽ.

ഞട്ടാവൽത്തൊലിയോ കാട്ടത്തിത്തൊലിയോ അരച്ച് അരിക്കാടിയിൽ കലക്കി സേവിച്ചാൽ ക്ഷണത്തിൽ മരവിള്ള വീഴും.

൪൪. നിമോകകടുകാലാബുക്രതവേധനസംഖൈഃ | മൃ
ണ്ണിതൈഃ കട്ടതൈലാക്കൈർവ്യയേദഭിതോ ഭഗം (൪൫) ലാംഗ
ലീമൂലകല്ലേന പാണിപാദതലാനി ഹി) പ്രലിംപേൽ സൂരികാ
യോഷിദപരാപാരം പരം.

പാമ്പിൻവള കപ്പൻ ചുരങ്ങവള്ളി തുളുങ്കാപ്പിറം കടക് ഇ
വപൊടിച്ചു കട്ടകെണ്ണയിൽ കുഴച്ചു കണലിലിട്ടു പുകച്ച് ആ പുക
യോവിയിൽ തട്ടിക്കുന്നതും, മേത്തോന്നിക്കിഴങ്ങരച്ച ഉള്ളൻക
യിലും ഉള്ളൻകാലിമേലും പുരട്ടുന്നതും മരവിള്ള വീഴ്വാൻ വ
ളരെ നല്ലതാകുന്നു.

൪൬. അപത്ത്യാദ്രൈവയോഗാദോ ജാതം മൂഢം ഭിഷഗപ
രഃ | തത്തല്പക്ഷണമാലോച്യ ക്ഷണാനിബ്ബാധമാഹരേൽ.

ഗർഭകാലത്ത് ഉത്താനശയനം അതിമൈഥുനം ഉപവാസം
ശോകം ഭയം മുതലായ അപത്ത്വങ്ങളെ ശീലിക്കുകയാലും ദൈ
വാധീനക്കുറവുകൊണ്ടും മൂഢഗർഭമായി പരിണമിക്കുകയും അതി
ന്നു പറഞ്ഞ ഔഷധങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചതിൽ ഫലം കിട്ടാതിരി
ക്കുകയും ചെയ്യുതായി കണ്ടാൽ ഗർഭമെടുക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ പഠി
പ്പും പരിചയവുമുള്ള വൈദ്യശ്രേഷ്ഠൻ അതിലെ ലക്ഷണവ്യത്യാ
സങ്ങളെന്നോക്കി അറിഞ്ഞ് അവസ്ഥാനുസരണം മാതാവിന്നും
ശിശുവിന്നും കേടുതട്ടാത്തവിധം ക്ഷണത്തിൽ ഗർഭം പുറത്തിട്ടു
ക്കുകയുംവേണം.

൪൭. ക്ലൈഷ്ണ വാരേന ധൃതോ ഗർഭോ വർഷാദികാരകാരി
സ്യാൽ | തത്ര ക്ഷീരം പ്രചിഞ്ചേൽ സംഘൃതം കോണ്ണം കരോതി സു
ഖസ്മിൻ.

വിഗ്നനായിത്തീർന്ന വായു ഗർഭത്തെ പ്രസവിക്കേണ്ടതായ കാലത്തു പുറത്തുവിടാതെ സൂംഭിപ്പിക്കും. അങ്ങിനെ പ്രസവിക്കാതെ സൂംഭിച്ച ഗർഭം ഗർഭോൽപാദനകാലംമുതൽ ഒരു കൊല്ലത്തിലധികം ഉദരത്തിൽതന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യാൽ മാന്ദാവിന്നു പദല രോഗങ്ങളേയുമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കും. അവിടെ കാച്ചിയപാലിൽ നൈവീത്തി ചെറുമുട്ടോടുകൂടെ സേവിക്കുകയും വേണം. അതു സേവിച്ചാൽ കാലാതീതമായ ഗർഭം ക്ഷണത്തിൽ തകരാറുകൂടാതെ പ്രസവിക്കുകയും ചെയ്യും.

൪൮. ചന്ദനം ശാരിവാലോലൂമുദപീകാ ശങ്കരവേപിതം കപാമം കൃതപാ പ്രദയാച്ച ഗർഭിണീജപരശാസനേ.

ചന്ദനം നന്നാറികിഴങ്ങ് പാച്ചോറിഞ്ഞാലി മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴം ഇവസമം കഷായംവെച്ചു പഞ്ചസാര മേപ്പൊടിചേർത്തു സേവിച്ചാൽ ഗർഭിണിക്കുണ്ടായ പനി ശമിക്കും.

൪൯. വയസ്സാശരിബാപാരായതോയരോവദനാഗരൈഃ ശൃതം ശീതം ചിവേദോരി ഗർഭിണീജപരവാരണം.

നെല്ലിക്ക നന്നാറികിഴങ്ങ് പാടക്കിഴങ്ങ് ഇരുവേലി മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ് ചുക്ക് ഇവകൊണ്ടു ശൃതകഷായമോ ശീതകഷായമോ ഉണ്ടാക്കി ശീലിച്ചാൽ ഗർഭിണിയുടെ ജപരം ശമിക്കും.

൫൦. പിഷ്ടാ ലിപ്ലേ യോനൌ മൂലേ ഖരമജ്ജരീപുനന്വയോഃ | നവസൃതായാഃ ശുലം യോനിനതം സകലമപനയരഃ.

വലിയ കടലാടിവേരൊ തമിഴാമവേരൊ അരച്ചു പ്രസവം കഴിഞ്ഞ ഉടനെ യോനിയിൽ പുരട്ടിയാൽ പ്രസവം നിമിത്തം യോനിയിലുള്ള സകല വേദനയും ശമിക്കും.

൫൧. തുംബീവത്രം തഥാ ലോബ്രം സമഭാഗം തു പേഷയേൽ | തേന ലേപോ ഭഗേ കാർഷ്ഠം ശീഘ്രം സ്ത്രാദ്യോനിരക്ഷതം.

വെളുത്ത ചുരങ്ങയുടെ ഇലയും പാച്ചോറിയും കൂടെ സമമായെടുത്ത് അരച്ചു യോനിപ്രദേശത്തു പുരട്ടിയാൽ പ്രസവം നിമിത്തമുള്ള യോനിക്കുരുൾ ശമിക്കും.

൫൨. പലാശോദ്ദംബരഫലം തിലന്തൈലസമനപിതം | യോനൌ പ്രഖിപ്തം മധുനാ ദൃഡീകരണമുത്തമം.

പ്ലാശിനുകായയും അത്തിക്കായയുടേക്കുടേ അരച്ചു എണ്ണയിൽചാലിച്ചു തേനുകൂട്ടി തോനിയിൽ പുരട്ടിയാൽ പ്രസവനിമിത്തമുള്ള തോനിയുടെ അയവുതീർന്നു ദുസ്ഥത സംഭവിക്കും.

ഉ. സുതായഃ കൃശമുദരം ചീതം തദ്ഭ്രേണ മാലരിമൂലം | മധുഃപൃതപിഷ്ടം ച്യോഷം കദരാതി ധാത്രിരസോ നിശയം.

ചിച്ചുചേരരച്ച മോരിൽ കലക്കി സേവിക്കുകയോ, മുക്കുമൊളക് തിപ്പലി ഇവ സമം അരച്ചു തേനും നെയ്യും ചേർത്തു കുഴച്ചു സേവിക്കുകയോ മാന്തളരച്ചു പച്ചനെല്ലിനെ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു നീറിൽ കലക്കി സേവിക്കുകയോ ചെയ്യാൽ പെറ്റവളുടെ വയറു ചുങ്ങും.

ഉ. പ്രസൂതാ വനിതാ വൃദ്ധകുക്ഷിഹ്രാസായ സംവിധേർ | പ്രാതർമ്മിതസംമിശ്രാം ത്രിസ്തപ്താഹാൽ കണാരജഃ.

പ്രസവിച്ചവളുടെ ഗർഭകാലത്തു സ്വന്തം വെളിച്ചം വയറു ചുങ്ങുവാൻ ഫലദിവസം രാവിലെ തിപ്പലിപ്പൊടി മോരിൽ കലക്കി സേവിക്കുന്നതു നല്ലതാകുന്നു.

ഉ. പ്രസൂതിസമയേ തസ്മാ ന സ്രവേദധിരം തതഃ ശുലം സ്യാല്ലതനം ഗന്ധപക്ഷ്മിം ച ഭക്ഷയേൽ സുഖം.

പ്രസവസമയം സ്രവിക്കേണ്ടതായ ആർത്തമരകം സ്രവിക്കാതിരുന്നാൽ അവിടെ കലശലായ ശുലവേദനയുണ്ടാകും. അവിടെ വെള്ളത്തിനും തടിയൻവള്ളി പിഴിഞ്ഞ നീരും സേവിച്ചാൽ സുഖം കിട്ടുകയും ചെയ്യും.

ഉ. സുതായഃ പൂഷ്കട്ടാദൌ ശോഫഃ സ്യാദ്വദി പായയേൽ | മയൂരമൂലപത്മശാഖാം സിദ്ധമംബു ദിനത്രയം.

പ്രസവിച്ചവൾക്കു പുറത്തും കടിപ്രദേശത്തും കടിപ്രദേശം മുതലായ സ്ഥാനങ്ങളിലും നീരുണ്ടായാൽ ചെറുകടലാടിവേരും കട്ടക്കയും സമം കഷായംവെച്ചു മൂന്നുദിവസം സേവിക്കുക.

ഉ. കൃസരാം സംഘൃതക്ഷീരാം ശർക്കരമധുസംയുതാം | സുന്ദ്രാഭിപൂലായേ ധാത്രഗ്രാ ഭോജനം പരികല്പയേൽ.

എരിച്ചോറിൽ നെയ്യും പാലും പഞ്ചസാരയും തേനും കൂട്ടി ഉണ്ടാൽ മുലപ്പാലുണ്ടാകും.

൫൭. യഷ്ടീമധുകസംയുക്തം ഗന്ധം ക്ഷീരം നശകം | പീ
തപാ ധാത്രി ഭവേൽ ഭൂരിസുന്ദ്രവൃണ്ണപയോധരാ.

ഇരട്ടിമധുരം പാലിൽ അരച്ചുകലക്കി പഞ്ചസാരയും ചേ
ർത്തു കുടിച്ചാൽ ധാത്രിയുടെ ധാരാളം മലപ്പാലുണ്ടാകും.

൫൮. ദുഃശ്വേന സുതയാ പീതം ശാലിതണ്ഡുലജം രജഃ | വി
ദാരികന്ദപുണ്ണം വാ പ്രഭവേൽ സുന്ദ്രവൃദ്ധയേ.

ചെന്നെല്ലരി വരത്തുപൊടിച്ച പാലിൽ കലക്കി സേവിക്കു
കയോ പാൽമുക്കിൻകിഴങ്ങ് അരച്ചുണക്കിപ്പൊടിച്ചു പൊടിപാ
ലിൽ കലക്കി സേവിക്കുകയോ ചെയ്താൽ ധാരാളം മലപ്പാലു
ണ്ടാകും.

൫൯. നിശാകുമാരീകന്ദാദ്ര്യം വിശാലാശിഖയം പവാ
സുന്ദ്രദോഷം സമുൽപന്നം ഹസ്താല്ലേപേന തൽക്ഷണേൽ.

മഞ്ഞൾ വെൺകുറുഞ്ഞിവേർ ഇവ സമം അരച്ചു മലമേൽ
തേക്കുകയോ കാട്ടുവെള്ളരിവേരരച്ചു പുരട്ടുകയോ ചെയ്താൽ മല
പ്പാലിന്നുള്ള ദോഷം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൬൦. കുവ്തേ യദി സുതയാ ധ്യാധയോ വേദനാം ഭിഷക്
കുശ്ലാത്തത്തൽ പ്രതീകാശൈശ്ചികിത്സാം ശാസ്ത്രകോവിദഃ.

പ്രസവിച്ചവർക്കു ജപരാദി രോഗങ്ങൾ ബാധിക്കുന്നതാ
യാൽ അതുകൾക്കുള്ള ചികിത്സകളെ ശാസ്ത്രകോവിദനായ വൈ
ദ്യൻ വേണ്ടവിധം ആലോചിച്ചു ചൈകയും വേണം.

൬൧. സുതികാരോഗശാസ്ത്രേണ കുശ്ലാദോരഹരീം ക്രിയാം
ദശമൂലകൃതം കപാഥം കോഷ്ഠം ദുദ്യാൽ ഘൃതാനപിതം.

സുരികുഷ്കുണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങൾക്കു പ്രായേണ വാരാഹരമായ
ചികിത്സചെയ്യണം. ദശമൂലകഷായം നെയ്യ് മേപ്പൊടിചേർത്തു
ചെറുമുക്കോടെ സേവിക്കുന്നതു നല്ലതാണ്.

൬൨. ബലായവാഷമുൽഗാബുധാഗ്നപുഷ്പകാർദ്ദകൈഃ |
ലഘുനാ പഞ്ചമൂലന കപാഥഃ സുതാജപരം ജയേൽ.

കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ കൊടിത്തുവുവേർ ചെറുപയറ്റ് മുത്തങ്ങ
ക്കിഴച്ച് കൊത്തപാലയരി പുഷ്പകപ്പുല്ല് ഇഞ്ചി ഓരിലവേർ
മുച്ചിലവേർ ചെറുളവേർ ചെറുവഴുതിനവേർ ഞരിഞ്ഞിൽ ഇ
വകൊണ്ടുള്ള കഷായം ഇഹാരപനിയെ മാറും.

നന്മ. മധുരം ശാകവീജാനി പയസ്യാമരദാരു ച | അശു
ന്തകം കൃഷ്ണതിലാഃ പപ്പടം ജലദം തഥാ(നന്മ) കപഥ ഏതൈ
സ്സസംസിദ്ധോ രോഹിമുണ്ണേത സംയുരഃ | സൂരികാജപരശ
ന്ത്യർത്ഥമുത്തമം മുനിസമ്മതം.

ഇരട്ടിമധുരം തേക്കിൻകരു അടപതിയൻകിഴങ്ങ് ദേവതാ
രം കല്ലുവൃത്തി കാരെള്ളു പപ്പടകപ്പുല്ല് മുത്തങ്ങ ഇവകൊണ്ടു
ള്ള കഷായം കടുകുരാഹിണി മേപ്പൊടിചേർത്തു സേവിച്ചാൽ
ഇഹാരപനി ശമിക്കും.

നന്മ. സംയോജിതോ ദലിതയോ കണയോ കവേദേഷ്ണോ നി
ശ്ശുണ്ഡികാലതുനനാഗരജഃ കഷായഃ | പീതോ നിഹന്തി കഫമാ
രുതകോപജാതം സൂത്രാമയം സകലമേവ സുദൃസ്യരഞ്ച.

കരുണാച്ചിക്കഷായത്തിൽ തിപ്പലി പൊടിച്ചു മേപ്പൊടി
ചേർത്തു സേവിച്ചാൽ സൂരികളുള്ള സകല രോഗവും ശമിക്കും.

നന്മ. ഏകാദശ്യാം പ്രഭാതേ ശിശിരതരജലൈർമ്മിശ്രി
തൈരന്യുദാരൈഃ സ്നാനോ ബാലശ്ച മാത്രാ സാഹ ഹിതരചി
രാൽ ഗേഹശൈലഞ്ച കുർവാൻ | ശംഖഃ ചക്രഞ്ച സൂത്രം കടിത
ടനികടേ നേത്രയോരഞ്ച നഞ്ച ദ്വാദശ്യാം സമുഹൃത്തേ ശകടനി
രസനം നാമധേയഞ്ച കുർവാൻ.

പ്രസവിച്ചാൻറെ പതിനൊന്നാംദിവസം രാവിലെ തിള
പ്പിച്ച വെള്ളത്തിൽ പച്ചവെള്ളവുംകൂട്ടി അതുകൊണ്ടു ശിശുവി
നെ കുളിപ്പിച്ചു ആ ജലം പകുന്ന് മാതാവും കുളിച്ചു ചൊറുക്കിട
ക്കുന്ന അറയും ശുദ്ധിവരുത്തി ആചാരപ്രകാരമുള്ള ശരീരശുദ്ധി
യും ചെയ്യണം. പന്ത്രണ്ടാംദിവസം ശംഖഃചക്രവും ചരടിനേൽ
കോർത്തു ശിശുവിന്റെ അരയിൽ കെട്ടിക്കുകയും കണ്ണെഴുതിക്കുക
യും നല്ല മുഹൂർത്തസമയത്തു ശകടനിരസനം ചെയ്യുകയും പേരി
ടുകയും ചെയ്യണം.

നന്മ. ദൈവജനസ്യാജ്ഞയാ യത്ര ബാലോ ജാതോ വികേത
നേ | ശകനം തന്വ നിക്ഷിപ്തം തന്വ രോഗഹരം ദേവേൽ.

ബാലാൻറെ പൊക്കിക്കൊടിവീണത് പുട്ടത്തു സൂക്ഷിച്ചു
അതു നല്ല മുഹൂർത്തത്തിൽ ആ ഗുഹത്തിൽതന്നെ കുഴിച്ചിട്ടാൽ
ആ ശിശുവിന് ആരോഗ്യമുണ്ടാകും.

നവ. അന്നപ്രാശനകാലാൽ പ്രാങ്മുണ്ഡനാനി ന കാര
യേൽ ഭൃംഗസിദ്ധാർത്ഥകൗ തസ്യ മന്യുകേ നിക്ഷിപേൽ സദാ.

ചോരണിന്നമുന്മേ തലമുടി നരക്കുരുത്. ദിവസേന ബാ
ലന്റെ ശിരസ്സിൽ ഭൃംഗവും കടുകും കൂടെ ഇടുകയും വേണം.

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

ചതുർദ്ദശഃ പടലഃ.

അഥ പഞ്ചദശഃ പടലഃ .

ബാലചികിത്സാധികാരഃ.

൧. ജാതാഃ കേചിച്ഛിശവഃ ക്ലാന്താഃ സ്യുർമാഗ്ഗസങ്കടതഃ |
ശീതസലിലസംയുക്തൈരസ്മാംബുലൈർവ്വിജയേദപദനേ.

പ്രസവസങ്കടം പിമിത്തം ചില കുട്ടികൾ ചൊററവീണ സ
മയം കരയാതെയും അറങ്ങാതെയും തളന്നുകിടക്കും. ആ തളച്ച
തീരുവാൻ പച്ചവെള്ളത്തിൽ മുക്കിയ വെറിലകൊണ്ട് ആ ശി
ശുവിന്റെ മുഖത്തു കാറരുത്തത്തക്കവണ്ണം വീശണം.

൨. ജാതസ്യ ചഞ്ചമദിനേ ശുഭദേ മൂഹുന്തേ പഞ്ചായുധാ
ഭരണധാരണമിച്ഛാഹുഃ | ശ്രീഗോകുലൈ മുരരിപോരിവ നന്ദ
ഗേഹേ രക്ഷാം ച ബാലജനകോ ഭസ്മിതേന കുർത്ത.

പ്രസവിച്ചതിന്റെ അഞ്ചാംദിവസം സുമൂഹുന്തത്തിൽ
ഗോപികരിയിടിക്കുകയും ആ ബാലൻ കേൾക്കത്തക്കവിധം പ
ണ്ടുഗോപസ്ത്രീകൾ ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഭയനിവൃത്തിവരേണമെന്ന ഉദ്ദേ
ശത്തോടുകൂടെ ചൊല്ലിയ കവചം ജപിക്കുകയും ഭൃംഗം കുറിയിടി
ക്കുകയും വേണം. ആ കവചത്തെക്കൂടെ ഇവിടെ വിവരിക്കാം.

‘ഗോപ്യ ഉപചു—അവ്യാദജോഘ്രിമണിമാംസുവ ജനപ
മോത്ര യജ്ഞോച്യുതഃ കടിതടം ജരം ഹയാസ്യഃ | ഏൽ കേശ
വസ്പാദര ഈശ ഇനസ്തു കണ്ഠം വിഷ്ണുർഭുജഃ മുഖമുരുക്തമഹുശാ
രഃ കം | ചക്രഗതഃ സമഗദോ ഹരിരസ്തു പശ്ചാതപൽപാർപ
യോൽനരസീ മധുഹാജനശ്ച | കോണേഷു ശംഖ ഗുരുഗായ ഉ
ചയ്യപേന്ദ്രസ്മാക്ഷ്യഃ ക്ഷിതൌ ഹലധരഃ പുരുഷഃ സമന്താൽ || ഇ

ബ്രിഹാദിഹി ഹൃഷീകേശഃ പ്രാണാൻ നാരായണോവതു | ശോഭതദീ
പപതിശ്രീത്തം മനോ യോഗേശപരോവതു | പുഷ്പിഗർഭസ്തു തേ ബു
ഭിമാത്മാനം ഭഗവാൻ പരഃ | ശ്രീധന്തം പാതു ഗോവിന്ദഃ ശ
യാനം പാതു മാധവഃ | വ്രജന്തമ്യോദൈകുണ്ഠ ഭൃഗുസീനതപഃ
ശ്രീയഃ പതിഃ | ഭൃഗുനം, യജ്ഞദൈകുപാതു സർവ്വഗ്രഹഭയകരഃ ||
ഡാകിന്ദ്രോ താതുധാന്യശ്ച ക്ലൃഷ്ടാഞ്ച യേർകഗ്രഹഃ | ഭൂതപ്രേ
തചിശാചാശ്ച യജ്ഞരക്ഷോവിനായകഃ | കോടരോ രേവതീ ജ്യോ
ഷ്ഠാ പൂതനാ മാതുകാരയഃ | ഉന്മാദോ യോഹ്യപസ്കാരോ ഭേഹപ്രാ
ണേന്ദ്രിയദോഷഃ സ്വപ്നദോഷോ മഹോൽപാദോ വൃദ്ധബാലഗ്രഹാ
ശ്ച യേ | സർവ്വേ നശ്വന്തേ തേ വിഷ്ണോനാമഗ്രഹണഭീരവഃ?.

ന. നിഷ്ഠിവേ ജംഭോതാം ദക്ഷിണ്യം ശൗചം ച സന്ധ്യ
യോഃ കർമ്മാൽ | ലവണാരിഷ്ടച്ഛരണൈഃ പരിസ്മരേദ്ദപരി ബാ
ലസ്യ.

ശിശു ചർദ്ദിക്കുകയോ കോട്ടുവായിടുകയോ ചെയ്യുന്നസമ
യം അതു കഴിഞ്ഞാൽ അവന്റെ കണ്ണുതൊടണം. രാവിലേയും
വൈകുന്നരവും ശൗചിപ്പിക്കുകയും വേണം. സന്ധ്യയോട് എ
ന്നപറയുകയാൽ മറ്റു സമയങ്ങളിൽ ശൗചിപ്പിച്ചേ കഴിയൂ എ
ന്നില്ല എന്ന് ആശയം. വേപ്പിലയിൽ ഇത്തുല്യ പരട്ടി ആ ഇല
ബാലന്റെ മേൽ വെക്കുകയും വേണം.

൪. തുഷമഷീതിലജോദനപത്രകൈഃ സഹിരപാത്രയുതേ
ദകദർശനം | സ്വദി ദൃഷ്ടിവിഷം വിനിഹന്തി തന്ത്രിനയനാരേ
ണം ഭൂതിതം തഥാ.

ഉണങ്ങല്പരി വെച്ചുണ്ടാക്കിയ ഹവിസ്സുകൊണ്ടു മൂന്നരള ഉ
രുട്ടുക. അതിൽ ഒന്നിൽ ഉമിക്കരി പൊടിച്ചുചേർത്തു ഒരു ഉരള
കറപ്പിക്കുക. ഒന്നിൽ എണ്ണകുട്ടി കുഴക്കുക (മഞ്ഞൾ ചേർത്തും ന
ട്ടപ്പുകാണുന്ന) ഒന്ന് വെറും ഹവിസ്സ് ഉരുട്ടിവെക്കുക. ഈ ഉരള
കൾ ഒരു പാത്രത്തിലാക്കി അതു ഒരു പാത്രത്തിൽ വെള്ളവുമെ
ടുത്ത് അതുകളെ ബാലന്നു കാണിക്കുക (ഉഴിയുക) ഇങ്ങിനെചെ
യ്ക്കാൽദൃഷ്ടിബാധ ശമിക്കും. ശിവന്നചാർത്തിയ ഭൂസ്തോടീച്ചര
പ്പും ദൃഷ്ടിബാധ ശമിക്കും.

൫. യോ ഗജേന്ദ്രവിഷ്ണുഗ്രഹഗമ്യമുപേതയാ! പുണ്യോ
രോചനയാ ക്ലൃപ്തഃ സർവ്വഗ്രഹവിമോക്ഷണഃ.

ആനക്കൊമ്പത്തെ മണ്ണും ഗോരോചനവും കൂടെ ചാലിച്ചു
കുറിയിടിച്ചാൽ ഗ്രഹബാധ ശമിക്കും.

൬. ഛർദ്ദിഭ്യവദ്യദി പയഃ പിബതോഽകന്യ വക്ത്രേ മുഹു
വ്യാദനമാരുതയുൽകൃതേന | ശീതോദകേന ച ജയേജ്ഞനീതു
ഗണ്ഡേ തം പായയേദപിഷമംഗുലിതഡേനേന.

മുലകുടിച്ചാൽ ആ പാൽ അപ്പോൾതന്നെ ഛർദ്ദിക്കുന്നതാ
യി കണ്ടാൽ അമ്മ ഊതി തണുപ്പിച്ചു വെള്ളം ശിശുവിന്റെ വാ
യിൽ കൊടുക്കുക. മുലകുടിക്കുന്ന സമയം കവിളത്തു വിരൽകൊ
ണ്ടു താളം പിടിക്കുക. എന്നാൽ ഛർദ്ദി ശമിക്കും.

൭. ഹായനത്രിതയാദൃദ്ധം സൂന്യം പിബതി യഃ ശിശുഃ
നിവർത്തയേൽ ക്രമാന്നിംബപത്രലിപ്താൽ പയോധരാൽ.

മൂന്നുവയസ്സു തികഞ്ഞതിന്നുശേഷവും ശിശു മുലകുടിക്കുന്ന
ണ്ടെങ്കിൽ അതു നിർത്തണം. അതിന്നു വേപ്പില അരച്ചു മുലമേൽ
തേച്ചു മുല കൊടുക്കുക.

൮. സാനാഹശുലാതീസാരം സാഹോപം ജരരം ശിശോഃ
ബിന്ദുഭിഞ്ചുഹൃദിയാപ്തം ദഹേൽ സൂക്ഷ്മശലാകയാ.

ശിശുവിന്നു മേൽവയറുവീപ്പും വയറിൽ വേദനയും അതി
സാരവും വയറാത്തു വളരെ പുളളികൾ കാണുകയും ചെയ്താൽ
അരിവുള്ള വൈദ്യൻ ശലാക പഴുപ്പിച്ചു മുട്ടുവെക്കണം. എ
ന്നാൽ നന്മ ശമിക്കും.

൯. ക്ഷുതഃ സഞ്ജായതേ യസ്യ മദ്യേ ഭുക്തസ്യ യസ്യ വാ
മാത്രാകമ്പഭ്രമോ വാതാത്താമുജേ പ്രോക്ഷയേജ്ജലൈഃ.

ക്ഷേണം കഴിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു തുമ്മലും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു വിറയ
ലും തലതിരിച്ചുലുമുണ്ടായിക്കണ്ടാൽ അതുകൾ വാതകോപം നി
മിത്തം സംഭവിക്കുന്നതുകൂടാണെന്നു നിശ്ചയിക്കുകയും വേണം.
തണുത്തവെള്ളം കുയിലെടുത്തു ചുട്ടുകുറെ താളിച്ചാൽ ആ ഉപ
ദ്രവം ശമിക്കുകയും ചെയ്യും.

൧൦. രാത്രൌ ജല്പതി യോ ബാലോ ദന്താൻ സംഘട്ടയേത്തേ

ഥാ | താവുളഭു ഭവതാം ശംഭോഃ പ്രദക്ഷിണപരൗ നിശി.

രാത്രി ഉറക്കത്തിൽ പെയ്തപറയുകയും പല്ലുകടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായി കണ്ടാൽ ആ കുട്ടികളെ രാത്രി ശിവക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രദക്ഷിണം വെപ്പിച്ചു തൊഴീപ്പിക്ക. ഇങ്ങിനെ ചെയ്യാൽ ആ ഉപദ്രവം ശമിക്കും.

൧൧. യോ മേഹതി കടേ മൂത്രം രാത്രൗ സ്വപ്നേ ദിനേ ദിനേ | ബാലഃ കൃഷ്ണാവതാരസ്യ വിഷ്ണോഃ പാദോദകം പിബേൽ.

പതിവായി കിടന്നുമൂത്രംവീഴ്ത്തുന്ന കുട്ടികൾക്കു ശ്രീകൃഷ്ണക്ഷേത്രത്തിലെ തീർത്ഥം കൊടുക്കുക.

൧൨. ക്ഷീരേ സപ്പിഷി വാ മൂക്തി ഗതേ സതി ശിശോഃ പ്രമാദേന | മൃഗ്ധ്വനി രോമാവത്തേ ധമയേന്ദ്രവവായുനാ ജനനീ.

പാലോ നെയ്യോ (മറുവല്ല പേയദ്രവ്യങ്ങളോ) കഴിക്കുന്ന സമയം തരിപ്പിൽപോയാൽ ആ ശിശുവിനെ അമ്മ മടിയിൽവെച്ച് അവന്റെ തലയിലെ രോമാവത്തസ്ഥാനത്ത് ഊതിയാൽ ആ അസഹ്യത ശമിക്കും. ഇവിടെ മാതാവെന്നു പറഞ്ഞതു ധാത്രാദികളുടേയും ഉപലക്ഷകമാകുന്നു.

൧൩. പ്രമാദാൽ പതിതം ബാലം പാലയേൽ പാദപാംസ്യഭിഃ മൂൽപിണ്ഡേന താതോ മൂക്തി ത്രിഃ പരാമുച്ഛ പ്രോക്ഷയേൽ.

ശിശു നോട്ടക്കറവുകൊണ്ടു വീണ്ടുപോയാൽ തൽക്ഷണം എടുത്തു പൊടിതട്ടിച്ചതിന്നുശേഷം മണ്ണുറളുകൊണ്ടു മൂന്നുപ്രാവശ്യം ഉഴിഞ്ഞുകളഞ്ഞു ത്രുലാജലം തളിക്കണം.

൧൪. ബാലഗാത്രേ പ്രമാദേന ക്ഷുതോൽഭൂതജലാണവഃ | പതന്തി ചേൽ ക്ഷണാദേവ തൃജാമീതി വദേൽ ക്ഷുതം.

ശിശു അമ്മയുടെ മടിയിലോ സമീപത്തോ ഇരിക്കുന്ന സമയം മാതാവു തുമ്മുകയും അതുനിമിത്തം സംഭവിച്ച ദണ്ഡു ശിശുവിന്റെ ദേഹത്തിൽ അറിയാതെ വീണുപോകയും ചെയ്യാൽ ഉടനെ അതു കഴുകികളയുകയും ഞാൻ ഇനിമേലാൽ ഇങ്ങിനെ നോക്കാതെ ചെയ്യുകയില്ലെന്നു പറയുകയും വേണം. ഈ ഝക ഘട്ടങ്ങളിലാണ് ബാലഗ്രഹങ്ങൾ ബാധിക്കുക. അതുകൾ ബാധിക്കാതിരിപ്പാനാണ് ഇത്രയും നിഷ്കഷിപ്തമാകുന്നതെന്നും ധരിക്കണം.

൧൫. അനവധാനതയാ ഗൃഹമാജ്ഞീ സ്പൃശതി യദൃചിശാ
രൂപമ ക്ഷണാൽ | ശിരസി ദീപശിലാ ച ശിശോഃ ക്ഷണാൽ ക
നകപാത്രജലേന വിശോധയേൽ.

അടിച്ചുവാതന്നസമയം മനസ്സികത്തായ്ക്കാൽ ചൂലി ശിത
വിന്റെ ദോഷത്തിൽ കൊള്ളുകയോ വിളക്കത്തുചെന്നു നില്ക്കുന്ന
സമയം തിരിയുടെ നാളം തട്ടി തലമുടി കത്തിപ്പോകയോ ചെ
യ്ക്കാൽ അപ്പോൾ ആ അവയവം സ്വർണ്ണപാത്രത്തിലാക്കിയ വെ
ള്ളംകൊണ്ടു കഴുകണം.

൧൬. ദേഹേ തു കസ്യ ച നിരീക്ഷണമാത്രഭീതബാലസ്യ
ഹാലനിഹിതം ഭൂതിം ശിവായ | ധാരാധരസ്യ പരജഡപനി
നാതിഭീതബാലസ്യ ചാജ്ജനകമാശ്രവണം സുഖായ.

പരിചയക്കുറവുനിമിത്തം അപരിചിതനായ ആരെങ്കിലും
ലും കണ്ടുപേടിച്ചാൽ ആ ഭയം നശിക്കുവാൻ നെററിയിന്മേൽ ഭ
സ്മം കുറിയിടിക്കുക. ഇവിടെ 'ഭീഹേതുകസ്യ വിവിദിഷണ' എ
ന്നും പാഠം കാണുന്നു. ആ പാഠപ്രകാരം ചാമ്പ് ശാഖ മുതലാ
യതിൽ നിന്നു ഭയപ്പെട്ടാൽ ആ ഭയം തീരുവാനായി ഭസ്മം കുറി
യിടിക്കണമെന്നു ഗ്രഹിക്കണം. അതികലശലായ ഇടവെട്ടുകേടു
പേടിച്ച ബാലന്റെ പേടിശമിക്കുവാൻ അജ്ഞന്റെ കഥ പറ
ഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കുകയും 'അജ്ഞനഃ ഫൽഗുനോ ജിഹ്വഃ കിരീടി ശേ
തവാഹനഃ ബീബത്സുഃ' എന്ന പാതം സപ്യസാചി ഗണയേ' എന്ന
ഭാഗവതത്തെ ശിതൂവിനെ എടുത്തു ജപിക്കുകയും വല്ലതാ
കുന്നു.

൧൭. കടീപ്രദേശേ ഘണ്ടാഞ്ച കണ്ഠേ മൂർദ്ധ്വ കരേ ക്രമാൽ |
വചാനിബേദാലിനാം മണീൻ ബാലസ്സദാ ധരേൽ.

അരയിൽ കൊടമണിയും കഴുത്തിൽ വയമ്പും തലയിൽ വേപ്പി
ലയും കയ്യിന്മേൽ ഉഴിഞ്ഞുരത്തങ്ങളും ധരിക്കുന്നതു വല്ലതാകുന്നു.

൧൮. നോദോദാമസ്യ ജനയേനൈനം കച്ഛിദപാസ്യ ഗ
ച്ഛേദോ | അന്യസ്മനഹസ്യാസനശയനാദപി പരിഹരേദേനം.

ശിതൂവിനെ കരുവിധത്തിലും പേടിപ്പിക്കരുത്. ആരുമില്ലാ
ത്ത ദിക്കിൽ കിടത്തിപ്പോകരുത്. പതിവില്ലാത്തവർ മുലകൊടുക്കേ
ക്കയോ എടുക്കുകയോ എടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയോ കിടത്തുകയോ

കരിക്കലും ചെയ്യുപോകരുത്. ഈ പറഞ്ഞതുകളെ ചെയ്യുപോകുവാൻ പല രോഗങ്ങളും സംഭവിക്കുമെന്നു സാരം.

൧൩. സർപ്പം നിവായ്ക്കുതേ ബാലേ സൂന്യം നൈവ നിവായ്ക്കതേ | മാത്രയാ ലംഘയേദ്ധാത്രിം ശിശോരേതദിലംഘനം (൨൦). ക്ഷീരാദന്യേഷധം ധാത്വഃ ക്ഷീരാനാദന്യ ചോഭയോഃ | അന്നാദന്യ തു ബാലന്യ യോജയേൽ കുശലോ ഭീഷക്.

അന്യന്തം ബാലനായവന്നു രോഗമുണ്ടായാൽ യാതൊന്നും കൊടുക്കരുത്. മുലപ്പാലുകൊടുക്കുകയും വേണം. ബാലന്റെ രോഗസ്വഭാവത്തിന്നനുസരിച്ചവിധം മുലകൊടുക്കുന്നവളെ ലംഘിപ്പിച്ചാൽ ആ ലംഘനഗുണം ബാലന്നുസിദ്ധിക്കും. ലംഘനമെന്ന പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു ബൃഹന്നശോധനാദി മറ്റു വിധികളേയും ഗ്രഹിക്കാം. മുലപ്പാൽ മാത്രം കുടിക്കുന്ന കാലത്തുണ്ടായ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള സകല കാഷധങ്ങളും അമ്മസേവിച്ചാൽ മതി. ചോരകൊടുത്തതിന്നുശേഷം മുലകുടി വരുന്നതിന്നു മുൻപു ഉണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ക്ഷയം ശിശുവിന്നും അമ്മക്കും കൊടുക്കണം. മുലകുടി വന്നിരുന്നതിന്നുശേഷമാണെങ്കിൽ ക്ഷയം ശിശുവിന്നുമാത്രം കൊടുത്താൽമതി.

൧൪. ബാലോ യോചിരജാതഃ സൂന്യം ഗുഹ്നാരി നോ യദാത്സ്യ | സൈന്ധവധാത്രിമധുഘൃതപത്ത്യാകല്ലേനധർമ്മേജിഹവാം.

പ്രസവിച്ച ഉടനെ ആ ശിശു മുലകുടിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ഇതുപ് നെല്ല് കടക്ക ഇവസരം തേനും നെയ്യുംചേർത്തരച്ച ശിശുവിന്റെ നാവിന്മേൽ തേക്കുക.

൧൫. മൂർച്ഛാവിശാസം പരമസേനശേപതാ സമംഗാംബുഭകാരവീണാം | ഛാഗീപയോഭിഃ സഹ പേഷിതാനാമുദേന്ദ്രനം സ്യാജ്ജപരജിച്ഛിശൂനാം.

ചെങ്കുരുമ്പു പച്ചമഞ്ഞൾ കടക് നിലവേപ്പ് വെറുവയമ്പ് പടർച്ചണ്ട മുത്തങ്ങ കരിഞ്ചീരകം ഇവ സമം ആട്ടിൻപാലിലൊച്ച മേൽതേപ്പിച്ചാൽ ശിശുക്കൾക്കുള്ള പനി ശമിക്കും.

൧൬. പൂതീകന്തുക്കികാപാരാമുസ്താകപാഥേ ശൃതം ഘൃതം | പഞ്ചകോലയവക്ഷാഹരൈരമാതീസാരനച്ഛിശോഃ.

ഞട്ടാവൽത്തൊലി പുളിവേരിന്മേൽത്തൊലി പാടക്കിഴങ്ങ് മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ് ഇവ കഷായംവെച്ചു കുറക്കി നാലൊന്നാക്കിവിഴിഞ്ഞരിച്ച് നെയ്യുംചേത്ത്, കൽക്കത്തിന് തിപ്പലി കാട്ടുതിപ്പലിവേര് കാട്ടുമുളകിൻവേര് കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് ചുക്ക് ഇവ സമം അരച്ചുകലക്കി ചവൽക്കാരം പാത്രപാകമായി കാച്ചി ശീലിച്ചാൽ ബാലന്റെ ആമാരിസാരം ശമിക്കും.

൨൪. ഘനകൃഷ്ണാരുണാശൃംഗീമുണ്ണ് ക്ഷേത്രേണ സംയുതം ശിശോജ്വരാതിസാരം ക്ഷം ശ്വാസം വമിം ഹരേൽ.

മുത്തങ്ങ തിപ്പലി അരിവിടയം ഇടവകം ഇവ സമം പൊടിചുപൊടി തേനിൽ ചാലിച്ചു സേവിച്ചാൽ പനിയിലുണ്ടായ അതിസാരം കുറ ശ്വാസംമുട്ടൽ ഹർദ്ദി ഇതുകളെല്ലാം ശമിക്കും.

൨൫. ലോഭ്യേനാപിപ്പലീ ബാലാ ബാലസ്യാതിസൃതൌ ഹിതഃ | ശ്രീരസോ മാക്ഷികയുതോ ധാതകീകസുമെസ്സമം.

പാച്ചോറിത്തൊലി തപ്പിലി മഞ്ഞൾ ഇവ സമം തേൻ ചേർത്തുകൊടുത്താൽ അതിയായ അതിസാരം ശമിക്കും. തിരുവട്ടപ്പനയും താതിരിപ്പച്ചുംകൂടെ അരച്ചു തേൻചേർത്തു കൊടുത്താലും അതിസാരം ശമിക്കും.

൨൬. സമജ്ഞാധാതകീലോഭ്യശാരിബാഭിഃ ശൃതം ജലം | ദിങ്ദരപി ശിശോർദ്വേമതീസാരേ സമാക്ഷികം.

പാച്ചുണ്ടവേര് താതിരിപ്പുവ് പാച്ചോറിത്തൊലി നന്നാരിക്കിഴങ്ങ് ഇവ സമം കഷായംവെച്ചു പിഴിഞ്ഞരിച്ച് ആറിക്കുറക്കി തേൻ മേപ്പൊടിചേർത്തുകൊടുത്താൽ അതിസാരം ശമിക്കും.

൨൭. നാഗരാതിവിഷാമുസ്യവാളകേന്ദ്രയവൈഃ ശൃതം | കമാരം പായയേൽ പ്രാതഃ സവാതീസാരനാശനം.

ചുക്ക് അരിവിടയം മുത്തങ്ങ ഇരുവേലി കുടകപ്പാലയരി ഇവ കഷായം ബാലന്മാർക്ക് അതിസാരത്തിന്നു നല്ലതാകുന്നു.

൨൮. ലാജാഃ സയഷ്ടീമധുകാ ശർക്കരക്കണ്ഠമേവ ച | തണ്ഡുലോദകയോഗേന ക്ഷിപ്രം ഹന്തി പ്രവാഹികാം.

മലര് ഇരട്ടിമധുരം ഇവ പൊടിചുപൊടി സമം പഞ്ചസാരചേർത്തു തേനിൽകഴച്ച് അരിക്കാടിയിൽ കലക്കി കൊടുത്താൽ പ്രവാഹിക (മുക്കൽ) ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൨൯. രജനീ സരളോ ഭാരു ബൃഹതീ ഗജപിപ്പലീ | പൃഷ്ഠി പണ്ണി ശതാഹ്വ ച ലീഡാ മാക്ഷികസപ്പിഷാ(൩൦)ദ്വീപനീ ഗ്രഹണീ ഹന്തി മാരുതാത്തിം സകാമിലാം | ജപരാതിസാരപാണ്യുതപം ബാലാനാം സർവരോഗനശ്.

മഞ്ഞൾ ചരച്ചും ദേവതാരം ചെറുവഴുതിനവേര് അത്തിത്തിപ്പലി മുച്ചിലവേര് ശതകുപ്പ ഇവ സമം പൊടിച്ചു തേനും നെയ്യും കൂട്ടിക്കുഴച്ചു ലേഹപാകമാക്കി സേവിപ്പിച്ചാൽ ജഠരാഗ്നിക്ക് ഭീമനശക്തിയുണ്ടാകും. ഗ്രഹണീഭോഷം നശിക്കും. വാതകേപേജമായ വയറിൽ വേദന കാമില പനി അതിസാരം പാണ്യുതപം ഇതുകൂടി ശിശുക്കൾക്കുണ്ടാകുന്ന മഠരോഗങ്ങളും ശമിക്കും.

൩൧. പൊഷ്കരാതിവിഷാശൃംഗീമാഗധീധനപന്യാഷകൈഃ | കൃതം ചൂണ്ണന്തു സക്ഷൌദ്രം ശിശുനാം പഞ്ചകാസജിത്.

പുഷ്കരമൂലം അതീവിടയം കർക്കശശൃംഗി തിപ്പലി കൊടി ഇവുവേര് ഇവ സമം പൊടിച്ചുപൊടി തേൻചേർത്തു കൊടുത്താൽ ശിശുക്കൾക്കുണ്ടാകുന്ന അഞ്ചുതരം കുരയും ശമിക്കും.

൩൨. ധാന്യം ശക്കരയാ യുക്തം തണ്ഡൂലോദകസംയുതം | പാനമേതൽ പ്രദാതവ്യം കാസശ്വാസാപഹം ശിശോഃ.

കൊത്തംചാലയരി പൊടിച്ചു പഞ്ചസാരചേർത്ത് അരിക്കുടിയിൽ കലക്കി സേവിച്ചാൽ കാസശ്വാസം ശമിക്കും.

൩൩. ചൂണ്ണം കടകരോഹിണ്യോ മധുനാ സഹ യോജയേൽ | ഹിക്കാം പ്രശമയേൽ ക്ഷിപ്രം ഛർദ്ദിഞ്ചാപി ചിരോത്ഥിതാം.

കടകരോഹണി പൊടിച്ചു തേനിൽ ചാലിച്ചു സേവിച്ചാൽ ഇക്കിട്ടവും ഛർദ്ദിയും കുറേക്കാലമായി തുടങ്ങിയതായാൽകൂടെ ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൩൪. സുനന്ധയസ്യ ബാലസ്യ ഹിക്കാ സ്യാദൃദി വേഗിനീ | മൂർച്ഛി വക്ഷസി ചാത്യാഗം കൃതപാ തുണകണം ക്ഷിപേത്.

മുലക്കുടിക്കുന്ന ശിശുവിന് വേഗിനി എന്ന ഇക്കിട്ടമുണ്ടായാൽ തലയിലും വക്ഷസ്സിലും എണ്ണതേപ്പിച്ചു പച്ചപ്പുല്ല് ചെറിയ കണ്ണുമാക്കി പൊട്ടിച്ചു എണ്ണതേച്ചു സ്ഥലത്തിടുക.

൩൫. പ്രസാരണീ കല്ലുകയാമ്പസിലം തിലോത്ഭവം നാവ
നപാനലേഖൈഃ | ഹിക്കാം നജാം നാശയതി ത്രിമാസാൽ
പൊലസ്സുപലക്ഷ്മീമിവ രാമഭദ്രഃ.

തലനീളി കയറയും കല്ലുമായി കാച്ചിയ എണ്ണതേപ്പി
ക്കുകയും സേവിപ്പിക്കുകയും അതുകൊണ്ടു നസ്യംചെയ്തയും ചെ
യ്യാൽ ഇക്കിട്ടം ശമിക്കും.

൩൬. പീതം പീതം വജ്രദന്തു സൂത്രം തം മധുസപ്പി
ഷാ | ദിവാന്താകീഫലരസം പഞ്ചകോലഞ്ച ലേഹയേൽ.

ചെറുവഴുതിനങ്ങയും വെള്ളോട്ടുവഴുതിനങ്ങയും സമം പിഴി
ഞ്ഞ നീരിൽ തിപ്പലി കാട്ടുതിപ്പലിവേര് കാട്ടുമുളകിൻവേര്
കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങ് ചുക്ക് ഇവ സമം അരച്ചുകലക്കി സേവിപ്പി
ച്ചാൽ മുലകടിക്കുമ്പോഴെല്ലാം മർദ്ദിക്കുന്നതും മാരം.

൩൭. പിഷ്പാ ഗന്ധച്ചന്ദീജാനി തപാഖുവിൻനിംബവാ
രിണാ | നാഭോ ഗുദേ വാ ലേപേന ശിശുനാം രേചനം ഭ
വേൽ.

വെളുത്ത ആവണക്കിൻകുരുവും എലിക്കാഷായംകൂടെ അ
രച്ചുവേപ്പിലപിഴിഞ്ഞനീരിൽ കലക്കി ഗുദത്തിലോ നാഭിയി
ലോ പുരട്ടിയാൽ കുട്ടികൾക്കു വയറിളകും.

൩൮. ലാക്ഷാരസസമം തൈലം തൈലാന്തസു ചതുർത്ഥ
ണം | രാസ്താ ചന്ദനകഷ്യാബുവാജിഗന്ധാനിശാദപയൈഃ (൩൯)
ശതാഹ്വദാതയഷ്ടഗ്രാഹമുച്ഛാതിക്കാഹരേണഭിഃ | സംസിദ്ധം
ജപരക്ഷോഘ്ലം ബലവണ്ണകരം ശിശോഃ.

എണ്ണയും എണ്ണയോളം കോലരക്കുവെച്ചുറിയ രസവും
എണ്ണയിൽ നാലിരട്ടി തൈരുവെള്ളവുംകൂട്ടി കൽക്കത്തിന്ന് അ
രത്ത ചന്ദനം കൊട്ടം മുത്തങ്ങ അമുക്കിരം മഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞ
ത്തൊലി ശതകപ്പു ദേവതാരം ഇരട്ടിമധുരം പെരുങ്കരുമ്പവേര്
പുത്തരിച്ചുണ്ടവേര് അരേണകം ഇവ സമം അരച്ചു കലക്കി കാ
ച്ചി അരിച്ചു തേപ്പിച്ചാൽ ബാലന്മാർക്കുള്ള പനി ഭ്രുബാധ ഇ
തുകൾ നശിക്കും. വണ്ണപ്രസാദവും ബലവും വർദ്ധിക്കും.

൩൯. ബ്രാഹ്മീസിദ്ധാത്മകവചാശാരിവാകുഷ്ഠസൈന്ധ
വൈഃ | സകന്നൈസ്സാധിതം സപ്പിച്ചാങ്മേധാസ്മൃതിവർധനം.

ബ്രഹ്മി കടക് വയമ്പ് നന്നാരിക്കിഴങ്ങ് കൊട്ടം തിപ്പലി ഇവ കല്ലുമായും ഇത്തുപ്പു പാത്രപാകുമായും കാച്ചിയ നെയ്യു സേവിപ്പിച്ചാൽ ശബ്ദം നേരെപറപ്പെടും. ബുദ്ധിയും കാർമ്മശക്തിയും വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യും.

൪൦. സവ്യാപസവ്യയോഗേന ജിഹ്വാം ദന്തോഗ്രയോങ്ഖ് ഹിഃ | പ്രവൃത്തയേദയത്തേന സായം പ്രാതസ്തു വാശഭവേൽ.

നാവു ചപ്പിന്റെറുനീതെ എടുത്തും വലത്തും ഭാഗങ്ങളിലേക്കു രാവിലെയും വൈകുന്നേരവും പ്രയാസംകൂടാതെ നീട്ടിച്ചാൽ ക്ഷണത്തിൽ സംസാരിക്കാറാകും.

൪൧. സപ്താഹദാക്ഷുദനക്തമാലമുലൈസ്സരംഗാരിജടംസ മേനൈഃ | ഉത്സാദിതാംഗഃ പതുരൂത്രപിഞ്ഞഃ ശ്രീബേരമുണ്ഡീ സലിലാഭിഷിക്തഃ (൪൨) ദിനേ ദിനേ യാതി ശിശുഃ പ്രവൃദ്ധിപതിഃ ക്ഷപാണാമിവ ശുക്ലപക്ഷേ.....

പാലയില എരുകില ഉണ്ടിൻവേരിന്മേൽതൊലി കണവീരത്തിൻചേർ മാങ്ങി ഇവസമം ഗോമൂത്രത്തിലരച്ച മേലാസകലം തേക്കുകയും ഇരുവേലിയും ശ്രാവണിയുംകൂടെ ഇട്ടു തിളപ്പിച്ചു വെള്ളംവെട്ടിക്കുളിപ്പിക്കുകയും ചെയ്താൽ ബാലൻ ക്ഷണത്തിൽ പുഷ്ടിപ്പെടും.

൪൩. ഹരിതകീവചാക്ഷുഃകല്പം മാക്ഷികസംയുതം | പീതപാകുമാരഃ ഘൃന്യേന മുച്യതേ താലുക്കണ്ടകാൽ.

കടക് വയമ്പ് കൊട്ടം ഇവ സമം തേനിൽ അരച്ചു മുലപ്പാലിൽകലക്കി സേവിപ്പിച്ചാൽ താലുക്കണ്ടകം ശമിക്കും.

൪൪. ഫലത്രികം ലോബ്രുപനന്ദവേ ച സശൃംഗിവേരം ബൃഹതീദ്രവഞ്ച | ആലേപനം ശ്ലേഷ്മഹരം സുഖോഷ്ണം ക്ഷുണകേ കാർമ്മദം ശിശുനാം.

ത്രിഫല പാച്ചോററിത്തൊലി തമിഴാമവേർ ചുക്ക് ചെറുവഴുതിനവേർ വെള്ളോട്ടുവഴുതിനവേർ ഇവ സമം അരച്ചു വെള്ളത്തിനേച്ചാൽ കഫക്കോപവും കുഷ്ഠവും ശമിക്കും.

൪൫. പ്രാചീനതം പാണ്ഡരസിന്ദുവാരമൂലം ശിശുനാം ഗളകേ നിബന്ധം | ഹിനോതി ദന്തോരുവവേദനോഞ്ച നിശ്ശേഷമേ കാഞ്ചകരണ്ഡ ഏവ.

വെളുത്ത നൊച്ചിയുടെ പടിഞ്ഞാടുപോയ വേര് ഇരുമ്പു തൊടിക്കാതെ പാിച്ചെടുത്തു കഴുത്തിൽകെട്ടുകയോ, മഞ്ഞപ്പുവുള്ള മുരുകുന്തിയുടെ നാരായവേരുപറിച്ച കഴുത്തിൽ ധരിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യാൽ ദന്തോന്മുഖം ദന്ത ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൪൩. മഹോഷ്ഠംഗസംലഗ്നമുൽഗോരോചനനിമിത്തം തിലകം ഭൂതവേതാദികുശ്ലാസ്സാദിന് ജലേഷ്ടിശോഃ.

കാലക്കൊമ്പത്തെ മണ്ണും ഗോരോചനവൃക്ഷത്തിന്റെ കീഴ്യിടിച്ചാൽ ബാലഗ്രഹങ്ങളായ ഭൂതവേതാദികളുടെ ബാധ ശമിക്കും.

൪൪. രാത്ര്യഗ്രാഹണി റിമോകഹിംഗുനിബദ്ധമേദഃ കൃതഃ | സ്ത്യാൽ സിദ്ധായം മഹാധുമാ ഡാഹിന്യാദിരതിപ്രിയം.

മഞ്ഞൾ വയമ്പ് പാചിപ്പിച്ച കായം വേപ്പില ഇതുകളെല്ലാംകൂടെ വട്ടു പുകച്ചുപൊക ഡാഹിനിമുതലായ ഭേദങ്ങളുടെ ബാധ ശമിക്കുവാൻ നല്ലതാകുന്നു.

൪൫. മഞ്ജിഷ്ഠാദിനിശാകചനവചാഹിംഗുപ്രിയംഗുലമ്യോഷാദിഗന്ധജീരകാവിവരാദർശ്വകരഞ്ജാസ്ഥിഭിഃ | പിഷ്ടൈരജജലേന ഹന്തി രചി വത്തിസ്സമസ്താൻ ഗ്രഹാൻ സ്താനോദന്തനപാനഭോജനവിധൗ ധൃമേ ച സംയോജിതം.

മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി വരട്ടുമഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞത്തൊലി രക്തചന്ദനം വയമ്പ് കായം ഞാഴൽപൂവ് ദേവതാരം ചുക്ക് മുളക് തിപ്പലി കണിക്കൊന്നത്തൊലി ജീരകം കരിഞ്ചീരകം കടുക്ക നെല്ലിക്ക ഗാന്നിക്ക ചെറുതേക്കിൻവേര് ഉണിൻകരു ഇവ സമം ആട്ടിൻമുത്രത്തിലൊച്ചു ഗുളികയാക്കി ശീലിപ്പിച്ചാൽ എല്ലാതരം ഗ്രഹബാധയും ശമിക്കും. ആ ഗുളിക എന്തെല്ലാം വിധത്തിൽ ഉപയോഗിക്കാമെന്നും വിവരിക്കുന്നു. കുളിപ്പിക്കുന്ന വെള്ളത്തിൽ കലക്കുക മേൽ തേപ്പിക്കുക അനുപാതവ്യത്യാസം കലക്കി സേവിപ്പിക്കുക അന്നത്തിൽ കൂട്ടിക്കൊടുക്കുക പുകയ്ക്കുക ഈ പരഞ്ഞ എന്തെങ്കിലും വിധത്തിൽ ശീലിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാം.

൪൬. മഹാമുണ്ഡിനിശോഭിച്ചുകപാമസ്താനം ഗ്രഹാപഹം | സ്വപ്നമരദാഭയനിശാചനനൈശ്വാനലേപനം.

മഹാശ്രാവണി മഞ്ഞർ ഇരുവേലി ഇവ സമം ചതച്ചിട്ടു
തിളപ്പിച്ചു വെള്ളത്തിൽ കുളിപ്പിക്കുകയും, എഴിലാമ്പാല കടുകു
മഞ്ഞർ ചന്ദനം ഇതുകൾ അരച്ചു കുറിയിടിക്കുകയും ചെയ്താൽ
ഗ്രഹബാധ ശമിക്കും.

ഭം. ഗ്രഹപീഡിതബാലസ്യ ഷ്ഠീവനഞ്ച ക്ഷണാൽ ഭു
വേൽ 1 കുളാത്തൽപാശ്ചയോശ്ശീഘ്രം ഭേദം വൈ കംസപാ
ത്രയോഃ.

ഗ്രഹബാധനിമിത്തം എല്ലാസമയവും ഭൂഷ്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കു
ന്നരായി കണ്ടാൽ അവന്റെ ഇടത്തും വലത്തും രണ്ട് കാട്ടുപാ
രുംവെച്ച് അതുകൾ പൊട്ടിക്കുന്നതുപോലെ കൊട്ടിക്കൊണ്ടി
രിക്കുക.

ഇ തി ഐ ട്രേ മ നേ റ മ യാ ങ്ങ

പഞ്ചദശഃ പടലഃ

അഥ ഷോഡശഃ പടലഃ.

ഭൂതഗ്രഹചികിത്സാധികാരഃ.

൧. ഉഷ്ണസി പയസി പീതം പുണ്ഡരീകസ്യ മാംസം ജന്തുതി
മനസിജാതോപദ്രവോന്മാദതാപം 1 ജന്തുതി തനപുഷ്ടിം തഭി
മാംസാദമാംസം കിമുത ബലകരതപം തസ്യ സദ്യോഹരസ്യ.

രാവിലെ സിംഹമാംസം വെച്ചുറി സേവിച്ചാൽ ചിത്തഭ്ര
മവും ഉന്മാദവും ശമിക്കുകയും ശരീരത്തിന്നു പുഷ്ടിവരികയും ചെ
യ്യും. ഇതു മാംസാദമാംസമാകയാൽ ശരീരബലം വർദ്ധിക്കുമെന്നു
ജ്ഞതു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

മധുമധുകമാഗധീപാം ഖർജ്ജരശതാവരീകശേത്രണം 1 സ
വിദാരിണം കല്ലു പാനാദുന്മാദമപഹരതി.

ഇരട്ടിമധുരം ഇരിപ്പുകാതൽ തിപ്പലി ഈത്തപ്പഴം ശതാവ
രിക്കിഴങ്ങു കഴിമുത്തങ്ങ പാൽമുക്കിൻകിഴങ്ങ് ഇവ സമം അര
ച്ചു കലക്കി സേവിച്ചാൽ ഉന്മാദം ശമിക്കും.

൩. പുണ്ഡ്രക്ഷകാഞ്ചനരേണുസ്യ സസ്യന്ദ്രസ്യലുഗ്നകർമ്മ 1
ന്ദ്രസ്യോ ഞ്ഞമുഖേ സദ്യഃ സർവ്വോന്മാദവിനാശനഃ.

പുണ്ഡരീകക്കുരിമ്പിന്റെ തണ്ടു പൊടിച്ചു പൊടി മുലപ്പാ
ലിൽകലക്കി നസ്യം ചെയ്താൽ എല്ലാതരം ഉന്മാദവും ശമിക്കും.

൪. രേണുജ്ജീരണ സംയുക്തം കണ്ണികാരഭസ്മം | ഉ
ന്മാദപീഡിതേ നസ്യം മാത്രം രചിതം ഹിതം.

കൊമ്പപ്പച്ചൻ പൊടി പാലിൽ ചേർത്ത നസ്യം ഉന്മാദ
ഹരം.

൫. ദ്രാക്ഷാബ്ജയാഷ്ടീമധുകചർമ്മരഹിമകണാഭോഭിഃ | സു
ന്ദ്രമധുഘൃതസിതേക്ഷുസപരസേനോന്മാദനാശനായ സ്പ്രാൽ.

മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴം മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ് ഇരട്ടിമധുരം ചിററീ
ന്തൽ ചന്ദനം തിപ്പലി ഇരുവേലി ഇവ സമം അരച്ചു മല
പ്പാൽ തേൻ നെയ്യ് വെള്ളക്കരിമ്പിൻനീര് ഇവ സമം ചേർത്ത്
തിൽകലക്കി ശീലിച്ചാൽ ഉന്മാദം ശമിക്കും.

൬. സാധിതം ഷോഡശഗുണകൃശ്ശാബ്ജസപരസേ ഘൃതം |
യഷ്ടികല്പം പ്രഗേ പീതമുന്മാദാപസ്മതീ ജയേൽ.

നെയ്യിൽ പതിനാറിരട്ടി കമ്പളങ്ങാനീരുകുട്ടി ഇരട്ടിമധുരം
കല്പമായി കാച്ചിയ ഘൃതം ശീലിച്ചാൽ ഉന്മാദവും അപസ്മാരവും
ശമിക്കും.

൭. പാനാദ്യഞ്ജനനസ്പ്രാദ്യൈഃ പിത്തമത്യൽഖണ്ഡം ജയേൽ
ധാത്രിസപരസസംയുക്തമാജ്യം ഹയംഗവീനവൽ.

പച്ചനെല്ലിക്ക ഇടിച്ച് പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ വെണ്ണനെയ്യുകുട്ടി
കാച്ചി അരിച്ച് ആ നെയ്യ് സേവിക്കുകയും തേക്കുകയും നസ്യം
ചെയ്തയും ചെയ്യാൽ പിത്തകോപജമായ ഉന്മാദം ശമിക്കും.

൮. ബ്രാഹ്മീസപരസേ സിലം കുഷ്ഠവചാശഃ ചെപ്പുപ്പിക്കാശ
ഭേ | ആജം പീതം സപ്പിസ്തവാപസ്മാരദോഷഹ്ലം.

ബ്രാഹ്മി ഇടിച്ച് പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ കൊട്ടം വയമ്പ് ശംഖുപു
ഷ്പത്തിൻവേര് ഇതുകൾ കല്പനായി കാച്ചിയ ആട്ടിൻനെയ്യ് സേ
വിച്ചാൽ എല്ലാതരം അപസ്മാരവും ശമിക്കും.

൯. ശ്രീവാസാഗരുദാരുപ്രിയംഗുവംശതപഗോതുവിൾകുഷ്ഠം |
സാജ്യം പിഷ്ടമജായാ മൂത്രേണ ഛായയാ ത്രയ്ക്കം (൧൦) തൈർഭൃ
പോ ബ്രഹ്മസഹോ നാമ്നാപസ്മാരരാക്ഷസവിശാചാൻ | ഭ്രതഗ്ര
ഹാംശ്ര സപ്പാൻ ജപരഞ്ചചാതുർത്ഥകം ഹന്ത്വാത് (൧൧) സൌഭാഗ്യ
വിഹീനാ യാ പുഷ്പപീഡിതാ ച യാ ഭവേന്നാരി | യംസാം മേ
ഹോ ഭവതി താസാം ച ഹിതോ ഭവേദ്യുചഃ.

തിരുവട്ടപ്പുഴ അകിലുദേവതാരം ഞാഴൽപൂവ് മുളഞ്ഞാലി
പൂച്ചുക്കുഴും കൊട്ടം ഇവ സമം ആട്ടിൻമുത്രത്തിലരച്ചു നെയ്യും
ചേർത്തു വിഴലത്തുവെച്ചുണക്കി കണലിലിട്ടു പുകച്ചു ആ പുക
എപ്പിടുക. ബ്രഹ്മസഹസ്രനാമ പ്രസിദ്ധമായ ഈ ധൂപം ശീലി
ച്ചാൽ അപസ്ഥാരം രാക്ഷസഗ്രഹാവേശം പിശാചുഗ്രഹബാധ
ഭൂതബാധ ഗ്രഹബാധ സ്പ്പവിഷം നന്നാലാംപനി ഇതുകളെ
ല്ലാം ശമിക്കും. സൌഭാഗ്യം കുറഞ്ഞവളും തീണ്ടാരിക്കു തകരാ
രുള്ളവളും മേഘമുള്ളവളും ഈ ധൂപം ശീലിക്കുന്നതു നല്ലതായി
രിക്കും.

൧൧. ഏതഭ്യുമവിധാനൈർമ്മന്ത്രി മന്ത്രം ജപേദേതം । മ
ന്ത്രോക്ത ദ്വിതരണയേ സ്വാഹേതി പ്രണവയുക് പൂർവ്വം.

ഈ പറഞ്ഞ ബ്രഹ്മസഹസ്രം ശീലിപ്പിക്കുന്നസമയം ഞാ
തരണി തരണി സ്വാഹാ എന്ന മന്ത്രം ജപിക്കുകയും വേണം.

൧൨. സഹ്യം യാവൽ ഭവതി ബഹുലസ്യാഹരിതപാ സ
താപ്തം സുന്ദ്രം പ്രാതഃ സുനിപുഷ്പഭീഷക പായയേൽ ഭ്രാന്ത
ചിത്തം । സാജ്യക്ഷീരം ദശദിനമചി ക്ഷീരമേവം പ്രണീതം നൃ
ന്ദ്യേ ഘൃഷ്ടം കതകതരുണഃ പായയേൽ സ്ത്യാൽ സുഖായ.

മാക്കീരക്കല്ലു ഉലയിലിട്ടു പഴുപ്പിച്ചു പുറത്തു മുലപ്പാലിലി
ട്ടുക ചിന്നെയും പഴുപ്പിച്ചു മുക്കുക ഇങ്ങിനെ ആ മാക്കീരക്കല്ലു
ചൊടിയുന്നതുവരെ പഴുപ്പിച്ചു മുക്കിയെടുത്ത മുലപ്പാൽ രാവിലെ
സേവിപ്പിച്ചാൽ ഭ്രാന്ത ശമിക്കും. നെയ്യും പാലും കൂട്ടിയതിൽ
ഇതേവിധം മാക്കീരക്കല്ലു പഴുപ്പിച്ചു മുക്കി പത്തുദിവസം ഇടവി
ടാതെ സേവിപ്പിക്കുന്നതും നല്ലതാകുന്നു. ഇളയ തേറ്റാമ്പരൽ
അരച്ചു മുലപ്പാലിൽചേർത്തു സേവിപ്പിക്കുന്നതും ഭ്രാന്ത ശമിക്കു
വാൻ നല്ലതാണ്.

൧൩. ബലാംതുമത്യാർദ്രാദ്രവഞ്ച ബൃഹതീഗോക്ഷരസ്വ
ച । ദ്വാത്രിംശന്നിഷ്ഠമേതേയം ക്ഷണ്ണപ്രത്യേകമാഹരേൽ (൧൫)
ദ്രോണാലേ സലിലേ ക്ഷിപ്താ പാദശേഷേ വിപാചിതേ । അ
മൃതാസ്വപ്നികവരീമുവ്വകന്യാരസം പൂഥക (൧൬) കഡബം ക
ഡബം ദത്വാ ബിസാത്തേസ്തദുമാൽ ഫലാൽ । കദളീകന്ദസാരം

ചു പ്രത്യേകം കഡബാലംകം (൧൭) ദ്രോണകാലാസ്യ
ഘൃതസ്യോഷധകല്പം । തന്മീൻ വിശാലാം ഹിതാം ച ഹയ
ഗന്ധം സമാവപേൽ (൧൮) ക്ഷീരാഡകേന വിധിവൽ ഘൃതപ്ര
സ്ഥം വിചാചയേൽ । ഏതൽ സ്മൃതിപ്രദം നാമ ഘൃതം യക്ത്വാ
പ്രയോജിതം (൧൯) ഉന്മാദാപസ്മതീ ഹന്ത്വാൽ പിത്തമത്യുത്ബ
ണം തഥാ । ധീമേധാസ്മൃതികൃച്ചൈവ ദാഹതൃഷ്ണാഹരം പരം.

കരന്തോട്ടിവേര് വെങ്കരന്തോട്ടിവേര് രേരിലവേര് മുപ്പില
വേര് ചെറവഴുതിനവേര് വെള്ളോട്ടുവഴുതിനവേര് ചെറിയ തെ
രിഞ്ഞിൽ വലിയ തെരിഞ്ഞിൽ ഇവ കാരോന്നം ചര കഴഞ്ചുവീ
തം ചതച്ച് വൃ ഇടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ചു നാലോ
ന്നാക്കി ചണ്ടി പിഴിഞ്ഞുകുളഞ്ഞ് ആ കഷായജലത്തിൽ, ചിററ
മുത് വീരാരില ശതാവരിക്കിഴങ്ങ് ചെങ്കുരുമ്പ കഞ്ഞുണ്ണി ഇവ
പ്രത്യേകം ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ് നാഴി പീതം നീരും താമരവളയും ഇ
ളനീർ കദളിവാഴക്കിഴങ്ങ് ഇവ പ്രത്യേകം ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ് ഉ
രിവീരം നീരുംകൂടി അരിച്ചു നാലിടങ്ങഴി പശുവിൻപാലും കരി
ടങ്ങഴി നെയ്യുംകൂടി കൽക്കത്തിന് കല്യാണകം ഘൃതത്തിന്റെ മ
തന്നകൾ ചേർക്കുകയും അരിൽ കാട്ടുവെള്ളരിയുടെ സ്ഥാനത്ത്
അമുഷരം ചേർക്കുകയും വേണം. കല്യാണകഘൃതേഷധങ്ങൾ—
കട്ടക്ക പൊപ്പിക്ക താന്നിക്ക കാട്ടുവെള്ളരി (ഇവിടെ അമുഷരം)
ചിററലം ദേവതാരം ഏലാവാലകം നന്നാരിക്കിഴങ്ങ് ചാവു
ള്ളിക്കിഴങ്ങ് വരട്ടുമഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞത്തൊടി കാറ്റില വേര് മുപ്പി
ലവേര് ഞാഴൻപൂവ് തകരം ചെറവഴുതിനവേര് കൊട്ടം മഞ്ച
ട്ടിപ്പൊടി പാറുപൂവ് ഉറമാമ്പഴത്തോട് വിഴാലരി താലീസപ
ത്രം ഏലത്തരി പിചുകൊമത് ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങ് നാഗദന്തി
വേര് പനീമുക ചന്ദനം ഇവ മുമ്മുനക്ഷഞ്ച് അരച്ചുകലക്കി
കാച്ചി ശീലിക്കുക. സ്മൃതിപ്രദമെന്ന ഈ ഘൃതം വേണ്ടപോലെ
ശീലിച്ചാൽ ഉന്മാദം അപസ്ഥാരം പിത്തകേപം ഇതുകളും ചുട്ട
നീറും ദാഹവും ശമിക്കും. ബുദ്ധി മേധ സ്മൃതി എന്ന മനോഭാ
വങ്ങൾ വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

ഷോഡശഃ പടലഃ.

അഥഃ സപ്തദശഃ പട്ടലഃ.

നേത്രരോഗാധികാരഃ.

൧. തുത്ഥസ്യാതപപകപന്യ ഗോമൂത്രേ ച രസക്രിയാ । ക
കൃണകാദിവർത്തമാത്മരോഗരാജിവിനാശിനീ.

തത്ത്ത് ശുദ്ധീചെയ്യു പൊടിച്ച് ഗോമൂത്രത്തിലിട്ടു വെയില
ത്തുവെച്ചു മുടുപ്പിടിപ്പിച്ച് ഉരസി ചേർത്തു കുഴമ്പാക്കി എഴുതി
യാൽ കുട്ടണകം മുതലായ വർത്തരോഗങ്ങളെല്ലാം ശമിക്കും.

൨. അക്ഷികൂടേ കചാകാരം ചരിതാ മേദഃ സമുദ്ധരേൽ ।
വർത്തരോഗവിനാശായ പില്ലാദിശമനായ ച.

വർത്തരോഗങ്ങളും പില്ലാദികളും ശമിക്കണമെങ്കിൽ കണ്
പോളകളിൽ ദുഷിച്ചുനില്ക്കുന്നതും കഫംവന്നു നിറഞ്ഞതുപോ
ലെയിരിക്കുന്നതുമായ മേദസ്സിനെ (ശസ്ത്രക്രിയയിൽ സമർത്ഥനായ
വൈദ്യൻ) കീറി എടുത്തു കളയുകയും വേണം.

൩. വിഷുഷ്യ കരളൈ പ്രായഃ സ്വേദയേന്നയനേ മുഹൂഃ ।
വർത്തസഞ്ചാതപിടികാ നാശമായാന്ത്യസംശയം.

കഷ്ടത്തിന്റെ അടി തമ്മിൽ ഉരസി മുടുപ്പിടിപ്പിച്ച് കൂട
കൂടെ കണ്ണിൽവെച്ചു പോള മുടുപ്പിടിപ്പിച്ചാൽ കണ്ണിൽ കുരു
ശമിക്കും.

൪. കുംഭികാവർത്ത ലിഖിതം സൈന്ധവപ്രതിസാരിതം ।
യഷ്ടീയാത്രീപടോലാനാം കപാമേന പരിഷേചയേൽ.

കണ്ഠപാളയുടെ ഉള്ളിൽ ചെറിയ അനേകം കുഴവുണ്ടാ
യി കണ്ടാൽ ഉരസി ചോരകളുണ്ണ് ഇതുപു പൊടിച്ച് ഇതിന്നു
ശേഷം ഇരട്ടിമധുരവും നെല്പിക്കയും പടോലവള്ളിയുംകൂടെ ക
ഷായംചെയ്തു ധാരയിടുക. ഉരസുവാനുള്ള വിധിയെ ഗ്രന്ഥാന്ത
രത്തിൽ ഇപ്രകാരം വിവരിക്കുന്നു. അതിനെയും വിവരിക്കാം.

നിവാതേയിഷ്ഠിതസ്യാപ്തൈ ശുദ്ധപ്രോത്താനശായിനഃ ।
ബന്ധിഃ കോഷ്ഠാംബുതപ്തേന സ്വേദിതം വർത്ത വാസനാ । നിർഭ
ജ്യവസ്ത്രാന്തരിതം വാമാംഗുഷ്ഠാംഗുലീധൃതം । ന സ്രംസതേ ചല

തി വാ വർത്തമാനം സർവ്വതസ്കരഃ | മണ്ഡലാഗ്രേണ തത്തി
യ്ക കൃതപാ ശസ്ത്രപദാങ്കിതം | ലിഖേത്തേനൈവ പത്രൈർവ്വാ
ശാകശാഖാലികർദ്ദിക്കൈഃ | ഫേനേന തോയരാശേർവ്വാ പിചുനാ
പ്രമുജന്നസ്യുക | സ്ഥിതേ രക്തേ സുലിഖിതം സക്ഷൗഭ്രൈഃ പ്ര
തിസാരയേൽ | യഥാസ്ഥമുക്തൈരനൗ ച പ്രക്ഷാഭ്യോഷ്ണേ ന വാ
രിണാ ഘൃതേനാസിക്തമദ്യക്തം ബജ്ജീയാന്മധുസപ്തിഷാ.

നേത്രരോഗിയെ വിധിപ്രകാരം വമനവിരേകങ്ങളെ ശീലി
പ്പിച്ചതിന്നുശേഷം കാറ്റിന്റെ ശല്യമില്ലാത്തതായ സ്ഥലത്തു മ
ലത്തിക്കിടത്തിയാൽ വൈദ്യൻ കാഞ്ഞവെള്ളത്തിൽ ശീലമുക്കി
അവന്റെ കണ്പോളകളുടെ മീതെ ഉഴിഞ്ഞു വിശപ്പിച്ച് ആ
പോളകളുടെ മീതെ കാരാ തിരിവെച്ച് അതിന്റെമീതെ പോ
ളകളെ പിന്നോക്കം മറിച്ചു വെക്കുകയും ഏതു കണ്ണിലെ പോള
യിൽ ഉരസുന്നുവോ ആ കണ്പോളയെ ഇടത്തെ കയ്യിന്റെ
പെരുവിരലും ചൂണ്ടാണിവിരലും കൂട്ടി, പോള ഇളകാത്തവിധം
ഉറപ്പിൽ പിടിച്ച് മണ്ഡലാഗ്രമെന്ന ശസ്ത്രംകൊണ്ടു പോളയുടെ
ഉള്ളിൽ വിലങ്ങത്തിൽ ത്രണപ്പെടുത്തുകയും പിന്നെ ആ ശസ്ത്രം
കൊണ്ടോ തേക്കിലകൊണ്ടോ പാറകത്തിലകൊണ്ടോ ഇരേവ്വായ
മുള്ള ചെമ്പരത്തിമൊട്ടു മുതലായ മറ്റു സാധനങ്ങൾകൊണ്ടോ
കടൽനാക്കുകൊണ്ടോ ഉരസണം. ആ സമയം പുറപ്പെടുന്ന ചോ
ര ശീലകൊണ്ടു കണ്ണിയെടുക്കുകയും വേണം. ഉരസുന്നതിന്റെ
സമഗ്രോഗവന്നാൽ ചോര പുറപ്പെടാതാകും. ആ ലക്ഷണം
കണ്ടാൽ അതാതു കരകളുള്ള കൗഷധം തേനിൽചേർത്ത് കഴുകുക
യും കാഞ്ഞവെള്ളംകൊണ്ടു കഴുകുകയും ചെയ്തു നൈ പുരട്ടിയ
തിന്നുശേഷം തേനും നെയ്യുംകൂട്ടി കഴുകുകയും ശീലകൊണ്ടു കണ്ണു
മൂടികെട്ടുകയും വേണം.

൫. നരാസ്ഥിപുണ്ണം സുന്ദ്രേന കാംസ്യേ ഘൃഷ്ടം പ്രലേപ
യേൽ | നയനേ ബഹിരന്തശ്ച കൂട്ടണാദിഹരം പരം.

മനുഷ്യന്റെ എല്ലു ഓട്ടുപാത്രത്തിൽ മുലപ്പാലാക്കി അതിൽ
അരച്ചു കണ്ണിലെഴുതുകയും പുളവളയിടുകയും ചെയ്താൽ കൂട്ടണ
കാദികളെല്ലാം ശമിക്കും.

൬. തുത്ഥാഭയാഹേനശിരഃകപാലൈജ്ജംബീരസാരേ മന്യ

ണം പ്രപിഷ്ഠഃ । വന്തിഃ കൃതാ സുന്യാവിധിതാ സ്യാൽ പി
ല്ലാമ്വയാലസപോമകിപ്ലാ.

തത്ത് കടുക്ക കടൽനാക്ക് തലയോട് ഇവ സമം ചെറുനാ
രണനീരിലരച്ചുണ്ടാക്കിയ ഗുളിക മുലപ്പാലിലരച്ച് കണ്ണിലെഴു
തിയാൽ പില്ലം അമ്മം പൂയാലസം പോമകി ഇതുകൊള്ളാം ശ
മിക്കും.

ഒ. ത്രിഫലാകല്ലമച്ഛേദനം പരീദശം തുഷാനലോതു
ത്ഥം തുഷാംഭസോ പിഷ്ടം വർത്തരോഗവിനാശനം.

ത്രിഫല അരച്ചുരുട്ടി അരിന്റെ ഉള്ളിൽ തുളുവെച്ചു പൊ
തിഞ്ഞ് ഉമിത്തീയിലിട്ടു ചുട്ട് എടുത്ത നൂ തുത്ത് അരിക്കാടിയി
ലരച്ച് എഴുതിയാൽ എല്ലാതരം വർത്തരോഗവും ശമിക്കും.

വ്യ. പലാരവുക്കുക്കുതജം സസൈന്ധവം ഗൌഡീപിശം
ചീക്ഷരസേന പിഷ്ടം । ക്ഷൌദ്രേണ ചന്ദ്രേണ ച സംയുതം ദ്രാ
ഗിദ്രാവയേദപർത്തജം നഹാസം.

പ്ലാശിൻകര സമം ഇതുപ്ലം കൂടി ഗൌഡമദ്യത്തിലും മര
ഞ്ചിക്കഷായത്തിലും കരിമ്പിൻനീരിലും അരച്ചു തേനും പച്ച
ക്കർപ്പൂരവും ചേർത്ത് കണ്ണിലെഴുതിയാൽ പുത്ര കലശലായ
വർത്തരോഗവും ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

ന. അസിതപലലമുണ്ണം പ്രതാചിഞ്ചാമയാദ്രാം സമധര
ണധൃതാദ്രാമല്ലതീക്ഷ്ണാനിതാദ്രാം । നരസഫിലാതാദ്രാം മതുലാ
ദ്രാം മൂരാമേഘസുണതരമപീഷ്ടം വർത്തരങ്ങ് നാശനം.

രണ്ട് കാട്ടുകിണ്ണങ്ങളിൽ പഴയ പുളി ചാലിച്ചു സമം പുര
ട്ടി അല്പം കുരുമുളകുരച്ചതും മനുഷ്യമൂത്രത്തിൽ ചാലിച്ചു പുരട്ടി
അതിൽ കോഴി മുതലായ ജീവികളുടെ കക്ക സ്സ്ടംഭവമെടുത്തു
പൊടിയും ഉരസിച്ച് തത്ത് ആ കിണ്ണങ്ങളിൽ ചേർത്ത്
അടച്ചുവെച്ചു നീരുവറിയതിനുശേഷം അതിൽനിന്ന് അല്പം
എടുത്തു കണ്ണിലെഴുതിയാൽ വർത്തരോഗങ്ങളെല്ലാം ശമിക്കും.

ഓ. ശേതപൂലാസമൂലതപക്കല്ലെശ്ചിഞ്ചാമുക്കേന ച । വ്ര
ണേഷു താപരാഗൌ ച ചിഞ്ചാപുഷ്പോന്മുഖൈജയേൽ (ഛ)
പിഷ്ടം കാംസ്യദേയേ ഘൃഷ്ടം പൂർവ്വവത്സന്നിധാപിതം । തുഷ്കം
സുന്യാമുതം നേത്രേ യുക്തം സർവ്വാത്തിനാശനം.

മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം രണ്ടു വെള്ളോടുകിണ്ണങ്ങളിൽ വെളുത്തപൂലാസത്തിൻ വേരിന്മേൽ തൊലിയും പഴയ പുളിഞ്ചയും കൂടെ അരച്ചു പൂർത്തി കുമത്തി ഉണക്കി ഘൃതത്തു പുളിപ്പുപ്പ് വാട്ടിവിഴിഞ്ഞ നീരിലരച്ച് എഴുതിയാൽ കണ്ണിലെ വ്രണവും വേദനയും ചൊവപ്പും ശമിക്കും. മുലപ്പാലിലരച്ച് എഴുതിയാൽ എത്ര വിധം നേത്രരോഗംനിമിത്തമുള്ള വേദനയും ശമിക്കും.

൧൨. കാഞ്ചികായസസമ്പിഷ്ടം കംസാദ്യം ധഷിതം ബഹിർല്ലിപ്തം | ചിഞ്ചാസ്വകരമചിരാൽ ബാലസ്യ കൂകുന്നകം ജയതി.

ഇരിമ്പുപാത്രത്തിലാക്കിവെച്ചു വെപ്പുകാടിയിൽ പുളിക്കുവിന്റെ ഉള്ളിലെ മുള എടുത്തരച്ച് ഒരു കാട്ടുകിണ്ണത്തിലാക്കി മറ്റൊരു കിണ്ണംകൊണ്ട് ഉരസി വാരിച്ച് എഴുതിയാൽ കുട്ടികൾക്കുണ്ടാകുന്ന കൂകുന്നകം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൧൩. അന്തർബഹിർനയനയോഗീരികണ്ണികായഃ പുഷ്പം ഗവാം പയസി പേഷിതമർക്കാനാം | സംയോജിതം ദശനജന്മനിദാനഭൂതം രോഗം കൂകുന്നകമപോഹതി ശീഘ്രമേവ.

കൃഷ്ണകാന്തിപ്പുപ്പ് പതുവിൻപാലിലരച്ചു കണ്ണിലെഴുതുകയും പൂവളയിടുകയും ചെയ്താൽ പല്ലു വരുന്നരോഗംനിമിത്തം സംഭവിച്ചതായ കൂകുന്നകരോഗം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൧൪. മസ്തനാ സഹ നാദ്രസ്ഥം മധുകം സ്രാൽ കൂകുന്നകേ | സൈന്ധവഞ്ച തഥാ പത്മ്യാതണ്ഡുലം മസ്തഘർഷിതം.

ഇരട്ടിമധുരം അരച്ചു തൈർവെള്ളത്തിൽ കലക്കി ചെമ്പുപാത്രത്തിലാക്കിവെച്ചു കണ്ണിലെഴുതുകയോ, അതേവിധം ഇതുപോലോ കട്ടക്കുക്കുരുപ്പിപ്പോ തൈർവെള്ളത്തിലരച്ചു ചെമ്പുപാത്രത്തിലാക്കി വെച്ചെഴുതുകയോ ചെയ്യുന്നതും കൂകുന്നത്തിന്നു നല്ലതാകുന്നു.

൧൫. അത്യാന്ധകപദഭളീഫലമാജ്ജനേന ദാഹസ്രരാഗശമനം ഭവതി ക്ഷണേന | സീമതിനീപയസി മേഘരവസ്യ മൂലം സംഘൃഷ്ട തേന പരിസേചനമുത്തമം ച.

പഴുത്തു നല്ലവണ്ണം പാകംവന്ന കദളിപ്പഴം ഉരസിചേർത്തു പൂവളയിട്ടാൽ ചുട്ടുനിറൽ ചോരയിറക്കം ചൊവപ്പ് ഇതുകളെ

ല്ലാം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും. ചെറുചീരയരച്ച മൂലപ്പാലിൽ കലക്കി അരിച്ചു ധാരയിടുന്നതും ദാഹാസ്രരാഗങ്ങൾ ശമിക്കുവാൻ നല്ലതാകുന്നു. ഇവിടെ മേഘരചമെന്നതിന്നു പ്രത്യേകം പര്യായംകാണുന്നില്ലെങ്കിലും മേഘനാദമെന്നതിന്ന് ചെറുചീര എന്നാണ് കൗഷധിനിഷ്ഠവിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. അതിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയാണ് ഇവിടെ പറഞ്ഞതെന്നും ഗ്രഹിക്കണം.

ച. ഇക്ഷുഭൂലമധുകാഞ്ചനദാമീപോബ്രുഗൈരികചട്ടുതി
ഫലാനാം | ലേപനം ബഹിരിദം നയനാനാം ക്ഷീരപിഷ്ടമപഹ
ന്തി വികാരം.

കരിമ്പിൻവേര് ഇരട്ടിമധുരം അഞ്ചനക്കല്ല് മരമഞ്ഞത്തൊലി പാച്ചോറിത്തൊലി കാവിമണ്ണ് ഇന്തുല്ല് നെല്ലിക്ക കടക്ക താനിക്ക ഇവ സമം (ചാലിൽ പുഴുങ്ങി വറിച്ചുരച്ച്) ചോലിൽ വെട്ടുമ്പി പുറവളയിട്ടാൽ കണ്ണിലെ നീക്കം വീക്കവും ശമിക്കും.

ച. സഞ്ജണ്ണ പുഷ്പകാസിനം ഭാവയേൽ സുരസാര
സൈ താമ്രേ ദശാഹം പരമം പക്ഷുശാതേ തദഞ്ജനം.

തളസിയില ഇടിച്ച് പിഴിഞ്ഞെടുത്തു നീര് ചെമ്പുപാത്രത്തിലാക്കി അതിൽ പുത്രഞ്ചാരിസമൂലം ചൊടി ചുടേതും പത്തു ദിവസം വെച്ചു പതിനൊന്നാം ദിവസം മുതൽ എടുത്തു കണ്ണിലെ ദുരിതാൽ പക്ഷുശാരം ശമിക്കും. പുത്രഞ്ചാരി തളസിയിലിരച്ചു ചെമ്പുപാത്രത്തിൽ പുരട്ടി സൂക്ഷിക്കുന്നതും വിരോധമില്ല.

ച. ആരപാലോകപീതാനാം സബോഷ്ണാനാം സഹോഷ്ണ
നാം | സമേഘനാദമധുകം സുന്ദ്രം സിന്ധേദിനത്രയം.

ചെറുചീരനീരിൽ ഇരട്ടിമധുരം അരച്ചു മൂലപ്പാലിൽ കലക്കി ധാരയിട്ടാൽ വെയിൽക്കൊള്ളുക നിമിത്തം സംഭവിച്ച ചൊവറ്റും വെള്ളം ചാട്ടവും ചൂടും ശമിക്കും.

ച. സുഷോപരാഗാനലവിദ്യദാദിവിലോകനേനോപഹ
തേക്ഷണസ്വ | സതപ്പ്നം സ്തിശ്ചഹിമാദി കാതും തഥാഞ്ജനം
ഹേമ ഘൃതേന ഘൃഷ്ടം.

സൂര്യഗ്രഹണം, അതിയായി കത്തുന്ന അഗ്നി, മിന്നിൽ ഇതുകൊളു നോക്കുക നിമിത്തം സംഭവിച്ച നേത്രോപചാരം ശമിക്കും.

വാൻ സ്വസ്തം നായ്യിലരച്ചെഴുതുകയും സന്തപ്തനായും സ്തിശ്വ
നായും ശീതവിശ്വനായുമുള്ള ആഹാരാദികളെ ഭീതികകയുംവേ
ണം.

൨൦. സഞ്ചിസം സവിദാരി സോൽപലം സസിതാ കംസ
കശേരകന്ദനം മധുരേണ സമം തപജാപയഃ ചരിഷേകേണ ദൃ
ഗാമയാഞ്ചന്ദ്രേണ.

താമരവളനം പാൽമുക്കിൻകിഴങ്ങ് ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങ്
വെള്ളോട്ടുവെ (പുത്രഞ്ചാരി എന്നു പക്ഷാന്തരം) കഴിമുത്ത
ങ്ങ ചന്ദനം ഇരട്ടിമധുരം ഇവസമം കഷായം വെച്ചു മൂട്ട് അ
തിൽ സമം ആടിൻപാലും പഞ്ചസാരയും ചേർത്ത് ഇളക്കി ഭണ്ടാ
മതും അരച്ചു ചായ്ക്കുക. എല്ലാത്തരം നേത്രരോഗവും ശമിക്കും.

൨൧. ശോണിനീതമകൽഹാരോല്ലാസേസരനിമ്മിദം
ദാവ്യീകപാഥേന മൂളികാ പിത്താഞ്ചുഗ്രണാശിനീ.

കടുക്കരോഹിണി തുത്ത് വെളുത്ത. അമ്പലരികരിക്കര. ലയം
താമരയല്ലി ചുറ്റും ഇരട്ടിമധുരക്കഷായത്തിൽ മൂട്ട് മൂളികയാ
ക്കി നിഴലത്തുണസി ശീലിച്ചാൽ പിത്തകോപാധിഗമയ അഞ്ചു
വ്രണം ഇളക്കും ശമിക്കും.

൨൨. ശ്രീരംഗ മധുരേണ സംയുതാ കതകോപമി. ഹാരാ
രാത്രിണം ദന്തപാമയജിൾസുസേകതഃ സലിലം ദുഷാരരോച്ഛി
പാചിതം.

കടുക്ക റൊല്ലിക്ക താനിക്ക ഇരട്ടിമധുരം തേറ്റാരമ്പരൽ മര
മഞ്ഞത്തേപ്പി ഇവ കഷായംവെച്ചു ധാരാളം തുണയ്ക്കുക. കരിമ്പന
പ്പട്ടവാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞ നീരകാണ്ടു ധാരാളം തുണയ്ക്കുക. എല്ലാത്തരം
നേത്രരോഗങ്ങൾക്കും നന്ന്. ത്രിഫലാദിയിട്ടു കലർത്തി ചുട്ട
നീർവെള്ളം കണ്ണിൽ ഒഴിക്കുന്നതും വിശേഷമാകുന്നു.

൨൩. പ്രസ്ഥം പയസി സമ്പകം ദവാ. ചന്ദ്രപത്രയു
യം) ആപനം തേന സചിഷ്ടം ബഹിർപ്പിപ്ലം ദുഷാരനിരം.

നാലു കടുക്ക കുരുക്കളുത്തെ തോട്ടം അല്ലെ കുരുമുളകുംകൂടെ
ഇടങ്ങഴി നോമുത്രത്തിൽ പഴുങ്ങി വററിച്ച് അല്പം പഞ്ചവിൻ
ചാലിൽ കലക്കി വെളുതിച്ചാൽ കണ്ണിലെ വേദന
ശമിക്കും.

൨൪. ബാഷ്പസേദനേ പയസോ ഗവാം നേത്രത്തിനാശ

നം । സ്വാഭേരണ്യശിഖാസിദ്ധപയസാശ്ചോതനം തഥാ.

പശുവിൻപാൽ കാച്ചി വാങ്ങിവെച്ചാൽ അതിന്റെ ആ വികൊണ്ടു കണ്ണുവിയപ്പിച്ചാൽ കണ്ണിലെ വേദനശമിക്കും. അവ ണക്കിൻവേരിട്ടു കുറക്കിയ പാൽകൊണ്ടു ധാരയിട്ടാലും ഫലം ഇതുതന്നെ.

൨൫. മോലനാദശിഖാസമാനതഡാകശുക്തിയുതം പയഃ സേചിതഞ്ച നിഹന്തി തോദമസഹ്യമക്ഷിവേം റ്റുണാം.

ചെറുചീരവേര് ഇടിച്ച്പിഴിഞ്ഞ നീര് (കുറക എന്ന പക്ഷാന്തരം) തഡാകശുക്തി (ഞമിഞ്ഞ്) ചതച്ചു പിഴിഞ്ഞനീര് പാല് ഇ പ സമംചേർത്തു ധാരയിട്ടാൽ അസഹ്യമായ കുത്തിനോവു ശമിക്കും.

൨൬. ചിഞ്ചാപത്രസ്വരസം പയസാ സംയോജ്യ ധഷ്ണിതം കംസേ । ലിപ്തം ഖഹിന്നയനയോശ്ശമയതി രാഗാശ്രുതോദസംരംഭാൻ.

പുളിയില ഇടിച്ച്പിഴിഞ്ഞനീരും അത്ര പാലുംകൂടെ കാട്ടു പാത്രത്തിലാക്കി ഉരസി വെള്ളംവറിച്ചു പോളമേരരേ ച്ചാൽ കണ്ണിലെ പൊവപ്പ് വെള്ളംചാട്ടം കുത്തിനോവ് കുരുക്കുപ്പ് ഇതു കളെല്ലാം ശമിക്കും.

൨൭. കന്യാസ്വരസസംവിഷ്ടാ ശ്രീചലാ സപ്തവാദകം । പനസുസ്യാഃ പുടേ സ്വപിന്നാ സക്ഷേദ്രാ നേത്രരോഗഹം.

ശ്രീഫല കുറുവാഴനീരിലരച്ചുണക്കുക. പിന്നെയും ആ നീരിൽതന്നെ അറയ്ക്കുക. ഇങ്ങിനെ ഏഴുപ്രാമശ്വം അരച്ചു കുറുവാഴനീരിൽചേർത്തു വെതുമ്പി തേനുംകൂട്ടി തേച്ചാൽ നേത്രരോഗം ശമിക്കും.

൨൮. വില്പശാലുകരഞ്ജേ ഫലാസ്ഥിവ്യാഷ്ണിശാദപയസം ഖപനർഭഃ । തുത്ഥമമൈഭിരിയം ഗുഡികം ദ്രാങ്നേത്രഗതാ മയഹാ ജലാദിച്ഛാ.

കൂവളത്തിന്റെ ഇളയകായ ഉണിൻകുരു ചുക്ക മുളക് തിപ്പലി വരട്ടുമഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞത്തൊലി ഗംഖ് തമിഴാമവേര് തുത്ത് ഇവ സമം പാറീരിലരച്ചു ഗുളികയുരുട്ടി പനീരിൽതന്നെ അരച്ചെടുതിയാൽ ഏതുതരം നേത്രരോഗവും ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൨൯. ദാവീവല്ലഭസൈന്ധവാഞ്ജനകണാതുമാണ്ണീഫേ നോഷ്ണൈയ്ക്കു താമ്രസമനപിതൈഃ സുമന്യം ക്ഷൗ ഭ്രേണ പിഞ്ചൈഃ കൃതാ ഏഷാ ഹന്തി രസക്രിതാ നയനയോഃ പില്ലാഭിവർത്താമയാൻ ക്ഷോഭസ്രാവനിശംസ്യതുകൃതിമിരഞ്ചെ ന്നാംശു നേത്രാമയാൻ.

മരമത്തത്തൊലി ചാച്ചോറിത്തൊലിഇത്തുല്ല് അഞ്ജനക്കല്ല് തിപ്പലി ഇത്ത കടൽനാക്ക് കരുമുളക് ഇരട്ടിമധുരം തുലിചെയ്യ ചെമ്പുപൊടി ഇവ സമംഅരച്ച തേനിൽചാവിച്ചു കണ്ണിലൊഴു ക്കിയാൽ വർത്തമാനങ്ങൾ ക്ഷോഭം സ്രാവം രാകണ്ണു കാണായ്ക്കു തുളം തിരിവ് ഇതുകൂടും മാര നേത്രരോഗങ്ങളും ശുചിക്കും.

൩൦. ദ്രുപദപത്രപക്വമക്വജീമാത്ര നാശയേദന്ധകാരമ ക്ഷിസംഭവം ഞാനാം സുനിശ്ചിതം തദേദേവ തുല്യപുഷ്പമുച്ഛിത ലമദ്യലം താമ്രപാത്രഘൃതമല്ലകാഞ്ചികാമവോദിണാം.

ഏരിഷിർകൃത ചാലിൽ പുഴുങ്ങി വററിച്ചരച്ചു ശീലിച്ചാൽ കണ്ണിനു ക്ഷണത്തിൽ കാഴ്ചയുണ്ടാകും. കരകത്തിമുല്ലപൂച്ച് വെളുത്ത പൂപ്പാതിരിവേര് ഇവ സമം പുളിച്ചു വെപ്പുകാടിയു ടെ തെളിയിച്ചരച്ചു ചെമ്പുപാത്രത്തിലാക്കി വെച്ചെഴുതിയാൽ അരിന്നും ആന്ധ്യത്തെ നശിപ്പിക്കുവാനുള്ള പ്രത്യേക ശക്തിയു ണ്ടെന്നും ഗ്രഹിക്കണം.

൩൧. പരിണതനകതമാലതരുവല്ലരജഃകുഡബം കുഡബ മമോഷണസ്യ ലികചന്യ ഫലസ്വരസം ദികഡബമാഡകേ ന പൗസാ ചഗവാം സഹിതം ദിവസമുവേ വിതുലകലശേമ സുസംസ്ക്രിയതാം(൩൧)അന്യേദ്യർബ്ബഹുഃ ഖജന മമിതാ ത്തന്മൂൽ ഗൃഹീതപാ രസം പ്രക്ഷാള്യ പ്രബലേന കംസയുഗളേ നാകാർണ്ണവോം ശരൈഃ സംഘൃഷ്ടേരുവിമിശ്രിതം തിമിര ജിൽ സ്വാഭഞ്ജിതം സ്വപ്നഃ സായം സീസശലാകയാ പ്രതിദി നം നാമു തപയം ഭാസ്കരഃ.

മുപ്പുചെന്ന ഉങ്ങിൻതൊലി ഉണക്കിപ്പൊടിച്ചുപൊടി ക രുമുളകിൻപൊടി ഇവ നാഴിശ്ശു അയനിച്ചുക്കു ഇടിച്ചുവിഴിഞ്ഞു നീര് ഇരുന്നാഴി പതുവിൻപാൽ ഇടങ്ങിനാല് എല്ലാംകൂടെനല്ല

ഒരു പുതുമുഖത്തിൽ ഒരുദിവസം രാവിലെ ആകി വാങ്ങേണ്ടി സൂക്ഷിച്ചു. ദിനം തുറന്നു കടക്കോലുകൾ പലകി വെണ്ണയെടുത്തു. ചെട്ടിയിൽ കഴുകി ഒരു കാട്ടുമാമ്പാലിപ്പട്ട് മറെറാരു കാട്ടുമാമ്പാലിപ്പട്ട് ഉറപ്പി വെച്ചു. വെറിച്ചു കരഞ്ഞു. മറയ്ക്കുന്നതുവരെ ഉറപ്പി പച്ചക്കുപ്പും ചേർത്ത് വെട്ടുന്ന സൂക്ഷിക്കുക. ഭാസ്കരൻ എന്ന ഈ കവിയം തുടങ്ങിയെടുത്തുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പലകകളെങ്കിലും അല്പമാത്രം എടുത്തു. തിന്നേരം ചതിവാതി പുഴയിൽ തിമിരം ശമിക്കും.

௩. விபல்களுக்கவயதெழுமாஸ்திரை அபயம் அரிமுகி
தபா | ஓய்வாய்வுமனநிலை நிலைமையில் அமர்ந்திருக்கிறது.

[illegible]

ம.ச. சைபர்பெருகவலயஜெபனெரு துதா மூடிகா.
திமிராபமா ப்ருஸிலா தாஸூரகிரளாவலா. திவஸஜுபே.

അരമ്പാൽക്കൂവും കരിക്കുവലയപ്പുറ്റിന്റെ ഇതളംകൂടെ അരച്ചു പച്ചക്കപ്പുരയുംകൂടി പിന്നെയും അരച്ചു ലളികയാക്കിക്കിണ്ണി വെഴുതിയാൽ പ്രഭാതത്തിൽ ആദിത്യരാശികൾ പുറപ്പെടുന്ന സമയം അപ്പകൾ നശിക്കുന്നതുപോലെ ഭാസ്കരകിരണമെന്ന ഈ ഗുളികയുടെ പ്രഭാവം നിമിത്തം തിമിരം ശമിക്കും.

നമു. യോ ഗുരുവുമാരവിപ്രകാശഗുപ്തസ്താസ്യം സ
 മതമുതസ്ത ഗോകുതന്ദിഃ । നിർദ്ദശം സമധൃതമഞ്ജനഞ്ച പേ
 ഷ്ഠം യോഗോന്മയം നയനബലം കരോതി ശാർത്ഥം.

വയസ്സായി താനേചത്ത പൂപ്പൻകുഴവിന്റെ തല ചത്ത ഉടനെ മുറിച്ചെടുത്ത ചാണകവറളിയിൽ പടംവെച്ചു ചുട്ടെടുത്ത സമം അഞ്ചുനവംചെട്ട് പൊടിച്ചു കണ്ണിലെഴുകുക. ഗുഡ്രാജ് നമെന്ന ഈ അഞ്ചുനമെഴുതിയാൽ അത്യന്തം ദൂരത്തുള്ളതിനെക്കൂടെ പ്രകൃതമായി കാണാറാകും.

൩൩. ചോഷാഭയാതമകന്യാഷിലാഭൈശ്വര്യതീ സുസു-
കൈഷ്ഠഃ ശ്രീമവസ്രവഭാ । താമ്രസ്ഥധാന്യാജ്ഞിമഗ്നമുന്തിര-
ന്തിം ജയത്വക്ഷിണി നൈകരൂപാം.

കാട്ടാതകുപ്പു കടക്കു തുത്ത് തുരട്ടിയുരം പാച്ചോറിത്തൊലി ഇവ സമം ചൊടിച്ചുപൊടി ശീലയിൽ അരച്ചു കിഴിക്കെട്ടി ചെമ്പുപാതിലാക്കിവെച്ചു മുട്ടുപിടിപ്പിച്ചു കാടിയിൽ മുക്കി ചെറുപൂക്കൾ കണ്പോളമേൽ ഉഴിഞ്ഞാൽ കണ്ണിലെ ഏല്പാതരം വേദനയും ശമിക്കും.

നൂ. ഷോഡശദിഃ സലിലപലൈഃ പലം തഥൈകം കടം കടേയുഃ സിലം | സേകോഷ്ടഭാഗശഃഷ്ടഃ ക്ഷൌര്യതഃ സപ്തഭോഷകപിത നേത്രേ.

കടം പലം മരമഞ്ഞത്തൊലി നാനാഴിവെച്ചുത്തിൽ കഷായംവെച്ചു ഉരിയാക്കി ഉററി അരിച്ച് ആറിയാൽ തേൻ മേപ്പൊടിചെത്തു പിന്നെയും അരിച്ചു കണ്ണിൽ ധാരയിട്ടാൽ ദേഷ്യകോപങ്ങളെല്ലാം ശമിക്കും.

നൂ. ശംഖം താമ്രേ സൂത്ര്യഘൃഷ്ടം ഘൃതാക്കൈഃ ശ്ലാഃ പത്രൈർവ്വ പിതം തദ്രവൈശ്വ | നേത്രേ യുക്തം ഹന്തി സന്ധാവ സംജ്ഞം ക്ഷിപ്രം ഘഷം വേദനാഞ്ചാതിതീവ്രം.

ശംഖ മുലപ്പാലിലരച്ച ചെമ്പിന്മേൽ തേച്ച്, ഒരു പാത്രത്തിൽ കനലിട്ടു വഞ്ഞിയില നെയിൽ നനച്ചിട്ടു പുകപ്പിച്ച് ആ പുക മരുന്നിന്മേലേല്പിച്ചു വറിക്കുക. പിന്നെയും മുലപ്പാലിലരച്ച ചെമ്പുപാത്രത്തിൽ തേച്ചു നെയിൽ മുക്കിയ യവമിട്ടു മുൻ പ്രകാരം പുകപ്പിച്ചു പുകയേല്പിക്കുക. ഇങ്ങിനെ കാരോന്നിൽ ഏഴുപ്രാവശ്യത്തിൽ കുറയാതെ മാറിമാറി പുകയേല്പിച്ചെടുത്ത ഗുളികയാക്കി മുലപ്പാലിലരച്ച കണ്ണിലെഴുതുക. സന്ധാവഗുളിക എന്നു പ്രസിദ്ധമായ ഈ ഗുളിക ഏഴുതിയാൽ അതികലശലായ കരുക്കുറ്റവും വേദനയും ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

നൂ. തിലാംഭസോ മുൽകപാലം കാംസ്യേ ഘൃഷ്ടം സുധുപിതം നിംബപത്രൈഃ ചുതാഭൃതൈഃ ഷർക്കരശ്ശലാശ്ശരാഗജിൽ.

എള്ളിന്റെ ഇല പിഴിഞ്ഞനീരിൽ പഴയ കലോട് അരച്ചു വെള്ളോടുപാത്രത്തിൽ തേച്ച്, വേപ്പില നെയിൽനനച്ചു കണ്ണിലിട്ട് ആ പുകയേല്പിച്ചുണക്കുക. ഇങ്ങിനെ ഏഴുപ്രാവശ്യം

കഴിഞ്ഞാൽ ആ മരുന്നരച്ച ഗുളികയാക്കി ഏഴുതിയാൽ കിരകി
രപ്പ് ചുളുചുളുക്കുത്ത് വെള്ളം ചാട്ടം ചൊവപ്പ് ഇതെല്ലാം ശ
മിക്കും.

൪൦. പുണ്യയഷ്ടീനിശാമൃതീ പ്ലുതാ സുന്ദ്രേ സശക്തേ ,
ഛാഗദുഃശലമാ ദാഹരഗ്രാഗശ്രുനിവർത്തനീ.

പുണ്യരീകക്കരിമ്പ് ഇരട്ടിയുരം മഞ്ഞൾ ഇതുകൾ ചത
ച്ചു കിഴിഞ്ഞു പഞ്ചസാര ചേർത്ത് മുലപ്പാലിലോ ആട്ടിൻപാ
ലിലോ കഴിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ചാട്ടം ചുട്ടനിറം വേറെ ചൊവ
പ്പ് വെള്ളം ചേർന്നത് ഇതുകളെല്ലാം ശമിക്കും. പുണ്യമെന്നതി
ന്നു പിശുക്കുറച്ചെന്നും ചിലർ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നുണ്ട്.

൪൧. വാതചിത്തകഫസന്നിപാതജാം നേത്രയോബ്ജഹവി
ധാമപി വ്യഗ്രം । ശീശ്രമവ ജയതി പ്രയോജിതഃ ശിശ്രുപ്ലവ
രസഃ സമാക്ഷികഃ.

മുരിഞ്ഞാത്തളിര് തിരുമ്മിപ്പഴിഞ്ഞ നീരിൽ തേനുംകൂട്ടി അ
രിച്ചു കണ്ണിലൊരിച്ചാൽ കണ്ണിലെ എരുരോഗവും ശമിക്കും.

൪൨. സിന്ധവീര്യകണ്ണികാപണ്ണാനന്ദാവത്തന്യ പുഷ്പാച്ച ।
സ്വരസേന താലവൃത്താൽ ശ്രീസുന്ദ്രേനാപി സമസ്മണം (൪൩)
ദൃഷ്ടി ചിരഃ കേശകുമാരം മധുനാ വിശയം ച സംയുതം । നേ
ത്രേ നിഷിച്യ ന ചിരാന്തിമിരാന്തേഴ് ഭവേന്ദാസ്വരൻ.

വെള്ളക്കടവിൻ പൂവു പിഴിഞ്ഞ നീര് നന്ത്യാവൃട്ടത്തിൻ
പൂവു പിഴിഞ്ഞ നീര് കരിമ്പനത്തണ്ടു വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞ നീര് മു
ലപ്പാല് ഇവ സമം ചേർത്തതിൽ തലനാർ കരിച്ച മഷി ചേ
ർത്ത ചാണമേലിട്ടു മരമഞ്ഞത്തൊലിയും ചേർത്തു കുറഞ്ഞപക്ഷം
മുപ്പതു നാഴികയെങ്കിലും അരച്ചു തേൻചേർത്തു കണ്ണിലൊഴുക്കി
യാൽ തിമിരം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൪൪. ചിഞ്ചാസ്വരസന്നിപ്ലവം മരിചം സായന്തനേ ത
ഥാ സാജം । അക്ഷിനിഷിക്തം ശമയതി കണ്യം തിമിരഞ്ച വാ
തോത്ഥം.

പുളിയിലനീരിൽ കുരുമുളക് അരച്ചു നെയ്യുംചേർത്തു വയി
ന്നേരം കണ്ണിലെഴുതിയാൽ ചൊരിച്ചിലും വാതതിമിരവും ശ
മിക്കും.

൪൫. യനാതുളംഗചിമുന്ദവരാകരഞ്ജം ബീരശിശ്രുഹല

ബീജരജഃ പ്രഗൃഹ്യ | ചിഞ്ചാപലാജ്ജരസമദ്രിതമാതപാത്തസ്തേ
ഹം ജയേത്തിമരമിദവിമിശ്രിതം ദ്രാക.

മാതൃജനാരകം വേപ്പ് കടക്ക നെല്ലി താനി ഉണ്ണ് ചെറു
നാരകം മുരിങ്ങ ഇതുകളുടെ കായയുടെ ഉള്ളിലെ പരിപ്പ് പൊടി
ച്ച പൊടി മാപ്പളിങ്ങ പിഴിഞ്ഞ നീരിരിട്ട് ഉരസിചേർത്തു വെ
യിലത്തുവെച്ചാൽ അതിൽനിന്ന് ഒരു സ്നേഹം ഉഗ്രിവരം. അ
തെടുത്ത സൂക്ഷിച്ചുവെച്ച് അതിൽ പച്ചക്കുപ്പുരവും കൂടി ഏഴ്
തിയാൽ തിമിരം ശമിക്കും.

൪൬. മൂലം പാലങ്കുന്താഃ കൃഷ്ണാരംഖൈ ച തുരഗഗന്ധാ
യാഃ മൂലം പൃഥക് പൃഥക് സ്യാന്നി ക്കും തുന്മം ചതുർന്നി ക്കും (൪൭)
ജംബീരസാരപിരട്ടാ ഗുളകന്മം സമ്മരം ദിഖജാം | തിമിരേ സ
രാഗ്ഗാരാഗേ ശസ്താ തിമിദാ പുരാ വേദംകരാ.

ചൊവന്ന ചെറുചീരേര തിപ്പറ്റി കംഖ് അമുക്കര
ത്തിൻവേറ്റ് ഇവ മുക്കാലിശ്ശ കഴഞ്ഞ് ഉള്ള മൂന്നു കഴഞ്ച് ഇവ
എല്ലാംകൂടെ ചെറുനാരങ്ങാരിലരച്ചു ഗുളികയാക്കി ഏഴ്തി
യാൽ തിമിരവും കണ്ണിലെ ചൊകപ്പും ശമിക്കും.

൪൮. ദിനാവസാനേ അധിരം പലശാഭാഭായ നേത്രേ സ
ഹസൈവ ദ്രോൺ | നക്ഷത്രസ്വമാശേവ വിജിത്യ ജീവേച്ചന്ദ്രാ
തപേ ചാക്ഷരവാചകഃ സ്തോത.

സൂര്യൻ അസ്മിഷന്ന സമയത്തു പ്ലാശിന്മേൽ വെട്ടി കുറ
പുറപ്പെട്ടീച്ച് ആ കുറ കണ്ണിലെഴുതിയാൽ രാക്കണ്ണുകാണാത്ത
തു മാറുമെന്നു മാത്രമല്ല നിലാവത്തു പുസ്തകം വായിക്കത്തക്ക കാ
ഴ്ചയുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും.

൪൯. ലുതസ്ത്വ വൃത്തധവളം ഗൃഹമാതൃകിഞ്ചിർ ഭൃഷ്ടം ര
സേന തലപോടവേന പിഷ്ടാ | കംസഭായേന മഹിഷീനവ
നീതയുക്തം പില്ലാചഹം ബഹളബാഹ്യവിലേപനേന.

എട്ടുകാലൻ കെട്ടിയ മാരാലയുടെ നടുവിലെ വൃത്തമെടു
ത്ത് അല്പമൊന്നു വരത്തു തലപോടത്തിന്റെ നീരിലരച്ച് ഓട്ടു
പശുത്തതിലാക്കി മറ്റൊരു ഓട്ടുപാത്രംകൊണ്ട് ഉരസി ചേത്ത്
എത്രമവെണ്ണനെയുംകൂടി നല്ലവണ്ണം പുറവളയിട്ടാൽ പില്ലരോ
ഗം ശമിക്കും. പില്ലമെന്നതിനെ അഷ്ടാംഗപുരയേത്തിൽ ഇങ്ങി

നെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. 'ഉൽക്ലിഷ്ടാഃ കഥപിത്താസ്രനിചയോ
ത്ഥാഃ കുക്ഷണകാഃ | പക്ഷോപരോധഃ ശുഷ്കാക്ഷിവാഃ പൂയാല
സോ ബിസഃ | പോമകൃജ്ഞിതേ ഏകോ സൃന്ദമന്ദോ വിനാ
നിലാൽ ഏതേഷോദശപില്ലാഖ്യാം ഘടകാലാസ്മസിദഃ?'

൫൦ തുത്ഥകന്യൂ ഫലം ചേതമരിമാനി ച വിശതി |
ത്രിശതാ കാഞ്ചികപലൈഃ പിഷ്ടാ താമ്രേ നിധാചയേൽ (൫൧)
പില്ലാനപില്ലാൻ കുരുതേ ബഹുവചോത്ഥിതാനപി | തത്സേകേ
നോപദേഹാംസു കണ്യശോഭാംശ്ച നാശയേൽ.

തുതു പലം കന്ന വെൺമുരിയൊക്കുരു ഏണ്ണ ഇരുപത്
രണ്ടുകൂടെ അരച്ച് എഴുന്നാഴി വെപ്പുകാടിയിൽ കലക്കി ചെ
മ്പുചാത്രത്തിലാക്കി സൂക്ഷിച്ചുവെച്ച് അതിൽനിന്ന് ഉർവീതം
ഏടുത്തരിച്ചു രണ്ടുനേരവും ശാരയിട്ടാൽ പില്ലാലായിത്തീർന്നു
നേത്രരോഗങ്ങളുടെ പില്ലതപം ശമിക്കുകയും കണ്ണിലെ പടനീ
ങ്ങുകയും ചൊരിച്ചിലും നീരും ശമിക്കുകയും ചെയ്യും.

൫൨. പത്മോത്സാഗജലേനൈവ പിഷ്ടാ സ്തംഭികജം രജഃ |
മഹിഷീനവനിതേന കംസഘ്നേ നൂ പില്ലജിൻ.

കടുക്ക ഇളനീർവെള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ച് ആ കഷായ
ത്തിൽ സ്തംഭികപ്പൊടി അരച്ച് എരുമയുടെ വെണ്ണനെയ്യുചേർത്ത്
കാട്ടുചാത്രത്തിലിട്ട് ഉരസി ചേർത്തു നീരുവറ്റിച്ച് ഏഴുതിയാൽ
പില്ലം ശമിക്കും.

൫൩. ഘർമ്മാലപഗതസുജാതം ലവണം സംഗൃഹ്യ പാണി
നാക്കേന | ലികചരസക്ഷൗദ്രാഭ്രാം കംസേ സംഘ്രഷ്ട യോജ
യേൽ പില്ലേ.

വേനക്കലേത്തു വഴിനടന്നു വിയർത്തവന്റെ ഭ്രോമത്തിൽ
ചൊടിയുന്ന ഉപ്പ് കൈകൊണ്ടു തിരുമ്മിയെടുത്ത് അയനിച്ചുകു
നീരും തേനുംകൂട്ടി കാട്ടുചാത്രത്തിലിട്ട് ഉരസി ചേർത്ത് ഏഴുതി
യാൽ പില്ലം ശമിക്കും.

൫൪. മധുപിഷ്ടോ ലവണമലോ മാഹിഷഹയംഗവീനസമ
ഭാഗഃ | പില്ലജിദാജവിഷാണം തദപത്തേനൈവ ലേപിതം ഓ
ഷദി.

ഉപ്പിലെ മലിനമായി കട്ടപ്പിടിച്ച്കിടക്കുന്ന ചളി തേൻചേ

ത്തരച്ച് എന്തായാലും വെണ്ണനെയും ചേർത്തു കണ്ണിലെഴുതിയാൽ പില്ല ശമിക്കും. ആട്ടിൻകൊമ്പു തേനിലരച്ച് എഴുതുന്നതും നല്ലതാകുന്നു.

൫൩ വന്ത്യാക്കുതുലകൃതയാ ശശവിരമ്യുണ്ണേന പൂരിതോദരയാ | ദീപ്താദീപാദാപ്താ സുഖയതി മഷീ ച പില്ലഗം.

ഏകകിൻപഞ്ഞി പരത്തിവെച്ച് അതിൽ മയൽകാഷം ചൊടിച്ചു വിതറി തിരിതെരത്തു വിളക്കിലിട്ടു കത്തിച്ച് ആ വിളക്കുത്തുന്നിന്ന എടുത്ത മഷി എഴുതിയാൽ പില്ല ശമിക്കും.

൫൪ പട്ടകനടീവരാടീഗൃഹമാഗധികാജാതി കസുമജനീരജഃ | പില്ലം ഹരേണിഘൃഷ്ടം ക്ഷൌര്യയുതം കാംസ്യത്വാമാത്രാം.

ഇതുപ്തം കോത്തമ്പാലയരി കവിടി കാട്ടുതിപ്പലി പിചു കപ്പുവ് മഞ്ഞൾ ഇവ ചൊടിച്ചു ചൊടി വെള്ളോടുപാത്രത്തിലിട്ടു തേൻചേർത്തു ചെമ്പുകൊണ്ടു ഉരസി ചേർത്തഴുതിയാൽ പില്ലരോഗം ശമിക്കും.

൫൫ ഗുളികീസ്ഥരസഃ കഷഃ ക്ഷൌര്യം സ്യാന്മാഷകോമ്പിതം | സൈന്ധവം ക്ഷൌര്യലുപ്തം സ്യാത്സർവ്വമേകത്ര മദ്യേൽ (ഭവ) അഞ്ചുതേനയനം തേന പില്ലാമർത്ഥിരം ജയേൽ | കാചം കണ്ഡം ലിജ്ജനാശം ശുക്ലകൃഷ്ണഗതാൻ ഗദാൻ.

ചിററമുത് ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞരിച്ചു നീർ ന. കഴഞ്ഞ് (ഒഴുക്കിന്റെ നാലിലൊന്ന്) തേൻ ഇതുപ്തം ഇവ ഒന്നരശ്ലോക്കത്തക്കം ഇവ ഒന്നിച്ചുചേർത്തരച്ച് എഴുതിയാൽ പില്ലം അഞ്ച് രിമിരം കാചം ചൊറിച്ചിൽ ലിംഗനാശം വെളുപ്പിന്മേലും കൃഷ്ണമിഴിമേലുമുള്ള രോഗം ഇതു കളെല്ലാം ശമിക്കും.

൫൬ കതകസ്യ ഫലം ഘൃഷ്ടം മധുനാ നേത്രമഞ്ജയേൽ | ഈഷൽകപ്പുരസഹിതം തൽ സ്യാന്നേത്രപ്രസാദനം.

തേററമ്പരൽ തേനിലരച്ച് അല്പം പച്ചകർപ്പുരവും ചേർത്തഴുതിയാൽ കണ്ണു ക്ഷണത്തിൽ തെളിയും.

൫൭ കതകസ്യ ഫലം ശംഖം സൈന്ധവം ത്ര്യഷണം സിതം | ഫേനോ രസാഞ്ജനം ക്ഷൌര്യം വിളംഗാനി മനശ്ശിലാ (ന. ൧) സർവ്വമേതൽ സമം കൃതം നാരീക്ഷീരേണ വേഷയേൽ | തിമിരപടലം കാചമഞ്ജ ശുക്ലം വ്യവോഹരി.

തോരാമ്പരൽ ശംഖ് ഇത്തുപ്പ് ചുക്ക് മുളക് തിപ്പലി വെ
ൺകരകുടൽനാക്ക് രസാഞ്ജനം തേൻ(ചെമ്പകപ്പുവെണ പ
ക്ഷാന്തരം) വിഴാലരി തുഞ്ചിചെയ്യ മനയേലേ ഇവസരം മുലപ്പാ
ലിലർച്ച ഇളിയാക്കി മുലപ്പാലിൽ ചാലിച്ചെഴുതിയാൽ തിമിരം
പടലം കാപം അമ്മം തുളും എന്ന നേത്രരോഗങ്ങളെല്ലാം ശ
മിക്കും.

൩൨. ദ്രാപ്പീവരാമധുകരംഭസി നാളിഭേദേ പക്തപാഷ്ടഭോഗ
പരിഗീട്ടാസം പുനസ്ത. | നാത്രം പിപാമ്യ ശശിസൈന്ധവ
മാക്കി കണ്ടു യുഷ്ടാം പ്രാണാന്തിരിമിരാദിയു പിത്തജേയ.

മരമാന്താതാലി കടക്ക നെല്ലിക്ക താനിക്ക ഇരട്ടിമധുരം
ഇവ സമം ചുട്ടനീർ ചേർക്കുന്നതിൽ കഷയം വെച്ച് ഏറ്റിലൊ
ന്നാക്കി പിഴഞ്ഞരിച്ചു പിടന്നയും കുറക്കി സാഗ്രവാകമാക്കി പ
ച്ചക്കപ്പുറവും ഇത്തുപ്പും രേരും ചേർത്തരച്ചു കഴമ്പാക്കി സൂക്ഷി
ച്ചു രണ്ടുനേരവും ഏഴുതിയാൽ കണ്ണിലെ വ്രണം വേദന ഇതുകഴി
തിമിരം മുറലായ സകല നേത്രരോഗങ്ങളും ശമിക്കും. ഇവിടെ
'പ്രാണാന്തിരി' എന്നും പാഠം കാണുന്നു.

൩൩. ലിച്ഛാത്സലാ വാ ത്രിഫലാം സുചുണ്ണിതാം ഘൃത
പ്രാപ്താം തിമിരേമ പിത്തജേ | സമീരണേ ദൈലയുതാം ക
മാത്മകേ മധുപ്രഗാഡാം വിദധീത യുക്തിതഃ.

കടക്ക നെല്ലിക്ക താനിക്ക ഇവ സമം ഉണക്കിപ്പൊടിച്ചു
പൊടി പതിവായി ശ്ലിഷ്കണേതു നേത്രരോഗം ശമിക്കുവാൻ ന
ല്ലതാകുന്നു. തിമിരം—നേത്രരോഗം പിത്തകോപജമാണെങ്കിൽ
ത്രിഫല നെയ്യിൽ ചാലിച്ചും, വാതകോപജമാണെങ്കിൽ എണ്ണ
യിൽ കലക്കിയും, കഫകോപജമാണെങ്കിൽ തേൻ ചേർത്തുകഴിച്ചും
സേവിക്കണമെന്നും ധരിക്കണം.

൩൪. ഭംഗപ്രസ്ഥം തൈലാൽ കഡബം തഥാ പലഞ്ച മധു
കസ്യ | ക്ഷീരപ്രസ്ഥവിപകം ഗതമപി ചക്ഷുണിവർത്തയേത.

കണ്ണുണ്ണി ഇടിച്ചു പിഴിഞ്ഞരിച്ചു നീര് നാഴി ൪. പതുവിൻ
പാല് നാഴി ൪. എണ്ണ നാഴി ൧. കൂട്ടി കല്ലത്തിന് കരുപലം
ഇരട്ടിമധുരം അരച്ചുകലക്കി കാച്ചിതേച്ചാൽ അസാധ്യമെന്നു
തോന്നുന്നതായ നേത്രരോഗവും സുഖപ്പെടും.

നൂ. നക്ഷത്രാസ്ത്രമഞ്ജനം ഹസ്താൽ കൃഷ്ണം വാ ഗോമയാനപി
താ । ദുഷ്ടാ ഘൃഷ്ടം മരിചകം രാത്യാസ്ത്രാഞ്ജനമുത്തമം.

തിപ്പിലിയും പത്രവിൻ ചാണകപ്പൊടിയുംകൂടെ തുലാജല
ത്തിലരച്ചെഴുതിയാൽ രാക്ഷസ്സുകാണാറാകും. കുരുമുളകു തൈ
രിൽ അരച്ചു കണ്ണിലെഴുതുന്നതും രാക്ഷസ്സു കാണാത്തതു ശമിക്കു
വാൻ നല്ലതാകുന്നു.

നൂ൬. പോരൂരീകരഭയോദ്ഗന്തം ഹൃദയാസ്ഥി ച കക്കടാൽ
കൊമ്മം കപാലം സുന്ദ്രേന പിഷ്ടം സമധു പഷ്ടഹാ.

പന്നിത്തററ കഴുതപ്പല്ലു കോഴിയുടെ ഹൃദയത്തിലെ അ
സ്ഥി ആമയോട് ഇവസമം മുലപ്പാലിലരച്ചെഴുതിയാൽ കണ്ണി
ലെ പൂവു ശമിക്കും.

നൂ൭. നയനജനിതപുഷ്പം യക്ഷദുക്പല്ലവസ്യ സപരസമ
പനയേദ്രാ ഗാസരാന്തേ നിഷിക്തം । സിക്തതൃണകണാലീൻ
പാതയശ്ചക്ഷിഗാൻ ദ്രാക് സപദിസുപരിജശ്ചംരത്രം തുരമുലം.

കഴമ്പിത്തളിര തിരുമ്മിപ്പിഴിഞ്ഞ നീരു വയിന്നേറും പതി
വായി കണ്ണിലാറിയാൽ കണ്ണിലെ പൂവു ശമിക്കും. കണ്ണിൽ മ
ണലോ പൂപ്പോ പൊടിയോ പോയാൽ ചപ്പംഗത്തിൻവേര കുരി
ച്ചുമപ്പി ക്ഷണത്തിലെഴുതുക.

നൂ൮ തുണാദികീടാനി തഥൈവ വാലുകാ ഭേദജ്ഞം നേ
ത്രഗതാദി ചേത്തതഃ ക്ഷണേന നിഷ്ഠീവനമുത്തമം വിദുഃ കി
മൗഷകയഃ സുന്ദ്രനിഷേചനാദിഭിഃ.

പപ്പു കരട് പൊടി മുതലായതോ നഴമ്പു മുതലായ ചെറു
പ്രാണികളോ മനലോ കണ്ണിൽ പോയാൽ മുലപ്പാലോടു കൂടെ മു
തലായ കാഷായപ്രയോഗത്തിനെക്കൊള്ളേലും അധികം നല്ലത്.
ഉടനെ കാറ്റിട്ടു തുറ്റുകയാകുന്നു.

നൂ൯. അനാലന സുതപ്തമൃത്യുപിണ്ഡാൽ സുനജകതാജ്ജ
നിതഃ പ ബാഷ്പയാഗഃ । അഭിലാതസമുത്ഭവം വികാരം നയ
നസ്പാതു പിനാശയേവേശ്വരം.

മണ്ണുകഴച്ചുരുട്ടി ചുട്ട് അഗ്നിമണ്ണമായാൽ വാങ്ങി അതി
ന്മേൽ മുലപ്പാലു വീക്കുക. അപ്പോൾ അതിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന

ആവി കണ്ണിൽ തട്ടിച്ചു സ്പേദിപ്പിച്ചാൽ അടി വീഴ് മുതലായതു കൊണ്ടുണ്ടായ കണ്ണിലെ ചതവു മുതലായതെല്ലാം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

ഒ. ഹയ്യംഗവിനം പടപാകം താംബൂലീരസസമ്മിതം ।
ഉപലേന ഘഷിതം തന്നയനാത്തിംശമയേത്സമസൃജാതാം.

ഒരു ചെമ്പു പാത്രത്തിൽ മുരിങ്ങാക്കൊടിയിുടെ വെറിലെ ഇട്ടുപിഴിഞ്ഞ് നീരാക്കി അതിൽ ഇത്തുപ്പുകലക്കിയ വെള്ളത്തിൽ കഴുകിയ ചെണ്ണനെയിട്ടു തേഞ്ഞതായ ക്ഷൗരക്കല്ലുകൊണ്ട് ഉരസി ആ നീരേപ്പാം വാരിച്ചെടുത്തു (പോത്തിൻ കൊമ്പുക്കീർ) സൂക്ഷിച്ചുവെക്കുക. അതെഴുതിയാൽ ഏതുതരം നേത്രരോഗവും ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

ഒ. നീരുക ശോഫോ ഭവനേത്രേ ഭവേത്സപദി മാക്കി കൈഃ । നവം കപാലം കാപിതം മൂഹുല്പിന്വേത്സ ഹാഗരം.

കണ്ണിലോ കണ്ഠപോളമേലോ വേദനയില്ലാത്തതായ നീര് (മഴ) ഉണ്ടാകും. അതിന്നു തേൻ ചൂട്ടുപ്പിടിപ്പിച്ചു വെച്ചു പൊള്ളിക്കുകയും ബ്രഹ്മായുടെ കാട് അരച്ചു തോരത്തോര പുരട്ടുകയും വേണം.

ഒ. താമലകീ നേത്രരജം പിഷ്ടാ സൂന്വേന താമ്രാകുതാ ।
സൈവാക്ഷിരോഗമദിവചനയതി വിലേചനാനുർല്ലി.

കിഴാന്നെട്ടി മുലപ്പാലിൽ അരച്ചു ചെമ്പുപാത്രത്തിൽ തേച്ച് ഉണക്കി ഏടുത്തു മുലപ്പാലിൽ ചാലിച്ചെഴുതിയാൽ കണ്ണിലെ വേദന ശമിക്കും. അതു നെരുകയിൽ തഴിയിട്ടാൽ അഭിനവമായ നേത്രരോഗം (ചെങ്കണ്ണ്) ശമിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഒ. സഞ്ജുണ്ണിതം തൈലസമനപിതഞ്ച വിഘടിതം മാധവമാലാട്ടാം । നിഷ്പ്രിയ വന്യേണ നിഷേചനേന ചടു ചടു സ്യാനവനേത്രരോഗേ.

ഇത്തുപ്പുചാടിച്ച് ഏണ്ണയിൽ കലക്കി ഒരു കാട്ടുകിണ്ണത്തിലാക്കി മറ്റൊരു കാട്ടുപാത്രംകൊണ്ട് ഉരസിച്ച് ഇതിലാക്കി പിഴിഞ്ഞു കണ്ണിലൊറിയാൽ നവനേത്രരോഗം ക്ഷണത്തിൽ സുചപ്പെടും.

ഒ. നവനവചിതസനാഥം കല്പം കൃഷ്ണാരിമേവേത്രോത്ഥം । ബഹിരാലേപേന ജയേദ്മാദീനശ്രുതോദശോഘസ്യാൻ.

തിപ്പിലി കരുവേലപ്പട്ട പച്ചില ഇവസമം അരച്ചു് അത്ര പുതിയ വെണ്ണയും കൂടി അടിച്ചുചേർത്തു പുറവളയിട്ടാൽ വെള്ളം ചാട്ടവും കുത്തിനോവും നീരും കലശലായിട്ടുള്ള അമ്മം മുതലായ നേത്രരോഗങ്ങളെല്ലാം സുഖപ്പെടും.

൭൭. വാശാദളകാഞ്ചികയാ വാസഃ പീതോ ഭൂശി സ്വർഗ്ഗാൽ । അമ്മാശ്രുതോദകണ്യുരാഗോല്ക്കു നാഭിജിത്സഹസാ.

ആടലോടകത്തില അരച്ചു കലക്കിയ കാടിയിൽ ശീലമുക്കി തഴിയിട്ടാൽ അമ്മം അശ്രു - കണ്ണിൽനിന്നു വെള്ളമൊലിക്കുക കുത്തിനോവ് ചൊരിച്ചിൽ ചൊവപ്പ് വീപ്പ് ഇതുകളെല്ലാം ശമിക്കും.

൭൮. മരിചതൈലമഹൌഷധഭൂശമിത്യേവമപ്പിതമണ്ണി പൃഥക് പൃഥക് । കഥമരന്ദവനേത്രവികാരഹാ മദനബാണവി കാരമിവാരമാൻ.

കഥജമായ നേത്രരോഗങ്ങൾക്കു കുരുമുളക് എണ്ണയിൽ ചേർത്തും, വാതജമായ നേത്രവികാരത്തിന്നു ചുക്കു പാലിൽചേർത്തും യുക്തിപോലെ ശീലിപ്പിച്ചാൽ, തന്റേടമുള്ളവൻ കാരമവികാരത്തെ ജയിക്കുന്നതുപോലെ ക്ഷണത്തിൽ സുഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാം.

൭൯. നിശാസപരസസംസിശചേലപ്രവണപാണിനാ) പരാമൃശേദഭിഷ്യാനജാരമശ്രം മുഹുർമുഹുഃ.

അഭിഷ്യാനമെന്ന നേത്രരോഗമുണ്ടായാൽ എല്ലാജ്യോഴും കണ്ണിൽനിന്നു വെള്ളം ചാടിക്കൊണ്ടിരിക്കും. അപ്പോൾ, പച്ചമഞ്ഞൾ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരിൽ മുക്കി ഉണക്കിയ ശീലകൊണ്ട് ആ അശ്രു കൂടക്കൂടെ തുടച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും വേണം.

൮൦. ഘർഷാശ്രുരാഗബഹുലേ നൃതേ നേത്രാമയേ ഭിഷക് । അതസീസപരസേ ഘൃഷ്ടം നവനീതം പ്രയോജയേൽ.

കരടിക്കവും വെള്ളം ചാട്ടവും ചൊവപ്പും കലശലായിട്ടുള്ള ചെങ്കണ്ണിന്നു, കാശാവിള ഇടിച്ചു പിഴിഞ്ഞനീരിൽ വെണ്ണനെ യുചേർത്ത് കരസി നീരുവറിച്ചു ഏഴുതന്നതു വളരെ വിശേഷമാകുന്നു.

൮൧. തുത്ഥമാമലകഫലതപങ് മരിചം ശ്രുതിസാഗരേന്ദ്രസ മഭോഗം । ജംബീരരസന പിഷ്ടം സക്ഷൗര്യം ചക്ഷുഃശോജയേ ദ്രോഗാൻ.

ഇത്തുകഴമ്പ് ര' പഴയനെല്ലിങ്കു കുരുക്കളുണ്ണു കഴമ്പ് ര'. പഴയ കുരുമുളക് കഴമ്പ് മ. എല്ലാംകൂടെ ചെറുനാരങ്ങനീരി ലരച്ച ഗുളികയാക്കി തേനിൽ ചാലിച്ചെഴുതിയാൽ ഏതുതരം നേത്രരോഗവും ശമിക്കും.

ഒൻ. മരിച്ചും ശേപതവുലാസം ഹംസപാദീ ച തുത്ഥകം ! ഏകദിത്രചതുർഗമക്ഷിരോഗാപഹം പരം.

കുരുമുളക് കുരുഭാഗം വെള്ളപ്പുലാസം രണ്ടുഭാഗം ചെറുപ്പുളുടി മൂന്നുഭാഗം തുലിച്ചെടുത്തു തുത്ത് നാലുഭാഗം ഇങ്ങിനെ കന്നിച്ചുചേർത്തരച്ചുശീലിച്ചാൽ ഏതുതരം നേത്രരോഗവും ശമിക്കും.

വര. ചിഞ്ചാപത്രരസേ പിഷ്ടം സല്പാക്ഷീ ലേപനാൽദ്രുതം ! അക്ഷിരോഗം ശമം യാതി നിമിനോക്തപിദം പരം.

പുളിയില ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞുപിച്ച നീരിൽ പേരരത്ത അരച്ചു പുറവളയിട്ടാൽ ഏതുതരം നേത്രരോഗവും ക്ഷണം ശമിക്കും. ഈ യോഗം സാക്ഷാൽ നിമിയുടെ ഉപദേശ ചുമാകുന്നു.

ഇതി വൈദ്യമനോരമായാം

സപ്തദശഃ പടലഃ.

അഥ അഷ്ടാദശഃ പടലഃ

കണ്ണാനാസാമുഖശിരോരോഗഗ്രന്ഥനമ്രധിക്ഷാരഃ

മ. കദളീമൂലഗുണജനയുഗളാർദ്രകലത്രനകനസംഭരം ! അംബു നിഹന്തി കദണ്ണം കണ്ണരുജംകണ്ണപൂരണേ തഃ.

കദളിവാഴക്കിഴങ്ങ് ചുണ്ണമുളുളകി മഞ്ഞമുളുളകി ഇഞ്ചി വെളുളുള ഇതുകൾ വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞ നീർ അല്പം മൂടോട്ടുകൂടെ ചെകിട്ടിൽ നിറച്ചാൽ ചെകിട്ടിൽകത്തു ശമിക്കും.

൨. കൃതമാലഹമത്രിശുലിപാദൈഃ സപരസേ തസ്യ ച ദുശ്ശസാർത്ഥസിദ്ധം ! തിലജം ശ്രുതിശുലപുതകണ്യൂക്രിമിജാലം വിനിഹന്തി ശീഘ്രമേവ.

ഉങ്ങിന്റെ ഇല കൂവളത്തില സമം ഇടിച്ചു പിഴിഞ്ഞരി

മുനിരിൽ എണ്ണയും എണ്ണയോളം പാലുംകൂടി കല്ലത്തിന് ഉണിർക്കുകയും കൂവളത്തിൻവേരും അരച്ചുകലക്കി കാച്ചി അരിച്ചു തേക്കുകയും അതുകൊണ്ടു കണ്ണുപുരണം ശീലിക്കുകയും ചെയ്യാൽ ചെങ്കിട്ടിൽ കുത്ത ചലം കലിക്കുക ചൊരിച്ചിൽ കൃമി ഇതുകൊള്ളാം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൩. ചിഞ്ചാഫലസപരസസാധിതതൈലമഗ്ര്യം ജംബീരനീരശ്വതതൈലമപി പ്രശംസം । നോഗസഞ്ജശ്വതതൈലമതീവശംസം കണ്ണേ സശുലിനി രഹസ്വപരാദം മുഖേ ച.

മരപ്പച്ചിങ്ങാ നീരുചേർത്ത കാച്ചിയ തൈലവും ചെറുനാരങ്ങാനീരുചേർത്ത കാച്ചിയ തൈലവും ഞാഞ്ഞൂളും ചെഞ്ചലുവും ചേർത്ത കാച്ചിയ തൈലവും ശീലിച്ചാൽ ചെങ്കിട്ടിൽ വേദനയും പതുക്കെപറഞ്ഞാൽ കേൾക്കായ്ക്കയും ശമിക്കുവാൻ വളരെ വിശേഷമാകുന്നു.

൪. അക്ഷസ്ത്ര പത്രം പരിണാമപീതമാജ്യേന ലിപ്തം ശിഖിയോഗതപ്തം । ആപീഡ്യ തസ്ത്വാഞ്ച സുഖോഷ്ണമേവ കണ്ണേ നിഷിഷ്ണം ഹരതേതി ശുലം.

മുപ്പുചെന്നു പഴുപ്പുപിടിച്ചു ഏരക്കിലയിൽ നെയ്യു പുരട്ടി വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞനീര് അല്പം ചൂടോടുകൂടെ ചെങ്കിട്ടിൽ നിറച്ചാൽ അതികലശലായ ചെങ്കിട്ടിൽകുത്ത ശമിക്കും.

൫. തീവ്രശുലാതുരേ കണ്ണേ സരാഗേ ക്ലേദവത്സ്യപി । മോഗമൂത്രം പ്രശംസന്തി കോഷ്ണം സൈന്ധവസംയുതം.

ആട്ടിൻമൂത്രത്തിൽ ഇത്തുപ്പുചൊടിച്ച് ചൂടുപിടിപ്പിച്ചു ചെങ്കിട്ടിൽ തളിച്ചാൽ അതികലശലായ ചെങ്കിട്ടിൽകുത്ത് ചൊവപ്പുപഴുപ്പ് ഇതുകൊള്ളാം ശമിക്കുവാൻ വളരെ വിശേഷമാകുന്നു.

൬. വാമേ പാണൌ ഗൃഹീതാ സതിലജലവണാമ്പ്യക്വപത്രാണിവൈദ്യഃ സോപാനോത്സേധതുല്യം ഹൃതവഹഹതയാലോഹനഷ്ടഗ്രാ ച ദീപ്തം । കണ്ണേ നിതാ തദൈവമഞ്ജലകണനികരൈഃ പുരയേൽ കണ്ണശുലേ ഹാ ഹേത്യുക്താ പ്രധാവന്ത്യാഹമഹമികയാ ശേഷരോഗാശ്ച തൽസ്ഥാഃ.

വൈദ്യൻ തന്റെ ഇടത്തെകയ്യിൽ ഏരക്കില ഇത്തുപ്പ് ചൊടിച്ച് ചേർത്ത് എണ്ണപുരട്ടി അടുക്ക് അടുക്കാക്കിവെച്ചു വലത്തെ

കയ്യുകൊണ്ടു തലപഴുപ്പിച്ചു ഇരുമ്പുകോലെടുത്ത് ഈ എരുക്കിലയിൽ വെച്ചു അതുകൾക്കെല്ലാം അതിന്മേൽ ചുറ്റിയാൽ ആ കോലിന്റെ ചൂടുനിമിത്തം ഇലകൾ വാടും. അപ്പോൾ ആ കോൽ ഉള്ളിൽ വച്ചുകൊണ്ടു ഞക്കിപ്പിഴിഞ്ഞാൽ അതിൽനിന്നു നീര് ഇററിറവീഴും. ആ നീരു ചെകിട്ടിൽ നിറച്ചാൽ കണ്ണുശുദ്ധവും മറ്റു സകലവിധ കണ്ണരോഗങ്ങളും ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

ഒ. തൈലം പൂതം പയോ വാപി സംശൃതം ലവണാനവീതം ; സശുദ്ധപുതീൻ ജന്തപാദീൻ ജയേദാക്ഷമഥാപി വാ.

എണ്ണയോ നെയ്യോ പാലോ എരുക്കിന്റെനീരോ ഇതുപുപൊടിച്ച് ചൂടിപ്പിടിപ്പിച്ചു തുളിച്ചാൽ കുത്തിനോവ് നാറും കുമി ഇതുകൾക്കെല്ലാം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

വൃ. ലിംഗപഥലേപ്പം ലവണം നിക്ഷിപ്യ വിഘൃത്യ തത്സപരസം । ത്രിദിനം ശ്രവസി വിദഗ്ദ്ധോല്ക്കലം പുയഞ്ച നാശയതി.

അയനിച്ചുകു തരന്ന് അതിൽ അപ്പം ഇതുപിട്ട് അടച്ചു വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞാൽ പതിവായി മൂന്നു ദിവസം ചെകിട്ടിൽ തുളിച്ചാൽ ചെകിട്ടിൽകുത്തും ചലമൊലിക്കുന്നതും ശമിക്കും.

ന. മഹതഃ പഞ്ചമൂലസ്യ കാഷ്ഠാന്ത്രേഷാംഗുലാനി ചാക്ഷൗ മേനാവേഷ്ട്യ സംസിച്ഛ നൈലേനാദീപയേത്തതഃ (൧൦) യ തൈലം ചുവതേ തേഭ്യഃ സുഖേഷ്ണം തേന പൂരയേൽ । ഞേയം തദ്ദീപികാതൈലം കണ്ണരോഗഹരം പരം (൧൧) കഷ്ടസ്യ ദേവദാഷോശ്വ കാഷ്ഠാദേവം പ്രദീപിതാൻ । ഗൃഹീതം തൈലമപ്യേവം ശുദ്ധാദിഷു ഗുണോത്തരം.

മഹൽപഞ്ചമൂലത്തിലെ കുമിഴിൻവേരു മുതലായതുകൾ എട്ട് അംഗുലം നീളത്തിൽ മുറിച്ച് വീരളിപ്പുകൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞുകെട്ടി നല്ലെണ്ണയിൽ നനച്ചു അതിന്റെ ഒരു തലകത്തിക്കുക. അപ്പോൾ എണ്ണ അല്പാല്പമായി അതിൽനിന്ന് കറവീഴും. ആ എണ്ണ അപ്പം ചൂടാടുകൂടെ ചെകിട്ടിൽ തുളിക്കുക. ഇത് എത്രതരം കണ്ണരോഗത്തിനും നല്ലതാകുന്നു. ഇതേവിധം കൊട്ടംദേവതാരം ഇതുകൾ പട്ടുചുറ്റി എണ്ണകൊണ്ടു നനച്ചു കുത്തിച്ചു എണ്ണയെടുക്കാം. അതു തുളിച്ചാൽ കുത്തിനോവു മുതലായ എല്ലാത്തരം

കണ്ഠരോഗങ്ങളും ശമിക്കും. ഇങ്ങിനെ എടുക്കുന്ന തൈലത്തിന്നു ദീപികാതൈലമെന്നാണ് പേര്.

൧൨. നിത്യബ്രഹ്മചാരിരവിഭംഗരസോനരംഭാകാപ്പാസരിശു സുരസാർദ്രകാരവല്യഃ ഏഷാം രസേ തിലഭവം സവിഷം സുപകപം ബാധിതാനാദക്രമിവേദനപുയയുഷേ.

കരുണാമുനില പിചുകത്തില എരക്കില കണ്ഠാണി ഉള്ളി കട്ടുവാഴക്കിഴങ്ങ് പരുത്തിയില മുരിങ്ങയില തുളസിയില ഇഞ്ചി കയ്യയില (ചങ്ങലംപരണ്ട എന്നു പക്ഷാന്തരം) ഇവ സമം ഇടിച്ചുപിടിഞ്ഞരിച്ച നീരിൽ താമരയല്ലി അരച്ചുകലക്കി എണ്ണയും കൂട്ടികാച്ചി ശീലിച്ചാൽ കണ്ഠബാധിതും കണ്ഠനാദം കൃമി വേദന ചലഞ്ചലിക്കുക ഇതെല്ലാം ശമിക്കും.

൧൩. കഷ്ഠം ഹിംഗു വചാദാരുശതാഹപാവിശ്വസൈന്ധവൈഃ । പൂതികണ്ഠാപഹം തൈലം ബന്ധുരൂത്രേണ സംധിതം.

കൊട്ടം കാതം വയമ്പ് ദേവന്തരം ശതകപ്പ ചുക്ക് ഇവ കല്ലമായും ഇനംപ് പാത്രപാകമായും കൂട്ടി മൂത്രംമേൽത്തുകാച്ചിയ എണ്ണ തുളിച്ചാൽ ചെങ്കിട്ട നാരുന്നതു ശമിക്കും.

൧൪. ചുണ്ണിം ഗന്ധകശിലാരജനീഭവന മുഷ്ട്യംഗകേന കടുതൈലപചാപ്തകം തു । ധന്തുരപത്രസതുല്യമിദം വിപകം നാഡീം ജതേച്ചി വേദനാമപി കണ്ഠജാതാം.

ഉമ്മാതിരി ഇടിച്ചു പിഴിഞ്ഞരിച്ച് ഇരുനാഴിനീരിൽ ഗന്ധകം മനഃശ്ശല (ചങ്ങലപ്പുയ്യുള്ള മുരിങ്ങയുടെ കരു, കപ്പൂരം എന്നു പക്ഷാന്തരം) വരട്ടുഞ്ഞൽ ഇവ ചൊടിച്ച് കാലേപലം ചൊടിയും ഇരുനാഴി കടുകെണ്ണയുംകൂട്ടി കാച്ചി തുളിച്ചാൽ ചെങ്കിട്ടിലെ കാലപ്പഴക്കമുള്ള നാഡീവ്രണകളുടെ ശമിക്കും.

൧൫. ശതാഹപിപാജിഗന്ധാപയസൈന്ധരണം ബ്ജകേ കടുതൈലം വിപകം സങ്കീരം പാളിം സംവർദ്ധയേത്യലം.

ശതാവരംഗഴങ്ങ് അമുക്കരം അടവരിയൻകിഴങ്ങ് ആവണക്കിൻകരു ഇവ സമം കല്ലമായി സമം പാചുംകൂട്ടി കാച്ചിയ എണ്ണതേച്ചാൽ കാരതിന്റെ വള്ളി ക്ഷണത്തിൽ വളരും.

൧൬. മഹിഷീനവനീതേന ജളെഴുകാഹയഗന്ധയോഃ । ചുണ്ണിം സംധിശ്ച സാപകം ലിപ്തം പാളിം വിവർദ്ധയേൽ.

എരുമപ്പാൽ കടഞ്ഞെടുത്ത വെണ്ണയിൽ അട്ടഞ്ഞാലി ഉണക്കിപ്പൊടിച്ചു പൊടിയും അമുക്കരം പൊടിച്ചു പൊടിയും സമംചേർത്തു മൂപ്പിച്ചു തേച്ചാൽ കാതു ക്ഷണത്തിൽ വളരും.

൧൭. മഹിഷീനവനീതയുതം ഗോശൃംഗവചാശ്വഗന്ധബഹുലം । ദിനകരതപ്തം കുശ്യാദംസസ്ഥലലംബിനൈ കണ്ണൈ.

എരുമവെണ്ണയിൽ പശുവിൻകൊമ്പ് വയമ്പ് അമുക്കരം ശതാവരിക്കിഴിപ്പ് ഇവ സമം അരച്ചുചേർത്തു വെയിലത്തുവെച്ചു ഉരക്കി തേച്ചാൽ കാതിന്റെ വളളി ധാരാളം വളരും.

൧൮. ഗോധാചർമ്മം കൃഷ്ണചർമ്മം സ്വർണ്ണതാടകമേവ വാ । ധാതുമാണാബലാ ശോധം കണ്ണപാച്ഛാഃ ക്ഷണം ജയേൽ.

ഉടുവിൻതോലോ കൃഷ്ണാമൃഗത്തിൻതോലോ പൊന്നോലയോ കാതിലിട്ടാൽ വളളി തേയുന്നതു ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൧൯. കബരീതുഷ്ണലാംഗുലവാസിതം തിലജം ശിശോഃ । കണ്ണസ്രാവം ജയേൽ തുണ്ണം കുളീരവസയാഽവം.

കൃഷ്ണാമൃഗത്തിന്റെ വാല് കായംപുരട്ടി ഉണക്കി ആ വാലുമുക്കി കായത്തിന്റെ നാററംപിടിപ്പിച്ചു ചുറ്റുണ്ണ തുളിച്ചാൽ കുട്ടികൾക്കുള്ള ചെങ്കിടുപഴുപ്പു ശമിക്കും. ഞണ്ടിൻവസ എണ്ണയിൽ ചേർത്തു തുളിക്കുന്നതും നല്ലതാകുന്നു.

൨൦. ജംബീരപത്രസംപകപതൈസംപൂരണാൽ ദ്രുതം । വ്യയം ശുദ്ധഞ്ച ബാധിത്യം മലസംഗഞ്ച നശ്യതി.

പച്ചനാരകത്തിലകൊണ്ടു കമ്പിൾകത്തി അരിൽ എണ്ണയാക്കി നെയ്തുവെച്ചു ചൂടുപിടിപ്പിച്ചെടുത്താൽ ചലം കലിക്കുന്നതും ചെറുകിടർകത്തും ബാധിത്യവും മെല്ലെപ്പിക്കാതെ അടഞ്ഞു നില്ക്കുന്നതും ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൨൧. കടുത്രയസമാനാംശാ വ്രണശ്ലീ പീനസാപഹാ । കഷായമുഷ്ണലേഹാദ്യോഃ സേവിതാ നിശി സാരേ.

ചുക്ക് മുളക് രീപ്പലി ഇവ മൂന്നുംകൂടെ കൂടിയേടത്തോളം ചിററമുതുംചേർത്തു ക്ഷായമോ പൊടിയോ ലേഹമോ ഇതേവിധം ചെട്ടുന്റെ യുക്തിപോലെ മററവിധത്തിലുള്ള കഷായമോ ഉണ്ടാക്കി രാത്രിസമയം ശീലിപ്പിച്ചാൽ പീനസം ശമിക്കും.

൨൨. മണ്ഡൂകപണ്ണീമരിചകുലത്തെടു സാധു സാധിതഃ । കഷായഃ പീനസാന്തിഃ കോഷ്ഠാഞ്ച പിബതാം ഞ്ഞാം.

ബ്രഹ്മി കുരുമുളക് മുതിര ഇവ സമം കഷായംവെച്ച് അല്പം ചുടോട്ടുകൂടെ സേവിച്ചാൽ പീനസം ശമിക്കും.

൨൩. ഗുളാരിചവിമിശ്രം വീതമാത്ര പ്രകാശം ഹരതി ദധി നരാണാം പീനസം ദന്റിവാദം യദിതു സംഘതമന്നം ശ്ലക്ഷ്ണശോധ്യമമൃണൈഃ കൃതമുപഹരതേ സൗതൽ കതോത്സാവകാശഃ.

തൈരിൽ ശർക്കരയും കുരുമുളകുപൊടിയുംചേർത്തു ധാരാളമായി കഴിച്ചാൽ എത്ര കലശലായ പീനസവും ശമിക്കും. ഗോതമ്പാവ ചെച്ചുണ്ടാക്കിയ അന്നത്തിൽ നെയ്യുകൂട്ടി കഴിച്ചാലും പീനസം ശമിക്കും.

൨൪. വ്യോഷചിതകതാലീസതിന്ദീ കാളവേതസഃ । സചാഗ്രാജാജിതല്യാശമേലാതപക്വരൂപാദികം (൨൫) വ്യോഷാദികമിദം ചുണ്ണം പുരാനേഗുളമിശ്രിതം । പീനസശ്വാസകാസഃ ക്ഷയിസപരകരം പരം.

ചുണ്ണം മുളക് തിപ്പലി കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് താലീസപത്രം പുളിപ്പരിന്മേൽതൊലി ഞെരിഞ്ഞാമ്പുളിക്കിഴങ്ങ് കാട്ടുമുളകിൻ ചേർ ജീരകം ഇതുകൊല്ലാം സമം. ഏലത്തരി ഇലവങ്ങത്തൊലി പച്ചില ഇവ മുൻപാഞ്ഞതിന്റെ നാലിലൊന്ന്. എല്ലാം കന്നിച്ച ചേർത്തു പൊടിച്ചു പഴയ ശർക്കരയിൽ ചേർത്തു (ശർക്കര പാവുകാച്ചിയതിലിട്ടു കുഴച്ചു) വടകമാക്കി ശീലിക്കുക. വ്യോഷാദി വടകമെന്ന ഈ വടകം ശീലിച്ചാൽ പീനസം ശ്വാസമുട്ടൽ കുര ഇതുകൾ ശമിക്കും. രുചിയുണ്ടാകുവാനും ശ്വപരം നന്നാകുവാനും ഇതു വളരെ വിശേഷവുമാണ്.

൨൫. പാരാദിരജനീമൂർച്ചാപിപ്പലീജാതിപല്ലവൈഃ । എഭിശ്ച തൈലം സംപകം നസ്യതഃ പീനസാപഹം.

പാടക്കിഴങ്ങ് മഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞത്തൊലി ചെരുകുരുമ്പ തിപ്പലി പിമുളകുതില ഇവ ചേർത്തു കാച്ചിയ ചുണ്ണികൊണ്ടു നസ്യം ചെയ്താൽ പീനസം ശമിക്കും.

൨൬. ശിശൂസിംഹീതികംഭാനാം ബീജൈസ്സ്യോഷസൈന്ധ

വൈ: | വിലപത്രസേ സി:ശം തൈലം സ്ത്രാ ~ പൂതിനസ്ത്രം.

മുരിയാക്കുത ചെറവഴുതിനങ്ങാക്കുത ചെറിയ നാഗദന്തിക്കുത ചുക്ക് മുളക് തിപ്പലി ഇവ സമം അരച്ചു കൂവളത്തില ഇടിച്ചു പിഴിഞ്ഞരിച്ചു നീരിൽ കലക്കി എണ്ണയും ചേർത്തു കാച്ചി ശീലിച്ചാൽ പൂതിനസ്ത്രമെന്ന നാസാരോഗം ശമിക്കും.

൨൮. തുണ്ണികുഴുക്കണാവിലാദ്രാക്ഷാകല്ലുകഴായവൽ | തൈലം പകുപമമാളും വര നസ്ത്രാൽ ക്ഷവമുനാശനം.

ചുക്ക് കൊട്ടം തിപ്പലി കൂവളത്തിൻവേർ മുശിപ്പിങ്ങാപ്പഴം ഇവ സമം കഴായംവെച്ചു പിഴിഞ്ഞരിച്ചു എണ്ണയുംകൂട്ടി കൽക്കത്തിന്ന് ഈ കഴായത്തിന്റെ മരുന്നകൾതന്നെ അരച്ചുകലക്കി നസ്ത്രം ചെയ്യാൽ തുമ്മൽ ശമിക്കും. എണ്ണയുടെ സ്ഥാനത്തു നെയ്യുചേർത്തും കാച്ചി ശീലിക്കാം.

൨൯. വിളംഗം സൈന്ധവം ഹിംഗു ഗുഗുലുസ്സമനശ്ശിലഃ | പ്രതിശ്രായേ വചായുക്കും ശക്ത്യാ ധൂമം പിബേന്നരഃ.

വിഴാലരി ഇന്തുപ്പ് കായം ഗുൽഗുലു മനയോല വയമ്പ് ഇവസമം പൊടിച്ച് പുകയുണ്ടാക്കിവലിച്ചാൽ ചീനം ശമിക്കും.

൩൦. ദൃശ്യാക്പത്രഭൂതിമ്ഹിഷീനവനീതമിശ്രിതാ ലിപ്താ | ഭന്തച്ഛുഭജാതാനാം ഭോഗാണാം നാശനേ ശസ്ത്രാ.

എരുക്കിന്റെ പച്ചഇല ചുട്ടഭസ്മം എരുമവെണ്ണയിൽ ചാലിച്ചു പൂർത്തിയാൽ ചുണ്ടിന്മേലുണ്ടാകുന്നസകലരോഗവുംശമിക്കും.

൩൧. ഹിമാഞ്ചപരിചാതേന സംജാതമധരവ്രണം | നിശി പ്രശമയേന്നാഭിസ്മേലേന പരിപൂരിതാ.

മഞ്ഞുകൊണ്ടാൽ ചണ്ടുവിളളം. അതു ശമിക്കുവാൻ രാത്രി കിടക്കുന്ന സമയം പൊക്കിളിൽ എണ്ണനിറച്ചു കിടക്കുക.

൩൨. ചുണ്ണം ഹരിതമഞ്ജുഷഃ സവിശപം ശുക്ലമദ്വിതം | അന്തർബാഹിശ്ച തദപക്തം ലിംപേദന്തരജാപഹം.

ചെറുപയറിന്റെ പുപ്പ് (ഉമി എന്നും പക്ഷാന്തരം) പൊടിച്ചുപൊടിയും ചുക്കുപൊടിയുംകൂട്ടി രണ്ടാമതും പൊടിച്ചു പല്ലിന്റെ അകത്തും പുറത്തും തേച്ചാൽ പല്ലിലുള്ള വേദന ശമിക്കും.

൩൩. ബകളജടാജിനകല്ലു പയസാ പീതഃ പ്രഗേ ശ്രീദി-
നം । ദൃഢരതമുലാൻ കുരുതേ ഭരണൻ വൃദ്ധസ്യ ക്ഷിമത ബാ-
ലാനാം.

അശോകവേരിന്മേൽതൊലി അരച്ചു പത്രവിൻപാലിൽ ക-
ലക്കി നന്നിരാവിലെ സേവിക്കുക. ഇങ്ങിനെ മൂന്നുദിവസം മുട്ടാ-
തെ ശീലിച്ചാൽ വയസ്സായതുനിമിത്തം ഇളകുന്ന പല്ലുകൾ ന-
ല്ലവണ്ണം ഉറക്കും. പിന്നെ ചെറുപ്പക്കാരുടെ കഥ പറയേണമോ?

൩൪. ബാണപുംഘശിഖാ ക്ഷുണ്ണാ ദന്തമൂലേ ശ്രീതാ ജ-
യേൽ । പ്രാണരോഗാസ്തു യാവൽ പ്രാശ്നധാവനമനപഹം.

കൊഴിഞ്ഞിലിൻവേര ചതച്ചു പല്ലിന്റെ ഉറവിന്മേൽ ത-
ട്ടിച്ചുചെച്ചാൽ ഘല്ലാത്തരം ദന്തരോഗവും ശമിക്കും. രോഗം മാ-
റിയാൽ അതുകൊണ്ടു പതിവായി പല്ലുതേക്കുന്നതും നല്ലതാണ്.

൩൫. ഗാഢതാഡനവിലുപ്ലതസ്സുലൈസ്തുല്യഭോഗലവ-
ണം മുഖോദരേ । ധാരയേദിനമുഖേ മുഖാമയം വാസരത്രിതയ-
സേവിതം ജയേൽ.

അരി ഇടിച്ചുചൊടിച്ച് സമം ഉപ്പുംചേർത്തു കുഴച്ചു രാവി-
ലെ വായിൽ ധരിക്കുക. ഇങ്ങിനെ മൂന്നുദിവസം ശീലിച്ചാൽ മു-
ഖരോഗങ്ങളെല്ലാം ശമിക്കും.

൩൬. മൂലമപരാജിതായാഃ സമരിചമാസ്യസ്ഥമാത്ര ശുഭ-
ഹരം । തദ്ദലമപി ദിവാസമുഖേ കുവലയമപി ബോധിപത്രാഘ്രം-
(൩൭) സഹ തുണ്ണിപുഗഢലൈർച്ചാ മരിചഗോമൂത്രനാളികേര-
ജലൈഃ । കപമിതൈരധിജിഹ്വാദീൻ കബളോ വിഹിതഃ പ്ര-
ണാശയതി.

മുഞ്ഞവേരും കുരുമുളകുംകൂടെ കടിച്ചു ചവച്ചാൽ വായി-
ലെ വേദന ശമിക്കും. മുഞ്ഞയില, കുരിങ്കുവലയത്തില, അരയാ-
ലില ഇതുകളിൽ സമം ചുക്കും അടയ്ക്കയും ചേർത്തു കുരുമുളകുക-
ഷായം, ഗോമൂത്രം, നാളികേരവെള്ളം ഇതുകളിൽ ചേർത്തു തിള-
പ്പിച്ചു കുലുക്കഴിഞ്ഞാൽ അധിജിഹ്വ ഉപജിഹ്വ മുതലായ ജി-
ഹ്വാരോഗങ്ങളെല്ലാം ശമിക്കും.

൩൮. നേത്രപ്രക്ഷാളനാൽ പൂർവ്വം പ്രാതഗ്ഗ്വസ്സുഷധാരണം
ആസ്യശുദ്ധവിനാശായ കേവലം ശീലയേത്യാഹം.

രാവിലെ എഴുന്നേറ്റാൽ കാലും മുഖവും കുഴക്കുന്നതിന്നു മു-
ന്നായി കവിൾക്കുള്ളിക. ഇങ്ങിനെ മൂന്നുദിവസം ശീലിച്ചാൽ
ആസ്യശുദ്ധം ശമിക്കും.

നര. ഗണ്ഡീരപ്രജാലനഹപുഷ്പാവാണപുഷ്പാശ്രി
ബാണശൗണ്ഡീമൂലൈസ്സമിതി സമൈവിശ്വമേഷാം കഷാ
തേ । സിദ്ധം തൈലം വദനനിഹിതം വക്ത്രരോഗാനശേഷാണേ
ലാതുണ്ഡീമഗധമരിചോൽതേകല്പം നിഹന്തി.

മാ. നാറി കൊട്ടുവലിക്കിഴങ്ങ് അടയ്ക്കാമണിയൻവേര് കൊ
ഴിഞ്ഞിലിൻവേര് കാരിലവേര് കരിക്കുഞ്ഞിവേര് കാട്ടുമുളകിൻ
വേര് ഇവ സമം ഇതുകളെല്ലാം കൂടിയേടത്തോളം ചുക്ക്. ഇവ
എല്ലാംകൂടെ പൊലയവെച്ചു നാലൊന്നാക്കി ചിഴിഞ്ഞരിച്ചു എ
ണ്ണയുംകൂടി കല്പത്തിന്നു, എണ്ണത്തരി ചുക്ക് റിപ്പലി കുരുമുളക് ഇ
വ സമം അറച്ചുകലക്കി കച്ചി അരിച്ച് ചുട്ടു എണ്ണകൊണ്ടു ക
വിടിക്കൊണ്ടാൽ എല്ലാ വക്ത്രരോഗങ്ങളും ശമിക്കും.

ശ. കുഴു ദാവിച്ചോലുമണ്ഡം സമംഗാ പാശ തിക്താ
തേജവീ ചിന്തികാ ച । ചുണ്ണ്യം ഗന്ധം ഘഷ്ണേ തദ്വിജാനാം ര
ക്തസ്രാവം ഹന്തി കണ്യു രജഞ്ച.

കൊട്ടം മരമഞ്ഞത്തൊലി പാച്ചോറ്റിത്തൊലി മുത്തങ്ങ പര
ച്ചുണ്ട പാടക്കിഴങ്ങ് പുത്തിരി ചുണ്ട ചെറുപ്പന്നയരി വരട്ടുമഞ്ഞൾ
ഇവ സമംപൊടിച്ചുപൊടിക്കൊണ്ടു പല്ലുതേച്ചാൽ ഊനിൽനിന്നു
ചോരയൊലിക്കുന്നതും ചൊരിച്ചിലും പല്ലിൽക്കുത്തും ശമിക്കും.

ശ. ഹരിദ്രാ നിംബപത്രാണി മധുകം നീലമുൽപലം ।
തൈലമേദിവിപക്തവ്യം മുഖപാകഹരം പരം.

മരമഞ്ഞത്തൊലി വേപ്പില ഇരട്ടിമധുരം ചെങ്ങഴിനീക്കിഴ
ങ്ങ് ഇതുകൾ തുക്കിപ്പോലെ ചേർത്തു കാച്ചിയ തൈലംകൊണ്ടു
ഗണ്യുഷം ശീലിച്ചാൽ മുഖരോഗങ്ങളെല്ലാം ശമിക്കും.

ശ. വദിരന്ധ്ര തുലാം തോയദ്രോണേ പക്തപാഷ്ടശേഷി
തേ । ജാതീകോശേന്ദ്രപുഗൈശ്ച ചാതുജ്ജാതമൂഗാണഡജൈഃ
(ശ. ൩) പുഥക്കഷ്മിതൈഃ പിഷ്ഠൈർമ്മേളയിതപാ ചണോപമാം ।
ഗുഡീം കൃതപാ മുഖേ ധാത്വം സാ നിഹന്ത്യവിലാൻഗദാൻ(ശ. ൪)
ജിഹ്വപാഷ്ടദന്തവദനഗളതാലുസമുന്ദവാൻ । വിശേഷതസ്മാപു
ഭവം വ്രണം ജിഹ്വാഭവം തഥാ.

ഒരു തുലാം കുരിങ്ങാലിക്കാതൽ പതിനാറിക്കുഴി വെള്ളത്തിൽ

കഷായംവെച്ചു കുറക്കി വൃ നാഴിയാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു ജാതിപത്രി അടയ്ക്ക ഏലത്തരി ഇലമങ്ങത്തൊലി പച്ചില നാഗപ്പൂവ് മെരുകിൽ ചട്ട ഇവ മുമൂന്നുകഴഞ്ഞ് അരച്ചുകലക്കി കുറക്കി വറ്റിച്ചു വാങ്ങി മുമൂന്നുകഴഞ്ഞ് കപ്പൂരവും ചേർത്തു ചണമ്പയറിന്റെ വലിപ്പത്തിൽ ഗുളികയുരുട്ടി ആ ഗുളിക വായിലിട്ടാൽ നാവ് ചുണ്ടു പല്ലു വായ കഴുത്ത് അണ്ണാക്ക് ഇവിടങ്ങളിലുണ്ടായ സകല രോഗങ്ങളും ശമിക്കും. ഇത് അണ്ണാക്കിലും നാവിന്മേലുമുള്ള വ്രണങ്ങൾക്ക് അത്യന്തഫലപ്രദമാകുന്നു.

൧൭. സപ്തർഷഭോശീരപടോലമന്യാഹരീതകീതികതകരോഹിണീദിഃ | യഷ്ടപ്രാഹ്വരാജദ്രുമചന്ദ്രവൈശ്വ കോഥം പിഞ്ചേൽ പാകഹരം മുഖസ്യ.

ഏഴിലാമ്പാലത്തൊലി രാമച്ചം പടോലവള്ളി മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ് കടക്ക കടകരോഹിണി ഇരട്ടിമധുരം കണിക്കൊന്നത്തൊലി ചന്ദനം ഇവ സമം കഷായംവെച്ചു സേവിച്ചാൽ വായയുടെ ഉള്ളിലുള്ള പഴുപ്പു ശമിക്കും.

൧൮. സപ്തിന്ദ്ര നസം വിന്ദ്യസും മധുകേന സമായുതം | ഹന്ത്യാച്ഛിരോത്തിം സ്വേദോവാ പായസാനേന മുഖ്യാനി.

ഇരട്ടിമധുരം ചേർത്തു കാച്ചിയ നെയ്യുകൊണ്ടു നസ്യം ചെയ്യാൽ തലവേദന ശമിക്കും. പായസംകൊണ്ടു തല പൊതിയുന്നതും നല്ലതാകുന്നു. പായസമുണ്ടാക്കേണ്ടു വിധിയെ ഗ്രന്ഥാന്തരത്തിൽ ഇങ്ങിനെവിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. അഷ്ടാവശിഷ്ടേ കപഥനാൽ ക്ഷീരേഷ്ടാംശശ്ച തണ്ഡുലാൽ | പചേന്നാതിദ്രവഹനം പായസാനമിദം സൂതം=എട്ടിടങ്ങഴി പാൽകുറക്കി ഒരിടങ്ങഴിയാക്കി അതിൽ ഉരി അരിയിട്ടു വേവിച്ചു സാമ്പ്രപാകമാക്കിയാൽ അതിനെ പായസമെന്നു പറയും.

൧൯. മരിചന്ദ്ര ഹരിദ്രാമ്പാഃ തുണ്ഡാവാ രേണുഭിഃ കൃതാഗ്രളികാ | തൈലാക്ഷാ സംലിപ്താലലാടപട്ടേശിരോരുജംഹന്ത്യാൽ.

കുരുമുളകോ മരമഞ്ഞത്തൊലിയോ ചുക്കോ പൊടിച്ച് ശീ

ലക്ഷ്യാടിയിട്ട് (മുലപ്പാലിലെറച്ച) ഗുളികയാക്കി വെച്ചു എണ്ണയിൽ ചാലിച്ചു നെറ്റിയിൽ വടിച്ചാൽ തലവേദന ശമിക്കും.

ഭവ. വാതപിത്തജനിതം ശിരോരജം നാശയേന്ദ്രധൂകകപ്ലസാധിതം | നാളികേരപയസാ ശൃതാന്തപിദം തൈലമർദ്ദിതം ഹരഞ്ച നാവനം.

വരട്ടുനാളികേരത്തിന്റെ പാലിൽ ഇരട്ടിമധുരം അരച്ചുകലക്കി വെന്തെടുത്ത വെളിച്ചെണ്ണ തേച്ചാൽ വാതജമായും പിത്തജമായുമുള്ള തലവേദന ശമിക്കും. ഇതുകൊണ്ടു നസ്യം ചെയ്യാൽ അർദ്ദിതം ശമിക്കും.

ഭന. കഷ്ടമരണ്ഡമൂലഞ്ച നാഗരം തക്രപേഷിതം | കടുപ്പഞ്ച ശിരഃപീഡാം ച ലഘേപനരോ ജന്തേൽ.

കൊട്ടം ആവണക്കിൻവേര് ചുക്ക് ഇവ സമം പോരിൽ അരച്ചു വെട്ടുകാടിയിൽ ചാലിച്ചു സ്നേഹദ്രവ്യവും ചേർത്തു നെറ്റിമേൽ തേച്ചാൽ വാതജമായ തലവേദന ശമിക്കും.

ഭര. ദേവദാരു നതം കഷ്ണം നളഭം വിശപഭേഷജം | സകാഞ്ചികു സ്നേഹയുക്തോ ലേപോ വാതശിരോത്തിനൽ.

ദേവതാരം തകരം കൊട്ടം ഇരുവേലി ചുക്ക് ഇവ സമം അരച്ചു വെട്ടുകാടിയിൽ ചാലിച്ചു സ്നേഹദ്രവ്യവും ചേർത്തു നെറ്റിമേൽ തേച്ചാൽ വാതജമായ തലവേദന ശമിക്കും.

ഭമ. ധാത്രികശേരുഹ്നിബേരപഥേപത്മകചന്ദനൈഃ | ദുഃഖാശീരനളാനഞ്ച മൂലൈഃ കുശ്ഠാൽ പ്രലേപനം (ഭവ) ശിരോത്തിം പിത്തജം ഹന്ത്വാദുക്തപിത്തരജം തഥാ | ഗുഡനാഗരകപ്ലസ്യ നസ്യം മസുകശുലഭനൽ.

നെല്ലിക്കു കഴിമുത്തങ്ങ ഇരുവേലി താമരക്കിഴങ്ങ് പതിമുകം ചന്ദനം കരക രാമച്ചം ആമ്പൽകിഴങ്ങ് ഇവ സമം അരച്ചു നെറ്റിമേൽ തേച്ചാൽ പിത്തജമായ തലവേദന ശമിക്കും. ശങ്കരയും ചുക്ക് അരച്ചതുംകൂടെ നസ്യം ചെയ്യാൽ പിത്തജമായ തലവേദന ശമിക്കും.

ഭന. തുണ്ണികുഷ്ഠപ്രപുന്നാദദേവകാഷ്ഠൈസ്സമാഹിഷൈഃ | മൂത്രപിഷ്ടൈസ്സുഖോഷ്ണൈ ലേപഃ ശ്ലേഷ്മശിരോത്തിനൽ.

മുക്ക് കൊട്ടം പൊന്നാൻകര ഭേദതാരം രക്തമന്ദനം ഇ
വ സമം ഗോമൂത്രത്തിലരച്ചു കലക്കിവെതുമ്പി അല്പം മൂടോടുകൂ
ടെ പുറവളയിട്ടാൽ കഫജമായ തലവേദന ശമിക്കും.

൨൪. സകുലാലോതി വിശേഷാദസ്യേന സ്രോതോരോമം സിന്ധു
ശിരസ്സോദഭവം ദൃഢം ന ജാനാത്വേവ നിശ്ചിതം.

മുക്ക് വയമ്പ് വിഴാലരി ഇവ സമം പൊടിച്ചുപൊടി ഇ
ടക്കിടക്കു മൂക്കിൽ വലിച്ചാൽ തലവേദന ശമിക്കും.

൨൫. സൂര്യവർത്തനസ്യം കുർച്ചാൽ സൂര്യേന വിശയുക്തേ
ന | അഥവാ തന്ത്യാഗമനേ ഭഞ്ജിത ഷഡ്രസോപേതം.

മുക്ക് അരച്ചു മുലപ്പാലിൽ കലക്കി അരിച്ചു നസ്യം ചെ
യ്യാൽ കരച്ചെന്നിടത്തു ശമിക്കും. സൂര്യവർത്തം (കരച്ചെന്നി
ക്കുത്ത്) തുടങ്ങുന്ന സമയം ഷഡ്രസദ്രവ്യങ്ങളെല്ലാം മേൽത്തു ഭക്ഷ
ണം കഴിക്കുന്നതും ഗുണപ്രദമാകുന്നു.

൨൬. ഹിമമധുകമധുകസേവ്യഗുൽം ഭജഗർഭരാനസാധി
തം തിലോത്ഥം | ശിരസി രജമപാകരോതി കണ്യം കചശത
നം ച കരോതി ഹസ്തകേശം.

ചന്ദനം ഇരട്ടിമധുരം ഇരിപ്പക്കാരൽ രാമച്ചം ഇവ സമം
അരച്ച്, വെറിലക്കൊടി ഇടിച്ചു പിഴിഞ്ഞരിച്ച നീരിൽ കല
ക്കി എണ്ണയുംകൂടി കാച്ചി അരിച്ചു തേച്ചാൽ തലവേദന രല
ചൊരിച്ചിൽ രോമം കൊഴിച്ചിൽ ഇവ ശമിക്കും.

൨൭. വരാന്താഃ കപാമസംസിദ്ധക്ഷീരോത്ഥദധിസാധിതം |
സപ്തീമധുകസംസിദ്ധം നസ്യോദ്യൈ മൂർദ്ധ്വരോഗജിത്.

പാലിൽ നാലിരട്ടി വെളും മേൽത്തു കുറുക്കി പാലോളമാ
ക്കി അതിൽ സമം ത്രിഫലക്കഷായവും മേൽത് ഉറവീക്കിയ
ണ്ടാക്കിയ തൈരുകടഞ്ഞെടുത്ത നെയ്യ് ഇരട്ടിമധുരം കഷായമാ
യും കല്ലമായും കാച്ചി അരിച്ച് അതുകൊണ്ടു നസ്യംചെയ്യാൽ
എല്ലാത്തരം മൂർദ്ധ്വരോഗങ്ങളും ശമിക്കും.

൨൮. കർദ്ദമേ നിഖനേൽ കേശാൻ തൽക്ഷണം ശിരസശ്ച
താൻ | ഡ്യുമ്പുകീകൃതു സുസ്ഥിശ്ചകേശഭാരഭരോ ഭവേൽ.

തലമുടികൊഴിഞ്ഞുപോകുന്നതായാൽ തലയിൽനിന്നു കൊഴിയുന്ന തലനാർ നിലത്തു വീഴുന്നതിന്നു മുമ്പെ ഏറ്റത്തു ചുരുട്ടി ചളിയിൽ പുത്തുക. എന്നാൽ മിനുപ്പും ഭംഗിയുമുള്ള രോമം ധാരാളം മുളച്ചുപറും.

൫൪. ചിഞ്ചാമലകയോശ്ചാപി കാളലോഹസമനപിരഃ.

കണ്ണുനീരിൽ പുളിയില ഇടിച്ചുപിഴിക്കുന്ന നീര് നെല്ലിക്കാ നീര് ഇവയുടെ ഏതെങ്കിലും കന്നിൽ കാരകിലി അരച്ചുകലക്കിയുകുതിപ്പോലോലിപ്പിച്ചാൽ ചെണ്ണിമാറി നാതുണ്ടെന്ന പിഴിൽ രോമം മുളക്കും.

൫൯. മുഖ്യാപത്രസ്വരസേ തൽബീജൈഃ ശുക്ലൈഃ ക്ലിതൈഃ | കേരായതലം വിപകം തൽ കേശശാതഹരം പരം.

ഉമ്മത്തില ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞരിച്ച നീരിൽ ചെളിച്ചെണ്ണചേർത്തു കല്ലത്തിന്നു ഉമ്മത്തിൻ കുരു അർച്ചുകലക്കി കാച്ചി തേച്ചാൽ തലമുടികൊഴിയുന്നതു ശമിക്കും.

൬൧. അങ്കോലബീജം ദ്വാത്രിംശൽപലം സമ്യക് പചേജ്ജലേ | ദിവിദ്രാണേ പാദശേഷേ തു തൈലം തൽപതിതം ക്ലിപേൽ (൬൨) പ്രാശ്നാമിതേ വരാകാമേ കാളലോഹസമനപിതം | കാളാരിമേദസംതേകചാമപ്രസ്ഥേന യോജയേൽ (൬൩) ഇന്ദ്രവല്ലീ ബകളയോഃ കുമാരീഭംഗരാജയോഃ | ചിഞ്ചാമലകയോശ്ചാപി മാലതീനാളികേരയോഃ (൬൪) സ്വരസം കേതകാനാഞ്ച കല്ലം ദത്വാ പചേൽ പുനഃ വിഭീതകാസ്ഥിസംഭൂതം കുഡബം കുഡബം തഥാ (൬൫) ഗണാദേവാദികാചൈവ തദഭ്യംഗേ സുയോജിതം | കേശാനാം ദീപ്തശ്ലീതം കരോതി ച നിഹന്തി ച (൬൬) പീതതപം പിഞ്ചരതപം ച പചിതഞ്ചേന്ദ്രവല്ലകം | അശപിത്രം നിമ്മിതം ശ്രേഷ്ഠം കേശജനനി പൂജിതം.

൩൨. പലം അങ്കോലക്കുരു ഇടിച്ച് ൩൨ ഇടങ്ങഴിവെള്ളത്തിൽകലക്കി വേവിച്ചു നാലൊന്നാക്കിയാൽ അതിൽനിന്ന് എണ്ണയുണ്ടാകും. ആ എണ്ണ ഉറ്ററിയിട്ടെടുത്ത്, ത്രിഫലവെച്ചുറിയ

കഷായം ഇടങ്ങി ൧. അമരി കരിവേലപ്പട്ട ഇവ സമം വെച്ചു ററിയ കഷായം ഇടങ്ങി ൧ ഇവ കന്നിച്ചുചേർത്തതിൽകൂട്ടി കുറെ കാരീരിമ്പിൻ ശകലങ്ങളുമിട്ട്, ഉഴിഞ്ഞ അശോകത്തൊലി കററ വാഴ കഞ്ഞുണ്ണി പുളിയില പച്ചനെല്ലിനെ പിചുകത്തില കരു ക്കിൻമുക്ക കൈതവേട് ഇവസമം ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞനീരുംചേർത്തു കല്ലത്തിന് താന്നിക്കാപ്പരിപ്പു നാഴി ൧. ഏലാദിഗണം സമം നാഴി ഒന്ന് ഇവ അരച്ചുകലക്കി അരക്കിലമൻപാകത്തിലരിച്ചു തേച്ചാൽ തലമുടി വളരുകയും കറക്കുകയും ചെയ്യും. ചെമ്പിപ്പ് തലമുടി മുറിഞ്ഞുപോകുന്നത് നര ഇന്ദ്രലൂപ്തം ഇതുശ്ചെല്ലാംശ മിക്കും അശ്വിനീദേവകുടേതെന്നെ റിമ്മിച്ചതായ ഈ തൈലം തേച്ചാൽ തലമുടി ധാരാളം മുളക്കുകയും ചെയ്യും.

നവ. പുരാണഭിത്തെ സലിലം മുക്കി ക്ഷിപൻ പ്രമർദ്ദയി തപാ പരിഗൃഹ്യ തത്വം । പ്രലേപയേദകരകാമുകേ വ്രണേ ഏ ചോദകീം ചാ സഃപൃതാം ജടീം ചാ.

പഴയ ചെമ്പുമരിമേൽ വെള്ളംതളിച്ചു കുരന്റി അതിൽ നിന്നു മണ്ണട്ടത്തു ചാലിച്ചു പുരട്ടിയാൽ വ്രണപൂവ്വരൂപം—പൊ ഉകൻ ശമിക്കും. വലിയ വശളച്ചീരയോ പേരാൽമൊട്ടോ അര ചു നൈഃചുത്തു പുരട്ടുന്നതും നല്ലതാകുന്നു.

നവ. വ്രണേഷുൽപിരസുഷു സദാ ലാലാം ലിംബനൂഹ്മു ഹഃ । കഷ്ടാഷ്ടപി ജഗത്യസ്മാദിദ്രതേ ന മനൈഷധം.

വ്രണാരംഭത്തിൽ ആ സ്ഥാനത്തു തോരത്തോരെ തുപ്പൽപു രട്ടുക. ഇതു കഷ്ടവ്രണത്തിനുകൂടെ വിശേഷമാകുന്നു.

നവ. വരാടീഗേഹസംയുക്തം സുഗന്ധാസ്പ്തഗന്ധയോഃ । മൂലം തൈലം വിപകം സ്വാദുൽപിൽസുവ്രണനാശനം.

കച്ചടി നന്നാറിക്കിഴങ്ങ് ചിററത്ത ഇവ കല്ലമായി കാ ചുവിയ എണ്ണ തേച്ചാൽ വ്രണപൂവ്വരൂപം ശമിക്കും. ഇവിടെ വരാ ടീഗേഹമെന്നതിന്നു വേട്ടാളൻകൂടെന്നും ചിലർ അർത്ഥംപറയുന്നു.

ഈ മതനുകൂല എണ്ണയിൽ വരുന്ന കടബാധി പൂർത്തമാനം കരു പക്ഷമുണ്ട്.

**൭൦. ദുരജ്ഞാതമതികരണം നാശംയതി വ്രണം ചിരനനഞ്ചാ
 പി സിനം വിമുച്ഛ ലിപ്തം സ്തംഭം പത്രം പഞ്ചയൈർദ്വിപന്ധൈഃ
 കള്ളിയില പാട്ടിത്തിരി വ്രണത്തിൽ തഴിയിട്ടാൽ പെട്ടെ**

നങ്ങളായതോ വളരെ കുറിയായതോ വളരെകാലമായി തുടങ്ങിയതോ ആയ പ്രണങ്ങളെല്ലാം അഞ്ചാറുദിവസംകൊണ്ടു ശമിക്കും.

௨௩. திலாநாடகபரிதா சுமாரி பாபவேட்டுளாந்
 கேவலாம சுமாரி வா பகாபகபவிசுக்கிதாந் (௨௨)ஆமே
 வா பபுமாநே வா பகப வா கடுகாம் பூனோ | ஸபிநாம் வி
 நித்நாநாநு நிக்ஷிபேநு பூநாநுதி.

എളുപ്പമുള്ളതും വെളിച്ചം ഉള്ളതും പുഴയിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നതും അതുകൊണ്ട് പ്രവാഹം കടന്നുപോകുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകളെക്കുറിച്ചും പരിശോധന നടത്തണമെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അതുകൊണ്ട് പ്രവാഹം കടന്നുപോകുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകളെക്കുറിച്ചും പരിശോധന നടത്തണമെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

മെ. കൈയ്യപ്പൻ സംസ്ഥാന സിംഹ തന്തുലയ്ക്കു കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗമായി. തിരുവനന്തപുരം നഗരസഭയിൽ പ്രസിഡൻ്റ് ആയി പ്രവർത്തിച്ചു. കേരള സർവ്വകലാശാലയിൽ പ്രൊഫസർ ആയി പ്രവർത്തിച്ചു. കേരള സർവ്വകലാശാലയിൽ പ്രൊഫസർ ആയി പ്രവർത്തിച്ചു.

കുറിച്ചുപിടിക്കുന്നതിൽ അതിന്റെ വേരി
മേൽത്തൊലിയും ഇലയും മഞ്ഞയും കല്ലുമായി കാച്ചിയ എണ്ണ പ
രട്ടിയാൽ ദുർഗ്ഗന്ധത്തോടുകൂടിയ കരിമ്പ്രവൃണം ശമിക്കും.

[illegible]

അന്നന്നുവീണവയും ഉണങ്ങി കരിയാത്തവയും പഴുത്തവയും മായ അംശാലില പൊടിച്ചുരച്ചു പുരട്ടിയാൽ ഏതുതരം ഗുണവും ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൭൫. പരിണതപരിനൂലം പരസംഖം കഭജ്യാ* പ്രാഗരതി
 പരികോമോദ്ഭൂതപുതം ബ്രണാനാം| ഉപനഹവിധിനാ വാലേ
 പയേദ്രോഷമീനം തിലജമധി വിപകംക്ഷുദ്രനാഥസ്യ പരൈരുഃ.

പഴുത്ത കദളിവാഴയില വെച്ചുകെട്ടിയാൽ പഴുത്ത ചല
മൊലിക്കുന്നതു ശമിക്കും. പെരുഞ്ചീരയിലയിട്ടു കാച്ചിയ എണ്ണ
തളിക്കുന്നതും ചലം വറുവാൻ നല്ലതാകുന്നു.

നെ. സ്വരസേ മൂത്രേ ച ശൃതം ലിംഗചനിശാഭ്രാം ച
സുരഭിപുരുഷാഭ്രാം । തൈലം ലവണാംശയുതം വ്രണശുദ്ധിം
വിരോധണഞ്ച തൽ കരുതേ.

അയനിച്ചുകു പച്ചമഞ്ഞൾ ഇവ സമം ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു
നീരിൽ സമം ഗോമൂത്രവുംചേർത്തു കൃഷ്ണതളസിയിലയും പുനപ്പു
വും കല്ലനായി ഇത്തുപ്പും പാത്രപാകം ചേർത്തു കാച്ചിയ എണ്ണ
പുരട്ടിയാൽ വ്രണം ശുദ്ധിവാരികയും ക്ഷണത്തിൽ ഉണങ്ങുകയും
ചെയ്യും.

രൈ തിന്ത്രിണ്ണുകോലധത്തുരവുനർന്നവശിഹാസ്ഥിതൈഃ ।
ധാന്യാമൃകപഥിതൈഃ പൂർവ്വം സേവ്യേത്തിലജൈർവ്രണം.

പുളിഃവരിന്മേൽതൊലി അരക്കോലവേര് ഉരുത്തിൻവേര്
തമിഴാമവേര് ഇവ ചതച്ചു കാടിയിലിട്ട് എണ്ണയുംചേർത്തു തിള
പ്പിച്ചു് ആ ആവിതട്ടിച്ചു വീയപ്പിക്കുന്നതു വ്രണഹരമാകുന്നു.

വെ. ഹരിദ്രാധാതകീമൂലതപക്തമുഷ്ണാമരിചോളവൈഃ । ചു
ണ്ണൈയ്യുക്തം ഭവേത്താപം വ്രണേ താന്തവസം യുതം (൭൯) നി
ക്ഷിപേൻ ബഹുശൈത്യേലം വ്രണം രോഹന്തി നിശ്ചിതം । ജീണ്ണ
നാളിഞ്ചകേരസ്യ തൈലം ഹന്ത്യാദിവ്രണം ഭൃതം.

വരട്ടമന്തൾ താതിരിവേരിന്മേൽതൊലി തിപ്പലി കുരുമുള
ക് ഇവ സമം ചൊടിച്ചിട്ടു മൂപ്പിച്ചു എണ്ണ ശീലകൊണ്ടു മുക്കി
വ്രണത്തിൽ ധാരചെയ്യാൽ വ്രണം ക്ഷണത്തിൽ ഉണങ്ങും. പ
ഴയ വെളിച്ചെണ്ണകൊണ്ടുള്ള ധാരയും നല്ലതാകുന്നു.

പുറ തൽക്ഷണചതിതം ഗവാം പുരീഷം വ്രണം ഹന്ത്യാൽ ।
സുനിഷ്ണുകല്ലലേപസ്യഭൃത്യോഷ്ണാകനീ ച പടുയുക്തം.

പത്ര ചാണകമിട്ടന്ന സമയം നിലത്തു വീഴുംമുമ്പെ എടു
ത്തുവ്രണത്തിൽ പുരട്ടിയാൽ വ്രണം ശമിക്കും. നീരാറുൾ അരച്ചു
പുരട്ടുകയോ ചെറുചീര അരച്ച് ഇത്തുപ്പും കൂട്ടി പുരട്ടുകയോ
ചെയ്യുന്നതും നല്ലതാകുന്നു.

പു. യോരൂശലേം പയസി തിലവേം ലേപനേനാ തുഹന്യാദൃഷ്ടം സ്രാവസ്വമുഗ്രം വ്രണമണസുഷിരം ദീപ്കാലാ നഷ്ടം | ദശാന്ത്യഗ്രോധവുഷോഭവമപി നിഹിതം ജന്തുജാലം വ്രണേഷു പ്രാതമ്ഭ്യം ഗതേക്കേ ദിവസപരിണതൌ ചാ പ്ലശാസ്മോക്തമേതൽ.

പതുവിൻപാലിൽ കിഴക്കാണെല്ലിവേരരച്ച കലക്കി എണ്ണയുംചേർത്ത കാച്ചിയരിച്ച തേച്ചാൽ (ധാരയിട്ടാൽ) കലശലായി പഴുത്തൊലിക്കുന്നതുംകുറിനമായ വേദനയോടുകൂടിയതും പുറത്തേക്കുള്ള ദോരം കുറഞ്ഞും ഉള്ളിൽ പഴുപ്പു കലശലായതും വളരെക്കാലമായി അനുവർത്തിച്ചു നില്ക്കുന്നതുമായ വ്രണം ശമിക്കും. പേരാൽകാ രാവിലെയും ഉച്ചക്കും വയിന്നേരവും പുരട്ടിയാൽ വ്രണത്തിലെ ക്രിമി ശമിക്കും.

പു. വ്രണഹാനകതമരിചൈരേകാലോചരണംശകൈഃ ക്ഷുണ്ണൈർഭാസ്തരസന്തപ്തം തൈലം സർവ്വവ്രണവ്രണേ.

ചിറാകൃതിൽ പകുതിഭാഗം വരട്ടുമഞ്ഞൾ, മഞ്ഞളിൽ പകുതി കുരുമുളക്, എല്ലാം ചതച്ച് കനിച്ചുചേർത്ത് എണ്ണയിൽ കലക്കി വെയിലത്തുവെച്ചു മുടുപിടിപ്പിച്ചു പുരട്ടിയാൽ ഏതുതരം വ്രണവും ശമിക്കും.

പു. സുന്ദ്രേന മസ്താനം പിഷ്ടം പുഷ്പകുട്മമുപല്പവം ദിഷ്ടവ്രണേഷു സർവ്വേഷു യജ്ഞാദേരണ്ഡസംഭവം.

അവണക്കിന്റെ പച്ചും മൊട്ടും തളിരും അരച്ചു മൂലപ്പാലിൽ ചാലിച്ചു പുരട്ടിയാൽ ദിഷ്ടവ്രണം ശമിക്കും.

പു. വ്രണാശയസമം ചൈലം തൈലാദൃക്തം വ്രണേപ്ലിതം | യാമാദൃക്തമുദ്ധ്യത്യ ഭിഷന്തൗ ലഗ്നം തു രോപയേൽ.

വ്രണാശയത്തോളം വലിപ്പമുള്ള ശീലക്കഷണം വ്രണഹരമായ തൈലത്തിൽ നന്നച്ച ചുരുളമേലിട്ട് ഒരു യാമം കഴിഞ്ഞാൽ അതെടുത്തു വ്രണത്തിലിട്ടാൽ വ്രണം ശമിക്കും.

പു. കഷോഭവം വ്രണമപോഹരി ശീഘ്രമേവ കപ്തൃരതൈ ലമസക്തൽ പിചുനാ നിഷിക്തം | സാക്ഷരം തിലമഹമുപഭക്ഷിതഞ്ച ഭേതിശ്ച മാ തിമിരവൈരിപദോപ്ലിതാ തൽ.

കപ്തൃരം ചൊടിച്ചു ചേർത്ത എണ്ണ പിചുകൊണ്ടു മുക്കി ധാര

ചെയ്യുകയും ചേർക്കുകയും ചെയ്ത കൂട്ടി രാവിലെ ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്താൽ ആദിത്യസേവകൊണ്ടെന്നപോലെ കുഷ്ഠബ്രണം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

പുന. പ്രതാപ സഞ്ജ്ഞാ തിലോദ്ഭവാനപിരാ പുരാണകുഷ്ഠബ്രണമാ ഹരീതകീ / തമൈവ ശാകോടകസംഭവം പയഃ പുരാകൃതം ചാപമിവേശരസ്യതിഃ.

കടക്ക ചുട്ടുപൊടിച്ച് എണ്ണയിൽ ചാലിച്ചു പുരട്ടുകയോ പൂളപ്പുഴ എണ്ണയിൽ ചേർത്തു പുരട്ടുകയോ ചെയ്താൽ കാലപ്പഴക്കം ചെന്ന കുഷ്ഠബ്രണം ശമിക്കും.

പു. സദ്യോവ്രണേഷു സഹസാ വിദധീത ധീമാനക്ഷീവ പത്രതിലകല്ലമമാജ്വലിശ്രം । കാരഞ്ജഭൂമിതഹവല്ലലകല്ലമീഷദാജ്യേന യുക്തമപി രോപയതീതി സിദ്ധം.

പെട്ടെന്നുണ്ടായ വ്രണത്തിൽ വ്രണപ്പെട്ട ഉടനെ മുരിങ്ങാത്തളിരും എള്ളുംകൂടെ അരച്ചു നൈചേർത്തു പുരട്ടുകയോ ഉണിൻ തൊലി അരച്ച് അപ്പം നെയ്യുംചേർത്തു പുരട്ടുകയോ ചെയ്താൽ ക്ഷണത്തിൽ ഉണങ്ങും.

പു. ക്ഷുണ്ണം മുദിതം ലവണംസിഞ്ചേന്നിഷ്ടീഡ്ര തദനു ബ്ലിയാൽ । സദ്യോവ്രണേ ത്രിദിവസം കുട്ടിതവിഷ്ണുരചലേ വം വ്രണജിതം.

അമരയില ചതച്ച തിരമ്പി ഇത്തപ്പം ചേർത്തു പിഴിഞ്ഞു നീർകൊണ്ടു നല്ലവണ്ണം ധാരയിട്ടതിന്നുശേഷം കെട്ടിയാൽ സദ്യോവ്രണം മൂന്നുദിവസംകൊണ്ട് ഉണങ്ങും.

പു. ദുഷ്ടാഋഃ ഖരമഞ്ജയാഃ സോമരാജ്യാശു പല്ലവൈഃ ബ്ലാതി ബന്ധനം ക്ഷുണ്ണേർവ്രണേ ശോണിതവിസൃതേ.

ചോര കലശലായി ചാടുന്ന സദ്യോവ്രണത്തിൽകരകയോ വലിയ കടലാടിയോ തോമരായത്തിൻതളിരോ അരച്ചു ചെച്ചു കെട്ടണം.

നം. അപാമാഗ്നഭോലേചഃ സദ്യോ ബ്ലാതി ശോണിതം അതിപ്രവൃത്തമപ്യാശു സേതുബന്ധ ഇവോദകം.

ചെറുകടലാടിക്കുന്ന് അരച്ചുപുരട്ടിയാൽ കലശലായി ചോരചാടുന്നതു ശമിക്കും.

നം. അകിഞ്ചനാനാമധിപസ്വ) പത്രം സുന്ദ്രേന സംപേഷ്യ സമപ്തായൽ ദ്രാക) സദ്യോവ്രണേ രോപണമാതു വാഞ്ചരൻ കല്ലഞ്ച ദ്രോദമ കിക്കിസസ്വ.

പാടയില അരച്ചു മുലപ്പാലം കൂട്ടി വ്രണപ്പെട്ട ഉടനെ പുരട്ടിയാൽ വ്രണം ക്ഷണത്തിൽ ഉണങ്ങും. കിക്കിസം അരച്ചു പുരട്ടുന്നതും നല്ലതാകുന്നു. അകിഞ്ചനാനാം അധിപഃ കചേലഃ.

നം. കണ്ഡലീകീസലയം സസൈന്ധവം നാശയേൽ സപദിസംഭവം വ്രണം | നാശയേദമ തിലോദ്ധവം തഥാ തേന സിലമപി നാത്ര കൌതുകം.

ചിററമുതിർത്തളിര് ഇത്തപ്പുചേർത്തരച്ചു പുരട്ടിയാൽ സദ്യോവ്രണം ശമിക്കും. ചിററമുതുചേർത്തു കാച്ചിയ ഏണ്ണ പുരട്ടിയാലും സദ്യോവ്രണം ശമിക്കും.

നം. ജീവന്തിവല്ലസ്വസാരം സംപേഷ്യലേപയേന്തിദിനം | പിച്ഛിലഭാവോദ്ധവം സംപീഡ്യ ശമയേദ് വ്രണം നിയതം.

അടപതിയൻകിഴങ്ങ് ആരകളഞ്ഞു അരച്ചു മൂന്നദിവസം പുരട്ടിയാൽ സദ്യോവ്രണം ശമിക്കും.

നം. ഭഷ്ടതണ്ഡുലമഷി സുപേഷിതം സപിന്നപീഡിതസു ധാഫലാംബുനാ | ഭിന്നമസ്ഥി പിശിതഞ്ച വേദനാം സാ സുഖം നയതി ലേപനാഭ്യവം.

പച്ചനെല്ലിനെ വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞതീരിൽ അരിവറത്തുകരിച്ചു പൊടിച്ചുചേർത്തു പുരട്ടിയാൽ എല്ലുമുറിഞ്ഞതും മാംസംതുങ്ങിയതും മുൻസ്ഥിതിയിലാവുകയും വേദനശമിക്കുകയും ചെയ്യും.

നം. ഭണ്ഡേ പൂവ്മതീവ ശീതളജലൈഃ സിഞ്ചേത്തദാർദ്രാം ബരം സമ്പേഷ്യ ത്രിദിനം പുനഃ പട്ടയതം തൈലം വ്രലിംപേന്തു ഹഃ ചിഞ്ചാമുഷ്ണജലേന തൈലസഹിതം പീതൈപകരാത്രം പുനർല്ലാക്ഷാമുഷ്ണകൃതാഡശ്ചമൌഷ്ണപ്രഹിതം ഗൃഷ്ടേശ്ച ദൃശാം പിഞ്ചേൽ.

കലശലായ ഭംഗം സംഭവിച്ചാൽ അപ്പോഹിതന്നെത്തന്നെ വെള്ളത്തിൽ ശീലമുക്കി ധാരചെയ്യുകയും പിന്നെ മൂന്നദിവസം ഇത്തപ്പുപൊടിച്ചുചേർത്തു എണ്ണകൂടകളുടെ പുരട്ടുകയും ഭംഗംപറ്റിയദിവസം കാഞ്ഞവെള്ളത്തിൽ പുളികലക്കി എണ്ണ മേപ്പൊടി

ചേർത്ത ചുടോട്ടുകൂടെ സേവിക്കുകയും പിറൈദിവസംമുതൽ കടിഞ്ഞിൽ പ്രസവിച്ച പത്തുവിന്റെ പാൽ കാച്ചി ആറിയതിന്നു ശേഷം കോലരക്കു ചൊടിച്ചുചേർത്ത് സേവിക്കുകയുംവേണം.

നന്ന. ഭട്ടേ നമ്രേ ജാരരേ ചാസ്വി സമൃക്സ്ഥാനേ സ്ഥാനേ സന്നിവേശ്യാംബരേണ | തൈലാക്ഷേരനോഭ്വദ്യു തൈലൈസ്സുഖോഷ്ണൈഃ സിഞ്ചേച്ഛേഷം വാതഭേഷ്ചവച്ചു.

മുറിയിൽ അസ്ഥികൂടെ മുറിഞ്ഞുതുണ്ടുകയോ ഉദരത്തിൽ മുറിപറകയോ ചെയ്താൽ അതാതുകളെ അതാതസ്ഥാനത്തുവെച്ചു എണ്ണയിൽ നനച്ചു ഗീലകൊണ്ടു ചൊതിഞ്ഞുകെട്ടുകയും അപ്പമായ ചുടോട്ടുകൂടിയ എണ്ണകൊണ്ടു ധാരചെയ്യുകയും ചെയ്താൽ അതുകൾ താങ്ങിയിലേക്കു. പിന്നെ വാതവ്യാധിചികിത്സയും ചെയ്യണം.

നൻ. കോരദൃഷ്ടാക്ഷതാൻ ഭുഷ്ടപാ വിഷ്ടപാ ഭട്ടേ പ്രലേപയേൽ | ചിഞ്ചലസ്ഥിമൂൽകപാലാമുരപക്ഷുപ്തം വാ പ്രലേപയേൽ.

വരകരിച്ചു വാക്കും സമം വരത്തരച്ചു മുറിയിൽ പുരട്ടുകയോ, പുളിങ്കു കുമ്പളം മാവിൻതൊലി ഇവ സമം അരച്ചു പുരട്ടുകയോ ചെയ്യുന്നതു ഭംഗഹരമാകുന്നു.

നവ്യ. താർക്കു ഭിനിശാം ദന്തീം ശേപതാം ബ്രേ തിഷ്ണതീമരിഷ്ടദളം | മഞ്ജിഷ്ഠാഞ്ചാലിബേദഗന്ദരേ മൂത്രവിഷ്ഠംവി.

മാക്കിരമുട്ട് വരട്ടമഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞത്തൊലി നാഗദന്തി വേർപഞ്ചസാര ചൊല്ലുന്നതരിവേറ്റില മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി ഇവസമം ഗോമൂത്രത്തിലരച്ചുകലക്കി തേച്ചാൽ ഭാഗദ്രവണംശമിക്കും.

നൻ. പിപ്പലപിപ്പലീമൂലചവുചിത്രകനാഗരൈഃ | പാശാവിളംഗേന്ദ്രാ വാരിംഗുഭാർജ്ജീവചാസിതൈഃ (൧൦൦) സഷ്പാതിവിഷാജാദിക്ഷരൈഃ കഷ്ടസംയുതൈഃ | ദിഗജകൃഷ്ണാജമോജാഭ്രാം കടുകാമുണ്ണമിത്രിതൈഃ (൧൦൧) സമഭാഗാനിതൈരേതൈശ്ചിത്രഫലാ സാമിതാ ഭവേൽ | ത്രിഫലാസഹിതൈരേതൈഃ സമഭാഗശ്ച ഗുഗുലുഃ (൧൦൨) ഏതത്സഞ്ചുണ്ണിതം സമുഷ്ണമധുനാ സുപരിപ്ലവം | യോഗരാജാദിധാനോയം ഭാഗദ്രവണം പരം (൧൦൩) അശ്വാസി വാതഗുർമഞ്ച പാണ്ഡുരാഗമരോചകം | നാഭിശുലഭുദാവത്ത്വം പ്രമോഹം വാതശോണിതം (൧൦൪) മഹാന്നമഗ്നി

സാദഞ്ച കാസശാസഞ്ചകാമിലാം । രേതോദോഷോത്ഥിതാൻ
രോഗാൻ യോനിദോഷോത്ഥിതാൻ ഗദാൻ (ഘൃ)നിഹന്ത്യാഭോ
തുതാൻ സച്ഛാൻ ദുച്ഛാരനപ്യസംശയം । ഏതന്നിഷ്ഠിഹാരഞ്ച
പാനഭോജനമൈമുന (ഘൃ)സന്തതാഭ്യാസയോഗേന വലീ
ചലിതനാശനം । ബാലവൃദ്ധാബലാനഞ്ച പ്രശസ്തം മുനിസ
മ്മതം.

തിപ്പലി കാട്ടുതിപ്പലിവേര് കാട്ടുമുളകിൻവേര് കൊടുവേ
ലിക്കിഴഞ്ച് ചുക്ക് പാടക്കിഴഞ്ച് വിഴാലരി കുടകുപ്പാലയരി കറ
യം ചെറുതേക്കിൻവേര് വയമ്പ് ചെളുത്തപായ് കടുക് അതി
വിടയം അയമോദകം ജീരകം കൊട്ടം അത്തിത്തിപ്പലി ആശാ
ളി കടുക്കരോഹപി ഇവ ഏല്പാം സമംപൊടിച്ചു ശീലപ്പൊടിയി
ടുക. ആ പൊടിനോട്ടംസമം ത്രിഫലപ്പൊടിയും മേടുക. അ
തു രണ്ടുകൂടിയേടത്തോളം തുലിച്ചെടുത്തുണക്കിപ്പൊടിച്ചു ഗുൽഗ
ലുവുകൂടുക. അതിൽനിന്നു മാത്രജ്വരക്കുവണ്ണപ്പെടുത്തു രേനിൽ
ചാലിച്ചു സേവിക്കുക. യോഗരാജമെന്നു പ്രസിദ്ധമായ ഈ യോ
ഗം ഭഗവതത്തിന്നു വളരെ വിശേഷമാകുന്നു. മൂലക്കുരുമുതലായ
മരാരോഗങ്ങളും ശമിക്കും. ഇതു സേവിക്കുമ്പോൾ കലശലായ
പത്മം ശീലിക്കേണ്ടതില്ല. പതിവായി ശീലിച്ചാൽ ജരാന്തരകൾ
കൂടെ നശിക്കും. ബാലന്മാർക്കും വൃദ്ധന്മാർക്കും ബലഹീനന്മാർക്കും
ഒരുപോലെ ഗുണപ്രദവും ആരോഗ്യദീപനമതവുമാകുന്നു.

ഘൃ. ഹരീതകീശിശ്രകരഞ്ചഭാസപുനർവാ സൈന്ധ
വമിത്രമൂത്രൈഃ । പിഷ്ടൈഃ പ്രശസ്തഃ പിടികാസ്യ ലേപോ ഗ്ര
ന്ഥാമപച്ചാമഥ വിദ്യൈ ച.

കടുക്ക മുരിങ്ങാക്കുരു ഉണ്ടിൻകുരു ഏതകിൻവേര് തമിഴാ
മവേര് ഇവസമം അരച്ച് ഇതുപ്പോലേത് ഗോമൂത്രത്തിൽ ക
ലക്കി തേച്ചാൽ കുരു മുഴു അപചി വിദ്യയി ഇവ ശമിക്കും.

ഘൃ. പാകോന്മുഖാനി ബൃഹരീക സുമോളവാറി മൂത്രാ
വൃതാനി സുകരീഷപുടേ വിധായ । ദശധാ കകൂലഭവനേന ച
താനി ഹന്ത്യന്മേദോവികാരജനിതാനചിരേണ കോരൻ.

പൂപുകൊഴിഞ്ഞുപോയ ചെറുവഴുതിനപ്പൂഞ്ഞി ഗോമൂത്രത്തിലിട്ടുവെച്ച് ഉണക്കി ചാണകപ്പിട്ടിൽവെച്ച് മറ്റൊരു ചാണകപ്പിട്ടുകൊണ്ടു ചുമിത്തിരിയിൽ ചുട്ടെടുത്ത് അരച്ചു പുരട്ടിയാൽ മേദസ്സു വർധിക്കുകനിമിത്തം സംഭവിച്ചു വട്ടപ്പുണ്ണുകളെല്ലാം ശമിക്കും.

൧൦൪. ഇളംഗുഹയുമുണ്ണുസമുദായവിഭവവിഭാഗം കഫപവനോദ്ഭവഗ്രഹിതരോഗമരജാബലം | വ്രണമഥ മന്ത്രിനവം ജനയേൽ സുഖമാതുരം തുടിച്ചുതലേപനഞ്ച വിപരീതഗുണം ത്രിദിനാൽ.

ശരീര അർക്കരി ഇവസമം ചേത്തരച്ചു പുരട്ടിയാൽ കഫവാതജവും കട്ടപ്പിടിച്ചതും കലശലായ വീരജ്വരം വളരെക്കാലമായി തുടങ്ങിയതുമായ വ്രണം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും. വെട്ടെന്നുണ്ടായ വ്രണത്തിന്നു എലത്തരി അരച്ചു നെയ്യിൽചേർത്തു പുരട്ടുകയുംവേണം.

൧൦൫. പഠിത്തസ്മരണകന്ദം സനാഗരം തേയേസംവിഷ്ണു | മേദോ ഗ്രഹിഹരാത്ഥം ലിമ്പേൽ ബഹുശയ്യ സപ്താഹം.

ചേനയുടെ പഴക്കം ചുക്കുംകൂടെ ശുദ്ധജലത്തിൽ അരച്ചു തോരത്തോരെ എഴുദിവസം പുരട്ടിയാൽ മേദോഗ്രഹി ശമിക്കും.

൧൦൬. സപരസേന കാകമാച്ഛാഃ പിഷ്ടാ തുണ്ണീ ജയേൽ കോറാൻ മുനിതരുലേരസപിഷ്ടാ സാ ച കരീരസ്യ വാ സ്വരസേ.

മണത്തക്കാളി പിഴിഞ്ഞനീരിൽ ചുക്ക് അരച്ചതേച്ചാൽ വട്ടപ്പുണ്ണു ശമിക്കും. ചുക്ക് കാടയിലനീരിലോ ആണ്ടാൻമുള ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരിലോ ചാലിച്ചുപുരട്ടുന്നതും നല്ലതാണ്.

൧൦൭. തൈലേന കംസേ സംഘൃഷ്ടം കൃഷ്ണാതസ്യലക്ഷ്യനം | ലേപാദുൽപിൽസുമനിലാൽ ഗ്രഹിമന്തർദ്ദധേൽ ശുദ്ധം.

തിപ്പിലിപ്പൊടി കാട്ടുകിണ്ണത്തിലിട്ട് ഉരസിചേർത്തു പുരട്ടിയാൽ വാതഗ്രഹി പുറപ്പെടുകയില്ല.

ഇതി വൈദ്യമനോരമം.

അഷ്ടാദശഃ പടലഃ

അഥ ഏകോനവിംശഃ പടലഃ

അപച്യർബുദാദ്യധികാരഃ.

൧. അപച്യർബുദയോഃ വൃച്ഛം രക്തംപുരപാ ജ്ജ്വലകസാശരപുംഖശിരമാം ലിബേജ്ജ്വലാമോഭീഃ സുപേക്ഷിതാം.

അപചി അർബുദം എന്ന വ്യാധികൾക്ക് .ആദ്യം അട്ടിയിട്ടു ചോരകളായണം. അതിന്നുശേഷം കൊഴിഞ്ഞിലിൻവേര് നദീജലത്തിലൊച്ചു പുരട്ടുക.

൨. ചിഞ്ചാശലാകാം തൽപത്രസ്വരസേന സുപേക്ഷിതാം കംസദപേന സംഘൃഷ്ടാം ഗതിനാശായ യോജയേൽ.

പുളിഞ്ഞമ്പ് പുളിയില ഇടിച്ചുപഴിഞ്ഞ നീരിലൊച്ചുപുരട്ടിയാൽ ഗതിക്കു ഗുണത്തിൽനിന്നു മറ്റൊരു ഗുണത്തിലേക്ക് ഉള്ളിൽക്കൂടെയുള്ള പഴുത്തമാറ്റം ശമിക്കും.

൩. താംബൂലവല്ലീമരിചവചാധാത്രീരസോനകൈഃ | ഭശോക്ഷീരിശിഫാതുലൈഃ സിദ്ധം തൈലം ഗതിവ്രണേ.

കൊടിഞ്ഞാലി കുരുമുളക് വെമ്പ് നെല്ലിനു വെള്ളുള്ളി നല്ലാമരമൊട്ട് ഇവ സമം ചാലിൽ അരച്ചുകലക്കി എണ്ണചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു പുരട്ടിയാൽ ഗതി ശമിക്കും.

൪. അലംബുഷായാഃ സ്വരസഃ പീതോ ദപിപലമാത്രയാ | അപചീഗണ്ഡമാലാനാം കാമിലായാശ്വ നാശനഃ.

മുക്കുറു തിരുമ്പിപ്പിഴിഞ്ഞു ഉരിനീര് പതിവായി ശീലിച്ചാൽ അപചി ഗണ്ഡമാല കാമില ഇതുകൾ ശമിക്കും.

൫. നവകാല്പാസികാമൂലം തണ്ഡുലൈസ്സഹ പേക്ഷിതം | പക്തവാ ച പോളികാം ഖാദേദപചീനാശനം ഹി സാ.

കുരുപ്പരുത്തിവേരും അരിയുംകൂടെ അരച്ചു ബോളി എന്ന ചലഹാരമുണ്ടാക്കി തിന്നാൽ അപചി ശമിക്കും.

൬. സൌഭാജ്ഞം ദേവദാരു കാഞ്ചികേന തു പേക്ഷിതം | കോഷ്ഠം പ്രലേപതോ ഹന്ത്വാദപചീമതിദുസ്കരാം.

മഞ്ഞപ്പൂവുള്ള മുരിങ്ങയുടെ തൊലി ദേവതാരം ഇവ സമം

വെപ്പുകാടിയിൽ അരച്ചുകലക്കി വെതുമ്പി അല്പം ചൂടോടുകൂടെ പുരട്ടിയാൽ അതികലശലായ അപചി ശമിക്കും.

ഒ. തൈലം ലാംഗലികീകനകല്ലുപാദേ ചതുർത്ഥേ । നി
ശ്ശുണ്ഡീസാപരസേ പകപം നസ്യാദ്യൈരപചീം ജയേൽ.

ഏണ്ണയിൽ നാലിരട്ടി കനകൈച്ചില ഇടിച്ച് പിഴിഞ്ഞു നീരുംകൂട്ടി കൽക്കത്തിന് ഏണ്ണയുടെ നാലിൽ ഒരുഭാഗം നീർത്തിട്ട് പലി അരച്ചുചേർത്ത് കാച്ചി ആ ഏണ്ണകൊണ്ടു നസ്യംകൂട്ടുവാൻ ശീലിച്ചാൽ അപചി ശമിക്കും.

വ്യ. വചാഹരീതകീലാക്ഷാ കടുരോഹിണീചന്ദനൈഃ ।
തൈലം പ്രസാധിതം പീതം സമുലാമപചീം ജയേൽ.

വൗസ് കടുകു കോലരക്ക് കടുകരോഹിണി ചന്ദനം ഇ
വ കഷായമായും ഇതുകൾതന്നെ കല്ലനായും കാച്ചിയ ഏണ്ണ ശീ
ലിച്ചാൽ അപചി നിശ്ശേഷം നശിക്കും.

൯. ശരപുംബോളവം മൂലം പിഷ്ടം തണ്ഡുലവാരിണാ । ന
സ്യാല്ലോപാച്ച ദുഷ്ടാഭരപചീവിഷജന്തുജിതം.

കൊഴിഞ്ഞലിൻവേര് അരിക്കാടിയിൽ അരച്ചു കലക്കി ന
സ്യം ചെയ്യുകയും പുരട്ടുകയും ചെയ്താൽ ദുഷ്ടവ്രണം അപചി വി
ഷം ക്രിമിബാധ ഇതുകളെല്ലാം ശമിക്കും.

൧൦. ജീമൂതകൈഃ കോശവതീഹലൈശ്ച ദന്തീദ്രവന്തീ
വൃതാസു ചൈവ । സപ്തിഃ കൃതം ഹസ്തപചീം പ്രവൃദ്ധാം ദി
ധാപ്രവൃത്തം തദഭാരവീര്യം.

ദേവദാളിക്കായ പുട്ടൽപീരയ്ക്കു ഇവ സമം അരച്ച്, നാഗ
ദന്തിവേര് നീപ്പാളത്തിൻവേര് ത്രികോലക്കൊന്ന ഇവ കഷാ
യംവെച്ചു പിഴിഞ്ഞരിച്ചതിൽ കലക്കി നെയ്യുംകൂട്ടി കാച്ചി അ
രിച്ചു ശീലിച്ചാൽ വമനവിരേകങ്ങൾ വരികയും അപചി ശമി
ക്കുകയും ചെയ്യും.

൧൧. സഷ്പാരിഷ്ടപത്രാണി ദന്ത്യാ ഭ്യാതകൈസ്സഹ ।
ഛോഗമുത്രേണ സംപിഷ്ടമപചീഷ്ണം വിശേഷനം.

കടക് വേപ്പില നാഗദന്തിയില ചേരിൻ തളിര് ഇവസ
മം ആട്ടിൻ മൂത്രത്തിൽ അരച്ചു പുരട്ടിയാൽ അപചി ശമിക്കും.

൧൨. പ്രോഷം വിളംഗം മധുരം സൈന്ധവം ദേവദാരം ച | തൈലമഭിശൃതം നന്ദ്രാൽ കൃഷ്ണമപ്പുപചീം ജയേൽ.

പുഷ്പം മുളക് തിപ്പലി വിഴാലരി ഇരട്ടിമധുരം ദേവതാരം ഇവ ഇലജലത്തിൽ അരച്ചുകലക്കി എണ്ണയും ചേർത്തുകാച്ചി ഇതുപുപാത്രപാകം ചേർത്തരിക്കുക. ഈ തൈലംകൊണ്ടു നന്ദ്രം ശീലിച്ചാൽ കൃഷ്ണ സാധ്യയായിത്തീർന്ന അപചികളുടെ ശമിക്കും.

൧൩. ഉപാദേഹസാദ്യകരം തൽപത്രവരിവേഷിതം | പ്രണത്യന്ത്രചിരാനുണാം പിടികാർമ്മ്യഭജാതയഃ.

വലിയ വശമുച്ചീരയുടെ ഇല രിതമ്മിപിഴഞ്ഞ നീരു പുരട്ടുകയും അതിന്റെ ഇലകൊണ്ടു ചൊതിയുകയും ചെയ്താൽ കരു അർബ്ബദം ഇതുകൾ ശമിക്കും.

൧൪. അജാപുരീഷവല്ലികമുദ്രാപത്മജലൈഃ കൃതഃ | പ്രലേപഃ പാതയത്യാതു ചർമ്മകീലം ദശാഹരതഃ.

ആട്ടിൻകാഷം പുറമണ്ണ് അരയ്ക്കൽതൊലി ഇരുവേലി ഇവ സമം അരച്ചു പുരട്ടിയാൽ അരിമ്പാറ തന്നത്താൻ പറിഞ്ഞു വീണുപോകും.

൧൫. നീശാങ്കോശാതകീമുണ്ണ് സ്തംഭപയഃ സൈന്ധവാ നദിനാ | ദന്താമൃതന സമായുക്തം ലേപഃ കീലഹരഃ പരം.

വാട്ടുമഞ്ഞൾ പുട്ടൽപീരം ഇവ സമം ചൊടിച്ചു കള്ളിപ്പാലിൽ ചാലിച്ച് ഇതുപുറം ശോമുത്രവും ചേർത്തു പുരട്ടിയാൽ അരിമ്പാറ മൂലക്കുരു മുതലായ എല്ലാത്തരം അശോരോഗങ്ങളും ശമിക്കും.

൧൬. അജാപുരീഷവത്മീകേ ഫൽഗുപുഷ്പോദ്ഭവസുമാ | ബീജപുരരസേ ലീനാ വരാടാപി പ്രശസ്യാതേ.

ആട്ടിൻകാഷം പുറമണ്ണ് കാട്ടത്തിപ്പൂവ് ഇവ അരച്ച് ഇടവിടാതെ പത്തു ദിവസം പുരട്ടിയാലും അരിമ്പാറ പറിഞ്ഞു പോകും. ചെറുനാരങ്ങ നീരിൽ കവിടി ഇട്ടു സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചാൽ കവിടി ആ രസത്തിൽ അലഞ്ഞുചേരും. അതെടുത്തു പുരട്ടിയാലും അരിമ്പാറ ശമിക്കും.

൧൭. വാരിജജനമൃതസ്യ വിഗ്രഹം തിന്ത്രിണീഭദ്രരസേന

സേചിതം । ആതപേ യുതമമാസ്യ ചേന്ദ്രിയേഷ്യാനു ജീവിതമ
വാപ്നന്താദീശ്വരം.

വെള്ളത്തിൽ വീണ വെള്ളംകുടിച്ച് ശ്വാസംകുട്ടി തന്റേറട
മില്ലാതായവന്റെ ശരീരത്തിലാസകലം പുളിയില ഇടിച്ച് പിഴി
ഞ്ഞ നീരുകൊണ്ടു ധാരയിട്ട് ആ രസം വടിച്ചുകളയാതെ വെ
യിലത്തു കിടന്നിയാൽ അതു വാറമ്പോഴേക്കും അവന്നു ചേരുന്ന
യുണ്ടാകും.

൧൮. കൃഷ്ണാഷ്ടമീനിശായാം പക്ഷജമൂലാത്തമുത്തികാന്തസമം ।
കന്ദം താപി സുചിഷ്ടം നിദ്രാം കന്തതേഷു നാത്സായം.

കറുത്ത അഷ്ടമിനാൾ ശ്ലാഘിതാമരക്കീഴ്ത്തം ചളിത്തോടുകൂ
ടെ പറിച്ച് കൊണ്ടുവന്ന് ഇരുട്ടത്തുവെച്ചു വെളിച്ചത്താതെ
സൂക്ഷിച്ച് അതു കണ്ണിലെഴുതിയാൽ ഉറക്കമില്ലാത്തവന്നു സുഖ
നിദ്രയുണ്ടാകും.

൧൯. മഹാസ്വകാരം സംസ്കൃത്യ യഃ ശേതേ ഭൂവി മാനവഃ ।
കുംഭകണ്ഠോപി തത്യാനു ഭൂഷ്ടാംഗമിദേവ്യവം.

കലശലായ ഇരുട്ടിനെ മനസ്സുകൊണ്ടു സങ്കല്പിച്ചു നിലത്തു
കിടന്നാൽ കുംഭകണ്ഠനെക്കാൾ ശക്തിയോടുകൂടെ ഉറങ്ങും.

൨൦. നിദ്രാം കരോത്യനിദ്രാണാം പ്രഭോഷേ ശിരസാ യുതാ ।
ഉപോദികാ കപോതായാഃ ശിരോ വാഥ യുതാ തഥാ.

വലിയ വശളച്ചീരയോ ഇഴന്തൽവേരോ അരച്ചു തലയിൽ
തഴിയിട്ടു കിടന്നാൽ ഉറക്കമില്ലാത്തവൻ ഉറക്കമുണ്ടാകും.

൨൧. ഹരിതാലവചാക്ഷുഷ്മുണ്ണം പീതവടച്ഛലം । അർദ്ധഃ
പിഷ്ടം മുഖേ ലിംപേച്ഛംഗലോചനലോലുപഃ.

അരിതാരം വയമ്പ് കൊട്ടം ഇവ സമം ചൊടിച്ച് ചൊടി
ചേരാലിൻതളിരുംകൂടി ഇലേജലത്തിരച്ചു തേച്ചാൽ കരിമണ്ണ്
ശമിക്കും.

൨൨. ആജേന പയസാ പിഷ്ടാമാരണ്യതുളസിശിഖാം ।
ആലിപ്യാദപന്തയേപേക്രം വ്യാംഗലോചമനാ നരഃ.

കാട്ടുതുളസിവേര് ആട്ടിൻപാലിൽ അരച്ചു കലക്കി മുഖ
ത്തുതേച്ചു തിരുവിയാൽ വ്യാംഗം ശമിക്കും.

൨൩. തൈലം കഷായേ മുണ്ഡിന്ത്യാഃ തൽകല്പം സാധിതം

നസി | ദത്തം പിതഞ്ച കുചയോഃ പതനം വിനിമത്തേൽ.

ശ്രാവണി കഷായമായും കല്ലുമായും കാച്ചിയ തൈലംകൊണ്ടു നസ്യം ചെയ്യുകയും ആ തൈലം സേവിപ്പുകയും ചെയ്താൽ മുഖ വീഴുകയില്ല.

൨൪. സിലേന തിലജേനാക്കൗ സ്വരസേ ജാതിലംബ യോഃ ധൃതാ തോനിമുഖേ വത്തിനപ്പോവുദാലന്തേൽ കുചൈ.

പിച്ചുകത്തിലായും പേച്ചരയും കൂടെ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു നീരു ചേർത്തു കാച്ചിയ തൈലം രോഗത്തോരെ കുചങ്ങളിൽ പുരടുകയും ആ തൈലത്തിൽ മുക്കിയ വത്തി യേനേയിൽ വെക്കുകയും ചെയ്താൽ ചുണി കട്ടിയ സുനങ്ങൾ തടിച്ചു പൊന്നിവരും.

൨൫. ഉജ്യത്യാക്ഷ്കീരസേകം പ്രകൃത്യാൽ പാദേ റിലാം ക ണ്ടകം കണ്ടകേന | രാത്രൌ കന്യാമഗ്നിതപ്താം ഏകം കൗം ബ ങ്ഗീയാൽ ദ്രാകസ്വാസ്യമിച്ഛൻമനുഷ്യഃ (൨൭) തദനം കണ്ടകവേ ധസമുദ്ധാം വികൃതിമാത്ര നിഹന്തി നിശാഗ്രതഃ | തപനത പ്ലുതിലോഭ്യവബിന്ദനാ ലവണമാമയദേശസമർപ്പിതം.

കാലിന്ദേൽ മുളുകുത്തിയാൽ അതിലന്ന മറ്റൊരു മുളുകൊ ണ്ട കുരതിയെടുത്തതിന്നുശേഷം ആ സ്ഥാനത്തിൽ പുരടുകിൻ പാൽ പുരടുക, രാത്രി കുറുവാഴ്ചപ്പട്ട ചുട്ട് നെയ്യുപുരട്ടിവെച്ചു കെ ട്ടി കിടക്കുക. എന്നാൽ പിന്നെ അവിടെ പഴുപ്പു വരികയില്ല. മുളുകുത്തിയതുനിമിത്തമുള്ള അസഹ്യത പിറേറന്ന രാവിലെക്കു മാറുകയും ചെയ്യും. മുളുകുത്തിയെടുത്ത സ്ഥലത്ത് ഉപ്പ് അരച്ചു പുരട്ടിയതിന്നുശേഷം വെയിലത്തുവെച്ചു മുടുപിടിപ്പിച്ചു എണ്ണ തുളിക്കുന്നതും നല്ലതാണ്. അഗ്നിരപ്തമായാലും വിരോധമില്ല.

൨൮. അങ്കോലജാതാനി ബീജാനി പിഷ്ടാ യഃ കാകമാ ചീ രസേനൈവ ലിംപേൽ | കണ്യൂതിമിച്ഛൻ വിജേതും മനുഷ്യ സ്താഞ്ചാപി ജിതപാ സുവണ്ണം ലഭേത.

മന്നത്തക്കാളി ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു നീരിൽ അങ്കോലക്കുരു അ രച്ചുകലക്കി തേച്ചാൽ ചൊറിശമിക്കുകയും ശരീരവണ്ണം നന്നാ വുകയും ചെയ്യും.

൨൯. തിലസംഭവസംമിശ്രാപണ്ണമക്ഷീ കുമുചിഞ്ചേജംബു നാം | ഏകൈകമഗ്നിജനിതം വ്രണമചീരേണൈവ നാശയതി.

ചൊന്നാമരയിലയോ പുളിയിലയോ ഞാവലിന്റെ (ഇലയോ ചുട്ടുകരിച്ച മയി എണ്ണയിൽ ചാലിച്ചു പുരട്ടിയാൽ തീപ്പൊള്ളിയതുനിമിത്തം സംഭവിച്ച വ്രണം ശമിക്കും.

൩൦. അഗ്നിദശവ്രണേ ദേയം ധാരകീചുണ്ണമുത്തമം । അതസീതൈലസമ്മിശ്രം വഹ്നിദശവ്രണാപഹം.

തീപ്പൊള്ളിയാൽ അവിടെ താതിരിപ്പൂ പൊടിച്ചു പൊടി അകത്തിയെണ്ണയിൽ ചാലിച്ചു പുരട്ടണം.

൩൧. കൂശാഭ്യോഷ്ഠാഭം തോയം മധു വാ ലവണാംബു വാ । സിഞ്ചേദാഹനിവൃത്യന്തം കേരതൈലേന വാ ദ്രുതം.

തീപ്പൊള്ളിയാൽ ഉടനെ കുമ്പളങ്ങാനീരോ വെള്ളരിക്കാനീരോ രോവോ ഉപ്പുവെള്ളമോ വെളിച്ചെണ്ണയോകൊണ്ടു ധാര ചെയ്യണം. ചുട്ടുനിറൽ മാറുന്നതുവരെ ധാരചെയ്യാൽ പൊള്ളുകയില്ല.

൩൨. സ്തംബ്യക്ഷീരസികേക്കുണി ഗവ്യം സപ്തിന്നിഷേച യേൽ । ധാരാദിശമനാത്മായ സുര്യേന പരിഷേചയേൽ.

കള്ളിപ്പാലോ എരുക്കിൻപാലോ കണ്ണിൽ പോയാൽ ഉടനെ പശുവിൻനെയ്യു കണ്ണിൽ നിറയ്ക്കുക. എന്നാൽ അതുകൊണ്ടു പൊള്ളുകയില്ല. കണ്ണിലെ കലക്കം തീരുവാൻ മുലപ്പാൽകൊണ്ടു ധാര ചെയ്യുകയും വേണം.

ഇതിവൈദ്യമനോരമോഽം

എകോനവിംശഃ പടലഃ.

അഥ വിംശതിതമഃ പടലഃ.

ഗുഹ്യരോഗാധികാരഃ.

൧. വൃഷണവേശോഽഹശാന്തേ ബുഹരിപുഷ്പോദ്ഭവസ്വേദം । കൃതപാ വിസ്രാവ്യ ജലം തിലകല്പം ഏതയുതം ലിംപേൽ.

വൃഷണത്തിന്മേൽ നീരുണ്ടായാൽ ചെറുവഴുതിനപ്പൊട്ടി തിളപ്പിച്ച വെള്ളത്തിന്റെ ആവി തട്ടിച്ചതിന്നുശേഷം കീർത്തി വെള്ളം കുളുഞ്ഞ് എളുരച്ചു നൈ ചേത്തു പുരട്ടുക.

൨. ലിപ്തം സാജ്യം പരാഭസ്തം ലിംഗലുതവിനാശനം । കരവീരന്യമൂലം വാ ലിപ്തമാജേന കല്പിതം.

ത്രിഫല വരത്തു ഭസ്മമാക്കി നെയ്യിൽ ചാലിച്ചു പുരട്ടുകയോ

കണവീരത്തിൻവേരരച്ചു പുരട്ടുകയോ ചെയ്യാൽ ഉണ്ണുപുണ്ണ ശമിക്കും.

ന. കാല്പാസസ്ത്രാസ്ഥിഭിഃ പിശ്ചൈഃ സാധിതം തിലസം ഭവം | ലിംഗമൃതാവികാരാണാം പ്രതീകാരോ വിലേഹനാൽ.

പാദത്തിക്കുരു കല്ലനായി കാച്ചിയ പുണ്ണ പുറട്ടിയാൽ ലിംഗമൃത ശമിക്കും.

ദ. പടാലവിംബത്രിഫലാകിരാന്തൈഃ കപാലം പിഞ്ചേ ദാവദിരാസനാഭ്യാം | സമഗ്രലും വാ ത്രിഫലായുതം വാ സദ്യോ പദംശാപഹരഃ പ്രയോഗഃ.

പടാലവഞ്ചി വേപ്പിൻതൊലി കടക്കു വെട്ടിപ്പിന്ന താന്നിക്കു കിരിയാത്ത ഇവ കഷായംചെയ്തു ഇത്ഗുലു തുടിച്ചെടുത്തു മേപ്പൊട്ടിച്ചെട്ടു സേവിക്കുകയോ കരിങ്ങാലിക്കാരാൽ വേങ്ങാക്കാൽ ഇവ സമം കഷായംചെയ്തു ത്രിഫലപൊട്ടിച്ചു മേപ്പൊട്ടിച്ചേത്തു സവികകയോ ചെയ്യാൽ ഉപദംശമെന്ന ലിംഗവ്യാധി ശമിക്കും.

ഉ. റഹേൽ കടാഹേ ത്രിഫലം താം മഷീം മധുസംയുതാം | കൃതേഹ പദംശലോപായം സദ്യോ രോപയതി വ്രണം.

ത്രിഫല കുരുക്കളുണ്ണു വലിയ ചെമ്പുചാത്രത്തിലാക്കി അടുപ്പത്തുവെച്ചു വരത്തു കരിച്ചു വാങ്ങി ചൊടിച്ച് തേനിൽ ചാലിച്ച് ലിംഗത്തിന്മേൽ പുറട്ടിയാൽ ഉപദംശവ്രണം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

സ്ത. രസാഞ്ജനം ശിരീഷേണ പത്മയുഗ്മം ച സമനപിതം | സക്ഷൗഭം ലോപനം യോജ്യം സദ്യോ രോപയതി വ്രണം.

രസാഞ്ജനം നെന്മന്റിവാകത്തൊലി കടക്കു ഇവസമം അരച്ചു തേനും ചേർത്തു പുറട്ടിയാൽ ഉപദംശവ്രണം ശമിക്കും.

ഐ. ത്രിഫലായാഃ കഷായേണ ഭംഗരാജരസേന വാ | വ്രണപ്രക്ഷാളനം കാഞ്ചുമുപദംശപ്രശാന്തയേ.

ത്രിഫലക്കഷായംകൊണ്ടോ കഞ്ഞുണ്ണിനിറുകൊണ്ടോ വ്രണം തേച്ചുകഴുകുകയും ഇതുകൾകൊണ്ടു ധാരചെയ്യുകയും ചെയ്താൽ ഉപദംശവ്രണം ശമിക്കും.

പു. രസകപ്തരഗദ്വാനം മർദ്ദയേൽ ഖദിരാംബുനാ | പ്രക്ഷാളയേദോരിണാ ച തുഷ്ണേ ലേപേചി വാരിണാ.

കുറുപ്പുണ്ണം—കയ്ക്കത്തിന്റെ പത്തിൽ ആറുഭാഗം. രസകർപ്പരം കുറിഞ്ഞാലിക്കയ്ക്കായത്തിൽ കലക്കി ത്രുലജലംചേർത്തു യോജിപ്പിച്ചു ധാരയിടുക. ധാരകഴിഞ്ഞതിന്നുശേഷം പുരട്ടിയ മരുന്ന് ഉണങ്ങിപ്പിടിച്ചുപോയാൽ ഈ ജലംകൊണ്ടു ധാരചെയ്തു കുത്തതിനെ കളയണം. ഉപദംശവ്രണം ശമിക്കും.

൯ ഭൂനിംബനിംബത്രിഫലാപടോലകരജ്ജരതീർഥദിരസനാനാം | ശൃതൈശ്ച കല്ലെർപ്പുതമാതു പകപം സപ്പോപദംശാപഹരം പ്രസിദ്ധം.

പുത്തറിച്ചുണ്ടവേഴ് വേപ്പിൻതൊലി കടക്ക നെല്ലിക്ക തന്നിക്ക പടോലവള്ളി ഉങ്ങിൻതൊലി പിടുകത്തില കുറിഞ്ഞാലിക്കാതൽ വേങ്ങാക്കാതൽ ഇവ കയ്ക്കായംചെയ്തു നാലൊന്നുകീ പിഴിഞ്ഞരിച്ചു നെയ്യുംകൂടി കൽക്കത്തിന്ന് കയ്ക്കായത്തിന്നുള്ള മരുന്ന്കൾതന്നെ അരച്ചുകലക്കി കാച്ചി അരിച്ചു ശീലിച്ചാൽ ഉപദംശരോഗം ശമിക്കും.

൧൦. അഗാരധുമോ രജനീ സുരാകിണപഞ്ച തൈസ്രിഭിഃ | ഭാഗോത്തരൈഃ പചേതൈലം കണ്യൂശാഹരജാപഹം.

അട്ടക്കുരി കുരുഭാഗം വരട്ടമഞ്ഞൾ രണ്ടുഭാഗം മദ്യത്തിന്റെ ഊറൽ മൂന്നുഭാഗം എല്ലാം ഒന്നിച്ചുചേർത്ത് എണ്ണയുംവീക്കി മൂപ്പിച്ചു കുഴമ്പാക്കി പുരട്ടിച്ചാൽ ലിംഗത്തിലെ ചൊരിച്ചിൽ വീർവേദന ഇതുകൾ ശമിക്കും.

൧൧. സേപ്പാബ്ബേന്ദീവരാംഭോജഹലവിശൈലാഷയൈഃ ശൃതം | തൈലം യോനേഹ്മരേത്താം സ്നാൻ രോഗാൻ കരമുകുറജ്ജിതാൻ.

രാമച്ചം മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ് താമരക്കിഴങ്ങ് താമരക്കുരു ചുക്ക് ഇവ ചേർത്തുകാച്ചിയ എണ്ണ യുകുരിപോലെ ശീലിച്ചാൽ സുരതപീഡവിമിത്തം യോനിയിൽ സംഭവിച്ചതായ സകല രോഗങ്ങളും ശമിക്കും.

൧൨. ആത്തവാദർനേ നാരീ മത്സ്രാൻ സേവേത വിതൃശഃ | കാഞ്ചികഞ്ച തിലാൻ മാഷാനദശിച്ച തഥാ ദധി.

മാസികമായ ആത്തവം ശരിക്കു പുറപ്പെടുനില്ലേങ്കിൽ മത്സ്യം വെച്ചുകാടി എള്ള് ഉഴുന്ന് മോര് ഇതുകളെ ചരിവായി ശീലിക്കണം.

൧൩. സഗുളഃ ശ്യാമതിലാനാം കപാലഃ പിതഃ സുശീതളോനാ
 യ്താ | ജനയതി കസുമം സഹസാ ഗതമപി സുചിരം നിരാതകം.

കാരെള്ള കഷായംവെച്ചു നാലൊന്നാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ച്
 ആറിക്കരക്കി ശർക്കര മേമ്പൊടിചേർത്ത് ആറിയാൽ സേവിക്കുക.
 ഈ കഷായം ശീലിച്ചാൽ വളരെ കാലമായി കാണാതെ കി
 ടക്കുന്ന ആന്തവം യാതൊരസഹ്യതയും കൂടാതെ ഉടനെ പ്രവ
 ര്ത്തിക്കുകയും ചെയ്യും.

൧൪. തിലശേലുകാരവീണാം കപാലം പീതപാ നയ്യരജാ മ
 ഹിളാ | സഗുളം ശിശിരം ത്രിദിനാജ്ജനയതി കസുമം ന സ
 ദോഷഃ.

എള്ള നരവഴി (ഉലുവ എന്ന പക്ഷാന്നരം) കരിഞ്ചീരകം
 ഇവ സമം കഷായംവെച്ച് ആറിയാൽ ശർക്കര മേപ്പൊടിചേ
 ൾന്നു മൂന്നുദിവസം സേവിച്ചാൽ ആന്തവം ശരിക്കു പുറപ്പെടും.

൧൫. സിദ്ധം പ്രിയംഗുജാതീപുഷ്പൈഃ സുരാലയേ ലിംപേൽ
 തേന വീനീവൃത്തഗർഭോഷം സുഭഗം ഭഗം ഭവേത്സദ്യുഃ.

ഞാഴുപുപ്പ് പിമുക്കപ്പൂവ് ഇവ സമംചേർന്നു കാച്ചിയ
 തൈലം യോനിയിൽ പുരട്ടിയാൽ ഗർഭധാരണശക്തിയുണ്ടാകും.

൧൬. ക്ഷൗഭ്രേണ പൊഷ്കരം രേണമേകവി-ശര-വാസരാൻ
 ലിഹേച്ച ദേഹദൌർഗ്ഗന്ധം നശ്യേന്നിശ്ശേഷമംഗിനാം.

പുഷ്കരമുലംപൊടിച്ചു പൊടി തേനിൽചാലിച്ചു പരിവായി
 ൨൧ ദിവസം സേവിച്ചാൽ ശരീരത്തിന്റെ ദൌർഗ്ഗന്ധം ശമിക്കും.

൧൭. ദിനിശാതിലരുദ്രാജീകല്ലോദപന്തിര വിഗ്രഹഃ | യഃ
 സ്നാതി തസ്യ ദോഷഃ സ്വാൽ സുഗന്ധിഭാസ്സരമവേദി.

മഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞത്തൊലി എള്ള കൊട്ടം കടക് ഇവസ
 മം അറച്ചു മേൽതേച്ചു സുഖോഷ്ണജലത്തിൽ പതിവായി സ്നാനം
 ചെയ്താൽ അചന്റെ ശരീരത്തിന്നു സൗരഭ്യമുണ്ടാവുകയും നല്ല
 ശോഭയുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും.

൧൮. തണ്ഡുലകണ്ഡനലുളിതെല്ല്വ നവരാസഞ്ചൈഃ
 കൃതോ ഗുപഃ | കന്ദല്ലാജധാന്യാന്യോദോ ഭാഗേവ ജയതി രമ
 ണീനാം.

വിഴാലരി വെള്ളുള്ളി ത്രിഫല കടക് ഇവ ഉരലിലിട്ട് ഇ
 ടിച്ചു കനലിലിട്ടു പുകച്ചു ആ പുക യോനിയിൽ തട്ടിച്ചാൽ യോ
 നിശുദ്ധം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൧൯. തപ്തേ നിഷ്കുളജഗേ പാരദനിഷ്കം നിധായ സമ്മിളിതം । പിഷ്ടം ക്ഷൗരേണ ജന്തേദ്യോനിവലം ലിപ്തമർബുദഭിംശ്രു.

രണ്ടു കഴഞ്ച് കുരിയും ഉരുക്കി അതിൽ ഒരു കഴഞ്ച് രസവും ചേർത്ത ശലാകയാക്കി തേനിൽ അരച്ചു പുരട്ടിയാൽ യോനി ഫലം യോന്തുർബ്ബതം മുതലായ യോനിരോഗങ്ങൾ ശമിക്കും.

൨൦. ലോബ്രാമലകഹരിദ്രാഹരീതകീഘദിരസാരസംഭൃതഃ കപാമഃ ശൌചേന രവേച്ഛാരേ സ്വാദ്യോനിരോഗഹരഃ.

പാച്ചോററിഞ്ഞാലി നെല്ലിക്ക മരമഞ്ഞൾ കടുക്ക കുറിഞ്ഞാലിക്കാൽ ഇവ കഷായം വെച്ചു ഞായറാഴ്ചദിവസം അതുകൊണ്ടു ശൌചിച്ചാൽ യോനിരോഗം ശമിക്കും.

ഇനി ഈ പടലം അചസാനിക്കുന്നതുവരെയുള്ള ഗ്രന്ഥം കേവലം രോഗഹരം മാത്രമല്ലാത്തതും ഭാഷയിൽ അതർത്ഥമെഴുതുന്നതായാൽ അല്പം അശ്ലീലവും കൂടെ ആയിത്തീരുന്നതുകൊണ്ടു അതുകൾക്കു തൽക്കാലം പ്രാപ്തം ഏഴുതന്നില്ല. മൂലത്തിലുള്ളതാകയാൽ വിട്ടു കളയുന്നതുമില്ല. അതിനാൽ അതുകളുടെ മൂലത്തെത്തന്നെ ഇവിടെയും ചേർക്കുന്നു.

൨൧. ബ്രാഹ്മണ്യദിഗ്ദൈവഃ ക്ഷൗരസഹിതൈഃ സ്മരമന്ദിരം । ലിപ്തമാത്രിനികം ത്വന്നാം സ്നേഹമാവഹയേദ്രതേ.

൨൨. ഭൂമികടംബസപരസഃ സക്ഷൗരദൃഃ ശർക്കരസമായുഷഃ । യോനൌ നാദ്രാം ലിപ്തഃ പ്രിയമചിരാദാസവൽ കരുതേ.

൨൩. മാലതീപുഷ്പസംസിദ്ധതൈലാഭൃക്തവരാംഗന്മാ । കിങ്കരീകൃതതേ നാശ്ചാ സംഭോഗസമയേ പതിഃ.

൨൪. രോചനാലക്ഷുണാമൂലവല്ലിപ്തതനുച്ഛൃഃ । രതൌ പ്രാപ്താതി സൌഭാഗ്യം ദധിതപ്രിയതാമവി.

൨൫. നിധായ സാന്തവേ യോനൌ രഗ്നുഷ്ടീ ദിവസത്രയം തതഃ സ്വമൂത്രൈഃ സംപിഷ്ട വശ്യായാന്നാദിഷു ക്ഷിപേൽ.

൨൬. ചുണ്ണേനാജനമലയജസരസിജഭേരോചനാപ്രിയം ഗുണം । അഞ്ജിതദൃഷ്ടിസുരണീം യാം ചശ്രേത്സാ ഭവേദപശ്യാ.

൨൭. ഞൈഃ കൈന്ധിദൃക്തകസുമൈഃ പഞ്ചദിസ്സപ്രിയം ഗുഭിഃ । ലിപ്തലിംഗോ വശേ കുശ്ലാന്നാരിം സൌഭാഗ്യഗച്ഛിതാം.

൨൮. പാമാചതന്യ ശക്താ മധുനാ സൈന്ധവേന ച |
ജ്വലിപ്തസാധനാ കാരണം സ്വവശ്യാം കുരുതേ രതേ.

൨൯. തുരംഗഗന്ധമഞ്ജിഷ്ഠാപത്രജാതീപ്രസൂനകൈഃ | മക
രലാപജ ഏവ സ്യാത്സമാലിപ്തനിജലാപജഃ.

൩൦. മണ്ഡൂകപണ്ണീരസമൂർച്ഛിതാ ലിപ്തം ധാജേ പാരത
മാതനോതി | ധാജോദ്ധതിഃ ശോവിനിവേശമാത്രേ രാമാമനഃപ്രീ
ണനമോഹനഞ്ച.

൩൧. യുക്തം രസം പാരദശർക്കരാദ്രാം ഭൂവഃ കരംബന്യ
വിലിപ്യ ലിംഗേ | രതേന നാരീഃ സ്വപശാം കരോതി നാരീച
നാഡ്യം നരമിച്ഛതീഹ.

൩൨. മുഖഭവജലയുക്തം ഭൂസുഷ്പോത്ഥിരം യന്മന്യുണത
രസ്യമുണ്ണം പിഞ്ചനോളേ സ്ഥിതം തൽ | സുരേണിസമയകാലേ
നാഭിയുക്തം നിന്ദന്ധ്യാഭിവിധമധുരരാഗൈഃ പ്രേരിരഞ്ചാതു
ബീജം.

൩൩. സിതേഷുപുംബികാമുലം കേവലം വരേണ ധൃതം | തു
ഷ്ഠാംബുവിഷ്ടം ലിപ്തഞ്ച ശുക്ലം സംസ്കൃതേഭ്യരതേ.

൩൪. മധുപിഷ്ഠാലാപജലേപോ രാജരാജമരിചകപിത്ഥ
വടവിനീർച്ചാസൈഃ | രാഭോഘ്നാംബുക്ലിഷ്ണാതാശ്ചൈവ ദ്രാവ
യേഷു വനിതാം വൈ.

൩൫. പാരദസിതേഷുപുംബാമുലാദ്രാം ദകുമാലഹലകു
ഭ്യാം | വദനഗതാദ്രാം ബീജം ഭവതി ഞ്ഞം സുഭിതം ദീപ്തം.

൩൬. നീലോ ദീപ്തേണ പശുണ ധാരാഗേണ നിരല്പ
തേ | രതേഃ ശോചതന്യ മൂലേന നാഭിലിപ്തേന ച ചിരം.

൩൭. സിതവായസജംഘായാ മൂലം മലോബ്ജകേസരം |
പിഷ്ടാനി നാഭിലിപ്താനി രതാഃസുന്തം വിശന്തേ.

൩൮. ദണ്ഡശോഷണകഷ്ടജീരകബലാ ദശലാ പൂടേ വാ
രിണാ പിഷ്ടപാകോലമിതാം സുഗുളികാം കൃതപാഥ താം ശോഷ
യേൽ | നാഭോ സാ മധുക്ലിതാ വിനിഹിതാ രത്നസവാസം
ബരപ്രാരംഭേഷ്വവസാനകാലവികലം കുർച്ചാനരം നിശ്ചിതം.

ഇതി വൈദ്യമനോരമയാം

വിശതിതമഃ പടലഃ.

അഥ ഏകവിംശതിതമഃ പടലഃ.
വിഷചികിത്സാധികാരഃ.

൧. ദൂതമുഖോത്ഥിതവണ്ണൻ ഭിഗ്നീകൃത്യ ത്രിഭിഹ്വരേഭോ
ഗം | ഏകദശേന ജീവേദൃഷ്ടോ മൃതരേമ ശുദ്യേന.

ഒരുവനെ പാമ്പുകടിച്ചാൽ അവന്റെ ഉപദ്രവനിവൃത്തി
വരുത്താൻവേണ്ടി ആ വർത്തമാനം വൈദ്യനെ അറിയിക്കുന്നവ
നാകുന്നു ദൂതൻ. അങ്ങിനെയുള്ള ദൂതൻ വന്നുപറയുന്നതിൽ ആ
ദ്യവാചകത്തിലെ അക്ഷരങ്ങളെ ഏണ്ണി ആ സംഖ്യയെ രണ്ടിൽ
പെരുക്കി മൂന്നിൽ ഹരിച്ചാൽ ബാക്കി ഒന്നോ രണ്ടോ ആയിവ
ന്നാൽ ആ ദൃഷ്ടന്റെ വിഷബാധ സാധ്യമാണെന്നും ശുദ്യം—
അതായത് ഹരിച്ചതിന്നുശേഷം സംഖ്യകളില്ലാതെ അറുപതു
ന്നതായാൽ അവന്റെ വിഷബാധ അസാധ്യമെന്നും ഗ്രഹിക്ക
ണം. ൧. ൨. ൩. (അല്ലെങ്കിൽ ൪) ഇങ്ങിനെ പത്തുതുകൊണ്ടു സു
ഖസാധ്യം, കൃഷ്ണസാധ്യം, അസാധ്യമെന്നിതിനെ ഗ്രഹിക്ക
ണമെന്നും ഒരു പക്ഷമുണ്ട്. അപ്പോൾ ബാക്കി സംഖ്യ രണ്ട് ആ
ണെങ്കിൽ കൃഷ്ണസാധ്യമെന്നും ഗ്രഹിക്കണം. ഉദാഹരണം—‘ഗോ
വിന്ദന കാക്കൽതട്ടി’ എന്നു പറയുന്നതായാൽ ഈ വാചകത്തി
ലുള്ള ൮ അക്ഷരത്തെ ൨-ൽ പെരുക്കിയ ൧൬-നെ മൂന്നിൽ ഹ
രിച്ചാൽ ബാക്കി ൧. അതു സുഖസാധ്യം. ‘ദേവദത്തനെ പാമ്പു
കടിച്ചു’ എന്നു പറയുന്നതായാൽ ആ വാചകത്തിലുള്ള ൧൦ അ
ക്ഷരത്തെ ൨-ൽ പെരുക്കിയാലുള്ള ൨൦-നെ ൩-ൽ ഹരിച്ചാലു
ള്ള ശിഷ്ടം ൨. അതു കൃഷ്ണസാധ്യം ‘കൃഷ്ണ സ്പർശ്യേ’ എന്ന
തിലുള്ള ൩ അക്ഷരത്തെ ൨-ൽ പെരുക്കിയാലുള്ള ൧൨-നെ മൂ
ന്നിൽ ഹരിച്ചാലുള്ള ബാക്കി പൂജ്യം. അത് അസാധ്യം. ഇതേ
വിധം ഗ്രഹിച്ചുകൊള്ളുക.

൨. ചന്ദ്രമാർഗ്ഗതോ വായുർദൂതസൂര്യഖമാഗതഃ | തദോ ജാ
നീഹി ഭേഷുസ്യ ജീവിതം ദൂതിരത്ഥമാ.

ശരം നോക്കുന്നസമയം ശാസം ഇടത്തുഭാഗത്തായിരിക്കുക
യും ദൂതന്റെ സ്ഥിതി തന്റെ ഇടത്തുഭാഗത്തുതന്നെ ആയിരിക്ക
ുകയും ചെയ്താൽ അവന്റെ—ആ ദൂതൻ വന്നു പറഞ്ഞ ദൃഷ്ട
ന്റെ വിഷബാധ സുഖസാധ്യമെന്നറിയണം. ശരം വലത്തും ദൂ.

തൻ ഇടത്തുമായാൽ മരണം നിശ്ചയമാണ്. ശരവും ദൂതനും വലത്താണെങ്കിൽ കൃഷ്ണസാധ്യമെന്നും ഗ്രഹിക്കണം.

൩. അഗ്നിനിരൂതിദികസ്ഥഃ പൃച്ഛതി ദൂതോ ഭുജംഗഭയേ സ്വ | അന്തകനിവാസവാസഃ പ്രത്യാസനോ ഭവേത്തസ്വ.

ദൂതൻ, വൈദ്യൻ ഇരിക്കുന്നതിന്റെ കിഴക്കേ ദിക്കിന്റെയും തെക്കേ ദിക്കിന്റെയും കൂടിയ കോണിലോ തെക്കും പടിഞ്ഞാറും കൂടിയതിന്റെ കോണിലോ നിന്നു പാമ്പു കടിച്ചവർത്തമാനം പറഞ്ഞാൽ ആ ദയ്യൻ ഉടനെ മരിച്ചുപോകുമെന്നറിയണം.

൪. വിദ്ധി മഹാദിശി ദൂതേ സ്ഥിതവതി ദ്വീകരേണ ഭയേ ഇരി | വിദിശി തു മന്ധലിനാദംശി ദിശോർമ്മദ്ധ്യേ തു രാജിലേന.

ദൂതൻ വന്നുനിന്നു പറയുന്നതു വൈദ്യൻ ഇരിക്കുന്നതിന്റെ നേരെ കിഴക്കോ തെക്കോ പടിഞ്ഞാറോ വടക്കോ ആണെങ്കിൽ കടിച്ച സ്പ്പം ദ്വീകരജാതിയാണെന്നും, ഒരു മൂലയിൽനിന്നു പറഞ്ഞാൽ മന്ധലിയാണെന്നും ദിങ് മദ്ധ്യത്തിൽനിന്നു പറഞ്ഞാൽ രാജിലാണെന്നും ഗ്രഹിക്കണം. ദിങ് മദ്ധ്യമെന്നാൽ നേരെ കിഴക്കുനിന്ന് തെക്കുകിഴക്കേ മൂലയിലേക്കുള്ള അന്തരം ദിങ് മദ്ധ്യമാകുന്നു. ഇതേവിധം മറ്റു ദിങ് മദ്ധ്യങ്ങളേയും ഗ്രഹിക്കണം.

൫. പ്രച്ഛാ യദി വാമാഃശ്ചൈ സ്ഥിതഃ സ്ത്രിതാ ഭയ്കം ത മവഗച്ഛേൽ | അന്യതരേണ തു പുംസാ ദിതയേന നപുംസകേ ന സഃസ്തം.

ദൂതൻ വന്നു നിന്നു പറയുമ്പോൾ അദ്ദേഹൻ ഇടത്തേകാൽ നിലത്ത് ഊന്നിയും വലത്തേകാൽ നിലത്തു ഊന്നാതെയും നിന്നു പറയുന്നതായാൽ കടിച്ചതു സ്ത്രീസ്പ്പമാണെന്നും വലത്തേകാൽ ഊന്നിയും ഇടത്തേ കാൽ നിലത്ത് ഊന്നാതെയും പറയുന്നതാണെങ്കിൽ പുരുഷസ്പ്പമാണെന്നും, രണ്ടു കാലും ഊന്നിനിന്നു പറയുന്നതായാൽ കടിച്ചതു നപുംസകസ്പ്പമാണെന്നും ഗ്രഹിക്കണം.

൬. ദൂതസ്വ മന്ത്രിണോ വാ വഹേദിഡാപിംഗളാഭേതം വാ യഃ | സ്ത്രീപുംനപുംസകൈകൈസുഃ ക്രമേണ ഭയ്കം വിജാനീയാൽ.

ദൂതന്റെയൊ വിജാപവെദ്യന്റെയൊ ശരം ഇടത്തുവന്നാൽ കടിച്ചതു സ്ത്രീസ്പ്പമാണെന്നും വലത്തുവന്നാൽ പുരുഷസ്പ്പമെ

ന്നും ശരം രണ്ടു നാഡികളിൽ കൂടയും പുറപ്പെടുന്നതായി കണ്ടാൽ നപുംസകമെന്നും ഗ്രഹിക്കണമെന്നും ഒരു പക്ഷമുണ്ട്.

൭. ജിണ്ണദേവകലവുക്കുകോടരേ വംശമൂലമുതകാനുനേഹയഃ । യേ വസന്തി വിവിധാഹി ഗഹപരേ തേ ഭവന്തി ജനമൃത്യുകാരണം.

പഴയ ദേവാലയം അശുപത്യാദികലവുക്കങ്ങളുടെ പൊത്ത് മുളകൂട്ടം ചുടുകാട് ഇവിടങ്ങളിൽ മടയിൽ കിടക്കുന്ന സപ്തങ്ങൾ കടിച്ചാൽ നിശ്ചയമായും മരിച്ചുപോകും.

൮. സിന്ധുസംഗതിഷു ചാദവേ ബിലേ ദീപ്തകലി ശേഷ ശിശുഷു വേത്രപത്രഗഹനേ ചതുഷ്വദേ വ്യാപദേൽ സ്വ ലിപനഗോ ഭരൻ.

നദികൾ തങ്ങളിൽ ചേരുന്ന ദിക്കു് (അഴിമുഖം എന്നു പക്ഷാന്തരം), വൃക്കത്തിന്റെ മുക്കൾക്കും, മട, തൂത്ത്, കിണറിൻ വക്കു്, മുറിഞ്ഞപൊത്ത്, ഇപ്പിപ്പട്ടിൽ, നാൽകൂടപെരവഴി ഇവിടങ്ങളിൽ വെച്ചു പാമ്പുകടിച്ചാൽ തീർച്ചയായും മരിച്ചുപോകും.

൯. ഗുളികുസ്യോമയകാലോ യോ ഹോ വാരേഷു മന്ത്രേ കി മിതഃ । തസ്മിൻ ഹന്തേദഷ്ടസ്യ ചുതികാരവിധിൻ ഭവേജ്ജാത.

ഇന്നിന ആളുകളിൽ ഇന്നിനസമയം ഗുളികുസ്യം സംഭവിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ സമയത്തിൽ എന്തുരഹസ്യം കടിച്ചാലും അതിന്നു ചികിത്സ ചെയ്യേണ്ടതില്ല. ഗുളികുസ്യം യസമയത്തെ ഗ്രന്ഥാന്തരത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

‘ചന്ദ്രോ, രുദ്രാ, ദയോ, വിദ്യാ, നയ, സ്നേഹഃ, ഖൻ, രവേഃ । ത്രിശന്നാപൃണി ഗുളികോ ലിനം ബാമവനിശി’=യായാളു മന്ദാനാഴികക്കും, തികളാളു മന്ദാനാഴികക്കും, ചെറുതാളു മന്ദാനാഴികക്കും, ബുധനാളു മന്ദാനാഴികക്കും, വ്യാഴാളു മന്ദാനാഴികക്കും, വെള്ളിനാളു മന്ദാനാഴികക്കും ശനിനാളു മന്ദാനാഴികക്കുമാകുന്നു പകൽ ഗുളികസ്ഥിതി. രാത്രിയിലെ ഗുളികസ്ഥിതി അതാതു ദിവസത്തിന്റെ അഞ്ചാമത്തെ താളു പകൽ എഴു സമയമായിരിക്കുമോ അതുപോലെയുമായിരിക്കും. യായാളു രാത്രി മന്ദാനാഴികക്കും, തികളാളു മന്ദാനാഴികക്കും, ചൊവ്വാളു മന്ദാനാഴികക്കും, ബുധനാളു മന്ദാനാഴികക്കും, വെള്ളിനാളു മന്ദാനാഴികക്കും, ശനിനാളു മന്ദാനാഴികക്കുമാകുന്നു രാത്രിയിലെ ഗുളികസ്ഥിതി എന്നും ഗ്രഹിക്കണം.

൧൦. പൂർണ്ണിൻ ദക്ഷിണേ വാമേ പൂഷ്കേ സപവപുഷഃ ക്രമാൽ | ഭാഗേ ദേശ്വനി ഭൂജഗാ ദിജാത്യാദൃനപയോതഃവാഃ.

സപ്തങ്ങൾ ബ്രാഹ്മണൻ, ക്ഷത്രിയൻ, വൈശ്യൻ, ശൂദ്രൻ ഇങ്ങിനെ നാലുതരത്തിലുണ്ട്. അതുകളിൽ ബ്രാഹ്മണസപ്തം മുഖിലും ക്ഷത്രിയസപ്തം വലത്തുഭാഗത്തും, വൈശ്യസപ്തം ഇടത്തുഭാഗത്തും, ശൂദ്രസപ്തം പിന്നിലുമാണ് കടിക്കുക. കടി ഏതുഭാഗത്താണെന്നു നോക്കി കടിച്ച സർപ്പം ഇന്നു ജാതിയാണെന്നു വിശ്വയിക്കുകയും ചെയ്യാം.

൧൧. ഏകാഗ്രവാത്രയോ വാ ദേശാ ബഹുവേദനഃ സ്രവദ്രധിരാഃ | കാകാഃശ്ചിചക്രകൂർമ്മാകാരാശ്ച നയന്തി യമസഭനം.

കടി ഒരു ദിക്കിൽ മാത്രമാം മൂന്നു ദിക്കിലോ ആയിരിക്കുകയും വേദന കലശലായിരിക്കുകയും പുണ്വാടിയിൽനിന്നു ചോര ചാടിക്കാണിരിക്കുകയും കടിവായ കാക്കക്കാലുപോലെയോ ചക്രപോലെയോ ആമപ്പുറംപോലെയോ ഇരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ളാൽ അവൻ ആ വിഷബാധനിമിത്തം മരിച്ചുപോകുമെന്നും ഗ്രഹിക്കണം. 'ഏകാഗ്രവാത്രയോ വാ' എന്നു പറയുകയാൽ രണ്ടോ നാലോ പ്രാവശ്യം കടിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ വിഷം പാമ്പിൽതന്നെ പകരുന്നതാകയാൽ വിഷത്തിന്നു ശക്തി കുറയുമെന്നും ഗ്രഹിക്കണം.

൧൨. ഭൂമദ്ധ്യേ ത്രികവക്ഷഃസുനോഷ്ഠരാലുഃഘ്രേണാഭിഗളേ | ശംഖയുഗചിബ്ബകക്ഷിസ്തസശിരസുഃഖമൂലഹലഗുരേഷ്വ(൧൩) കക്ഷേ സന്ധിഷു നൂനാം സ്വാദ്യദി ദേശാ ഭൂജംഗദേശനകൃതാഃ | തമസാഭ്യവിഷം പ്രാഹ്മണ്യോന്മേഷധാഭീനം.

പിറികാക്കാടികളുടെ നടു രണ്ടെണ്ണം വക്ഷസ്സ് മുഖമുണ്ട്. അങ്ങാക്ക് ഹൃദയം ചൊക്കിൾ കഴുത്ത് ശംഖം—ചെന്നി താടി വയറ് ചുമല് തല താലുമൂലം ലിംഗം ഗുദം കക്ഷപ്രദേശം സന്ധികൾ ഇവടങ്ങളിലാണ് പാമ്പുകടിച്ചത് എങ്കിൽ ആ വിഷബാധ മന്ത്രദ്വാരാണമധാശരുകൊണ്ടെന്നും ശമിക്കുകയില്ല. അതു തീരെ അസാദ്ധ്യമാണെന്നു വിശ്വയിക്കണം.

൧൪. നപേഷ്ഠധരയോർഹസ്വരാലയോരപി നീലിമാ | ദശ്രുതേ തത്ര തന്മന്ത്രീ മുതമേവാഭ്യവസ്യതു.

ദഷ്ടന്റെ നവങ്ങൾ ചുണ്ടുകൾ ഉള്ളുകൈകൾ ഇതെല്ലാം നീലവണ്ണമായിക്കുണ്ടാൽ അവൻ മരിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നറിയണം.

൧൫. ദേഹേച്ഛസാധനസ്തർക്കം ധൃതേച്ഛാഗം ന കംപതേ | യസ്യ ജീവതിതും തം ന പ്രഭവേഭവി പശ്യിതാർ.

ദേഷ്ടന്റെ ഹേമത്തിൽ ഏന്തെങ്കിലും അരച്ച തേച്ചാൽ പറ്റാത്തവകയും കഷ്ടം കാലം പിടിച്ചു കടത്താൻ അനങ്ങാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതി കണ്ടാൽ അവന്റെ വിഷബാധ സാക്ഷാൽ ഗതസ്തന്നെ വിചാരിച്ചാലും സാധിക്കുകയില്ല. അത് അസാധ്യമെന്നു സാരം.

൧൬. പൃഥിവിം സ്വപാദാദർശേ സലിലേ വാ നാവലോകേ ത | നാസാഗ്രം ഭൂമദ്ധ്യം ദഷ്ട്വേ യഃ സ കണ്ണോന്മീയതേ.

ദേഷ്ടൻ കണ്ണാടിനോക്കിയോ വെള്ളത്തിൽ നോക്കിയോ തന്റെ പ്രാപ്തമായ കാണുമ്പോൾ അതിൽ നാസാഗ്രമോ ഭൂമദ്ധ്യമോ ഇല്ലാത്ത കണ്ടാൽ അവൻ കണ്ണത്തിൽ മരിക്കും. ഇവിടെ കണ്ണാടിയിൽ നോക്കുമ്പോൾ മുകളിന്റെ അറ്റവും വെള്ളത്തിൽ നോക്കുമ്പോൾ പിരികളുടെ നടുവും കാണാതിരിക്കുക എന്നും ഒരു പക്ഷമുണ്ട്. ദേഷ്ടൻ മോഹിച്ചു കിടക്കുകയാണെങ്കിൽ വൈദ്യൻ കണ്ണാടികാട്ടി പ്രതിഫലം നോക്കുമ്പോഴും ഈ ലക്ഷണം കാണുമെന്നും ചില വിഷവൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്നു.

൧൭. നഖാഗ്രഭാഗേഷു നഖാന്തരേ വാ പ്രപീഡനഃ വേത്തി ന യോഹി ദഷ്ടഃ | യോ ഹസ്തരഥശ്ശ്രുതിയുഗമരസ്ത്വോ നാഭം നിതാന്തം ശൃണുയാനഹാന്തം (൧൮) ജലനദീപരിവേദിവാകരാൻ യദിന പശ്യതി ഭോഗിവിഷാർദ്ദിതഃ | സ്വകരമൂലജസഞ്ചയലുഞ്ജനഃ സ ച യഥാലയമാവിശതി ശ്രവം.

നഖാഗ്രഭാഗത്തോ നഖത്തിന്റെ ഉള്ളിലോ സൂചി കടത്തുക മുതലായതുകൾ ചെയ്യാൽകൂടെ അറിയാതിരിക്കുകയുംകൈകൾ കൊണ്ടു രണ്ടു ചെയ്യുകയുടേ പൊത്തിയാൽ വലിയരണ്ടും കേൾക്കുകയും തിയ്യകത്തുന്നതും വിളക്കുകത്തുന്നതും ചന്ദ്രനേയും സൂര്യനേയുംകൂടെ കാണാതിരിക്കുകയും ദേഷ്ടൻതന്നെ തന്റെ തലമുടി പിടിച്ചുപറിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായി കണ്ടാൽ അവൻ മരിച്ചുപോകുമെന്നറിയണം.

൧൩. സ്വരൈശ്ചോഡഭിജ്ജപ്തം വാർത്തുളഭി ഗച്ഛതി । ഭഷ്ടസ്യ യസ്യ തസ്യ സ്യാജ്ജീവിതം മൃതിരന്യഥാ.

സ്വരങ്ങൾ=അച്ചുകൾ. അഗദംകാരമായ മന്ത്രത്തെ സ്വരത്തോടുകൂടെ ജപിച്ചു ഈതിയ ജപം കൊടുത്താൽ അത് അകത്തേക്ക് ഇറങ്ങിയാൽ ആ ഭഷ്ടൻ ജീവിക്കും. അത് ഇറങ്ങിയില്ലെങ്കിൽ മരിക്കുമെന്നും നിശ്ചയിക്കണം.

൨൦. ശശസ്രവസ്തോയമമാക്ണ്ണി ദക്ഷേ സിക്തം ന ചേൽ ഗച്ഛതി സപ്രമക്ഷി । ജീവത്യസൗ ഗച്ഛതി ചേൽ ഗതാസുർദ്ദൃഷ്ടേ പരീക്ഷേയമപി പ്രയോജ്യാ.

മുതൽചെയി ചിഴിഞ്ഞ നീര് വലത്തേ കണ്ണിൽ ഒറ്റിച്ചാൽ ഇടത്തേ കണ്ണിൽകൂടെ പുറത്തുവരുന്നില്ലെങ്കിൽ ജീവനുണ്ടെന്നും ഇടത്തേരിൽകൂടെ പുറത്തുവന്നാൽ മരിച്ചു എന്നും നിശ്ചയിക്കാം. ഈ പരീക്ഷ അവസാനിക്കുകയാണ്. ഇതു പാമ്പുകടിച്ചവക്ക് മാത്രമേ ചെയ്യുന്നോക്കുകയും പാടുള്ളൂ.

൨൧. ദംശസ്പ്രോപരി സഹസാ ജപനം ചതുരംഗുലേ പ്രയുജ്ഞിത । തസ്യാമൃഷ്ണമഥവാ പ്ലോതാന്നരിതസ്യ വിദധീത.

പാമ്പുകടിച്ചാൽ ഉടനെ (൧൦൦ മാത്രാസമയം കഴിയുന്നതിന്നുമുമ്പെ) കടിച്ച സ്ഥാനത്തിന്റെ നാലംഗുലംമീതെ രീളപ്പാളിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ആ കടിച്ച സ്ഥാനത്തിൽ ശീലവെച്ചു അതിന്റെ മീതെ കൗഷധംകൊണ്ടു ആമൃഷ്ണംചെയ്യുകയും വേണം.

൨൨. വിഷം ജയേൽ സ്ഥാവരജംഗമാനാം ഛർദ്ദ്വാ വിരേകേണ ച ശോധിതസ്യ) നസ്യാജ്ജനാലേപനപാനയോഗൈശ്ചോദിനാ രാത്രിയുഗാദിനാ . ച.

സ്ഥാവരമായും ജംഗമമായുമുള്ള വിഷം ബാധിച്ചാൽ വമന വിരേകങ്ങളെ ശീലിപ്പിച്ചു തുലിവരത്തിയതിന്നുശേഷം സേവ്യാദിയോ രാത്രിയുഗാദിയോ ആയ യോഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു നസ്തം അഞ്ചുനം ആലേപനം കഷായം ഇത്യാദിപ്രയോഗങ്ങളെ ശീലിപ്പിച്ചാൽ സുഖിച്ചു വിഷവേഗം ശമിക്കും.

൨൩. ദന്താൽ ഘ്രാണാദക്ഷോർദ്ദേഹാദോ ദംശദേശമാത്രേണ । ലിംപേന്മലേന ച തതോ നാതിക്രാമേദിഷം ദംശാൽ.

കടിച്ച ഉടനെ ഭൗമലഭമോ മൃകീരോ ശരീരത്തിലെ വിര
ല്പ് വാറിയാണെന്നു ചിലയോ എടുത്ത ഭംഗത്തിൽ പുരട്ടിയാൽ
വിഷം മേൽപ്പെട്ട കയറുകയില്ല.

൨൪. ആന്ധ്രാപ്രദേശ് മലേന ഗ്രോൺജനം |
സദ്രാ ലേപാദിഷം ഭംഗാനാതിക്രമരി ജാതമി.

ചാമ്പുക്കുടി ഉടനെ ചെങ്കിട്ടിലെ മലമെടുത്തു തുപ്പലിൽ ചാലിച്ചു പുരട്ടിയാൽ വിഷവീര്യം കുറയും അതു മേനുപോട്ടു കയറാതിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

൨൫. കൃതവ്രതനേ നഖാഗ്രേണ ദേശേദ്രന്തമുഖേന ൨൦ | വിശാഖം മർദ്ദായത്സപ്തവിഷ്ണുശ്ചമഥ ഭക്തയേശ്വരം.

പാമ്പുകുടിച്ച ഉടനെ നവംകൊണ്ടോ പല്ലുകൊണ്ടോ വെ
ളുത്ത തമിഴാമ പൊട്ടിച്ചെടുത്തു കിട്ടി ചവച്ചുതിന്നുക. ഇതു
സർവ്വവിഷഹരമാകുന്നു.

൨൬. സദ്യോപോഹാദിഭിസ്പ്പെഷ്ടപനജപായാഥവാ
ഭംഗപ്രദേശേ ദൃഷ്ടസ്യ ദാഹോ വിഷവികാരജിതം.

കുടി പാറിയ ഉടനെ ഇരിമ്പ് ചെമ്പ് മുതലായ ലോഹങ്ങൾ കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ശലാക പഴുപ്പിച്ചുതോ ഇതേവിധം പൊള്ളിക്കുവാൻ സൗകര്യമുള്ള മാർഗ്ഗം കണ്ടെത്തിയതായതോകൊണ്ടു കുടിച്ചു പൂൺവായയിൽ പൊള്ളിക്കുന്നത് വിഷവികാരഹരമാകുന്നു. ഇവിടെ 'ദേശപ്രദേശം' എന്നു പറയുകയാൽ പൂൺവായയിൽ മാത്രമേ പൊള്ളിക്കാവൂ. അതിന്ന് അടുത്തു മമ്മസ്ഥാനമുണ്ടെങ്കിൽ അവിടെ പൊള്ളിക്കരുത്. ദേശം മമ്മസ്ഥാനമാണെങ്കിലും അതിനുള്ളിൽ പൊള്ളിക്കാം എന്നതർത്ഥമാകുന്നു. പിത്തപ്രകൃതികളായ സ്പ്ഷർ കുടിച്ചാൽ പൊള്ളിക്കരുതെന്നും ഒരു പക്ഷമുണ്ട്. കുടിച്ചുസംഭ്രമത്തോടുകൂടെയാണെങ്കിൽ എത്രതരം കുടിച്ചാലും പൊള്ളിക്കാമെന്നു നാരായണീയത്തിലും പറയുന്നു.

൨൭. 'ക്ഷാം ക്ഷീം ക്ഷും ക്ഷേം ക്ഷൗം ക്ഷഃ' സഞ്ചുപ്തം വാ
രിഭിർമൂലം സേകാൽ | ദൃഷ്ടമനുഷ്ടസ്യ സ്യാന്നിവിഷതം തു ക്ഷ
ണേനൈവ.

ക്ഷാം ക്ഷീം എന്നു മുതലായ മന്ത്രം ജപിച്ചു വെളിപ്പെടുകയും
ധാരചെയ്താൽ ക്ഷണത്തിൽ വിഷബാധ ശമിക്കും.

൨൮. 'കാം സുവണ്ണരോഷം കക്കടവിഹഗത്രപി സ്വാഹാ' വിദ്യാത്സുവണ്ണരോവേയമേതന്മാസ്ഥന വാരിണം (൨൯) ഭൃഷ്ടസ്യാം ഗസമാസേക്ഷ ഭൂതഃ സ്യാദി വേഗജിത് | ഇശ്വരേണ സമാദിഷ്ടം കശ്യാപാസമുത്തമം.

സുവണ്ണരോഷം യെ ന ഇമമന്ത്രം (അക്ഷരലക്ഷം കുറഞ്ഞവ ക്ഷം ൧൦൦൦ പ്രകീർത്തിച്ചു) അപിച്ഛ വൃജിച്ചു കലശജലംകൊണ്ടു ഭൃഷ്ടന്റെ ശരീരത്തിലാസകലം പ്രാചെയ്യാൽ വിഷ്ണുവനം ശമിക്കും. സദാശിവൻ കശ്യാപനാ ഇമഭേദിച്ചതാകുന്നു ഈ മന്ത്രം.

൩൦. ചാമുണ്ഡ സർവ്വഭയം ഭൂമണ്ഡലേന ച വേഷ്ടിതം | ധ്വജം പൂർവ്വകേതലം ത്രയാമുഖം മഹാ (൩൧) തേന ഹസ്വേന സംസ്തംഭം ഭൂമുപാർശ്വോന്മുഖധാരികം വിക്സിണം ദ്രാഗപാകുൽമം ദിഷ്യാദാഗഗ്രഹാദികാൻ.

വൈദ്യൻ തന്റെ ഇടത്തെ കയ്യിൽ സ്വരങ്ങളാലും ചന്ദ്രനാലും വേഷ്ടിതനായും നിർമ്മലരൂപിയായും കടാക്ഷാമൃതത്തെ വഷ്ടിക്കണവനായുമിരിക്കുന്ന ശ്രീചരമേശ്വരനെ മറസ്സുകൊണ്ടു സങ്കല്പിക്കുകയും അങ്ങിനെ സങ്കല്പിതനായ സദാശിവന്റെ സാന്നിദ്ധ്യത്തോടുള്ളിരു ആ കൈകൊണ്ടു ഭസ്മമോ വെള്ളമോ കൗഞ്ചധാര കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാൽ അതിന്റെ സംപക്മാത്രത്തിൽ വിഷബാധ ഗ്രഹബാധ മുതലായ സകല രോഗങ്ങളും ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും. ഏതാ ഒരു കാലത്ത് ഇങ്ങിനെ സങ്കല്പിച്ചുറപ്പിച്ച ഒരു ദിവ്യപുരുഷനുണ്ടായിരുന്നതായ തറവാട്ടിൽ ജനിച്ചവരുടെ ഇടത്തെകൈകൊണ്ട് ഏന്തെങ്കിലും കൗഞ്ചം കിട്ടിയാൽ അതു മറ്റൊല്ലാറ്റിലും ഫലവത്താണെന്ന് ഇന്നും പറഞ്ഞുവരുന്നു. അപ്പോൾ സങ്കല്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചവന്റെ കൈപ്പറ്റം എങ്ങിനെ ഊഹിച്ചറിയും.

൩൨. നൃസ്യ വകാരം ശീഷേ വഷ്ണം ശ്വേതമമൃതാരാഭിഃ | സ്തപയന്തം സകലതനം സംപൂണ്ണം ശശധരം പുനർവുഭയേ (൩൩) ചിന്തയതി പൂണ്ണമേവം വിഷ്ണു നാശം സമുപയാന്തി | ക്ഷണമാത്രാദപി ലോകേ ഭൂതഗ്രഹധാകിനീഭാഷാഃ.

ഭൃഷ്ടന്റെ ശിരസ്സിൽ ശിവലിംഗമെഴുതുകയും അവിടെ ഇരുന്നുകൊണ്ട് അമൃതിനെ വഷ്ടിച്ച് അവന്റെ ദേഹമാസകലം നനയ്ക്കുന്നവനും ശ്വേതവണ്ണനും സച്ചാരണഭൂഷിതനും ചന്ദ്രക്കലാ

ധരനമാൗ സദാസിവമൃത്തിയെ വൈദ്യൻ മറയ്ക്കുതാനുംചി
ന്തിക്കതെ ഏകാഗ്രമായി ചിന്തിക്കുകയും ചെയ്താൽ വിഷബാ
ധം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും. ഭൂതബാധ ഗ്രഹബാധ ഡാകിറീബാ
ധ ഇതുകളും ശമിക്കും.

൩൪. ലവനാൽപരേ പേരച്ചിത്താപപ്ലവജോ രസഃ
കുഡബപ്രമീഷഃ ചിതോ വിഷം ഹന്തി പണാഭരാം.

വ്യതിരിക്തമായി ചിന്തിക്കുന്നതിൽ നഷ്ടമില്ലെന്നു കഴമ്പ്
ഇത്തരൂപേയമുള്ള സേവിച്ചാൽ സർവ്വവർഗ്ഗം ശമിക്കും.

൩൫. നരാനന്ദിനപേരേ ത സുരഭാള ഗ്രാശ്ചൂണ്ണിതൈ
ശ്ശങ്കൈരഭിരേനം നസ്പാന്ത്രിചിനാൽ സർവ്വവിഷലോപനമന്ത
ബധഃ.

അന്നത്തിൽ കായവും ദേവദാളിപ്പൂവിൻപൊടിയും ചേ
ർത്ത തിരുവപ്പിഴിഞ്ഞു നന്നു ചെയ്യാൽ. മൂന്നാലവസംകൊണ്ടു
സപ്തവിഷം ശമിക്കും.

൩൬. തദമഞ്ജവസം ഗുതാ തഗരേണാചി പ്രവർത്തിതാ
വർത്തിഃ | ഉജ്ജ്വലനകുച്ഛിതാ സ്വാദിഷ്ണാമന്നസ്വാദിഷ്ഠിവിഷ്ണു.

അന്നപിന്ന പതു പട്ടിയുടെ ചാണകവും തക്കരവുകളുടെ
അരച്ച ഗുളികയാക്കി സൂക്ഷിച്ച് തളി ഗുളിക വൃത്തമൂർത്തില
രച്ചു കലക്കി നസ്പപാനപ്രലോപാദിയാൽ ശീലിച്ചാൽ വിഷം
ശമിക്കും.

൩൭. പ്രോഷനവനീതദധിമധുസിന്ധുതമധുകവുക്ഷസാരാ
ണാം | ഉപയോഗാദാസുകിനാ ദഷ്ടോപി ഭവേൽ ക്ഷണാദവി
ഷഃ.

ചുക്ക് മുളക് തിപ്പലി വെണ്ണനെയ്യ് തൈര് തേന് ഇതു
പ്പിളിരിപ്പിക്കരുത് ഇതുകളെ വേണ്ടതുപോലെ ഉപയോഗിച്ചാൽ
സാക്ഷാൽ വാസുകിതന്നെ കടിച്ചു വിഷമായാലും ക്ഷണത്തിൽ
ശമിക്കും.

൩൮. നോഗം മരിചം ഹിംഗു ലവണം കേസരസ്ഥി ച |
നൃജലേനൈവ നസ്പാദ്യൈഃ സപ്താദിവിഷനാശനം.

ഞാഞ്ഞൂർ കുരുമുളക് കായം ഇത്തപ്പ് ഇലഞ്ഞിക്കുരു ഇ
വ സമം മനുഷ്യമൂത്രത്തിലരച്ചു നസ്പാലോപനാദികൾ ശീലി
ച്ചാൽ സപ്തമുതലായതുകളുടെ വിഷം ശമിക്കും.

൩൯. കാകമാചീരസേനൈവ രസോനമരിചൌ ഭിഷക്
പിഷ്ടം നസ്യോജനാലേപൈവാഹവ്വിഷമചോഹതി

വെള്ളത്തിൽ കുരുമുളക് ഇവസമം മണത്തക്കുള്ളി ചതച്ചു പി
ഴിഞ്ഞ നീരിലരച്ചു നസ്യോജനാലേപനങ്ങളെ ശീലിപ്പിച്ചാൽ
സപ്തവിഷം ശമിക്കും.

൪൦. ആസ്ത്യാതമുലം വിശേപന ശേതപക്ഷീഭൂവിതം
ഏജലേ നസ്യയോഗേന ബോധയേദ്ദേഹിനം മൃതം.

മലയമുക്കിപ്പേരും ചുക്കുംകൂടെ വെള്ളമുക്കിൻപാലിൽ ഇട്ടു
വെച്ച് ഉണക്കി മനുഷ്യമൃതത്തിലരച്ചു നസ്യംചെയ്താൽ മരിച്ച
വനെപ്പോലെ തണുത്തുകൂടുന്ന വിഷാത്തന്ന ബോധം ഓടുകും

൪൧. അഗ്നിമന്ദമധുരസാരഹരിതമഞ്ജരീമൂലഭൂമി
മന്ദമമാത്ര ഗോപവസം വിലിപ്യരമാവിശ്വേൽ | സംസികാം
ശ്രീകൃഷ്ണാദിഹൃദയോരുദാദിസംശ്രിതം ബിന്ദുജലം ചമിരാ
നിവാരയേദിഷ്ടമിഹവുജം.

മുഞ്ഞവേര് ഇരിപ്പക്കുരുതൽ ഹരിതമഞ്ജരിയുടെവേര് കൊ
ട്ടം ഇത്തുല്യം ഇവ സം അരച്ച് പതുവിൻപാലിൽ കലക്കി
സേവിച്ചാൽ മൂക്ക് കാല് കൃഷ്ണാദി ഹൃദയം തുട കൈകൾ മുത
ലായ സ്ഥാനങ്ങളെക്കൂടെ പ്രാപിച്ചതായ ഏലിവിഷം ശമിക്കും.

൪൨. സഞ്ജുണ്യ വസ്യബലം കേശരപുഷ്പഞ്ച ത്രികടം
ചാ വൃശ്ചികവിഭോ ദേശേ തിലജയുതം സ്വേദിതം ജയേത്തോദം.

പുന്നപ്പൂവ് ചുക്ക് മുളക് തിപ്പലി ഇവ സമം ചൊടിച്ച്
ശീലയിൽ കിഴിക്കെട്ടി അടുപ്പത്തുവെച്ചു ചൂടുപിടിച്ചു ഏണ്ണയിൽ
ആ കിഴിമുക്കി ചൂടോടുകൂടെ തേളുകത്തിയ സ്ഥലത്ത് ഉഴിഞ്ഞു
വിയപ്പിച്ചാൽ കടച്ചിൽ ശമിക്കും.

൪൩. ദിവസകരദശ്ചതുല്യം തീക്ഷ്ണതരമുണ്ണമാത്ര സംലി
പ്തം | ഘനരവ ഇവ നാഗകുലം വൃശ്ചികവിഷമാത്ര നാശയതി.

കുരുമുളകുചൊടിച്ച്ചൊടി ഏരുക്കിൻപാലിൽ ചാലിച്ച്
പുരട്ടിയാൽ തേളുകത്തിയ വിഷം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൪൪. ഹരതി വൃശ്ചികജം വിഷമഞ്ജസാ ലവണനാഗബ
ലാനപിതലേപനം | മന്ദേമാത്ര തഥാ രതിവല്ലഭം ഹരലലാടഭ
ഗൃതമിതപാവകഃ.

ആനക്കറന്തോടിയും ഇന്തുപ്പുംകൂടെഅരച്ചു പുരട്ടിയാൽ തേരവിഷം ശമിക്കും.

൪൫. താംബൂലം ഗോമയോപേതം ഭക്ഷയേദ് വൃശ്ചികാതുരഃ സഹസൈവ തു തദ്യോധിനാശം യാതി ന സംശയഃ.

തേളുകുത്തിയാൽ ഉടനെ ചാണകം വെററിലയിൽതേച്ചു കടിച്ച് ചവച്ചതിന്നാൽ തേരവിഷം ക്ഷണത്തിൽ ശമിക്കും.

൪൬. വിശുദ്ധവാരനക്ഷത്രേ ഗൃഹീതാ കാഷ്ഠരീശിഫം 1 ദ്രവ്യാസഹസ്രം തൽസ്പർശം ദംശം വൃശ്ചികജം ജയേൽ.

ഔഷധഗ്രഹണത്തിന്നു വിഹിതമായ മുഹൂർത്തസമയത്തിൽ കുമിഴിൻവേരും ൧൦൦൦ കറകുന്നാക്കും പഠിച്ചെടുത്ത് (ശിവാഭിഷേകജലത്തിൽ) അരച്ചു ഗുളികയാക്കി സൂക്ഷിക്കുക. ആ ഗുളിക അരച്ചു പുരട്ടിയാൽ തേരവിഷം ശമിക്കും.

൪൭. ശീതാവൃശ്ചികവിഷസ്യ സ്ഥിച്ഛതേ കമ്പതേ തനഃ ആതപം വാഞ്ചരതി സദാ രേതശ്ച സ്രവതീ ക്ഷണാൽ.

തേളിൽ ശീതാവൃശ്ചികം എന്ന് ഒരു തരമുണ്ട്. അതു കടിച്ചാൽ ശരീരത്തിലാസകലം വിയർപ്പും ചിറയലുമുണ്ടാകും. ഭയ്യുന്ന വെയിൽകൊള്ളുന്നതു വളരെ ഇഷ്ടമായിരിക്കും. ശുക്ലം താനെ സ്രവിക്കുകയും ചെയ്യും.

൪൮. നിർഗുണ്ഡുർക്കദളൈഃ ക്ഷുണ്ണൈസ്സകരീശൈഃ പാചിതൈഃ 1 ഉഷ്ണസേപഭോ ഹിതസുന്യാ വരാലവണനാശരൈഃ (൪൯) സാഹിഗരൈസ്സതക്രൈശ്ച സുപിച്ഛൈഃ സേപഭയേൽ പുനഃ 1 താൻ പായയേതദിഷക്തം ച മർദ്ദയേൽ കോഷ്ഠഭിസ്തനാ (൫൦) സുഖീഭവേദിഷശ്ലൈശ്ച ഭോജനൈസ്ത്രിദിനാന്തരം 1 സദ്യഃ കർമ്മണ്യസംയുക്തേ വൃദ്ധോസൗ വിഷമോ ഭവേൽ.

ശീതാവൃശ്ചികം കുശതിയാൽ കരുണാച്ചിരിലയും ഏതെങ്കിലുംകൂടെ അരിഞ്ഞു ചതച്ചതും ഉമിക്കരിയുംകൂടെ കിഴിഞ്ഞിട്ടു തിളപ്പിച്ചവെള്ളത്തിന്റെ ആവിതട്ടിച്ചു വിയപ്പിക്കുന്നതു നല്ലതാകുന്നു. ത്രിഫല ഇന്തുപ്പ് ചുക്ക് ചിററത്ത ഇവസമം മോരിലരച്ചു കിഴിക്കെട്ടി ആ കിഴി തിളപ്പിച്ചു മോരിൽമുക്കി ഉഴിഞ്ഞു വിയപ്പിക്കുക. ഈ ത്രിഫലാദികൾ അരച്ചു മോരിൽകലക്കി സേ

വിപ്ലവക, കടിച്ചുസ്ഥലത്തു സ്മേരിട്ട തിരുവുക. വിഷപ്പല്ലങ്ങളാ
യ ആനാരൂപങ്ങളെ ശീലിക്കുക. ഈ വിധകളെ മൂന്നുദിവ
സം ചെയ്യാൽ അതിന്റെ വിഷം ശരിക്കും മിടിപ്പിക്കുന്നതിനു
ന്നാൽ ആ വിഷം അത്യന്തം വിഷമമായിത്തീരുകയുംചെയ്യും.

൫൧. ഉപാനൽപ്രാദേശം മയൂരപ്രഭവേ വീഷം ഹന്ത്യ
കോപ്തേം സദ്യ ഏവ | താസസ്തിഷാ ചാപി കോഷ്ണേന
സേകന്ത്യ ഇഷ്ടാരിവത്രോപനാഹന്ത്യ രംഭ്രതം.

പടികടിച്ചാൽ ആ സ്ഥലത്തു ചെരിച്ചുകൊണ്ടു അടിക്കുക
യും കടന്നുവന്നാൽ പൂർണ്ണമായുംചെയ്യാൽ പട്ടിവിഷം ശരിക്കും.
ഉത്തേജനം പുട്ടു പിടിപ്പിച്ച് ദാരുണിടയും വെള്ളെരികിന്റെ
ഇലയും കടിച്ചാലിയിലുള്ളതെത്ര ത്രി കടിച്ചാലിയിൽവെച്ചു കെ
ട്ടുകയും ചെയ്യുന്നതും നല്ലതാകുന്നു.

൫൨. പനനാശേന വിഷാ പീതാ ദണ്ഡലവാരീണാ |
പ്രാണശൗര്യം ഘോരോപാ നിഹിതം കൃത്രിമം വിഷം.

ചെറുചീരവരച്ചു അടിക്കാടിയിൽ കലക്കി നെയ്യുംചേ
ർത്തു സേവിച്ചാൽ എല്ലാതരം കൈവിഷവും ശരിക്കും.

൫൩. ആശങ്കാൽ ദണ്ഡഭാഗേപേക്ഷിതം നാളികേരഫലവല്ല
ലോഭകം | ആ ചുസംഭവവിഷം വിനാശത്തേതിന്ത്രിനീകമിഹ സാ
മുക്താഞ്ചികം.

കുരുക്കിൻമുക്ക് ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു നാഴി നീരിൽ പുളിയില
അരച്ചുകലക്കി സമം വെപ്പുകാടിയുംചേർത്തുവെച്ച് അതിൽനി
ന്നു മാത്രമുതക്കവണ്ണം സേവിച്ചാൽ എലിവിഷം ശരിക്കും.

൫൪. അളക്സപരസം പ്രാതസ്മൈലയുക്തം ദിനത്രയം
തഃ പിഞ്ചന്മൗഷികീ ബാധാ തസ്യ ജന്മാന്തരേവി ന.

വെള്ളെരികിന്റെ ഇല വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞു നീരിൽ സമംഏ
ണ്ണയുംചേർത്ത് രാവിലെ മൂന്നുദിവസം സേവിച്ചാൽ എല്ലാത്ത
രം മൂഷികവിഷവും ശരിക്കും. ഇതു സേവിച്ചുവന്നു പിന്നെ മൂ
ഷികവിഷബാധയുണ്ടാവുകയുമില്ല.

൫൫. ബഹളം പ്രലിപ്യ സസ്തിഃ ക്ഷണമഭിതഃ സപഥി ദൃഷ്ട
വത്സാഖൗ | മാജ്ജാരേണ ത്രിദിനം ത്രിസന്ധ്യമവലേഹരേണ
തിമാൻ.

എലികടിച്ചാൽ ഉടനെ ആ കടിച്ച ആശയത്തിലും അതിനും ചുറ്റും നെയ്യുപുരട്ടി പൂച്ചയെക്കൊണ്ടു നക്കിക്കുക. പിന്നെ മൂന്നുദിവസം മൂന്നുസന്ധ്യക്കും ഇതേവിധം പൂച്ചയെക്കൊണ്ടു നക്കിക്കുക എന്നാൽ വിഷം ശമിക്കും.

൫൩. പ്രസേകുസ്ത്യാത്തു വാതാരിശാല്പലികപലിശൈലൈഃ ഹൈരികദ്രിനിശാദിഷ്ടം നഖഭണ്ഡവിഷേഹിതം.

വാതംകൊല്ലിയും പൂളിഞ്ഞാലിയുംകൂടെ കഷായംവെച്ചു ജലംകൊണ്ടു ധാരചെയ്യുകയോ പാലമല്ലും മഞ്ഞളും മരമഞ്ഞളുംകൂടെ അരച്ചുപുരട്ടുകയോ ചെയ്താൽ ഏലി മാന്ത്രികയാലോ അതിന്റെ പല്ലു തട്ടുകയോലോ ഉണ്ടായവിഷം ശമിക്കും.

൫൪. ലീഡു ക്ഷൗരസീതായുക്തശുണ്ണസ്താമ്രസുഷ്ണയോഃ സ്ത്വാൽ സ്ഥാവരവിഷലഹണസന്താനൈകദിവാരം.

സ്ഥാവരവിഷം അകത്തു പട്ടാൽ ആദ്യം ചെമ്പുപൊടിതേനും പഞ്ചസാരയുംചേർത്തു നേവിക്കുക. എന്നാൽ അകത്തു ഭവിക്കാതെ കിടക്കുന്നവിഷം ചർദ്ദിച്ചുപോകും. പിന്നെ തേനും പഞ്ചസാരയുംചേർത്തു സുഷ്ണപ്പെടിയും നേവിക്കുക. എന്നാൽ വിഷബാധ തീരെ ശമിക്കും.

൫൫. നിലമദ്യദിവാസപ്തപുനാമാതപമൈഹനം കോപം തൈലം കലതമാംശു വിഷാന്തോ വജ്ജന്യേണഭാ.

വിഷബാധയുള്ളവൻ എള്ള് മദ്യം പകലറക്കും ശരീരാലുപാനം വെയിൽക്കെള്ളക സ്ത്രീസേവ ദോഷ്യപ്പെടുക എന്നു ശീലിക്കുക മുതിർ കൂട്ടക ഇതുകളെ ഒരുകാലവും ചെയ്യുപോകരുത്.

ഇതി വൈദ്യമനോരമാതാം

എകവിംശതിതമഃ പടലഃ.

*****

അഥ ഭാവിംശതി മഃ പടലഃ

സൗയന്തവാജീകരണാധികാരം.

=====

൧. മനുസത്യാപ്രതിജ്ഞേയം യുതം ശൃണുത പണ്ഡിതാഃ പത്ത്യാന്താഃ സദശം കിഞ്ചിത് കുരൂചിന്നൈവ വിദ്യതേ.

പ്രഭാവംകൊണ്ടു കടക്കയോടു സമമായി മറെറൊരുകാരെയു മില്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി പറയാം. ഇത് എല്ലാവരിലും ശ്രേഷ്ഠമെന്നു ധാരം.

൨. പത്മശാി വ്യായാമീ സ്രീഷു ജിതാത്മാ നരോ നരോ ഗീ സ്വാൽ ! യദി മനസാ വചസാ വാ ദൃഢ്യതി നിത്യം ന ഭുതേഭ്യഃ.

പഥ്യമായ ആചാരത്തെ ശീലിക്കുകയും ശരീരബലത്തിന്നു തക്കവണ്ണം വ്യായാമംചെയ്യുകയും അതിയായ സ്രീസേവ ചെയ്ത് തിരിക്കുകയും മനസ്സുകൊണ്ടും വാക്കുകൊണ്ടും യാതൊരു ജീവികൾക്കും ദ്രോഹംചെയ്യാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവന്നു കരിക്കലും രോഗബാധയുണ്ടാവുകയില്ല.

൩. ത്രിഫലാഭോജിനഃ പു.സഃ പത്മശാന്നമിരഭോ.ിനഃ) രോഗാ ഭവന്തി നിവൃ്യാ വിപ്രാ ഇവ നിരഗന്ധഃ.

പതിവായി ത്രിഫല സേവിക്കുകയും പത്മശായി ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവന്നു രോഗംകൂടാ സംഭവിക്കുകയില്ല. സംഭവിച്ചാൽതന്നെ അതുകൾക്ക് അതാതുകൾക്കു കൂടു ശക്തിയുണ്ടാവുകയുമില്ല.

൪. മിനാഞ്ച ശാപ്തപിതരോ രഃസ്ര സഃസ്ഥാപ്യ ജീവതഃ ! ആദാത ഭക്ഷേതൽ പത്മശാ ക്ഷീരാശീ വിജരോ ഭവേൽ.

വൃദ്ധരും വെട്ടി പൊത്തുണ്ടാക്കി അരിൽ മുട്ടിപ്പൊട്ടിച്ചു കടക്കു നിറച്ചുവെച്ച് ആ കടക്കുക്കു നന്നാവുന്നതാൽ അതെടുത്തു ഭക്ഷിച്ച പാൽ സേവിച്ചാൽ ജാ നശിക്കും.

൫. ആമലകീഫലമുണ്ണം ക്ഷൗദ്രേണാജ്യേന വാ സായം ! ലീഡം മാസാ ദൃശ്യതീയൈ വാ ബുഭൃഗ്നിസംജനനം.

നെല്ലിക്കൊപ്പൊടി തേനാലോ നെയ്യിലോ കഴിച്ച രാത്രി സേവിച്ചാൽ ഒരുമാസം കഴിയുമ്പോഴേക്കും കണ്ണ് ചെവി ബുദ്ധി ജഠരാഗ്നി ഇതുകൾക്കെല്ലാം നല്ല ശക്തിയുണ്ടാകും. ഏതവനും ക്ഷയിക്കുകയുമില്ല.

൬. മുണ്ണം ധാത്ര്യഭോജ്യാന്നാം നീലീം വാ നളദാനവ ലീഡം കാലേഷു നീരോഗീ ഹവിശ്ശുദ്ധധൂക്രാമൻ(൧) പത്മശാ

മൃസുകവിളംഗലോഹാഗന്ധഃ ക്രമാദവൃദ്ധഃ | മുണ്ണീഭൂതം ലീ
നഃ ക്ഷൗരേണ സമസുരോഗഹരഃ.

ത്രിഫലപ്പൊടി രാവിലെ നെയിലും അമരിയില അരച്ചു
ണക്കിപ്പൊടിച്ച് പൊടി ശർക്കരചേർത്തു വയിന്നേരവും രാമച്ചം
പൊടിച്ച് പൊടി തേനിൽ ചേർത്ത് അന്താഃശത്തിന്നശേഷവും
സേവിച്ചാലും, കടുക്ക് നെല്ല്പിടക്ക മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ് വിഴാലരി
അങ്കില കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് ഇവ ക്രമവൃദ്ധങ്ങളാക്കിയെടുത്തു
പൊടിച്ച് പൊടി തേനിൽ ചാലിച്ചു സേവിച്ചാലും സകല രോഗ
ങ്ങളും ശമിക്കും.

വൃ. പ്രാതഃ കാലേ ശാത്രിം ഭൂതപാ പത്മ്യാം രാത്രൌ ചാ
ക്ഷം നിത്യം | ചാദൻ സച്ഛാൻ വ്യാധീൻ ജിതപാ ജീവേന്ദ്രയോ
യാവച്ഛേദഃ.

രാവിലെ ഒരു നെല്ല്പിടക്കയും ഊണുകഴിഞ്ഞാൽ ഒരു കടുക്ക
യും രാത്രി ഒരു താന്നിക്കയും പതിവായി ശീലിച്ചാൽ അനേകകാ
ലം സുഖമായി ജീവിച്ചിരിക്കും.

ന. ലോഹേ ചാത്രേ ലിപ്താം പത്മ്യാം ലിഡപാന്യേദ്യഃ സ
ല്ലിഃ ക്ഷൗരം | വ്യാധീൻ ജിതപാ സ്ഥായീകൃത്യാന്നിത്യം ഭേഹം നി
സ്സന്ദേഹം.

കടുക്ക അരച്ച് ഇരുമ്പുചാത്രത്തിൽ തേച്ചുണക്കി രാത്രി
സേവിക്കുകയും രാവിലെ നെയ്യും തേനും കഴിക്കുകയും ചെയ്താൽ
രോഗങ്ങളെല്ലാം നശിക്കുകയും ശരീരത്തിന്നു നല്ല സ്ഥിരതയു
ണ്ടാവുകയും ചെയ്യും.

ഗ. മാധവമധുഗുളസൈന്ധവസിതോപലാനാഗരൈഃ
പൃഥക്പത്മ്യാ | ശിശിരാദിഷ്ടപ്രസ്ത്രാ വ്യാധിമയം വിജയതേ
ഘനം.

കടുക്ക ശിശിരാദി കാരോ ജതുകളിൽ മാധവമദ്യം തേൻ
ശർക്കര ഇരുപ്പ് കുൽക്കണ്ടം ചുക്ക് ഇതുകളിൽ കാരോനിൽ
ചേർത്തു കഴിച്ചാൽ വ്യാധിസമൂഹങ്ങളെല്ലാം ശമിക്കും.

ഫ. കഷ്ടമുണ്ണി സമദ്ധാജ്യം പ്രത്യുഷേ പ്രചിഞ്ചേന്നരഃ |
സുഗന്ധസുന്ദരപപൃത്വിരം ജീവേദനമയഃ.

കൊട്ടം ഉണക്കിപ്പൊടിച്ച് പൊടി തേനും നെയ്യുംകൂട്ടിക്കഴി
ച്ചു രാവിലെ പതിവായി സേവിച്ചാൽ ശരീരത്തിന്നു സൗരഭ്യ

വും സൈന്യവുമുണ്ടാകും. രോഗമൊന്നും ഉണ്ടാവുകയില്ല. ചു ഘായുസ്സും സിദ്ധിക്കും.

മൗ. മുഷാഹപുഷ്പയോശ്വണ്ണം പതസാ സഹ യഃ പി ബേൽ | സഘൃതം തസ്യ ദേഹഃ സ്യാദ്ഭവഭാവമനോഹരഃ.

മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങും അടയ്ക്കാമങ്ങിയവേരും കൂടെ അരച്ചു ണക്കിപ്പെൊടിച്ചു പൊടി പാലിൽകലക്കി നൈചേത്തു പതിവായി ശീലിച്ചാൽ അവന്റെ ശരീരത്തിന്നു വാർദ്ധക്യം ബാധിക്കുകയില്ല.

ഹനു. പത്മൊതുണ്ണോശ്വ സമുഷ്ണം പ്രഭാതേ മധുസപ്തി ഷാ | ലീഡം രസായനം ശ്രേഷ്ഠം വലീപലിതനാശനം.

കടക്ക ചുക്ക് ഇവസമം പൊടിച്ചു പൊടി തേനും നെയ്യും ചേർത്തു കഴിച്ചു പ്രഭാതത്തിൽ ശീലിച്ചാൽ ജ്വരാനരകം നശിക്കും. ഇത് അത്യുത്തമമായ രസായനമാകുന്നു.

ഹൗ. തുണ്ണീ സിഃരാപലാസിന്ധു ഗുളകൈരുകണായ താ | ഹിമാദിഷു പൃഥക് പത്മോസേവിതാ സ്യാദസന്ധനീ.

ഹേമന്താദി കാലോ ഋതുക്കളിൽ പഞ്ചസാര കൽക്കണ്ടം ഇ ന്നുപ്പ് ശക്കര തേൻ തിപ്പലി ഇതുകളിൽ കാരോന്നിനോടു ചുക്ക ചേർത്തു ശീലിക്കുന്നതു രസായനമാകുന്നു.

മരു. തിലധാത്രി ഫലമുണ്ണം സാധുഘൃതം പ്രതിദിനം പ്രഗേ ലീഡം | ജനയേന്മാസേന മതിം മഹരീ. ഹന്ത്യജ്ജരാ ബാ പരാം.

എള്ളും നെല്പിറകയുംകൂടെ സമം പൊടിച്ചു പൊടി തേനും നെയ്യുംചേർത്തു കഴിച്ചു രാവിലെ സേവിക്കുക. ഇങ്ങിനെ ഒരു മാസം ശീലിച്ചാൽ നല്ല ബുദ്ധിശക്തിയുണ്ടാകും. കലശലായ ജര ശമിക്കുകയും ചെയ്യും.

മന്യ. പ്രാതഃപ്രാതൻസാ പീതം വാരി ഹന്തി ജരാഗമം കാസഃ ശ്വാസം വലീ. വ്യംഗം പാലിത്വം തിമിരം തഥാ.

പതിവായി പ്രഭാതത്തിൽ തുലാജലംകൊണ്ടു നസ്യം ശീ ലിച്ചാൽ ജര കര ശ്വാസംമുട്ടൽ വലി കരിമങ്ങ് നര തിമിരം ഇ തുകളെല്ലാം ശമിക്കും.

മരു. സ്വപ്നാദോമേന പാശ്ചാത്ത രാത്രൌ വാഞ്ചരൻ സു ഖായുഷീ | ഉത്തിഷ്ഠേത്തു തതഃ പ്രാതഃ ശയനാദുക്തിണേന തു.

ആരോഗ്യവും ഭീഷ്മാമൃത്യുവും വേണമെന്ന് ഇച്ഛിക്കുന്നവൻ രാത്രി ഇടത്തുപാദം ചെരിഞ്ഞു കിടക്കുകയും കിടക്കയിൽനിന്നെഴുന്നീൽക്കുമ്പോൾ വലത്തുപാദം തിരിഞ്ഞ് എഴുന്നീൽക്കുകയും വേണം.

൧൧. ചിപ്പലസ്യ ശൃതം മൂലഫലപല്ലവപല്ലവൈഃ | ക്ഷീരം പ്രേതസിതോഽപരം പീതം രേതോവിമലം.

അരയാടിന്റെ വേര് കായ തലിര് തൊലി ഇതുകളിട്ടു കുറക്കിയ പാലിൽ നെയ്യും പഞ്ചസാരയുംചേർത്ത സേവിച്ചാൽ ശുക്ലവൃദ്ധിയുണ്ടാകും.

൧൨. ശ്ലേതനിരികണ്ഠികായാഃ പത്രം പയസാ വിപകമശ്ലീയാൽ | പ്രാതന്നാരാംഗനാനാം ശതമപി ഗച്ഛേദപൂർവ്വവദാത്രേ.

വെളുത്ത പൂവുള്ള മലയമുകിയുടെ ഇല പാലിൽ പുഴുങ്ങി വറിച്ചു രാവിലെ പതിവായി ശീലിച്ചാൽ രാത്രി നൂറു സ്ത്രീകളോടുകൂടെ സുരതം ചെയ്യാലും ക്ഷീണിക്കുകയില്ല.

൨൦. മാഷാക്ഷതാശ്വഗന്ധാതിലമുസലീനാം ക്രമേണ ഭോഗാഃ സ്വഃ | സപ്ത നവൈകൈകം ദേവസന്ധിഷി പചിതാഃ പരം വൃഷ്യാദഃ.

ഉഴുന്ന് എഴുഭോഗം മലര് കമ്പതഭോഗം അമുക്കരം ഒരുഭോഗം നിലപ്പനക്കിഴങ്ങ് രണ്ടുഭോഗം പുളളി ഒരുഭോഗം എല്ലാംകൂടെ നെയ്യിൽ വരത്തു കഴിച്ചാൽ അത്യന്തം ശുക്ലവൃദ്ധികരമാകുന്നു.

൨൧. മുഷ്ണം വിദാര്യാ ബഹുശഃ സ്വരസേനൈവ ഭാവിതം | ക്ഷൌദ്രസന്ധിച്ഛതം ലീഡപാ പ്രമദാശതമുച്ഛതി.

പാൽമുക്കിൻകിഴങ്ങ് അരച്ചുനക്കിയ ചൊടി പാൽമുക്കിൻ കിഴങ്ങ് ഇടിച്ചുചിഴിഞ്ഞ വീരിൽ ഭാവനം ചെയ്യേണ്ടതുതേനും നെയ്യും ചേർത്ത ശീലിച്ചാൽ എത്ര സ്ത്രീകളെ പ്രാപിച്ചാലും ക്ഷീണിക്കുകയില്ല. ഈ ചൊടി എത്രപ്രാവശ്യം ഭാവനം ചെയ്യുവോ അത്രയും ഗുണപ്രദമാകുന്നു.

൨൨. ഉദകം ശാല്മലീമൂലാദ്വ്രണിതാദ്ഗളിതം ഘട | ശോഷിതം സതിലം ഖാദേൽ കേവലം വാ വൃഷായതേ.

പൂളവേരിമേൽ ചെട്ടി മുറിയുണ്ടാക്കി അതിന്റെ ചുമട്ടിൽ ഒരു കുടം വെക്കുക. എന്നാൽ ആ വേരിമേൽനിന്നു വന്നുവരുന്ന ചെള്ളും ഈ കുടത്തിൽ വീഴും. അതെടുത്തു കുറക്കി വററി

ജ്ജ ഉണക്കിപ്പൊടിച്ച് എള്ളും കൂട്ടി കഴിച്ചാൽ കാളയെപ്പോലെയുള്ള ബീജശക്തിയുണ്ടാകും. ആ ജലം അങ്ങിനെരന്നെ സേവിച്ചാലും മതി.

൨൩. ശേഗുണദശേബ സ'ലംശതാമരീരസേ പൃതം പ്രാശ്നം । മധുമാനധികാസഹിതം സശ്കരം ഭവതി രതിമല്ലഭഃ.

നെയ്യിൻ പാചിരട്ടി പാലും ശതാവരീരസവുമ്പേരൂത കല്ലെത്തിന്ന് ഇരട്ടിമധുരവും തിപ്പലിയും അരച്ചുകലക്കി കാച്ചി പഞ്ചസാരചുട്ടു സേവിച്ചാൽ ഹൃദയം രതിമല്ലനായിത്തീരും.

൨൪. കഷേ ഹിധായ ശകലീകൃതമൂരവൃകം തത്രൈവ ശാലിലിജാഗളിതോദകേന । സംഭാവിതം ടിനമുഖേ ച രതൌ ച ഖാദൻ പൃഥോ ഭവത്സുരതനാടകചക്രവർത്തി.

ആവണക്കിൻപേര് കഴുകി ചെറുതാക്കി നറുക്കി ഒരു കൂടത്തിലിട്ട് ആ കൂടത്തിൽ പൂളവെള്ളം (൨൨-ാം ശ്ലോകപ്രകാരം) വാറിയിരുത്തുക ചുവെച്ച് ആ കഷായം രാവിലെയും സുരതസമയത്തും സേവിച്ചാൽ വൃദ്ധനായവനുള്ള സ്ത്രീസേവയിൽ അതിയായ സാമർത്ഥ്യമുണ്ടാകും.

൨൫. അധുനാ ശിവപാദസേവകേന പൂർവ്വഗേഷാ സകലാഗമാർത്ഥരൂപാ । രചിതാ 'ഭിഷജാം മനോരമാ' ജനയ്യാം രോഗസമാപ്തയേ സമാപ്താ.

ശിവഭജനനായ എന്നാൽ ഇപ്പോൾ സകല വൈദ്യശാസ്ത്രങ്ങളടയും സാരഭൂതമായ ഈ വൈദ്യമനോരമ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടു. ഇതു വൈദ്യമാക്ക് അത്യന്തം ഉപകാരപ്രദവുമാകുന്നു. ഇതിൽ മനുഷ്യർക്കുണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ചികിത്സകളെല്ലാം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അങ്ങിനെയുള്ള വൈദ്യമനോരമ ഇപ്രകാരം അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു വൈദ്യന്മാർ സന്തോഷിക്കട്ടെ.

ഇതി വാചസ്വതി ടി. സി. പരമേശ്വരശർമ്മാ കൃതായാം

വൈദ്യമനോരമാ വ്യാഖ്യാനായാം

ഭാവിംശതിതമഃ പടലഃ.

ശുഭമസ്തു.

